Merabesvili Konsztantin és Merabesvili Merab, grúz szobrászművészek: „Sota Rusztaveli"

Konsztantin Merabesvili–Merab Merabesvili: Sota Rusztaveli, kő, bronz, oszlop hengeres része oszlopfő nélkül a lépcsőtől 3 m, a henger ∅ 90 cm, a kapitel a portréval 3,2 m, 1988 (építész: Nadar Mgalobisvili)

Művészet, 1989, 2. a borító belső oldala.

MŰVÉSZET

ART

89/2

Mérai ref. templom

Alaprajza
Ezüst és ónedények
XVII – XVIII. sz.
Hímzések.
Neogótikus torony XIX. sz.
Régi (?) román és gótikus
műrészletek.

Debreczeni László 1935

3 — 7. l.

Mérei Jenő

és Wittmann Dénes

cód budapesti építészek

az alábbi pályázaton

III. díjat nyertek

Építő Ipar – Építő

Művészet. 1929. 30.

l. (A győri ev. egyházkösség iskolai

tervpályázatának

eredményei.)

szőke női hajjal, harapófogóval, melynek eg
vérző emberi szívben végződik és madárdall
nem hiszem, hogy a festő, ha mindezeket szép
dezi a vásznán, ugyanazt a hangot üsse me
lelkében, mint ami megszólalt benne, midő
és igen szövevényes látomásai körülvették. A
lizmus első eredményei negatív eredmények
belül úgy szólnak, hogy a világ, mely körülv
nünket, nem az a szép, jó és rendes világ
eddig képzeltünk. Újfajta mitológikus szörnye
meg kombinációkban, hangulatokban, egys
gyakban és életfunkciókban, s ezek a szörny
szerte veszedelmesebbek a régi sárkányoknál
liszkuszoknál, mert bennük vannak a ki
egyetemben, lihegő, fáradt szívünk fölé
A lélek pokoli mélységeinek feltárulására s
kezdtünk, azóta rosszízű szájjal, révedezve
lunk. Giorgione Vénuszát vagy a Bovarynét
páratlan tisztasága és egyszerűsége miatt gy
nézzük. A mi fajtánk, ember volt, ki ezeket me

Az újabb művészeti mozgalmak között
egy, a puritanizmus, mely negatívumokka
igaz, hogy nem is jutott azoknál tovább. Ú
a zsűrrealizmus nem fog megakadni a kezdet
gein, bár ezen a területen minden apró lépés r
végtelen fáradsággal jár. A probléma azonba
gőben lóg, addig nem lehet tovább menni,
nem oldották.

Ezek a nehézségek együtt járnak a műfajo
sével, ami azonban nem pusztán a problém

Mérai József

Művei szerepelnek a Miskolci
Galéria Rajzkiállitásán

Napjaink 1971 junius
4.old.

Mérai József

Ornamentkép, kvéta.

Rajzol
Miskolci Galéria

MDK.

Mérai József

Szakköri kiállitási kritika

Hevesmegyei Népujság 1965 juni.1.lap -

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 NOV 12

NÉPÚJSÁG
Eger

Mérai József

„Mátravidéki Fémművek mű- kus tart előadást.

Egy dohánygyári fiatal képei az üzem pinceklubjában

A hetvenöt éves Egri Dohánygyár ünnepi rendezvényeinek sorába érzékletesen, a gyárvezetés kulturáltságához méltóan illeszkedik az a kis képzőművészeti kiállítás, amelyet csütörtökön délután *Kishonthy Jenő* festőművész nyitott meg a KISZ-szervezet pinceklubjában. Az üzem fiatal lakatosa, az évek óta művészeti stúdiumokat végző *Mérai József* állította ki festményeit, grafikáit néhány hétre a klubhelyiségben, hogy érdeklődő munkatársai elé tárja lelkének, alkotó kedvének rezdüléseit. Azoknak a pillanatoknak megragadott hangulatát, amelyek elhatározóak életében.

Ilyen szempontból vizsgálva mintegy 20—25 munkáját, hatásosan tudósítanak az üzemi élet sokszínűségéről a tusvázlatok, amelyek fürdőző, vagy éppen uzsonnázó munkatársait örökítik meg. Természetszeretetéről tesz tanúságot néhány szép csendélete, melyek közül mély lilában tartott „Őszi táj" című munkája előtt kellett hosszabban időznünk a megjelenítés szuggesztív volta miatt. Rézkarcai közül pedig „Marianka" lágy vonalakkal felvázolt, poétikus leányfejét kell az elismerés hangján regisztrálnunk.

Valamire figyelmeztet is ugyanakkor Mérai József kiállítása! *Vétkes mulasztás, hogy évek óta nem működik a megyeszékhelyen szakkör, képzőművészeti stúdió, ahol a munka különböző területén dolgozó fiatalok szakmai tudáshoz juthatnának.* Jó lenne ezt a hiányt mielőbb pótolni.

(m. gy.)

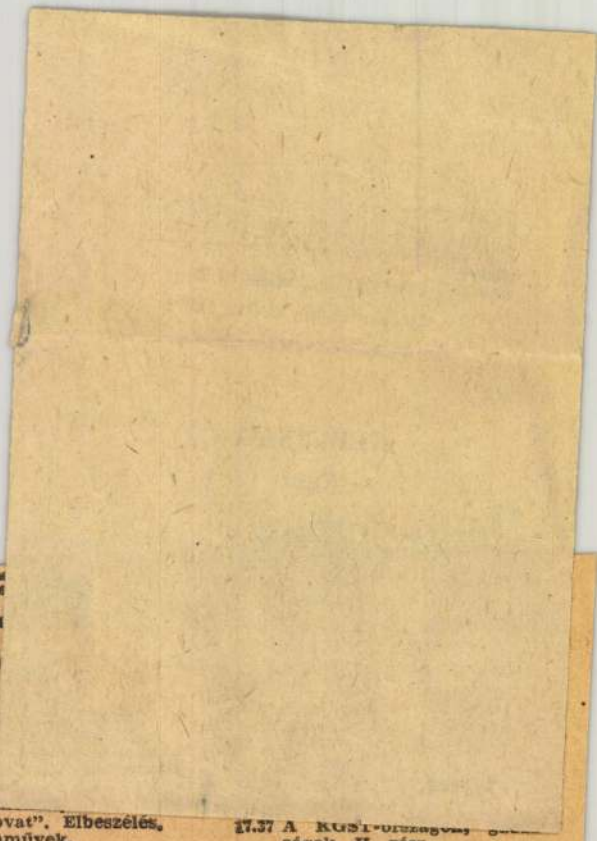

8.18 Nóták.
8.40 Rádióe
9.05 Verdi:
Három
11.30 Mozart
verseny
12.35 Melódi
13.40 „Női rovat". Elbeszélés.
14.00 Zongoraművek.

17.37 A KGST-országok, ...
ságok. II. rész.
17.47 A kolostor. Rádiójáték. II. rész.
19.40 A Magyar Rádió nyilvános tánczenei hangversenye.
Közben:
Kb. 20.40 Láttuk, hallottuk.
Kb. 21.03 A tánczenei hangverseny folytatása.
22.20 Zenekritikusok hanglemezekről.
23.00 Meditáció a fiatal nemzedék felneveléséről.
23.10 Nóták.
23.30 Musicalekből.

18.55 Mai német nyelvű költészet.
19.15 Cicavízió.
19.30 Tv-híradó.
20.00 Köztünk maradjon?
20.05 Kényelmetlen helyzetek. Csehszlovák riportkomédia.
20.40 Colt és muzsika. Olasz zenés filmsorozat. 2. rész.
21.40 Tv-híradó. — 2. kiadás.
21.50 Éjszakai előadás: Fűrészpor és ragyogás. Svéd film.

VASÁRNAP

9.05 Ábrázoló geometria. Forgásfelületek. I. rész.
9.45 Orosz nyelvtanfolyam haladóknak.
10.10 Francia nyelvtanfolyam haladóknak.
10.30 Flipper. 8. rész.
11.00 U. Dózsa—NIM női röplabdamérkőzés.

PETŐFI

8.05 Népdalcsokor.
8.50 Időszerű nemzetközi kérdések. (Ism.)
9.00 Ezeregy délelőtt.
10.00 A zene hullámhosszán. Közben:

Méray Dezső

butorterverő

Vidéki polgarcsalád
vendégnobájának
butorai. stb.

Repr.

Nádai Pál

Ilaz, kert, napfény
Bp. ér. 61. l. 64. l.

Astrosits Miklós:

Mellig van ábrázo
kegyesre pödrött baju
vált. Mellája s pre
je piros szalag. Fel
„Maximus Kon
ritatem ampl
s a kép körül:
Nicolaus Astros
gatae Cornae
Vászon, méretei 18·3
gr. Csáky László aj

Méray Dezső

Autoreverzó

1913–18.

Éminsk 1930. 86. l.

Méray Dersö

Polgári ebédlő,
Ebédlő folgyfaból
terve, repr.

Éimisk, 1914–15.

Méray Dezső

Polgári lakások
butorterv pályázatán
620 Koronás díj
és 390 Koronás díj
Einvisk 1913–14.

Mérai Dezső

Ebédlő tolgyfából az O. M. Iparművészeti Társulat pályázatán I. díjjal jutalmazott terveret

repr.

Magyar Iparművészet

1914. 64, 65. l.

A gyermek Jézus imádását ábrázoló falkárpit. Flandriai munka, XVI. század eleje. Ő cs. és ap. kir. Felsége a király ajándéka a Múzeumbarátok Egyesületének az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum részére.

Méray Dezső

+ 1919

K. 2297

~~Arad~~ IX 42

Mérai József, amatőr festő

L. Kishonthy Jenő

8.

1. kép

Népszabadság, Bp. 1979. febr. 20.

Mérai Katalin

a magyar kultúra külföldön.
a riporter Rózsa T. Endre, akiket kérdez:
Bereczky Lóránd és Mérai Katalin.

Rádiónapló – a magyar kultúra külföldön.

1980. IX. 4. Kossuth 16.05 /Z./

Mérai Miklós

Önarckép, kréta, 60 x 68

Rajzok. É-magyarországi festő és grafikus műrészek rajzki állítása a Miskolci Cyalériában

Meraldus Sebas-

tianus, építész

Midőn a Káptalan a monostort eröddé átalakítatta, a régi apátlak elé fenti építésszel 1574-ben egy ujszárnyat és uj — reneszánz stílü kaput, épitetett, melyet az 1882-ik helyreállítás alkalmával lebontottak. E lebontás által az alábbi templom postáléja s egész nyugati pomlokzata szabadda tétetett s a régi monostornak legalább egy szárnya, az apátlak gót ablakával ismét előtérbe került

Knauz Nándor. A Garan-melletti szent-benedeki apátság I. Bp. 1890. 54, 55. l. képpel

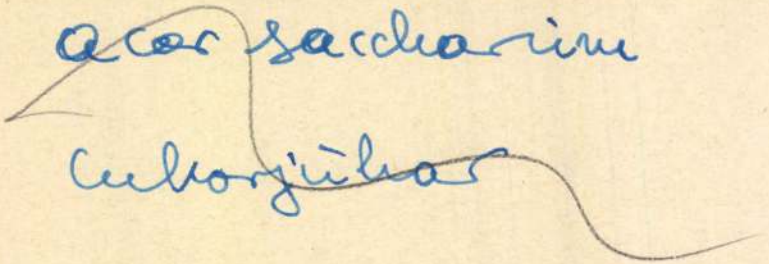

Mérám Deső

Magyar Művészet
1925. 583

Felka VI. 158.

Merán Vilma
Csendélet, olaj

[illegible] tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 24 l.

1506 : Feltámadás.

MDK

Méray Dezső

keresk. miniszt. segélye 400 kor.

Zimisk 1914-15. 83-84 l.

MDK

Méray Dezső, hálószobabutor terv, 300 koronás
II. dij.

Tervpályázatok eredménye. Épitő Ipar. 52.sz.
1913. dec. 28. 568 l.

Ruhaszekrény.
A Gellért fürdő
berendezésének
megvásárolt
pályaműve.

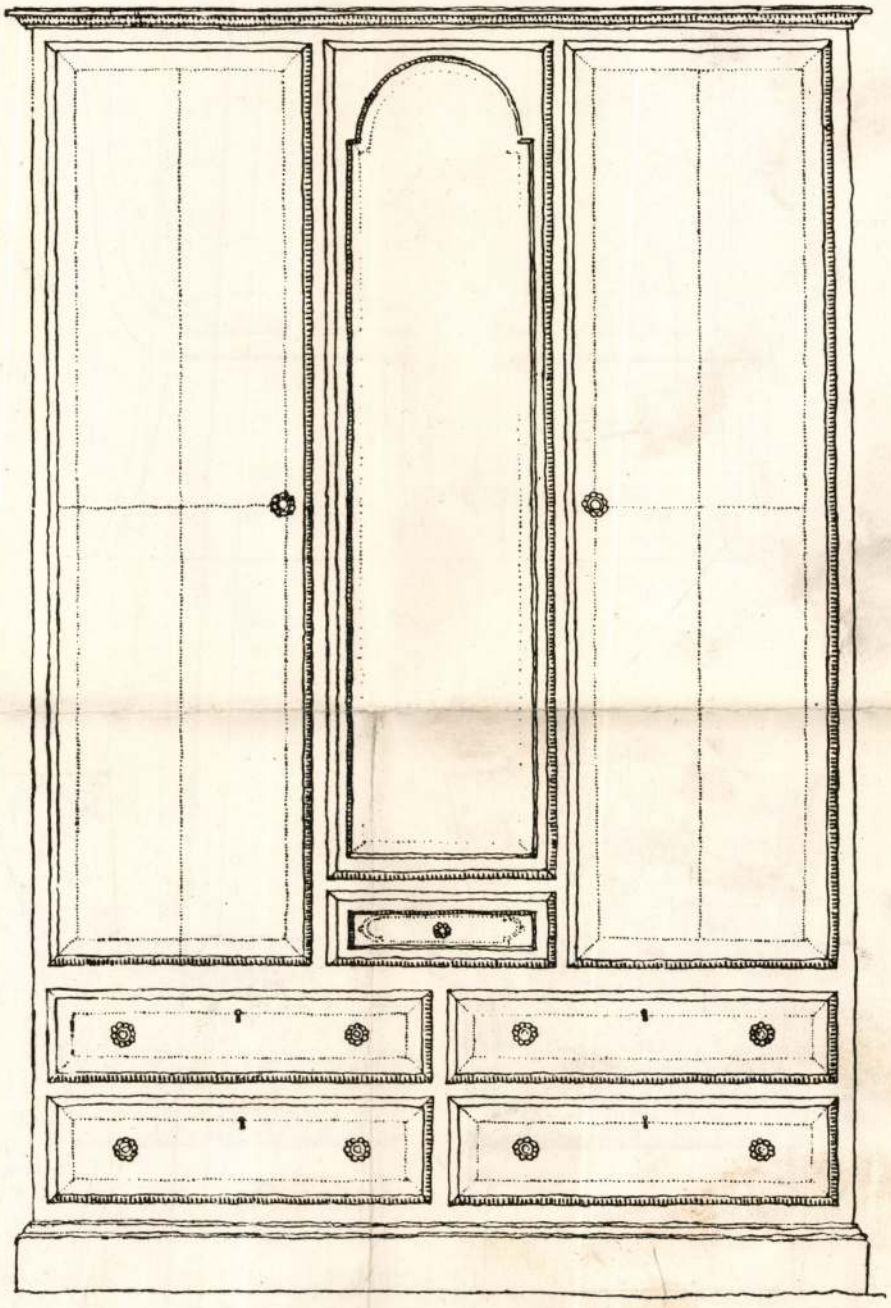

Tervezte
Rákos Pál,
a belső építészeti
szakosztály
III. éves
növendéke.

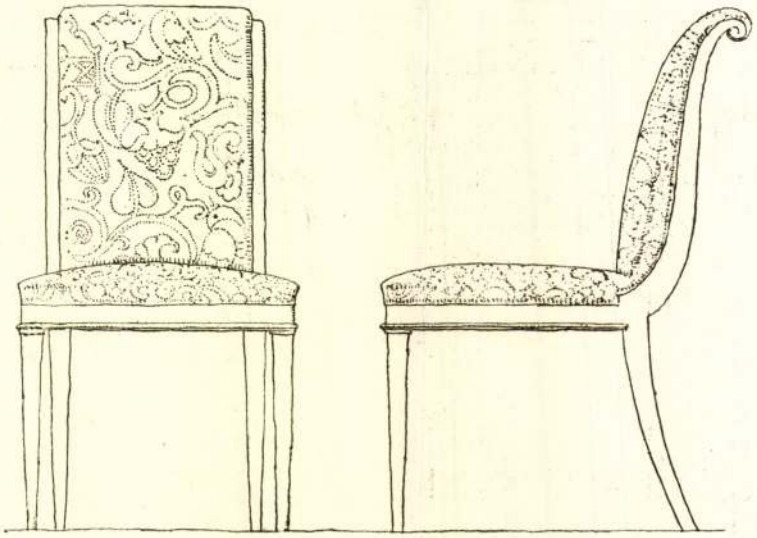

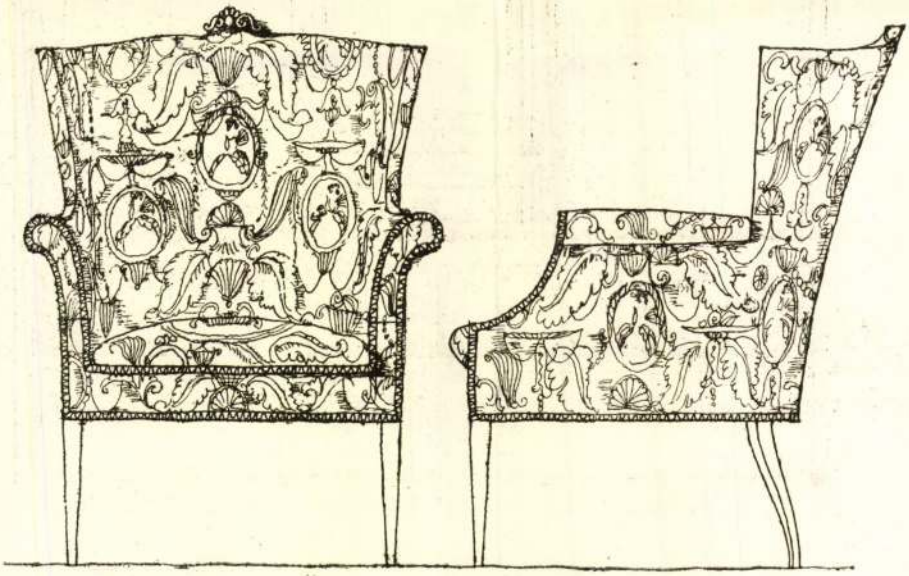

A Gellért fürdő
I. díjjal
jutalmazott
pályaművéből.
Vendégszoba
karosszéke
Méray Dezsőtől.

Építész 1914-15.

Mérey Dezső

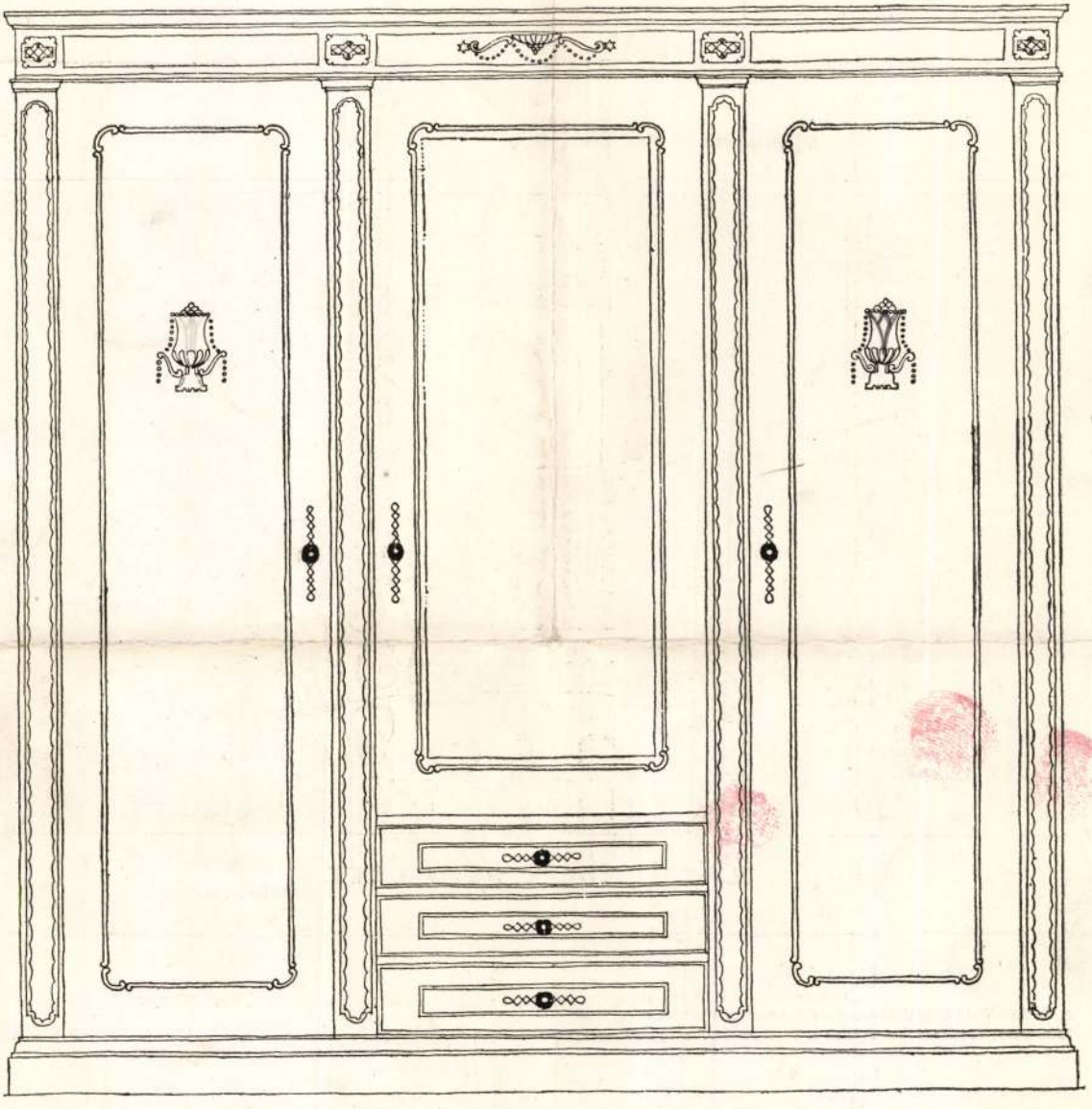

Ruhaszekrény.
A Gellért fürdő berendezésének
I. díjjal jutalmazott pályaművéből.

Tervezték:
Káldory és Ferenczy,
a belső építészeti szakosztály növendékei.

Vedutalap

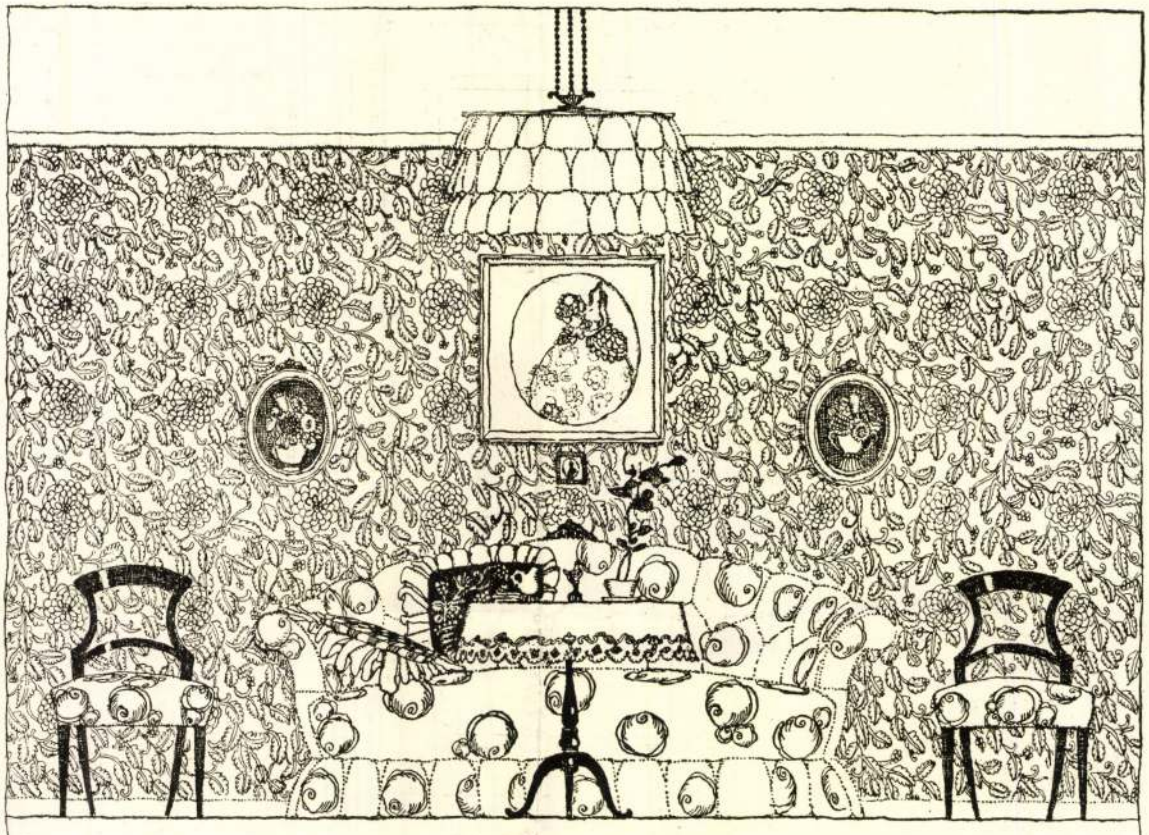

HÁLÓSZOBA RÉSZLETE

A Gellért-fürdő és szálló berendezésére hirdetett pályázat
1500 koronás lakószobatervének I. díjjal jutalmazott pályaműve.

Tervezte: Méray Dezső,
a belső építészeti szakosztály III. éves növendéke.

Építész 1914-15.

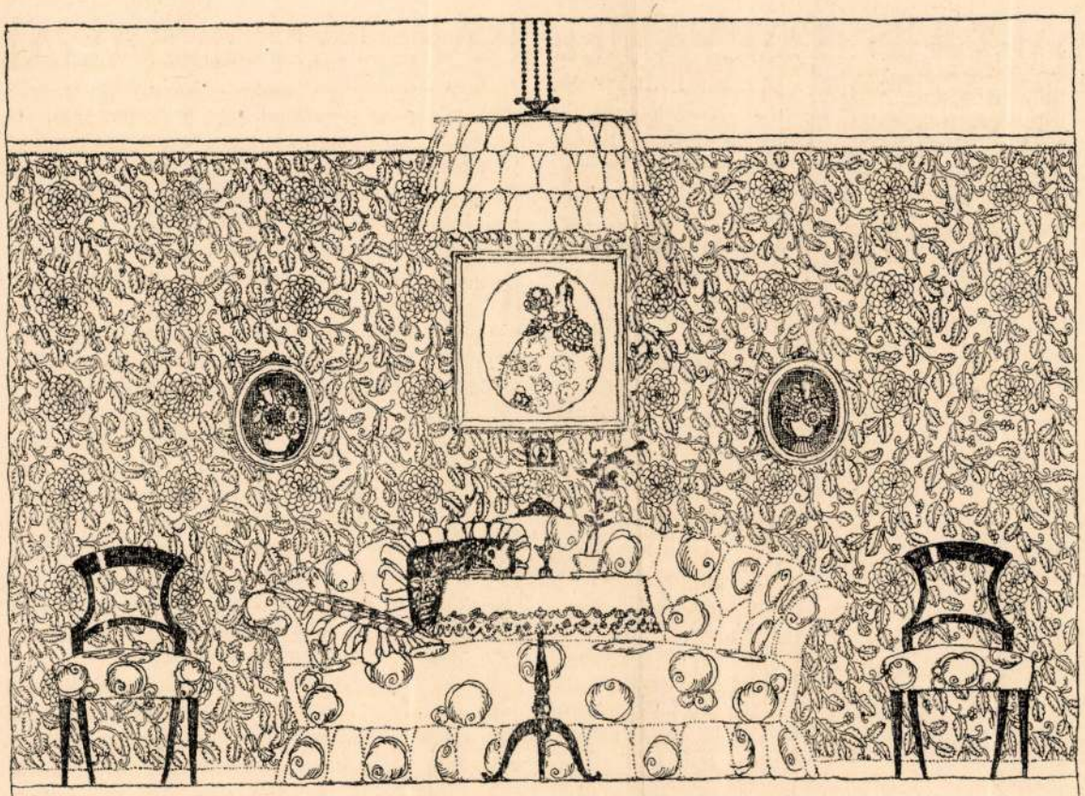

HÁLÓSZOBA RÉSZLETE

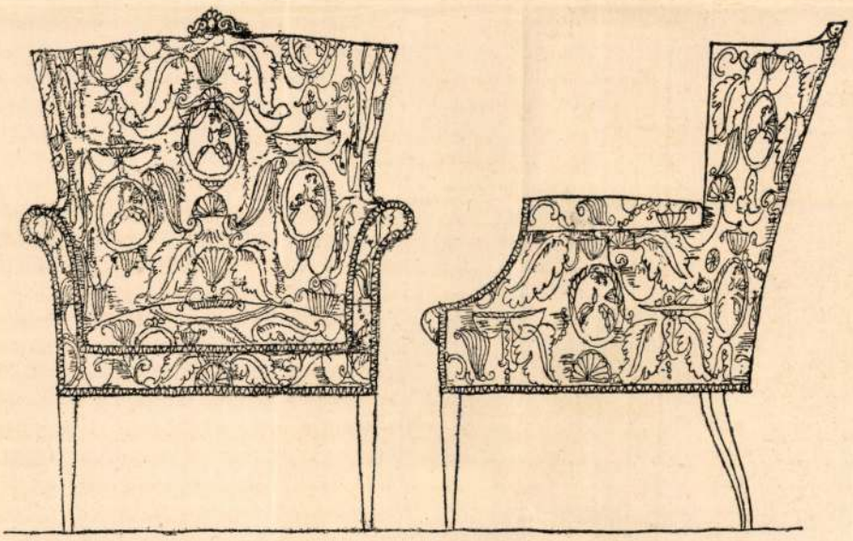

A Gellértfürdő és szálló berendezésére hirdetett pályázat. Méray Dezső 1500 koronás lakószobatervének egyik lapja és a 2500 koronás vendégszoba karosszéke 800 kor. I. díjjal jutalmazott pályaművei.

Konkurrenz zur Erlangung von Entwürfen der Einrichtung eines städt. Badehotels in Budapest. Mit dem I. Preis (800 Kronen) prämiierte Entwürfe D. Méray's für ein Gastzimmer zum Kostenpreis von 1500 Kronen und Lehnstuhl des Gastzimmers zu 2500 Kronen.

Magyar Iparművészet
1915. 79. l.

ARGUS: PÁLYAMUNKÁK TANULSÁGAI

1. Szállodai berendezések. Hosszú sorban, szinte végeláthatatlan egymásutánban a fővárosi Sárosfürdő számára elgondolt berendezések tervei lógnak a spanyolfalakon. Nem látszik meg, hogy iparművészeink java része harcbavonult, az itthonmaradottak is kifogyhatatlanok az ötletekben. Színek, hangulatos interieur-részletek, jól összekomponált szövetek, selymek, tapéták. Mindegyik egy-egy kis kép, csak be kellene kereteztetni, üveg alá tenni. Túlnyomó festői hatás, sok akvarell, másutt a rézkarc vonalaival vetélkedő puhaság. Tiszta, jó grafikus munkák. Az első benyomás, mely az embert éri, hogy a fiatal nemzedéknek feltünően jó az ízlése, pompás a rutinje, biztosak papiroson a kifejezőeszközei. Látnak és felszívnak mindent, ami divatos, amiben sikk van, ami szemnek tetszetős. Feltünően nagy a haladás a pár évvel ezelőtti színvonalhoz képest. Egy bizonyos készség van, amely nem erőlteti meg a fantáziát és mégis ötletes. A régi nehézkes, sötéttónusú, sok faragással és verettel terhelt bútorok, az iparcsarnokok és vidéki bevásárlók kedvencei, a masszív épületek eltüntek. A helyüket könnyedebb, mondainebb berendezések foglalták el. A forma kezd felülkerekedni az anyag érvényesülésén, merészen hajlott ágyformák, szépen ívelt lámpaernyők, gyengéd fodrokkal szegélyezett függönyök és túlfürge, olykor felbillenő széklábak. Aztán az ornamentálisnak túltengése, virágok, nefelejtscsokrocskák, olykor valóságos pompéji koszorúfüzérek, röpülő madarak — valami kokett pajzánság. Ez nem mindig egészséges. Sőt legtöbbször a finom, dekadens kisasszonyok átszellemült leányszobáit juttatja az ember eszébe és nem azokat a jó vidéki plébánosokat, akik roskadozó testük ápolása céljából néhány hétre a hévfürdő szállodájába jönnek s attól elsősorban szolíd polgári kényelmet, nyugodt színeket, leszürt otthoniasságot kívánnak. A bútor mégsem l'art pour l'art, a szobaberendezés és architektúra, a jó térmegoldások és a célszerű formakitalálások művészete és e szó, hogy ötletes alaprajz talán csak egyetlen pályázó munkájára alkalmazható: Spiegel Frigyesére. A legtöbb pályázat csak az ízlés nagy megfinomodását hirdeti, de elfelejti, hogy a lakásberendezés tér- és anyagművészet.

2. Históriai stílusok imádása. A német, osztrák és magyar iparművészet kezd beleesni abba a hibába, mely miatt a francia műipar végképp megfeneklett: a történeti ájultságba. Itt is: bécsi biedermeier, késői empire, Chippendale, Sheraton, Louis XVI és Queen Anne — a történelem ringlispiljén ülünk. Egy kis szédültség, sok cifraság és végre is ugyanegy körben mozgunk. S ha legalább mindez becsületes forrástanulmányok eredménye volna. Ha az emberek a Cabinetmaker's-t, a Lepautre munkáit forgatnák, ha Ferenc császár szobáit, a kongresszusi kiállítás katalógusát tanulmányoznák s nem a Deutsche Kunst und Dekoration utolsó számait. Így azt adják a történelemből, amit már Baillie-Scott, Campbell, Pfeiffer, Paul, Kozma „átélt" egyszer. A második főzetet hervadt tealevelekből. E pályamunkák közt szinte ezerszer tolult fel a kérdés: vajjon egyetlen új forma sincs már a nap alatt? Csak a történelem Mazuri-tavai vannak? És a teremtő-géniusz, a friss, erős új tehetség — mind a harctéren van, vagy — még meg sem született?

3. Hősök emlékezete. Megkondult egy nagy gondolat: adjatok emléket a hősöknek, kik értetek haltak meg! Legyen a nyelve márvány vagy bronz, vas vagy beton, legyen a formája tábla, laterna vagy fáklya, legyen a templom falán vagy zöld fák között, hirdesse egy kis falu tudatlan népének vagy a város kritikus sietőinek a néma gyász örökkévalóságát. Templomi áhitat kell ehhez a feladathoz, amely a művészt egy nagy kor heroldjává teszi. Stílus, történelmi stílus — e szó pátosztól mentesen itt kívánkozik bele a művész öntudatába, éreznie kell, hogy olyasmit csinál, amivel egy kor reprezentálja erejét, egy nemzet a jövőben való hitét. Ha egy kétméteres táblán is — zengeni kell benne a történeti gyászmise harangjának. Mit sejtettek meg e nagy történelmi hangulatból művészeink? Mire inspirálta őket milliók közös érzése? Ameddig a szem ellát: csupa lapos semmitmondás. Egyrészt a megszokott szoborpályázati sujtások: a szavaló hazafi, az oroszlán, a saskeselyű, a turulmadár, az ágyúgolyók és a kettétört kardok. A búboskemence, a görög templom, a dór oszlopok, az empire-urna mint relief a háttérben. Másrészt: az írás felett haldokló katonák, paripájukon ugrató vörös ördögök — ezek a nagy háború képes krónikái gipszbe téve. Valaki asszír falfestmények elrendezésével meztelen nőkbe fojtja a kegyeletet. Megint mások a formák találékonyságát küldik a pályázati csatába: szélmalmok agyagból, cukorsüveg, bábsütőminták, monumentális tojástartó porcellánból, fogkefeállvány és egyéb

pattog és a melynek reflexe felforgatja a szobát a padlótól a mennyezetig.

*

Sokáig nézem ezt az arczot, a melyen szívszaggató módon elegyedik a csúnyaság és a jóság. Keresem ezeket a már csaknem lehunyt szemeket, a melyeknek fénye már megtörik. Valami sötét, a mi belőle árad, terjeszkedik el fölötte, egy belső árnyék elváltoztatja. Látni, mennyire el volt nyűve és hogy csoda, ha még birta.

Ez a megkínzott, ez a halálra itélt nő foglalkozott velem húsz éven át. Húsz éven át előbb a kezemet fogta, aztán a karomnál fogva vezetett. Nem engedte, hogy valaha is érezzem, hogy árva vagyok. A milyen vézna és kicsi volt, ezen a hosszú időn át erősebb és jobb volt, mint én. S abban a pillanatban, mikor újra végiglátom egy szempillantással a multat, eszembe jut, hogy megszépítette gyermekkorom dolgait, mint egy öreg varázslónő. És lehajtom a fejemet, mikor arra a fáradhatatlan bámulatra gondolok, melylyel irántam volt. Mennyire szeretett engem! Bizonyosan most is szeret még valahogy zavarosan, ha van még egy kis fénysugár a lelke mélyén. Mi lesz belőlem, egészen egyedül?

Olyan okos volt és olyan fürge! Tevékenysége ezer részletben támad fel bennem. Tompán bámulok a parázsfogóra, a szénvonóra, a nagy kanálra, mindazokra a tárgyakra, a melyeket fecsegve forgatni szokott és a melyek most a földre esve, tehetetlenül és némán hevernek a földön.

Visszamegyek álmodozva azokba az időkbe, mikor beszélt, kiáltott, a fiatalság napjaira, a korra és a szép ruhák napjaira, mialatt ezen a könnyed, színes vizión át a szememet rászögezem nyugvó kezére, a mely egészen fekete, mint egy kéznek az árnyéka a takarón.

A szemem könybe lábbad. Látom a kertünket az első szép napokban, a mi kertünket, a mely e mögött a fal mögött van, s olyan keskeny, hogy a két ablakunk üvegének visszfénye egészen elárasztja s nincs benne más, mint cserepekbe zárt virágok s ezenkívül három ribiszkebokor, a mely mindig ott volt. A napsugarak kévéjében egy madár, egy vörösbegy ugrándozik az ágacskákon, mint egy posztó-játékszer. Egészen szorosan a napfényeben Mirliton, vörhenyeges vadászkutyánk melegszik, annyira lihegve, hogy az ember azt hinné, nagyon sebesen futott... Utána fut a házinyulaknak, a melyeket megpillant, vasárnap, a mezőn. De sohasem fogott házinyulat, sohasem fogott mást, mint egeret. Ha én elmaradok a kicsiségem miatt, a néni visszafordul, fölemelve karjait a levegőbe az ösvény szélén és én hozzávágtatok, a ki leguggol, mikor hozzáérek és nevemen szólít.

*

— Simon! Simon!

Egy nő van előttem. Kiragadom magamat az álmodozásból, a mely beszállott a szobába és megállapodott előttem. Ez Marie unokahugom.

Felém nyújtja a kezeit a gyertyák között, a melyek az ágy körül libegnek. Ebben a gyönge világításban az arcza elváltozottnak és fátyolozottnak tetszik. A néném szeretett őt. Az ajka reszket a csillogó fogasra fölött, a mely csillog, a melle egész bőségében hirtelen emelkedik.

(Folytatása következik.)

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: *Páriss Pál*, hirlapiró társunk, az «Ujság»-nak alapítása óta kiváló munkatársa, 42 éves korában Budapesten. — Május 2-ikán délután a Rákóczi-uton balesetnek lett áldozata; a szélvihar kidöntött egy faoszlopot, a mely a fejére esett. Koponyaalaptörést és agyrázkodást szenvedett. A mentők a kórházba szállították, a hol azonban az leggondosabb ápolás mellett sem tudták az életnek megmenteni. Az ujságirás minden ágában kitünő munkásságot fejtett ki, a legnagyobb sikert azonban pompás gyermekmeséi hozták neki, a melyeket Nagyapó álnév alatt irt évek során át. Kiváló, szines tollu sporthirlapiró is volt és sok szinházi kritikát és elbeszélést irt. Halálát legközelebbről fiatal felesége és ötéves fiacskája gyászolják. — *Klein Miksa*, az ujságkiadóhivatali tisztviselők testületének régi érdemes tagja, 53 éves korában, Budapesten. — *Kereszty Sándor*, előbb szinész, a háború alatt a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság tisztjelöltje, Kereszty István múzeumi könyvtáros, zenei iró, lapunk munkatársának fia 30 éves korában, Budapesten. — *Hirsch Imre*, a Magyar általános Takarékpénztár terézvárosi fiókjának vezetője, Budapesten. — *Méray Dezső* iparmüvész-épitész a volt 30. honv. gyalogezred tartalékos hadnagya, két évi orosz hadifogságból alighogy hazajutva, sulyos operációk és félévi szenvedés után Budapesten. — *Markó József*, VIII. gimnázium osztálybeli tanuló, Markó Miklós hirlapiró fia 18 éves korában, Budapesten. — Dr. *Szigeti Márton*, a fővárosi orvosi kar általánosan tisztelt tagja, Pestvármegye tiszteletbeli főorvosa, volt gleichenbergi és abbáziai fürdőorvos, 74 éves korában, Budapesten. — Dr. *Kovald Emil* vegyészmérnök, a Kovald Péter és Fia vegyészeti gyár tulajdonosa, 56 éves korában, Budapesten.

Petten Jolán 25 éves korában, Budapesten. — *Barber Károlyné* szül. Biró Margit, Óbudán.

Szerkesztői üzenetek.

Hárman a kertben. A novella hosszú lére eresztett, érdektelen cselekvényén nem segít semmit az az izetlen élczelődés, a melylyel előadását teletüzdeli.

Halálvonat. Csupa reminiscentia a modern költészet különféle termékeiből.

Az utcza dalaiból. Kabaré-kuplék visszhangja, már az eredetiek is banálisak, hát még az utánzataik!

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 11-ik számában megjelent képtalány megfejtése: *Szabadság ünnepe.*

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Vármegye-u. 11.

FOGAK és teljes fogsorok szájpadlás nélkül, a gyökerek eltávolitása fölösleges
— Specializista fog- és szájbetegségekben. —

FOG-tömések, arany fogkoronák és aranyhidak, tartós porcellán- és aranytömések, tiz évi jótállással

FOG-huzás teljes érzéstelenitéssel; használhatetlen, régi fogsorokat átalakitok. Vidékiek egy nap alatt kielégittetnek. — Mérsékelt árak.

Dr. HEGEDÜS JAKAB
fogorvos, egyetemi orvostudor,
Első Fővárosi Fogorvosi Intézet, Budapest
VII., Erzsébet-körút 44. sz. I. emelet.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
természetes
égvényes SAVANYÚVIZ

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)
Gyár és főüzlet: VIII, Baross-u. 85.
A főváros első és legrégibb csipketisztitó, vegytisztitó és kelmefestő gyári intézete.
Fiókok:
II. Fő-utcza 27, IV. Eskü-út 6, Keoskeméti-utcza 14, V. Harmincad-utcza 4, VI. Teréz-körút 39, Andrássy-út 16, VIII. József-krt 2. Telefon: Józs. 2—37.

Franczia parfümök Cour de Jeanette, Chelavier de Orsay, Quel que fleurs, Ambra Antique, Batschari, Lorigan Ideal, Tulipán, 14·— K. Rózsa bonafide, Chypre, Kairó mákvirág, Ibolya, Orgona, Gyöngyvirág, Akáczia, Orchidea parfümöt 9·— koronáért dekánként, utánvéttel.
GROSS ANTAL kiviteli háza,
Budapest, VIII. ker., József-körút 23. sz. félemelet.
Csiszolt és diszes üvegek raktáron.

Szakszerü
baromfitenyésztés
legjobban bevált
keltetőgépeinkkel
tömeges hust és tojást eredményez. Fő vagy mellékfoglalkozásul jövedelmező hasznot biztositt. Kérje azonnal 27. számu nagy árjegyzékünket 1·50 K értékü levélbélyeg beküldése ellenében.
Nickerl és Társa r. t.
Belterjes gazdasági telepeket berendező vállalat
Budapest, V. Vilmos császár ut 52.

A házi- és kertgazdaság hasznos útmutatói:

A zöldségtermesztés. A zöldségfélék eltartása, konzerválása. Irta *Rombay Dezső*. Ára 1 K 80 f.
Az aprójószág tartása és nevelése. Irta *Krolopp Alfréd*. — — — — Ára 3 K 60 f.
A bogyós gyümölcsök tenyésztése és értékesitési módjai. Irta *Szántó Péter*, átdolgozta *Kuthy Béla*. — — — — Ára 1 K 80 f.
A kis gyümölcstermelő. A gyümölcsfák tenyésztése és ápolása — — — Ára 1 80 f.
Szőlőmivelés a legujabb elvek és tapasztalatok alapján. Irta *Rombay Dezső*. — Ára 3 K 60 f.
Melegágy a házikertben. Korai és igen korai konyhakerti vetemények előállitása házilag. Irta *Sávoly Sámuel*. — — — Ára 1 K 80 f.

Kaphatók és megrendelhetők:
A Franklin-Társulat (Méhner Vilmos-féle) könyvkiadóhivatalában
Budapest, IV., Egyetem-utcza 4. szám.

Hajnövesztő, amilyen még nem létezett.
Rövid idő alatt dus hajat növeszt és megakadályozza a hajhullást, megóvja a korai őszülést és az ősz hajaknak eredeti szinét visszaadja. Egy hónap alatt fényes eredmény. Ára 15 és 20 K. BOTÁR Z. REGINA kozmetikai müintézete.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 34. I. em.
Arczápolás, arczgőzölés és villanymasszás egész nap.

Hirdetések
felvétetnek
BLOCKNER I.
hirdetőirodában
IV., Semmelweis-u. 4.

Megjelent a
LA HONGRIE REPUBLICAINE
(Quatrième année de la Revue France Hongroise)
Előfizetési ár egy évre 40 K, fél évre 20 K.
Előfizetéseket elfogad a szerkesztőség:
Budapest, IV., Semmelweiss-u. 4.
(Blockner hirdetési iroda) és Szeged, Pallavicini-u. 5.

Tanuljon tárogatót minden magyar!

A «**Wágner**»-féle tárogató-iskola nemcsak **tárogatóra,** hanem kottára is megtanit minden **zenekedvelőt** vagy kezdőt a legrövidebb időn belül. Ügyes példákkal **magyarázza** az iskola miként kell kottát olvasni és **tárogatózni** úgy, hogy tanitóra egyáltalán nincs szükség és mégis gyorsan tanulunk. A «**Wágner**»-féle **tárogató-iskola** gyönyörü magyar **népdalokat,** ujabb magyar és régi **kurucz dalokat** tartalmaz, többek között:

Csillagfényes nyári éjjel,
Messze mentél, nagyon messze,
Cserebogár, sárga cserebogár,
Ha majd egyszer a siromon,
Vallomás,
Három hervadt rózsa,
Fürdik a holdvilág,
Kék nefelejts,
Ugy még sohasem volt,
Ocskai brigadéros,
Hoffmann meséiből,
Eredeti Rákóczi nóta,
Bordal a „Bánk bán"-ból,
Bihari kesergője,
„Tosca" operából,
Zsindelyezik a kaszárnya,
Leszopom a jó bort, stb. stb.

A «**Wágner**»-fele tárogató-iskola gyönyörü ábrákkal, nagy alakban, finom kivitelben, csekély 6 koronáért kapható minden papir-, könyv- és zeneműkereskedőnél, vagy a kiadónál

WÁGNER

országszerte elismert elsőrendü magyar hangszer- és beszélőgépek nagyáruháza

Budapest, VIII., József-körút 15. szám

Vidéki rendelésnél az összeg **előre** küldendő! Wágner-féle **tárogatók** 500 koronáig! **Árjegyzék** 50 fillér bélyeg ellenében bérmentve. **Óvás!** Figyeljen a «**Wágner**» névre, hogy máshoz be ne tévedjen.

Mérai Dezső

Hálószoba díszfabot,

II díjat futábnarok
fáljanin, v. Gyr-

Éimisk 1914–15.

Méray Dezső

Főuri lakás reprezentációs helyiségeinek rendelte
Kimes repr.

A Gellért fürdő és szálló berendezésére hirdetett pályázat. A 2500 K-ás vendégszoba egyik fala. 800 K-ás I. díjjal jutalmazott pályamun. Fenti terveli.
Kimes repr

Éimisk 1913/14.

Méray Dezső

III. éves iparművészeti iskolai növendék.

Kispolgári lakás ebédlőjének terve, rep.

Magyar Iparművészet

1918. 11. l.

vszky
ta
rosi
sünk-
Házi-
tot
lla-
Rezső
nem
,a
ja
-
mn-
e-
ánás
om-
atta

Měray Derso

kereskedelmi minisztérium 400 k államsegély.

Éimisk 1914–15
83. l.

hatása egyszerű és szines nyomás-
sa. Így az olcsóság, a lap könnyű
sége, a könnyű kezelhetőség,
szemben a rövel, arok a tényezők,
melyek üzleti szempontból
igen fontosak. Ehhez csatla-
rozik bizonyos esetekben a nyo-
másnak tagadhatatlan meg-
könnyebbülése a magyformáctumú
perete és szines nyomásnak,

Méray Dezső

Művészet 1914. 92
– 1915. 144

Csatt bronzból, római VI. 204.

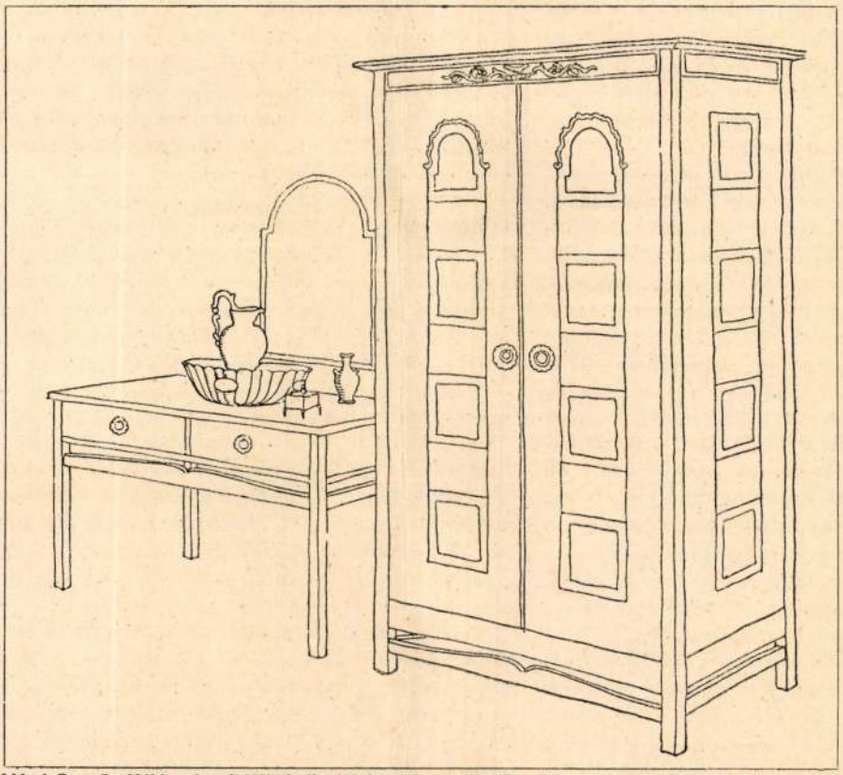

Méral Dezső: Hálószoba diófából. II. díjjal jutalmazott pályamű. Chambre à coucher.

az ősrégi kínai bronzok. Ha az eredeti darabok nem is, legalább eredeti formáik. A kínaiak konzervativizmusa ugyanis semmiben sem nyilatkozik meg feltünőbb módon, mint az ősi rituális bronzedények alapformáihoz és ékítéséhez való ragaszkodásban. A Shan- és Choukorszakban (1766—255) kifejlesztett szimbolikus ékítményes formák, a tao tieh szörnyeteg, a sárkány különböző fajtái, a görög meanderhez hasonló felhőornamentum, ma is épp oly kedvelt díszítő motivum, mint három-négyezer év előtt. A mennyei birodalom fiait e tekintetben nagyon jellemző skolaszticizmus rég leszögezte őket és sokszorosan levezetett jellegük tiltakozik minden lényeget érintő változtatás ellen. A Hopp-féle gyüjteményben is látható néhány váza, melyek hű utánzatai az ősi mintáknak.

A kollekció legszebb darabjai közé tartozik azonban néhány kevésbbé régi hagyományt képviselő bronztárgy és több egészen modern darab. Az előbbiek közül két fantasztikus oroszlánt mutatunk be. A nagyobbik (93. kép), melyet régibbnek is tarthatunk, alig másfél évtizeddel ezelőtt még a pekingi császári palota díszei közé tartozott. A boxerlázadás alkalmával jutott egyik tengernagyunk birtokába s annak hagyatékából Hopp Ferenchez. Erősen stilizált formái már magukban is bizonyítják, hogy az oroszlán nem tartozik Kína faunájához. Tudjuk is hiteles történeti adatokból, hogy eleven oroszlánok első művészi ábrázolásaikkal együtt Nyugatázsiából szállíttattak a távol Keletre. A kínai művészet legrégibb ismert oroszlánábrázolásai a Han-korszakból (Kr. e. 206—Kr. után 220) valók. A stilizált oroszlán mai formája pedig, egyes emlékek bizonysága szerint, a VI. században már minden lényeges vonásában kialakult.

A két bemutatott tárgy közül a kisebbiknek (92. kép) öntése szebbnek mondható, a nagyobbik azonban a formák sajátos mintázása szempontjából s főképpen ikonográfiai tekintetben értékesebb. Látható azonban mind a kettőn, az archaikus jellegün még jobban mint a modernebb darabon, hogy Kína művészeinek nem volt eleven fogalmuk az oroszlán valódi mivoltáról s mikor természetfölötti borzalmas jelenséggé akarták előléptetni, dekoratív átalakításokat végeztek rajta.

A kis bronzkutya, melyet olvasóinknak szintén bemutatunk (92. kép), már az európaias, naturalisztikus modern japán plasztika egyik terméke. Hopp Ferenc Osakában vásárolta egy kiállításon.

A Hopp-féle gyüjtemény különösen gazdag japán kisplasztikai tárgyakban. A szigetország művészetének ez az ága újabban virágzó iparrá fejlődött, sokat haladt technikai szempontból, de amellett — érthető okokból — sokat vesztett érzésben. A 90. és 96. kép bemutatja a gyüjtemény kisplasztikai részének néhány legjobb darabját. A legnagyobbik egy újabb keletű okimono (dísztárgy). Patkányokat ábrázol egymás hegyin-hátán. Az állatok szellemes csoportosításánál és mozdulataik ábrázolásánál csak művészi szempontok voltak irányadók. A mozgalmas és amellett egyszerű szilárd rajzú tömeg művészi értéke éppen az intím látás és nagyvonaluság igen szerencsés összhangjában keresendő. A japánok nagy mesterek a kettő

Magyar Iparművészet
1914. 78 és 79. l.
képekkel.

Nekünk, magyaroknak, emellett nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy Ázsia népeihez a vérrokonság szoros kötelékei fűznek bennünket. A politikai és kulturális alakulások mai iránya mellett sokkal kevesebb okunk van ennek tagadására mint valaha.

Ázsia népeinek multját s művelődését tanulmányozva, egyre feltünőbbeknek találjuk azokat a vonásokat, amelyek az óriási kontinens különböző népfajainak legellentétesebb sajátosságait közös eredetüeknek mutatják. — „Asia is one." — Ezzel a rövid, de nagyon sokatmondó állítással kezdi szerfölött érdekes fejtegetéseit Okakura Kakuzo, a nagy japán író „The Ideals of the East" című művében. Ugyanez a szerző földmüvelő tatároknak nevezi a kínaiakat és nomád kínaiaknak a tatárokat, mikor a távol Kelet népeinek ősi kultúrájáról és közös multjáról beszél.

Ma már nyugodtan megállapodhatunk abban, hogy skytha elődeink őshazája a Bajkal-tó és a Jeniszei vidéke volt. A népvándorlást megindító turánság már időtlen időkkel ezelőtt a mennyei birodalom tőszomszédságában fészkelt. Onnan intézték a hunnok a kínai Chou-, Chin- és Han-birodalom ellen örökös támadásaikat és onnan hozták magukkal egészen hazánk belsejéig azokat az ősi, kínai formákra emlékeztető bronztárgyakat, melyek a Kárpátok és az Altaj közé eső óriási területen egyaránt bukkannak fel a föld alól. Kína régi művészetének kutatói a legjelentősebb kérdések közé sorolják azt, milyen természetű s mekkora lehetett a mennyei birodalom őslakóinak s a velük összeköttetésben álló szomszéd török-tatárságnak egymásra gyakorolt kulturális hatása.

Fontos és különös szempontok parancsolják tehát, hogy megbecsüljük azoknak tevékenységét, kik a távol Kelet művészi géniuszának alkotásait közelünkbe hozzák s minden különösebb fáradság nélküli tanulmányozását lehetővé teszik.

Hopp Ferenc gyüjteménye ugyan csak közvetve nyujt segítséget fent említett különös célunk elérésére, de azért így is fontos missziót teljesít, s nálunk, mint a maga nemében páratlan jelenség, igényt tarthat az úttörőt megillető teljes megbecsültetésre.

A sok irányban fogékony öreg urat kizárólag egyéni szempontok vezetik. Azt gyüjti, ami neki tetszik, ami rá közvetlenül hat. Nem törődik azzal, hogy a tulajdonában levő tárgy régi-e vagy új; fő, hogy az ő szemében szép legyen és ne hiányozzanak belőle azok a tulajdonságok, melyek iránt élethivatása különösen kifejlesztette benne az éleslátást és fogékonyságot. A Hopp-féle gyüjteményben levő kelet-ázsiai műtárgyak túlnyomó nagy részben iparművészetiek. Mellettük nagy szerep jut a néprajzi, illetőleg művelődéstörténeti szempontból érdekes használati és dísztárgyaknak is. A távol Kelet nagy művészetével, különösen a kínai és japán festészettel, szemben viszont gyüjtőnk is szkeptikus maradt s aki tudja, hogy e téren a hamisítványok beláthatatlan tömege mennyire megnehezíti a kutató és amatőr munkáját, bizonyára méltányolni fogja ezt az álláspontot.

Hopp Ferenc látását a hosszú életén át folytatott komoly s lelkiismeretes munka tette különösen érzékennyé a kézügyességgel szemben. Nem szabad tehát csodálkoznunk, ha azt tapasztaljuk, hogy rendesen nagyobb súlyt helyez műtárgyainak technikai tökéletességére, mint művészi vagy történelmi jelentőségére.

Különösen érthető nála a nagy szeretet az úgynevezett féldrágakövekből, a nefritből, illetőleg jadeitből, hegyi kristályból, ametisztből faragott formák művészeti értéke iránt. Ezeket a nálunk nem túlságos figyelemre méltatott ásványokat a kínaiak rendkívül nagyra becsülik. A nefritnek egyszerüen csodatevő erőt tulajdonítanak. Mondáik szerint e drágakő a szivárvány testetlen anyagából kerül elő és a taoista szellemek tápláléka. A nefritet és jadeitet színük s finomságuk szerint több osztályba sorozzák s e fokozatok megállapításából a távol Kelet műértőinek hagyományos erkölcstana igen fontos kérdést csinál. Tudjuk, hogy a nefrit s jadeit milyen nagy szerepet játszott már a Chou-korszak (Kr. e. 1122—255.) művészetében. Belőlük készültek a hatalom jelvényei, a vallásos szertartásoknál használatos eszközök, az áldozati tárgyak nagy része stb. Az udvarnál külön kincstárban őrizték a misztikus drágaságokat. Megállapításuk a legfontosabb kérdések közé tartozott. Beható ismertetésük céljából külön művek adattak ki. (Legnevezetesebb ezek közül a Hui Tsung császár égisze alatt 1176-ban megjelent Ku yü t'u p'u vagyis „Régi jadeittárgyakról szóló illusztrált könyv".)

A nefrit a legkeményebb kövek közé tartozik s megmunkálása ennek folytán igen nehéz feladat s körülményes eljárást igényel. Egy kormánypálca-alakú szerencsejelvény a Hopp-féle gyüjteményben (89. kép) mindamellett azt bizonyítja, hogy a kínai munkás aránylag könnyű szerrel győzi le a nagy fizikai nehézségeket. A kormánypálca mellett látható nyugvó Pu t'ai szerencse-isten már ametisztből készült és szintén nagyon jellemző darab. Hopp Ferenc tulajdonában több hasonló anyagból, főképpen hegyi kristályból faragott dísztárgy van. Köztük olyanok is, melyek a közölt darabnál sokkal értékesebbek. A reprodukálás különös nehézsége miatt nem mutathatjuk be őket ezúttal olvasóinknak.

A távol Kelet művészete iránt érdeklődő európai legotthonosabb fogalmai közé tartoznak

MDK

Mérai Dezső

Hálószoba diófából, repr.

Érmisk. 1914-15.

M.D.K.

Méray Dezső, ?

800 K-ás első díjat nyert a Gellértszálló bútorzati pályázatán 2-ágyas vendégszobára készített tervével.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1915. XXXVI évf.

Jan. 27. sz. 6. old. +
febr. 17. " 4. "

MDK

Méray Dezső

A polgári lakások butorzatának terveire kiirt pályázaton a hálószobabutorok csoportjában a 3oo koronás II. dijat nyerte

Eldőlt pályázatok. Magyar Iparművészet 1914. 59.l.

MDK

Méray Dezső

A polgári lakások butorzatának terveire kiirt pályázaton az ebédlőbutorok csoportjában az ötszáz koronás I. dijat nyerte

Eldőlt pályázatok. Magyar Iparművészet 1914. 59.l.

MDK

Méray Dezső

Az Ipm. társulat butorterv-pályazatán
díjat nyert.

Művészet, 1914, 92 l.

Méray Desso

MDK Ér

Méray Dezső

Polgári bérlakás, repr.

Ebédlő tölgyfából, repr. Az O.M. Iparmüv. Társ. pályázatán I. dijjal jutalmazott terv

Érmisk. 1914-15. 17, 22.1.

M é r a y Dezső butor-tervező

Orsz.M.Iparmüvészeti Társulat
pályázata polgári lakások
butorzatának terveire
/hálószoba butorok II.dij/

M Ú V É S Z E T
XIII.évf.1914.
92.
"Mitüntetések"

M é r a y Dezső butor-
tervező

Orsz.M.Iparmüvészeti Társulat
pályázata polgári lakások
butorzatának terveire
/ebédlő-bútorok I.dij/

M Ü V É S Z E T
XIII.évf.1914.
92.
"Kitüntetések"

Méray Derső

M.D.K.

butorterve első díjat nyert az Orsz. Iparművészeti Társulat rendezésében a Gellért-fürdő berendezésére kiírt pályáraton

Építőipar - Építőművészet, Bp.1915.39.évf. 5. sz.
28. old

MDK

Méray Dežső, ~~butorpalyázatc~~
butorterv, 500 ~~frt~~ Kr.-os I.dij

Tervpályázatok eredménye. Épitő Ipar. 52.sz.
1913. dec. 28. 568 l.

Méray József

MK

Szerepelt a szakszervezeti kulturotthon képzőművészeti szakkörének 1964 évi tárlatán.

/f.a./: Tárlat egy szakkör eredményében.

Hevesmegyei Népujság. 1964. máj.5.

Mézay József festő

Két anyagszerkezése (eml.) szerepel az egri művelődési ház tárlatán

(farkas): Fotók és festmények tárlata Egerben

Heves megyei Népújság 1969 IV. 4

Mérey Horváth Zófia

1908/9 I.

Ferkèpzomfoiskòvk.

113. C.

Méray Istók

ötvös mas.

Mestere Szentkirályi Márton Kassán 4 évre szegő dott 1658. marc. 18 m

apja Tamos

Mihalik József. Kassaváros ötvösségének története. Bpest. 1900. 320 l.

Ráskai Lea

miniátor

XVI. sz.

Meray Radics

restaurátor MDK

A nográdmegyeri r.k. templom főoltár-
képét /Pesky: Mária halála/ renoválta 1947-ben.

314.o.

Genthon:Nógrád. 1954.

MDK

Mérám Dezső

Kiállitások. Magyar Müvészet 1925. 583.l.

Mérám Dezső festő

Magyar Müvészet 1925.583-584.o.
Kiállitások.

Merán Vilma MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1919-20. téli tárlat

~~Bécs-ötvös hitelesítőjele VI. 31.~~

Móray Horváth Károly id.

Művészet 1918. 16.

174.

Sleawood, T.

Kép az öserdőből. (Scenerie im Urwalde.)

G. Rouse festménye nyomán.

Am.

205 × 148 mm.

K. 0.50

Méray-Horváth
Károly ifj.

festő VIII, Tisó u. 7.

Szerti házi ezred festőinek Eiáll. a Nemzeti Szalonban 1918.

Interieur vázlat,
olajf.

Eső után, olajf.
Eső után, olajf.

Az egészségügy palotája.

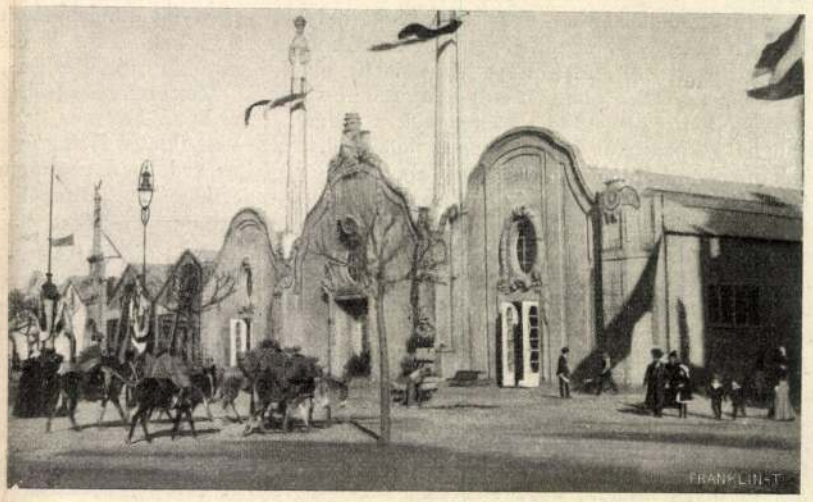

Ausztria pavillonja.

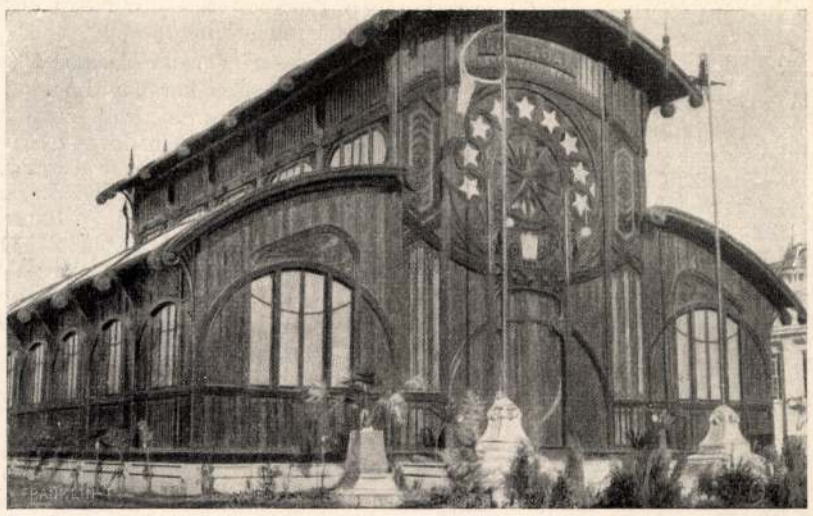

Paraguay mezőgazdasági pavillonja.

A mezőgazdasági kiállítás kapuja.

AZ ARGENTINAI KIÁLLÍTÁS BUENOS-AYRESBEN.

baraczkokat nyomjanak a kopasz, pápaszemes doktor fejére. De mikor épen a minapában egy nagy sebészdoktorunk balesetéről olvastunk hirt, sok ezer ember kezében remegett meg az ujságpapiros. Olyanokéban is, a kik hiréből ismerték. A homlokuk elborult és egy borus aggodalom szele suhant át a szivükön. Mert az orvos, akármennyit elmeskedünk is a tudományán, mikor nincs rá szükségünk és akárhányszor mond is csődöt a tudománya, mikor erején fölül való föladattal kerül szembe, mégis biztosságunk érzetének érczébe tartozik. Nagyon jó és nagy megkönnyebbülés tudnunk, hogy orvosok is vannak a világon és szivünket egy nagy, meghitt bizalom, ha rejtegetett is, de erős szála köti ahhoz az emberhez, a ki mellettünk lesz és értünk harczol majd ama nagy tusa pillanataiban, a mikor már minden más szeretet, a legégőbb és a legodaadóbb is, tehetetlen érettünk. Ez a magyarázata annak, hogy egy szegény hibbant eszü ember szavát is, mikor az orvosért beszél, a szivünk erősebbnek és inkább a magáénak érezi, mint a legragyogóbb értelem pompás és szikrázó gúnyját, égető ötleteit és mérges fulánkjait!

*

Egy épenséggel nem örvendetes és nem dicsőséges affér a bíróság elé juttatta minősítés végett a kibiczpénz természetét. Egy csomó tanuképen szereplő úriembernek birói kérdésre véleményt kellett mondania arról: el lehet-e fogadni egy dzsentlmennek kibiczpénzt vagy nem lehet? A kibiczpénz tudvalevőleg a legsajátosabb honorárium, tetszés vagy szokásjog szerint megállapított díj, a melyet a játékos fizet a széke mögött letelepedett «együttérzőnek», a kinek az ismert kibicz-paragrafus szerint az a legszentebb kötelessége, hogy — befogja a száját. Érezzen, de ne szóljon. Szenvedjen vagy lelkesedjen, de ezt némán cselekedje. A játékos ember babonás. A babonája az, hogy a ki mögéje ül a játékát nézni, a sorsnak valamely erejét hozza számára. Vagy malőrt, vagy szerencsét. A kibicz tehát nemcsak semmittévő társa a szórakozónak, hanem föladata is van, hogy szerencsét hozzon. Ha sikerül ennek a föladatának megfelelnie, provizióúl kibiczpénzt kap a játékostól. Ha nem sikerül, ha nem hozott szerencsét, akkor vagy semmit se kap, vagy egészen mást, mint kibiczpénzt. Fáradalmai tehát nincsenek ennek a foglalkozásnak, de vannak koczkázatai és veszedelmei. Ezek a koczkázatok és veszedelmek — tekintettel arra, hogy a legtöbb játékosnak csak akkor van jókedve, ha nyer, de mindnek igen rosz kedve van akkor, ha veszít — olyan természetüek, hogy kisebb városban, a hol nagyobb a nyilvánosság és az emberek jobban is ráérnek tovább emlékezni, a kibicz pályára, mint kenyérkereső hivatásra nem igen akad vállalkozó. De már a nagyvárosban, főként a hol annyi a kávéház és a kártyaszoba, mint Budapesten, egész csapat ember él abból a pénzből, a mit vagy azért kap a játékostól, mert a háta mögött ült, vagy azért, hogy — másuvá üljön. Igy állván a dolog, azt hiszszük, egészen nyilvánvaló, hogy a kibiczpénz természetét mindenkiben az a magáról való itélete határozza meg, hogy a kibicz-mesterséget, mint állandó foglalkozást elfogadhatónak tartja-e vagy sem? Rálépne-e erre a pályára, ha a körülményei kivánnák vagy megengednék? Ha igen, akkor a dolog rendben van. De ha nem igy érez vagy nem igy beszél és mégis zsebrevágja a proviziót, akkor *kuruzsló*, mert olyan munkáért fogad el díjazást, a melyre nincs hivatottsága vagy letagadja a hivatottságát.

Sz— —d.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Gyulai Pál és a «Budapesti Szemle.» Most volt egy éve Gyulai Pál halálának s ezt az évfordulót arra használta fel a *Budapesti Szemle* szerkesztősége, hogy több közleményben is megemlékezik nagynevű szerkesztője emlékezetéről. Első helyen *Lévay* Józsefnek Gyulai sirkövére irt versét közli, a mely igy szól:

Kereste hűn, bármerre lépett,
Az igazat, az örök szépet.
S mert a földön azt el nem érte,
Lelke az égbe szállt fel érte;
De szelleme a házához tapadt,
S műveiben örökre itt maradt.

Riedl Frigyes egy meleg és közvetlen tanulmányban — a melyről lesz alkalmunk külön is megemlékezni — finom vonalu arczképet rajzol Gyulairól. *Haraszti* Gyula emlékezéseket mond el Gyulaira; nagyobbára olyan jellemző vonásokat és eseteket, melyek Gyulait mint szerkesztőt mutatják be. A további közleményekben *Angyal* Dávid értekezik a szegedi békékéről, melyet 1444-ben I. Ulászló királyunk kötött a törökkel s a melynek megszegéséből fejlett ki a várnai csata s benne Ulászló eleste. *Földes* Béla *Saint-Simon és iskolája* czimen közli a szoczializmusról legközelebb megjelenendő könyvének egy fejezetét. Nagyon érdekes dolgokat mond el dr. *Schächter* Miksa *Az orvos a biró előtt* czimmel azokról a törvényszéki esetekről, mikor az orvost a bíróság előtt vonják felelősségre a gyógykezelés során elkövetett hibái miatt. *Barrie* kedves regényének, *Margaret Ogilvy* fordítása, *Lévay* József egy szép költeménye, a *Szemle* rovatban *Concha* Győző emlékezése *Brassai* Sámuelről s az *Értesítő* rovat könyvbirálatai teszik teljessé a füzet tartalmát. A *Budapesti* Szemlét *Berzeviczy* Albert és *Beöthy* Zsolt közreműködésével dr. *Voinovich* Géza szerkeszti s a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára félévre 12 korona, egyes szám ára 2 korona.

Bársony István új könyve. A kitünő magyar plein-airista iró nem fogy ki egyhamar sem a témából, sem az elbeszélő kedvből; munkás és sikerekben gazdag irói mult áll mögötte, de ma sem látszik rajta fáradtság, sem kedvetlenség, még nem merítette ki az ő tárgykörét, az erdei vadászok, erdészek, napsütötte arczu falusi urak, parasztok történeteit s tájképei is csak ugyanazokkal a szinekkel jönnek ki tolla alól, mint egykor. Új könyve, melynek *A boszorkány és más elbeszélések* czímet adta, ezt bizonyítja: mind a tizenöt elbeszélése ugyanannak a férfias, derült, harmonikus világnézetnek, annak a fiatalos munkakedvnek a kifolyása, a melyet már ide s tova egy negyedszázadja kedvel a magyar olvasó közönség. A novellák közt van néhány, a mely *Bársony* István legjobb művei közt foglalhat helyet, néhány pedig érdekesen mutatja, mint bővült meg idők folyamán az iró vénája a csöndes, kedves, bajusz alatt mosolygó humorral.

Andrejev Leonid. Dr. *Molnár* István egy tanulmányt adott ki a mai új orosz irodalomnak Gorkij mellett leghiresebb és művészi szempontból kétségkívül legjelentékenyebb alakjáról, Andrejev Leonidról. Nálunk Andrejev meglehetős hiányosan ismeretes; néhány novelláját olvastuk magyar fordításban, meg *A vörös kaczaj* czímű regényét, többi novellisztikus munkáit meg drámáit a kik ismerik, többnyire német fordításokból ismerik. Dr. Molnár tanulmánya alkalmas arra, hogy az olvasóban fölébreszsze a kitünő orosz iránti érdeklődést; az iró műveinek elég komoly

tanulmányon alapuló ismeretéből indul ki s élénken, vonzón, lelkesen is van irva. Sok helyütt erősen érezteti, hogy az effélében kezdő iró műve, a ki nagyon is elmerül költője bámulatába, elvéti a kritikusnak való perspektivát s mondani valói lényegét elfödi lelkesedése kitöréseivel, a magasztalásban fokozatokat nem ismerő jelzőivel. Ez azonban olyan hiba, a mitől csak nagyon kevés fiatal iró marad meg is szabadul tőlük. Dr. Molnár István úgylátszik czéljául tűzte ki, hogy az orosz irodalom főbb jelenségeit efféle tanulmányokban ismerteti; érdeklődéssel várjuk ezután következendő műveit.

Aischylos Oresteiája. Legkiválóbb klasszikai műfordítónk. *Csengeri* János legjelentékenyebb műfordítói munkája, *Aischylos Oresteiája* most második kiadásban jelent meg. Örvendetes dolog, hogy ilyen mű, a mely igazán nem a tömeg-publikum számára készült, ekkora olvasó közönségre talál. Csengeri fordítását az új kiadás számára átjavította, sok helyen kifejezőbbé, művészibbé tette, most annál inkább elmondhatjuk, hogy fordítása méltó a nagy külföldi irodalmak Aischylos-fordításaihoz. A ki valaha csak kisérletet tett is a nagy görög drámairónak eredetiben való olvasására, az méltányolni fogja azokat a nehézségeket, melyeket Csengeri fényes sikerrel küzdött le, azt a filologusi tudást és erős irói érzéket, a görög szellemhez s Aischylos szelleméhez való alkalmazkodásnak azt a teljességét, a mely ebben a fordításban nyilvánul.

A fáraók országában. *Erődi* Bélának A fáraók országában czimű szép könyve most második kiadásban jelent meg, az újabban változott viszonyok szerint a szükséghez képest átdolgozva. A kitünő könyv festői előadásban érezteti Egyiptom szépségeit; élvezetesen van megirva s e mellett nagyon tanulságos is; az emberiség történetének egyik legfontosabb területével ismertet meg, multjával, jelenével, tájaival, népével, állapotaival egyaránt. Érdekességét nagyban fokozza a nagyszámu szép illusztráczió is.

Árpád vezér, Mátyás király. Legkiválóbb történetiróink egyike, *Csánki* Dezső két történelmi essayje jelent meg e czim alatt az Olcsó Könyvtárban. Mind a kettő a nemzetközi társadalmi és politikai élet és a világtörténelmi eszmeáramlatok folyamatában mutatja be hősét s hősének egyéniségét. Formában és tartalomban egyaránt kitünő két tanulmány, az eddigi történeti kutatás eredményeit magas szempontból nézve tekintik át és foglalják össze s életteljes, hű, klasszikus képét adják történetünk két korszakos alakjának.

Zeneművek. Néhány új zenemű jelent meg most a Bárd Ferencz és társa czég kiadásában. Köztük van *Bartók* Béla négy művészi magyar dala, finom és érdekes harmonizálású művek, továbbá *Szirmai* Albert két kabaré-dala és a *Czigányszerelem*; valamennyi énekre és zongorára.

A «Jó Pajtás», *Sebők* Zsigmond és *Benedek* Elek képes heti gyermeklapja legújabb, november 20-iki számában közli *Ábrányi* Emil szép versét, *Mesemondó bácsi* meséjét, *Dörmögő Dömötör* kalandjait a fogorvosnál *Sebők* Zsigmondtól, *Schöpflin* Aladár tanulságos történetét a sétáló toronyról, *Peske* Géza szép képét *Tilinkós* Péter versével, *Lampérth* Géza vidám történetét, tarka történetet *Zsiga bácsitól*, *Benedek* Elek regényét, a rejtvényeket, szerkesztői üzeneteket. Az egyes közleményeket kedves képek tarkítják. A *Jó Pajtás*-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámot kivánatra ingyen küld a kiadóhivatal. (IV. ker., Egyetem-utcza 4.)

Uj könyvek.

A boszorkány és más elbeszélések. Irta *Bársony* István; Budapest, Singer és Wolfner; ára 2·80 K.

Andrejev Leonid. Orosz irodalmi tanulmány. Irta dr. *Molnár* István. Hajdúböszörmény.

Aisshylos Oresteiája. Drámai trilogia. Görögből fordította *Csengeri* János, kiadja a Kisfaludy-társaság. Budapest, Franklin-Társulat; ára füzve 3 korona 20, fillér vászonkötésben 4.50 K.

A fáraók országában. Irta *Erődi* Béla. Második kiadás, Budapest, Lampel R. (Wodianer F. és fiai) könyvkereskedése; ára kötve 5 korona 60 fill.

Árpád vezér, Mátyás király. Két történelmi tanulmány. Irta *Csánki* Dezső. (Olcsó Könyvtár 1588—1590. sz.) Budapest, Franklin-Társulat; ára 60 fillér.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: Id. Kiss Gábor, volt 48—49-es honvédtüzér őrmester 82 éves korában Szilsárkányban. — Id. geszthi Horváth Imre, ügyvéd, Sopron vármegye törvényhatósági bizottsági tagja 82 éves korában Győrött. — Szenczi Szabó János hajdúböszörményi ügyvéd, a városi takarékpénztár igazgatója, 60 éves korában Hajdúböszörményben. — Vukicsevits Gy. Miklós, a magyarországi szerb iskolák nyug. főfelügyelője, a zombori szerb tanítóképző intézetnek negyven éven át volt igazgatója, kiváló szerb pedagógus, 80 éves korában Zomborban. — Treiszig István, nyug. honvédszázados 60 éves korában Szatmárnémetiben. — Tutsek Sándor, volt országgyűlési képviselő, Kolozsváron. — Dr. Bokor János, a brassói főreáliskola tanára 39 éves korában Budapesten. — Kászonyi Antal posta- és táviró-felügyelő 61 éves korában Kassán. — Feigl Rikárd budapesti mérnök Aradon. — Dr. Wetzel Gyula, a magyar királyi szabadalmi tanács elnöke 62 éves korában Budapesten. — Mautner Jakab fővárosi kereskedő 66 éves korában Budapesten. — Giffing Ede, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság székesfehérvári főügynökségének titkára 52 éves korában Székesfehérváron. — Dr. Repák Jenő eperjes-egyházmegyei czimzetes kanonok, a görögkatolikus papnevelő-intézet aligazgatója Eperjesen. — Hajdú Károly m. kir. adóhivatali tiszt 29 éves korában Ungváron. — Merazzi József épitőmester 62 éves korában Karánsebesen. — Tanos Ferencz, a Dunagőzhajós Társaság hajófelügyelője 63 éves korában Budapesten. — Wilheim József magánzó 79 éves korában Budapesten.

Özv. görgei és topporczi Görgey Kornélné, szül. Hornbosztel Emilia 82 éves korában Lőcsén. — Özv. szárazajtai Incze Károlyné, szül. csikszentimrei Fodor Mária 86 éves korában Zovány községben. Haris Zsófia magánzónő 71 éves korában Budapesten. — Miczka Jánosné, szül. hornyai Horányi Erzsébet 56 éves korában Budapesten. — Belitska Sándorné 30 éves korában Budapesten. — Özv. Székács Istvánné, szül. Zilahy Margit 33 éves korában Orosházán. — Bobál Sámuelné, szül. Molitorisz Erzsike, 28 éves korában Egyházmaróton. — Salacz Boriska, Salacz Lajos és neje, szül. Somossy Boriska 15 éves leánya Sárospatakon.

EGYVELEG.

* **Kigyóbőr kosztümök.** Egy londoni nőszabó, *Cerret* az idei őszi szezon divatjául szenzációképen kigyóbőr kosztümöket hozott a ruha-piaczra. A kigyóbőr nem nyúlik, nem huzódik össze, vizmentes és hajlékony. *G. L.*

* **Hány csillag van az égen?** Alig akad ember, a ki erre megfelelne. Mégis vannak csillagszámlálásról is adataink. Ptolemaeusnál olvassuk,

HENNEBERG-SELYEM csak közvetlenül! Fekete, fehér és szines K 1.35-től m-ként bluzok és ruhák számára, bérm. és **már elvámolva** a házhoz szállitva. Dús mintaküldemény bérm.
Henneberg selyemgyáros, Zürich.

A Bór- és Lithion-tartalmú vasmentes gyógyforrás
Salvator
kitünő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a czukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.
Húgyhajtó hatású!
Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!
Kapható ásványvizkereskedésekben vagy a Szmye-Lipóczi Salvatorforrás-Vállalatnál Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

RIDIKÜLÖK
pénz-, szivar-, levéltárczák állandó, nagy választékban legolcsóbb
CSÁNGÓ
—finom bőráru készitőnél—
Bpest, Muzeum-körút 5.
A czím fontos!

Görvélykóros gyermekek
szépen fejlődnek, ha «Kufeke»-t keverünk a tejhez, mert a tej a «Kufeke» hozzáadásával tápértékben gyarapszik és könnyebben emészthető.

Kapható mindenütt 60 f., 1 K 10 f és 2 K 20 f-ért

EKSZEREK
EZUSTNEMUEK
egyházi szerek, órák, angol, franczia és khinaezüst **disztárgyak gyári áron a legujabb** angol rendszer szerint beszerezhetők **részletfizetésre**
SÁRGA JÁNOS
ékszergyárostól Kolozsvár
1911. év februártól Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz.
Képes nagy árjegyzék ingyen.

Serravallo
KINA BORA VASSAL
Hygienikus kiállitás 1906. Legmagasabb kitünt. Erősitőszer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók számára. Étvágygerjesztő, idegerősitő és vérjavitó szer.
Kitünő íz. 7000-nál több orvosi vélemény.
I. Serravallo, cs. és kir. udvari szállító Trieste-Barcola.
Vásárolható a gyógyszertárakban félliteres üvegekben K 2.60, literes üvegekben K 4.80.

Svájci selyem a legjobb!
Kérjen fekete, fehér vagy szines ujdonságainkból **mintákat: Crêpon, Duchesse, Cachemire, Messaline, Côtelé, Eolienne, Shantung, Mousseline** 120 cm. széles, méterenként 1 K 20 fill.-től kezdve. Ruháknak, bluzoknak stbnek való **bársony** és **pelluche**, ugyszintén **himzett bluzok**, valamint batiszt, pamut, vászon és selyem **ruhák**. — Mi csakis garantáltan erős selyemszöveteket adunk el **vám- és portón cutesen direct** magánvevőknek.
SCHWEIZER & Co., LUZERN U 23 (Svájcz.)
Selyemkivitel. — Királyi udvari szállító

MIKULÁSRA
Piros gyermek Piros női Piros férfi

3-szor is
PIROS CIPŐK
SZÉKELY és TÁRSA
czipőraktárában
MUZEUM-KÖRÚT 9

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás pastillát**
mely 10 perez alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — *Ára 1 korona 20 fillér.* — Kapható minden gyógyszertárban.
Készíti **Beretvás Tamás** gyógyszerész **Kispesten.** ★ ★ ★ ★ ★ ★ Orvosok által ajánlva. — Három doboznál ingyen postai szállitás

Merbl Arnold, építész

A magyar századfordulós építésnet emlékei, III. rész, Temesvár (Temesvára).

A helyi mesterek, Gemeinhardt Márton, Merbl Arnold, Székely László munkáiban gyakori a német területről átvett tetőformák, német reneszánsz és barokk elemek használata, melyre a helyi lakósság németajkú többsége magyarázatot is ad. — írja Gerle János építész.

Magyar Építőművésnet, 1986. 4. 54-old.

Marbl Lajos

műépítész

1908. Temesvár.

13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
	Összesen		

Merbl Arnold

épitén

nül. Felsöiregh 1876

oklevelet nyert 1898

Névjegyzmüegyetem 13 l.

Konstantinápoly.

A háttérben látjuk a
közül La Solimania, Torro di Ba
van kiemelve, mig az előtért SC
Fanari kiosk foglalja el. Felira

CITTA, E PORTO DI

alól a bal sarokban: 69.

Rm., mér. a vk. 13.2: 17.

140-95

Merbl Arnold

ép. Temesvár

[illegible]

M. Pálházatok

1904/5. 1077. 281

.....*mühely.*

/főnökség!

v.....hó.....n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

.....számu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Mercator

Arad vármegye térképe Mercatortól. 1606. Márki S. Arad vármegye tört. I. 472. l. képpel.

megnézendő.

Mercator Antal

festo

Laid: Hor. Imagel.

Barthé

1200

Született 1833-ban, meghalt
Párisban, 1902.

Mercator (Kremer)

Gerhard

1. Glaser Karlsruhe

129. l.

474, 490, 505, 571,
574, 578, 545 = 6 l.

Velencei iskola a XIV. századtól

Négy decorativ fej.

Közülök az egyiken ca
disz van; míg a többi cc-

Ara 26 frt 94 kr.

Ltha: 11 6

84

[illegible]!

Mercator Rumoldus

l.

Glaser Karlsruhe

129. l.

545—47.17.

Taddeo di Bartoli.

2. Az ~~[illegible]~~ Alar

~~[illegible]~~ Fejét

vel stilizalt ke

visel, ~~[illegible]~~ fiöke h

ruha nyakán

pedig fekete c

GVIRE" szaval

~~[illegible]~~ lehullott

Fresc

D

1897:
lyeztetett el.

46250
231.25
693.75

Merchauer Ferenc

épitesz

l.

A Pesti Városháza

1936. 11. 23 l.

LTB garantálja a pontosságot, megbízható minőséget, olcsó árt.

Gyártja:
Lemez és mértékipar
Bpest, III., Ujlaki - rakpart 44.
T.: 157 — 335, 167 — 479

EMERGÉ

gumitextilhajtószíj

GYÁRTJA A MAGYAR RUGGYANTAÁRUGYÁR

MEGHÍVÓ

A Fiatal Iparmûvészek Stúdiója
tisztelettel meghívja Önt
MERCZEL PÉTER
grafikus
kiállításának megnyitójára
1995 március 14 - én 16 órára.

Megnyitja: KOVÁCS PÉTER BALÁZS
a Belvárosi Mûvészek Társaságának elnöke

Közremûködik: St MARTIN

Helye: FISE Galéria
1054 Bp. Kálmán Imre u. 16

Megtekinthetô:
hétfôtôl - csütörtökig 12 - 17 óráig
pénteken 12 - 15 óráig
szombat, vasárnap zárva

Új Művészet.
Sinkovits Péter Jószerk
Budapest
Báthory u. 10

1 3 8 9

1054 Pf 149.

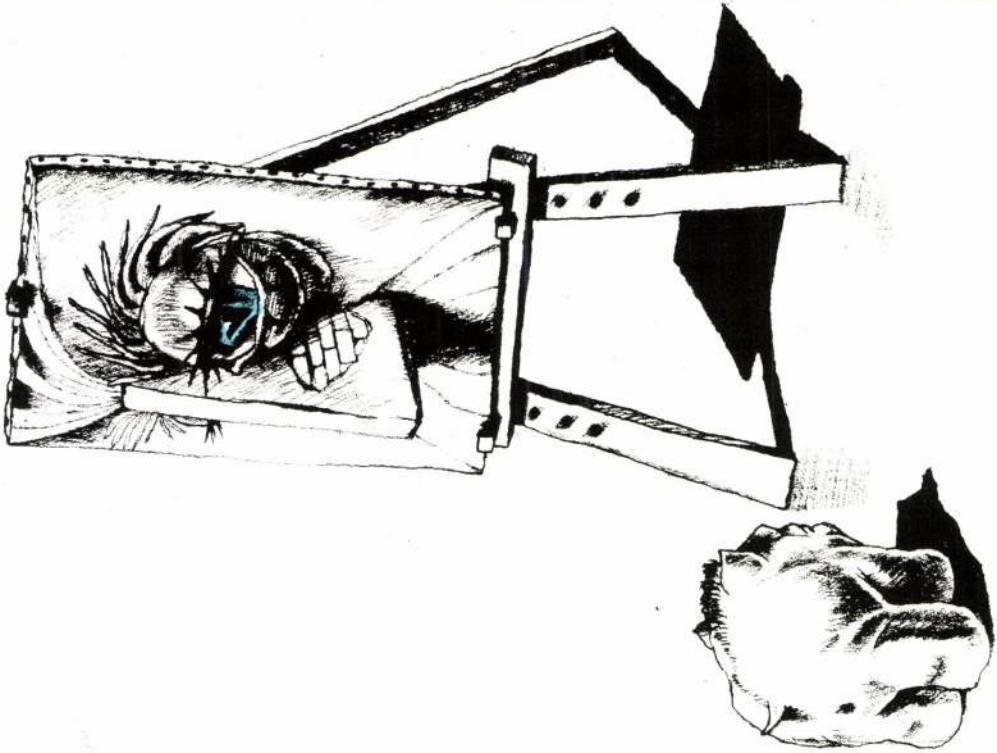

A BALASSAGYARMATI
MIKSZÁTH KÁLMÁN MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
MEGHÍVJA

MERCZEL PÉTER

GRAFIKUSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁRA

A HORVÁTH ENDRE GALÉRIÁBA

1995. JANUÁR 6 - FEBRUÁR 26-IG

MEGNYITÓ: 1995. JANUÁR 6-ÁN
PÉNTEKEN 16 ÓRAKOR

Mercredi Pêche

JOHANN M E R C K , textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 279.- Herr JOHANN M E R C K
Felvételideje: 1811. 16. Sept.
Hová vették fel: Devetser, /Devecser/. 159.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA. A Xantus János Múz. Évkönyve. 16. Győr, 1974

Merck, aranyozó

Honmüvész, 1834. 428-429.

Pesti vizsgáló

MD K

Merckel,

Csipőkép. Késöi 184o-es évek. Karc.

Kleinoktav. Eisenstadt, Wolf-gyüjt.

Dr. André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. Sonderabdruck aus d. "Burgenländischen Heimatsblättern." Jahrg. 1936 Hft.2. S.61.

Merckl Johann Georg

Pesto

Merckl Johan Georg

1) 1782

2) 1783

Szily Janós archépe

zdrb

Kaposy Janós
rezpre

M. D. K.

MERCKL Johann Georg festő

1782 Szombathely Szily püspök foglalkoztatja

1793 Hosszúfalu St. Vendel Kápolna freskói

Garas XVIII. sz. 236. l.

Merckl, Jo. Georg

Festo

l.

Gefängnisbuch

I. 139. l. 140. l.

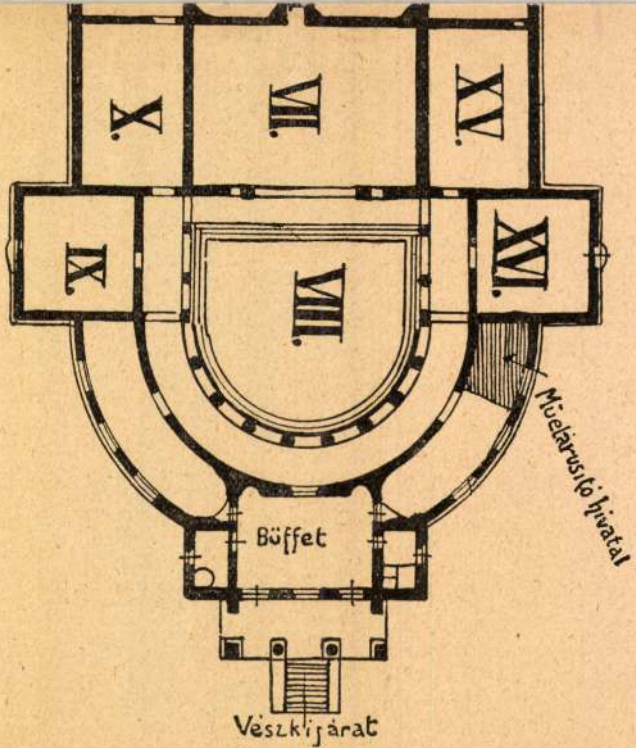
X.
VI.
XV.
IX.
VII.
XIV.
Műelárusító hivatal
Büffet
Vészkijárat

Merckl, Joh. Georg

1782 dec. 8-án festette Szily szombathelyi püspök arcképét, mely jelenleg Szombathelyen az őrkanonoki lakásban van.

Rendkívül szenge kvalitású olajfestmény, majdnem dilettáns, szignatura és évszám a kép hátsó oldalán.

Látta Szombathelyen 1941. márc. 20-án Kiss Lajos őrkanonokkal.

Il Preside della Facoltà di Filosofia
della
R. UNIVERSITÀ PIETRO PÁZMÁNY
DI BUDAPEST
ha l'onore di invitarVi alla prolusione che il

PROF. PAOLINO MINGAZZINI

professore ospite della Facoltà,

inaugurando il corso di Archeologia romana,
terrà sul tema

I PIÙ RECENTI SCAVI NELL' URBE

(con proiezioni)

mercoledì, 26 corrente alle ore 11
nella grande aula della Facoltà (Aula VIII.)
(Múzeum-körút 6—8.)

IL PRESIDE DELLA FACOLTÀ:
TIBERIO GEREVICH

Mercoeur herceg

hadi mérnök

l.

Fehrentheil – Gruppenberg László lovag, dr.:

Mercoeur lotharingiai herceg magyarországi szereplése.

Hadtört. Közl.

1937 205. l. és kv.

ll.

Mercy Ilus

festő

Régi kikötő a Seine

vízen.

Művészet. 1943. 71. l.

Magy. Képzőművészeti

Egyesület kiállításáról

Mercz Ádám

Kistormási orgonakészítő

l.

Ezredéves kiáll.

I B 14. l.

~~Dantz. Raphael.~~

2955

15. Otto Thoren.

(Sz. Bécsben 1828. julius 21-én. † Párisban 1889. julius 15-én.)

A legelőn.

A mocsaras sík területen, balról a két terebélyes fa alatt, egy fehér és három tarka tehén áll; jobbról pedig, hol korlát is van, hat szarvasmarha járkál. Kissé hátrább a fák között ház bontakozik ki és a szélről levő szalmafedeles házikót keritės veszi körül. A háttérben erdő látszik, ~~s az előtérben mezei virágok díszlenek~~. Az égbolt derült. Jelzése alól jobbra: »*O. v. Thoren 884.*«

Vászon, méretei 144 : 201·5 cm.

1891: IV. 197. — 1892: IV. 197. — 1893: V. 325. — 1894: V. 41. — 1895: V. 15. — 1896: V. 15. — 1897: V. 15. — 1898: V. 15.

~~Vétetett 1899-ben. — Magy. Képt. 513. — Ltsza 366~~

282

— 1900: V. 15. — 1901: V. 15. — 1903: V. 15. — 1904: V. 15. —

MÉRCZ György kőmüves. Az egri adókönyvek 1761. évi kötete emliti nevét.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Mérce György, kőműves

neve az egri adókönyvek
1761 évi kötetében fordul elő

HEVES MEGYE MŰEMLÉKEI I. Irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 367. old.

MERCZ /Mertz/ János egri asztalos. A legkorábbi Egerben müködő kézmüvesek egyike a XVIII. században. Bár az egri adóösszeirásokban csak 1721-től szerepel, mégis már 1713-ban találkozunk nevével a püspöki rezidencia asztalosmunkáinál. 1714-ben szerződést köt a Telekesy által megkezdett székesegyház asztalos munkáira ~~+~~ Banovszky Ferenc vállalkozóval. 1714-ben említik a városi iratok az egri városházával kapcsolatban, majd ugyanitt szerepel 1721-ben is. 1720-ban ismét a Szent Mihály

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

NOVAS.

plébániatemplom, azaz a székesegyházzá átalakitott középkori templom munkálatainál találjuk. 1722-ben Eger város I. negyedének 4. fertályában háza van és szőlőbirtokos. Utoljára 1727-ben szerepel az iratokban.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Mercz Zsuzsa

Képzőművészet a Felszabadulás
pályázat tükrében

Miskolc 1985/12

MERCZEL PÉTER

címlapterv március 15-ére ld.Fels
Felsman Tamás

Sz.A.:Negyvennyolc mai szemmel

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.11.sz.10.o.

ZŐDÉS
yéb jogviszony létesitéséhez

zettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

esorolás

MERCZEL Péter (1956)
148. A fekete özvegy, 1988
The Black Widow (film)
offset, 82,5x58,5 cm
j.j.l. M.P. – Offset és Játékkártya Nyomda Budapest
ltsz.: xy 89.116

A változás jelei : Plakátok 1988-1990. : Magyar Nemzeti Galéria,1990.nov.14.-dec.31. A kat. szerk. Bakos Katalin. Bp., MNG, 1990 20.

Merczel Péter

grafikus

▲ A Ferencvárosi Pincegalériában december 11-ig tart nyitva Merczel Péter grafikusművész kiállítása. A Mester utca 5. alatt naponként 10-től 18 óráig várják az érdeklődőket.

Népszabadság, 1988. nov. 29.

Méray József festő

a Hatvani Galériában rendezett tárlaton szerepelnek munkái, melyek a női arcban és testben keresi a harmóniát, a formák és a színek sajátos összhangját.

Farkas András: Heves megyei képzőművészek a Hatvani Galériában.
Népújság /Heves/, 1975. aug. 31.

Mére várkastély

1555

Dunaútúl

Takrajzok

II. 57. l.

sághoz hogy a toronynak a Debreceni
ak valamint további karbantartásá-
ségeit magára vállalja.-

v október 15

polgármester helyettes

főjegyző

Premier a Duna Galériában

Czirok Ferenc, Csík Gabriella, Csorba Anita, Dömötör László, Farkas Ottó, Herczku András, Illés Márta, Manyák Mariola, Orsos Renáta, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete új tagjainak alkotásait láthatjuk a Duna Galériában.

Czirok Ferenc festményei színekben gazdag, bravúros festői technikája az érzelmek, hangulatok világát tükrözi. A szomorkás barnák, elhaló sárgák az elmúlás hordozói, míg *Bűnök kertje* című képén mélyvörös, narancsos, élősárga színekkel a tartalom kifejezője, ahol csak a női arc, a szem és az ívelt idomok dominálnak. Csík Gabriella antik oszlopai, ódon falai a színes csíkok mesteri manipulációi. Melegnarancs, vörös, benne a sárga mint elválasztó, néhol a kék, kékeszöld, naranccsal megtörve, vagy bordóval csíkozott sárga színei. Forma- és témaválasztásában a klasszikustól a modernig ível művészete. Merczuk András maszkszerű fejeket, portrékat fest, azonos méretű négyzetekre. A háttér okker, barna, fekete. Eszerint változik a fej is rajta, amely tökéletes festői mű. Illés Márta két óriás spirálja a drapp és fehér, valamint a barnák és a bújtatott bordók ölelkezései. Csorba Anita kecskéi, tyúkjai, malacai tréfás alakot öltenek. Kettős értelmezést hordoznak Dömötör László gyufaszálakból épített alkotásai, amelyek a gyufaszál piros és fekete végeinek kompozíciói.

A kiállítás megtekinthető január 23-ig, hétfő kivételével mindennap 10 órától 18 óráig a Duna Galériában (XIII., Pannónia utca 95., telefon: 340–9186).

Vajda Ildikó

XIII. Kerület Hírnök 2005. jan. 19. 15. o.

Czirok Ferenc: Bűnök kertje

MERCZUK ANDRÁS

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Merega

PETŐFI NÉPE
1968 JAN 21

és éjszakánkint több a csillag
és édes akácgyökerek
fonnak rácsot az álmaimnak.

1021

J. N. Merega: Ukrán falu

Hajónk, a Jégtörő III. a felszállásunk el

zsef a bajai Vízügyi Igazgatóság főmérnöke —, s miután Baja felett néhány kilométerre sikerült az álló jégmezőt megbontanunk, most oda igyekszünk, hogy ezt is elindítsuk...

Fél óra telt el, amikor az 1470-es folyamkilométer előtt feltűnt az álló jégmező széle. Tóth kapitány szócsővel adott parancsot a nyolcasnak — ugyanis rádiójuk elromlott — törjön be a jégbe, próbálja meg billegő mozgásával meghasítani a mezőt. Egy

N°1

MÉREI ÁRPÁD SZOBRÁSZ KIÁLLÍTÁSA

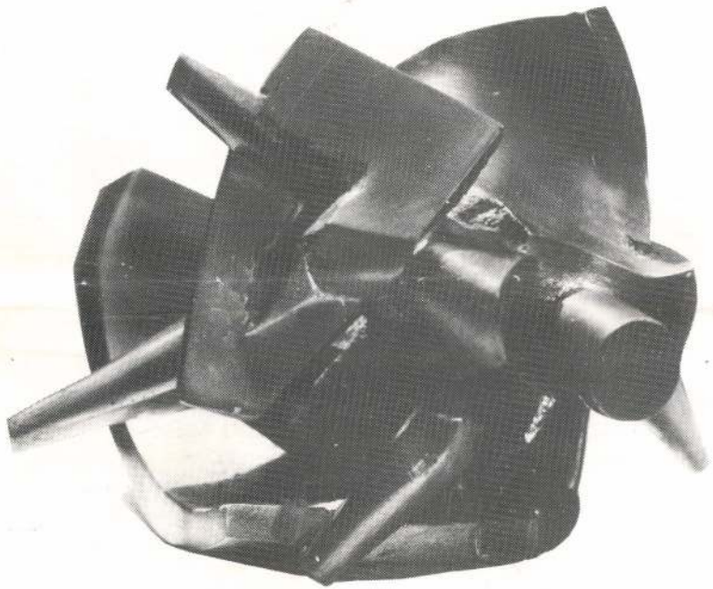

Harcos II.

1949-ben születtem Veszprémben.
1975–79-ig a Képzőművészeti Főiskolán
VÍGH TAMÁS növendéke voltam.
A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának 1979 óta vagyok tagja.
A főiskola utáni években számos országos kiállításon vettem részt.

A XV. kerületi Művelődési Központ és
a Fiatal Művészek Stúdiója
meghívja Önt

MÉREI ÁRPÁD
szobrászművész kiállítására

Megnyitja:
Vígh Tamás szobrászművész
1982. XI. 9-én, délután 6 órakor
Cím: Újpalota, Kavicsos köz 4. (Lila iskola)
Megtekinthető: 1982. XI. 9-től
hétfőtől péntekig 12–19 óráig
szombat 10–16 óráig

Mérei Árpád

MŰTÁRGYJEGYZÉK:

1.	Repülési kísérlet	ólom 31 cm
2.	Ördögűzés	ólom 12 cm
3.	Harcos I.	ólom 10 cm
4.	Harcos II.	ólom 15 cm
5.	Zuhanó I.	ólom 11 cm
6.	Zuhanó II.	gipsz 46 cm
7.	Angyalok harca	ólom 22 cm
8.	Zsonglőr	ólom 10 cm
9.	Angyal ördöggel	festett gipsz 30 cm
10.	Angyal késsel	festett gipsz 56 cm
11.	J. P. Marat a fürdőkádban	gipsz 34 cm
12.	Godotra várva	festett gipsz 24 cm
13.	Macska	festett gipsz 63 cm

A fotókat készítette Pati Nagy Bence

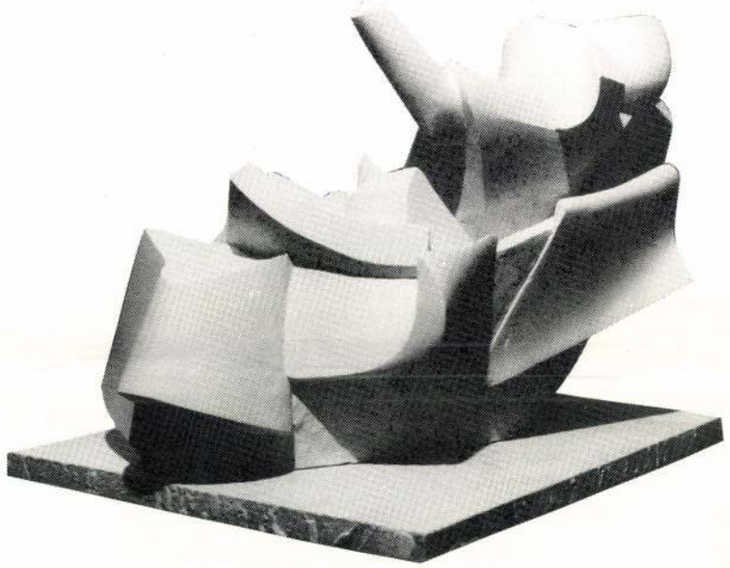

J. P. Marat a fürdőkádban

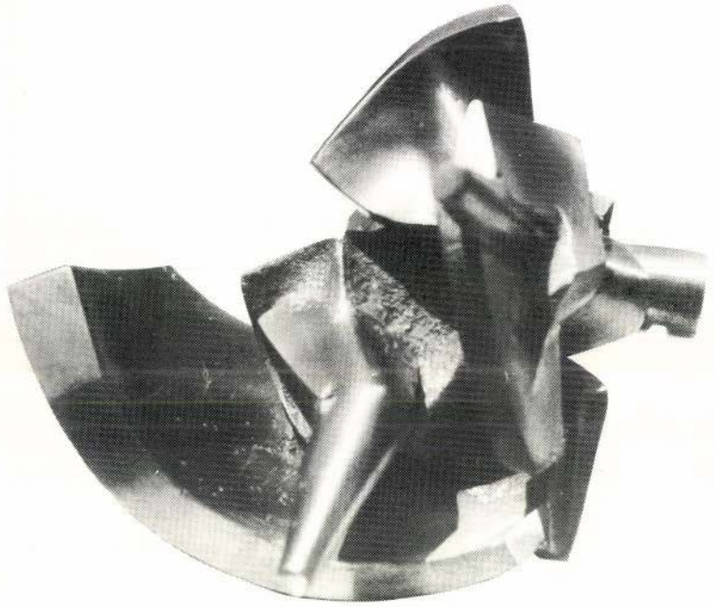

Harcos II.

MÉREI András felv.

10. 58. Varadinum '92

Új Művészet 1992

Mérei Árpád, szolsón

L: Lóránt Zsuzsa

Rózsa Gyula: Sokányalatú kiállítás 7

Nirszabadsa, Bp. 1981 júl. 29.

MÉREI Árpád

XII. Országos Kisplasztikai Biennálé, Pécsi Galéria, Pécs, 1991. A kiállitást rend. és a kat.szerk. Sárkány József. Pécs : JPM, 1991

Mérei Gábor belső-építész

Kicskeméten felavatták a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézetet, egyik középkori épületben. Az egykori Ferences-rendi barokk kolostort Kerényi József tervei szerint újjítatták meg, belső-építész Mérei Gábor, karaunkus Prosné János volt.

TV-híradó,

1975. IX. 30. Televízió 19.30

M.D.K.

Mérei Ferő, építész

és Wittmann Dénes körös
serve harmadik díjat nyert
a győri civang. Egyházkörség
népiskolai pályáratai

Vállalkozók Lapja, Bp. 1929. L. évf.
febr. 6. sz. 7. old. +
febr. 20. sz. 8. old.

MDK

Mérei Jenő, épülén

Meghalt. Temetése szept. 24-én a rákoskeresztúri temetőben.

—: Halálozás 15.

Népszabadság, Bp. 1967. szept. 23.

M.D.K.

Mérei Jenő, építés

Wittmann Dénessel közös terve megvételben részesült az I. ker. Váli ut 6/8 sz. telken építendő zsidótemplom ez mei pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1929. L. évf.

febr. 1. sz, 2. old.

MDK

Mérei Jenő

Mérei Jenő és Wittman Dénes: A győri evangélikus egyházközség iskolapályázatán díjazott terv. Főhomlokzat. Repr.

Mérei Jenő és Wittman Dénes: A budai izr. hitközség templompályázatán díjazott terv. Fő- és oldalhomlokzat.

Képzőművészet, III.évf. 17.sz.

Méréi dénes

Méréi dénes és Wittmann Dénesné A gyóri evan-
gélikus egyházközség iskolaépületében új-
jászott terv. Építőmérnök. Győr.

Méréi dénes és Wittmann Dénesné: A budai tár-
sadalmi templomépületben újjászott terv.
Építőmérnök. Győr.

Képzőművészet, III. évf. 17. sz.

MDK

Mérei Jenő épitész

Mérei Jenő és Wittmann Dénes budapesti épitészek nyerték a győri ev.egyházközség iskolai tervpályázatának III.dijat.

Cikk: A győri ev.egyházközség isk.tervpályázatának eredménye.

Épitő Ipar - Épitő Művészet, 1929. 30.lap

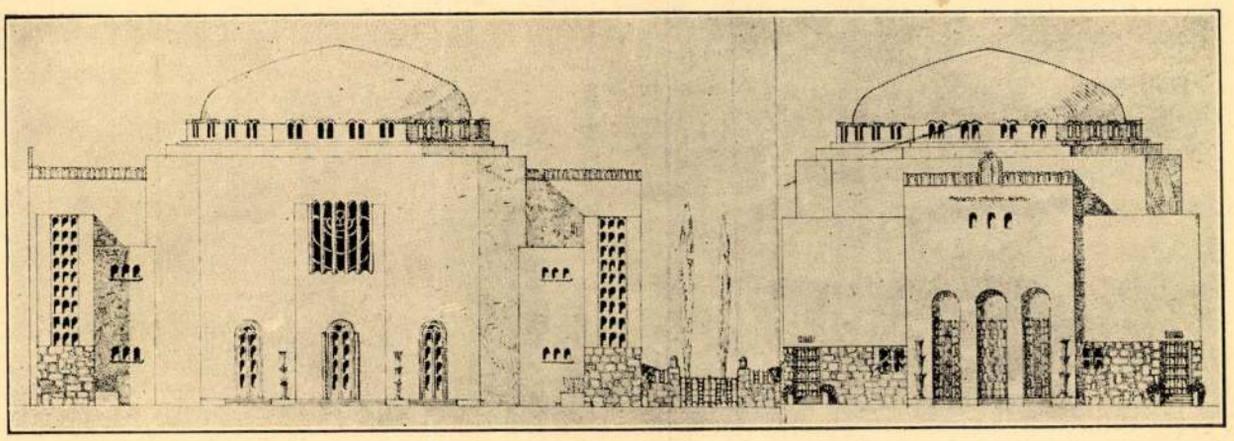

Wittmann Dénes és Mérei Jenő díjnyertes budai templomterve

Patai József: A Szentföld mai költészete

— Az I. M. I. T. februári estjén tartott felolvasás. —

Örök jegyese a Szentföld a héber költészetnek. Mintha elérhetetlen szerelmese volna. Pengeti a hárfát az évezredek kapuin és a történelemnek minden ajtónyitásánál epekedve fölneszel: jön-e, akiről az Énekek Éneke dalol: „Én kedvesem hangja, ime már jön, lépdel a hegyeken, szökdel a sziklákon". És úgy szeretné kiönteni előtte a szivét: „Oh, mondd, nekem mondd, akit szeret az én lelkem, hol legeltetsz, hol pihensz nap delelőjén? Miért legyek, mint tévelygő társaid nyájainál?" A be nem teljesedő szerelem kesergő bánatos énekei szólnak minden kornak poéziséből. Az örök sóvárgás és vágyakozás tiszta dalai. Tavasz ünnepén a zsinagóga félhomályában, ha harmatért könyörög, felgyöngyözik lelkében a Hermon harmatának emléke. És a sátrak ünnepének utóján, ha őszi esőért fohászkodik, feléje hajtja a szél a Genezáreth kertjének meleg illatát. Juda Halévi Cionidái és látomásai, a bőjtnapok kesergései, gyászdalai, Izrael Nadzsara messiási epekedései, a kabbalista költők csodás víziói, a Szombatmenyasszony templomi és házi rigmusai, a Mendelssohn-növendék Letteris szimbólikus éneke az elveszett párja után búgó galambról és Bialiknak bús köszöntője a Ciónból, a Karmelről visszatérő madárhoz *(El Hacipór)*, mind-mind annak a végtelen szerelemnek a szimfóniájába tartoznak, amelynek „parazsai tüzes parazsak, isteni láng, sodró vizek nem olthatják el, mert hatalmas, mint a halál, a szerelem . . ."

És mégis, mintha ennek az egész két évezredes cióni költészetnek valami platónikus szerelem íze volna. Álomlátás és ábránd, melynek talaja a könyv. Ha mindjárt a Könyvek Könyve is, amelyet hazául hordoztak magukkal a száműzetés talajtalanságában. Ha a Napkelet tiszta ragyogásában támadt ősi „Sir Hasírim" dalol Én-Gedi szőlőiről, látjuk a telt piros gerezdeket, amint hamvasan lemosolyognak a Holt-tenger izzó katlanába. És Dávid király áldó zsoltárában él a Hermon havas csúcsa, „mint Áron szakálla, mely fehéren leomlik főpapi palástjára". A diaszpora éjszakájában ellenben csak sápadt, holdvilágos versek születtek. A Szentföld képe elmosódott konturokban, sejtelmes szilhuettekben, olykor éjféli kisértés szétfoszló árnyaként jelenik meg. Azért is lehetett minden valóságtól elvonatkoztatni és transcendentális jelképpé lefokozni.

Máskép kellett jelentkeznie a héber költészetnek, amikor visszatérhetett az ősi földhöz és újra visszakapta régi talaját. Mikor újból honfoglaló zsidó légiók állottak Edom és Moáb határán és Dantól Beér-sebáig „zsenge ifjak és leányok lehajtják zengő életüket a földre, figyelve halkan, mozdul-e itt a rozsda." (Uri Cvi.) Mikor Judea és Gallilea mezőin kapa-kasza pengése mellett fölzeng a héber népdal: *„Reggeltől estelig — Szántok az ekémmel, — S ha Ráchelem hűtelen, — Nem csüggedek én el."* És Ráchel és Sulamith, Ruth és Boáz ismét húsból és vérből való emberek, élő „reálitások", akárcsak a búzakalászok, amelyek kétezer év után most ringatják először újra a fejüket Jizreel völgyében. Ez már nem a régi romanticizmus légies ömlengése. Mikor a csillagos kanaáni éjszakában illatos szénakazlak tetején dalolják karban: *„Jafim haléloth biknaan, Cónenim hém uvhirim" . . . „Szépek az esték Kanaánban — Hűvösek és ragyogók . . ."* És szól a refrén körös-körül: *„Jilelath tannim nugáh techze dmi halájil" „Sakálok síró üvöltése — Szakítja meg az éjnek csendjét."* És *valóság* a visszahódított Kanaán hegye és valóság a sakálraj is, mely „kárt teszen a szőlőben, mikor bogyóink érnek", akárcsak az Énekek Énekében. És a Galil kőbányáiban, ahol a legkeményebb követ „zsidókő"-nek nevezi az arab, új héber nóta kiséri a csákányütést, a sziklafejtést: *„Karomat nézzétek — Nézzétek a mellem, — Kő és vas az izmom — Kő nem állhat ellen" . . .* És

Múlt és Jövő
1929. XIX. április

Uri Cvi, telavivi héber költő

a Kison maláriás mocsarait nyakig vízben lecsapoló fiúk és leányok, mialatt éles pengéjükkel a nádast vagdossák, éneklik a szegénylegény nótáját: *„Chaluc, chaluc vagyok én — Chaluc, balga, boldog, — Nincsen ruhám, nincs cipőm, — ‚Heringet' se hordok . . ."* (Heringnek csúfolják a lógó nyakkendőt, mint az uriság szimbólumát.)

Uj héber népdalköltészet bőségét termelte ki az új Palesztina pár esztendeje. Az a gyűjtemény, amely nemrég könyvbe foglalta a chalucok énekeit, az úttörők dalait, a legtöbbnél már nem is tudja a szerzőt megnevezni. De Felső-Galileában, Kfar-Giladiban, Giladifalván és a szomszédos Tél-Chájban, Élethalmán, ahol Trumpeldor és társai, köztük két fiatal sómer-leány, hősi halált haltak a Galil védelmében, egy púpos tanító, Fisko, a naplómba írt egy egész népdalsorozatot, melynek ő a szerzője. Szájról-szájra járnak ezek a dalok: *„Jaldati azavatni bli tikvoth" „Elhagyott a babám reménytelenül . . . Elmegyek a sómerekhez, elmegyek a lovasokhoz, őrt állani éjjel, adjanak nekem lovat, nyerítő, tüzes lovat és a vállamra puskát, puskagolyókkal, küldjenek engem őrt állani, őrt állani éjjel, hogy ne epekedjem, csak ne epekedjem a babám után." „Selo etgagéá, ach lo etgagéá lejáldati."* És szól a nóta a palesztinai nőhiányról, tréfásan, mélabús melódiával: *„Jeruzsálemtől Metuláig — Nem találtam egy leányt itt."* Népdalszerzeményeit írta a naplómba egy galileai pásztor is és egy munkás Ajeleth Hasachar-ban, Hajnal csillagán. És héber népdal lett a mi kedves nótánk *„Nem, nem, nem, nem, nem, nem, nem, — Nem megyünk mi innen el" . . . „Lo, lo, lo, lo, lo, lo, lo, — Lo nélech mipó";* Avigdor Hameiri, az „Ember tragédiájá"-nak fordítója, ültette át ezt a nótát a Szentföldre, új, szimbolikus értelemmel.

De áhitatra fordul a hangulat, ha sorra kerülnek a Galil hőseinek dalai, köztül a legióvezető *Jabotinsky* éneke: *„Midan v'ad Beer Seba, mi-Gileád lajam" . . . „Dantól Beér-Sebáig, — Giládtól a tengerig, — Földünk minden tapodtát — Vércseppek szentelik. — Zsidóknak vérét itta — Mező, völgy, hegy, halom . . ."* És közben a félkarú Trumpeldor heroikus megdicsőülésének strófája: *„Ajaleth és Metulla közt — Van egy sír, glóriás, — Ott nyugszik hazánk őre, — Félkarú óriás . . ."* És zeng a sómerek éneke, amelynek első két sora kék-fehér zászlójukra van hímezve: *„Bedám vaés Jehuda nafla, bedám vaés Jehuda takum . . ."*

„Vérben és tűzben esett el Júda,
Vérben és tűzben támad fel újra . . ."

Hogyan helyezkedett el ebben az új miliőban a költő, aki jött a Gálut világából és egyszerre csak feltárult itt előtte egy feltámadt élet, amely átugrani készül kétezer esztendő történelmi eseményeit?

Ha költeni annyi, mint itéletet tartani önmagunk fölött, fel kellett vetődnie lelkében a kínzó kérdésnek: van-e itt egy magasabb gondolat, felsőbb etikai erő, amely a tiszta ideál emberét arra készteti, hogy Európa közepéből kiszakadva, sorvasztó sivatag-homokon és gyilkos malárialázban építse élete új otthonát? Mert a tiszta ideál emberét, aki Pán-Európáról, világpolgárságról, egyetemes emberiségről álmodozott és keserűen csalódott, nem találhatott boldogító kielégülést abban, hogy Ázsia partján új nemzet támad fel, ami a mai ideológia szerint legtöbbnyire azonos új elkülönödési lehetőségekkel, új ütközö felülettel! „Lenni nép a népek között és farkas a farkasok között" (Hameiri). A tiszta ideál embere, a zsidó költő, csak úgy találhatta meg ennek a nagy problémának a megfejtését, ha a zsidó renaissance értelmét egy magasabb erkölcsi akarásban látta, ha úgy érezte, hogy a Szentföld megváltásával megváltódik a zsidó ember lelke is a Gálut kicsinyességéből és a próféták földje újra emberi kiválasztottság messiási bölcsője lesz.

Ebből pedig következik, hogy a héber költő mintegy isteni felavatás elé ment az ősök földjére. Hogy a költői beteljesedés ideálját nem a hellén poétaságban, nem a görög *„poiein"*-ben, csinálásban, művészi pepecselésben, játékos faragásban látta, hanem az ellenállhatatlan vizióban, a sorsdöntő kinyilatkoztatásban, „a prófétaság kútjában", melynek vize nem részegíteni, hanem tisztítani akar. A „l'art pour l'art" művészetet csak jóllakott, gazdag népek luxusának tekinti. A héber költőnek az újjászületés vajudásában feszült agy-

M. D. K.

MÉRE i László építész hallg.

Soproni üdülőszállót tervezett
(diplomatérv)

Gárdonyi Jenő: Toronyszállóda, uj üdülőtelep, sportpály
Érdekes témákat dolgoztak fel a végzős épitész hallgat

Magyar Nemzet 1962. julius 18. 3.1.

Mérei László statikus

a budafoki kísérleti
öntöttbeton ház ~~építész~~ statikusaként
neve említve

Magyar építészet 1945-70
43. old.

Merén Gyula MDK

Napfürdő, olf.

Mücsarnok 1922 őszi tárlat

Merén Gyula

Nap fürdő, olaj

Ősz Tárlat. Műcs. kiállitása. 1922. nov. 19 l.

Merén Vilma MDK

Csendélet, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli tárlat

MÉREI Szilárd

Hallgatói díjazottak:

KÁCSER LÁSZLÓ

TOLNAY IMRE

RASZLER GYÖRGY

TÓTH GÁBOR

CSOMA GÁBOR

BUKTA NORBERT

FÓTH GÁBOR

Fiatal művészek:

KORONCZI ENDRE

MÉREI SZILÁRD

ZSANKÓ LÁSZLÓ

KÓTAI TAMÁS

A BARCSAY KURATÓRIUM
ÉS A
MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLA

tisztelettel meghívja kedves családjával együtt

DÍJÁTADÁSI ÜNNEPSÉGRE
1992. január 14-én, kedden du. 4 órára a
Barcsay Gyűjteménybe (Szentendre)

Harmadik alkalommal a díjakat és emlékérmeket átadja

Deim Pál
elnök

Kéri Ádám
elnök

MDK

Merenucz Dénes

19. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanítványai. Magyar diszitőművészet. II. rész. Bp. é.n. 35. l.

MPK

Merenucz Dénes

9. lapon közölt tervben részes

Gróh István és tanítványai. Magyar Díszítőművészet.
II.rész. Bp.é.n. 39.l.

MDK

Merenucz Dénes

35. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet. II. rész. Bp. é.n. 35. l.

MDK

Merenucz Dénes

4. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet, II.rész. Bp. é.n. 35.l.

MDK

Merci Artúr

Obrazcov játszik a gyermekeknek című festménye szerepel a Magyar-Szovjet Társaság pályázati kiállításán. (repr.)

A „magyar-szovjet barátság". (képfelirat.)

Nők Lapja, Bp. 1952. április 3. [20. l.]

Merci (Merci?) József
festő
Munkácsi rk. plébá
templom oltárképe
1801.
194 x 120 cm.

Ind.

MDK

Mercier, Robert (1810–)

Medaillon · 1834 Bronze.
Wurzbach.

Dr. André Batkai: Versuch einer Franz Liszt-Stenographie. Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern" 4. Jahrg 1936. Hft. 2. S. 58

MDK

Mercier Michel Louis Victor,
francia szobrász

A Ferdinánd-híd szobrai. 1873.

Bajó Gyula: Budapest újabbkori épületszobrászata. Bp. 1942. Pázm. P. Tud. Egy. dolgozatai. 62.l.

MERCIER MICHEL LOUIS VIKTOR, 1810 máj. 24. —?
Szigonyos női alak, XI., Gellérthegyi vízmedence parkja (és utána faragva: VI., Ferdinánd-híd)

62. l.)
Medvey 126. l
85. l.

Násfa, XVIII. 27. VI. 151.

Mereggyói oláh

templom

magyar dvitése

kepe repr.

Malmagyarjunu I.

86. l.

Mérei Ernő

Mérei Ernő dr. mérnök, építő-
mester, burkoló és kövező váll., III.
Beszterce-u. 30. 163-114

Bptávb 1940 szept.

Könyv

és zene

XI., VERPELÉT

TELEFON: 45

KIRÁLY GÉ

Mérei Jenő és

Wittmann Denés

bpesti épitészek

a győri ev. egyház –

község iskola terve

III díj

Magyar Epitőművészet

1929. 2. sz.

27. l.

ANTAL K.F.T.

és töltőtollgyár

ÚT 2 — TELEFON: 1-399-13

1021

1984.VII.3.Kossuth 10.30.

Esti Magazin

Héroi Katalin a Műcsarnok igazgatója

- Kulturális témával folytatjuk a magazint. Hidvégi István utódjaként Héroi Katalin lett mától a Műcsarnok igazgatója. Hidvégi Istvánt érdemei elismerése mellett vonult nyugállományba, az uj igazgató programjáról, elképzeléseiről munkatársunknak, Rangos Katalinnak nyilatkozott.

- Nyomonkövethető-e egy kulturális intézmény igazgatójának az egyénisége, a stilusa, azon az intézményen, amit vezet?

- Nem a képzőművészetből hoznék példát, talán a szinházi életből, vagy a zenei életből,..

- Onnan könnyebb!

- Onnan könnyebb, én bizom abban, hogy egy szakember vezetőnek a stilusa, vagy az elképzelési megnyilatkoznak abban, hogy milyen kiállításokat szervez, még akkor is, hogyha ez nem egyedül az ő felelőssége, és izlése, sőt az nagyon rossz, ha egy vezetőnek a saját izlése dominál, ezt nem lehet megengedni, egy ilyen intézményben.

-Ezek szerint az ön programjában nem szerepel?

- Nem, nem.

- Egyébként szive szerint, hogyha lenne egy saját galériája, akkor mit állitana ki a legszivesebben, mit mutatna ott?

- Én mindig az aktuális művészetet állitanám ki, de ez t nagyon jól tudjuk mindannyian, hgy az aktuális művészet nem egy egysiku dolog, nagyon sok minden megfér benne, és én pontosan ezt a széles spektrumot szeretném bemutatni, és képviselni, egy olyan széles spektrumot,

amely művészettörténetileg, kritikailag, szakmailag jól megalapozott.

- Voltaképpen ez egy vállalható program, vagy egy vállalható koncepció.

- Ezt addig vállalom, amíg ezt vállalni tudom.

- De én ha speciális vágyaira volnék kíváncsi, mert hiszen most iktatták be, most vadonatúj igazgatóként mégis ha szíve szerint választana az első kiállítás mi volna, amit itt csinálna?

- Hát tulajdonképpen egy nagy reprezentatív közép-európai kiállítást szeretnék csinálni egyszer a környező országok modern művészetét kicsit tágabban értelmezve, hogy esetleg a XX. század elejétől. Sajnos ezeket a kiállításokat előttünk már megcsinálták Párizsban, itt-ott amott, de bizony benne, ha ezt a környező országok szakemberei futnának egyszerre össze, és együtt csinálnának egy ilyen kiállítást, sok érdekes dolog derülne ki belőle.

- Milyenek az anyagi lehetőségei?

- Egyelőre nem érezzük azt a számtalan nehézséget, ami a kultura területén érezhető. Eddig nem éreztük. Én úgy gondolom, hogy még mindig hiszek abban, hogy az a pénz, ami erre rendelkezésre áll, annak az értelmes felhasználásával még mindig lehet jó kiállításokat csinálni.

- Még egy, nem tulságosan ünnepi kérdés. Mennyire van megelégedve a biztonsági berendezésekkel?

- Eddig egy ha nem is azt mondom, hogy primitiv, de egy elsősegély szerű biztonsági berendezés működött a Műcsarnokban, ilyen kis szalagszerű érzékeny felület, ami az ablakokat védte, most nemcsak a szomoru események hatására, hanem már annál korábban elhatároztuk, hogy a Műcsarnokban egy zárt láncú tv -biztonsági rendszert alakitunk ki, aminek a szerelése elkezdődött, és ez működni fog a kisplasztikai biennálé idején.

- Én itt meszesvödrökön keresztül bukdácsoltam, amikor kerestem. Mikor nyitnak, mikor lesz itt rend?

- Szeptemberben nyitunk a kisplasztikai kiállitásra, reméljük, hogy julius végére rend van, mert augusztusban el kell kezdeni a rendezést.

- Sok- sok fiatal férfi és nő várja itt a beiktatási ünnepséget?

- Az osztályon majdnem én vagyok a legidősebb, az intézményben is zömmel fiatal munkatársak dolgoznak.

- Akkor meg kell mondani, hogy hány éves?

- 43 éves vagyok. Szeretem, ha fiatalok dolgoznak, akikben még rengeteg ambició van, akik tehetségesek, akarnak valamit csinálni.

MDK

Merényi.

A XVIII. és XIX. terem a legkülönbözőbb korú és izlésü művészek alkotásait mutatja be.

Kende Béla: A Műcsarnok tavaszi tárlata. 1940.
Művészet.1940. 45.l. 33.sz.

MDK

Merényi, graf.

4 papirmappában 42 rézkarc , Kat. 773. 61.l.

Dr.Szemlér Lőrinc gyüjteményének aukciója. Bp.1936.
Árv. Közl. 1936. 5.rk.sz. melléklete. 6♦.l.

Könyvdiszek. - Könyvillusztrációk.

H.D.K.

MERÉNYI Dezső festő

1913.-ban Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott

Réti: Nagybánya.. Bp., 1954. 330.

Mezencsics Tibor, amatőr festő

Nagyatádon a művelődési házban amatőr képzőművészek az elmúlt három évben készített munkáiból nyílt kiállítás, melyen szerepel Mezencsics Tibor két portréja, nemcsak kifejezésmódja, hanem technikája miatt is megkapó. /említve/.

Nagy Jenő: Dél-somogyi amatőrök.
Somogyi Néplap, 1984. febr. 24.

Merenůcz Dénes

a nagyszebeni gör. kel. konzisztorium pénztárából 240 K

Eitémisk 1906/7

17. l.

Merenucz Dénes

a kolozsvári ker. és pár-
kamarától 100 k

Értimisk 1907/8. ~~[illegible]~~

20. l.

Merenucz Dénes

kolozsvári ker. és ipar-
kamarától 100 K

Értimisk 1909/10. 9. l.

520. Ismeretl

A XIX. száz

Gajári Antal.

Derékig, kissé jobbraforc
egyenruhában van ábrázolva.

és szakálla sötétbarna, szem
Sötétkék atillája aranyzsinóro
tölténytáskájának szíján paj
mal, derekát kardkötő szorítj
áttört kosara széles. Jobbról
látszik.

Vászon, méretei 79 : 63 cm.
100 K. — Gajáry Ödön ajándél
adományt elfogadta az 1894 ol
határozat (205–894). — Bejelent
(175–894).

Kifüggesztésére vonatkozó a
retlen festő a XIX. szból: Gajári

Merenucz Dénes

nobrán.

1906 – 1909

Éimisk 1930. 86-1.

Temesvár.

E lapon a vár és város, r
nak megnevezve, térrajzban sze

PLAN, und Inere F
Der Stadt und Vestung T

magyarázó szövegének kezdete:
mit Starck Roth, és bef

Szines rajz, mér. a vk.

Meremucz Dénes

Kolozsvári ker. és ipar-
kamarától 100 K
értímúsk 1908/9
14. l.

Lanfranconi.

A ~~Fölötője~~ Aranyszalagokból való ~~és~~ fölötője a homlok
möldöke barna, szeme szürke. Nyakán
ér és piros szemekkel. Világoskék ka-

5 cm.
ényéből.
kán kelt 28402 sz. leirat alapján (140/95.

(45)

238

Merenucz Denes

Nagyszebeni gör.-kel.
konzisztoriumtól
150 K

Értlinisk 1908/9. 14. l.

Budapesti Königstein Egyesület V. 300.

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Merényi Endre képei
című kiállítására,

amelyet
Jancsó Miklós
filmrendező nyit meg

1998. március 7-én,
szombaton délelőtt fél 12 órakor
a múzeum Országzászló téri épületében.

A kiállítás megtekinthető: 1998. április 11-ig
hétfő kivételével naponta 10-14 óráig.

F.k.: dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE

SCHWINDT
EGRO
Senator
SZÍNHÁZ
SZÍNHÁZ
SZÍNHÁZ

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Merényi Endre képei
című kiállítására,

amelyet
Jancsó Miklós
filmrendező nyit meg

1998. március 7-én,
szombaton délelőtt fél 12 órakor
a múzeum Országzászló téri épületében.

A kiállítás megtekinthető: 1998. április 11-ig
hétfő kivételével naponta 10-14 óráig.

F.k.: dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE

SCHWINDT
EGRO
Senator
SZINHÁZ
SZINHÁZ
SZINHÁZ

dr. Merényi Ferenc építészmérnök
az OMF vezetője

1921

1973.szeptember 3. Kossuth 17,55 KGyné

Sajtókonferencia az OMF-en

- Házigazda Dr. Merényi Ferenc kandidátus,igazgató.
A riporter Rapcsányi László.

- Jó napot kivánok ! Kedves Hallgatóink! Köszöntöm Önöket a Magyar Rádió belpolitikai rovatának 48. Sajtókonferenciáján, a Budai Várból, az Országos Müemléki Felügyelőségtől.
Amint a rádióujságban olvashatták és azt hiszem be is mondták a müsorismertetésben a 160-115-ös telefonszámon kedves hallgatóink feltehetnek a müemlék védelemmel kapcsolatban akár saját észrevételeiket, akár saját gondjaik alapján bárminémü kérdést. Arra kérem, hogy a kérdést kb. fél hétig fejezzék is be. Mi igyekszünk is minden kérdésre válaszolni, de előre megmondhatom, hogy ez majdnem lehetetlen.
Azok a kérdések, amelyek telefonon beérkeztek és amelyeket itt felirnak és nem kaptak választ, az Országos Müemléki Felügyelőség választ ad majd ezekre.
Már a müsor cime is sejteti, hogy hazánknak olyan emlékeiről van szó, megóvásáról, sorsáról, a vele kapcsolatos aggodalomról, amely a nemzeti történelmet, felejthetetlen tegnapunkat jelenti.
Mégis azt kell mondanom és azt mondom, hogy miről nem lesz szó, ezen a sajtókonferencián.Nem lesz szó arról, hogy a magyar müemlék-védelem, amely 101 esztendős, nemzetközileg elismert, hogy nagyszerü, hogy kitünő tervek alapján dolgoznak, hogy megóvási és konzerválási módszereik olykor példaszerüek. Erről mind nem lesz szó és a jelenlévő ujságiró kollégákkal együtt ezt tényként elfogadjuk.
Ellenben szó lesz rengeteg olyan aprólékos dologról, amelyekkel Önök is találkoznak, az ujságok is gyakran irnak róla, s már az eddig beérkezett pár tucat telefon is sejteti,hogy bizony nyitott szemmel járnak az emberek az utcán és aggódnak a tegnapi épületek sorsáért.
Bemutatom a sajtó képviselőit:

- Nagy Tibor. Élet és Tudomány.

- Nagy Zoltán. Magyar Televizió.

- Márkus Béla. Hajdú-Bihar-i Napló.

- Harangozó Márta. Esti Hirlap.

- Tamás István. Népszabadság.

- Szász Béla. A Magyar Távirati Iroda.

- Tasnády Attila. Népszava.

- Szombathelyi Ervin. Magyar Hirlap.

- Papp Miklós. Idegenforgalom.

- Hálem Erzsébet. Dunántúli Napló.

És köszöntöm a házigazdáinkat, akik itt a Hilton Szálló építése mellett - némileg behallatszik a zaj - fogadtak bennünket a tanácsteremben. Szépen épül, megtudtam számolni az egyik kezemen, öten dolgoznak most a Hilton Szálló épitkezésén és a Domonkos Templom északi fala majd szépen beépül. Az erkélyről nagyon jól lehetett látni a munkát, nem pikézitásból mondom, nyilván, hogy a munkának kezdetén ez igy is van.

Köszöntöm az Országos Müemléki Felügyelőség munkatársait és vezetőjét, Dr. Merényi Ferenc épitésznérnököt, kandidátust, az igazgatót !

- Én is sok szeretettel köszöntöm mindenek előtt a sok-millió rádióhallgatót, aki figyelmet szentel a müsorunknak, meghallgatja ezt a sajtókonferenciát. Szeretettel üdvözlöm a sajtó és a tájékoztatási szervek itt megjelent képviselőit ! És engedjék meg, hogy köszönetet mondjak a Magyar Rádiónak azért, hogy majdnem a csúcsidőben, televizió nélküli napon, módot ad arra, hogy a mi problémáink itt felmerülhessenek, felvethessük a problémáinkat.
Én azt sem érten félreérthető, vagy valamifajta tendenciózus dolognak, hogy ez a müsor most éppen a Szilveszteri Kabaré elő kerül programba. Gondolom, hogy miért? Hisz magunk is szeretjük a vidámságot, a munkánkat is vidáman végezzük, azért komoly dolgok is megférnek a vidámmal itt közösen.

- .. igazán arra, hogy ha ez kabaré, akkor kabaré-jellegü, méghozzá kinosan politikai kabaré jellegü kérdéssel kezdjem. Önöknek azt hiszem a mult héten, vagy 10 nappal ezelőtt Kaposváron volt egy müemlék-védelmi országos értekezletük. Engedje meg Merényi Elvtárs, hogy elsősorban a jogászra, Dr. Bartha Gézára utaljak, aki rendkivül kemény szavakat mondott és legyen ez mottoja a mai beszélgetésünknek.
Kedves Bartha Elvtárs! Óbudán az az áruház, amelyet most épitenek, az a KÖZÉRT, kb. hány évig fog állani a mostani épitési technika mellett ?

- Könnyüszerkezetes épitkezés 25 évre van tervezve.

- 25 évre tervezve. A Quadrisont, amit felrobbantottak, hány esztendős volt ?

- Hát.. jócskán be kellene szorozni. Kettő van összesen ebből. Tudomásom szerint Kis-Ázsiában van egy, s nyugodtan mondhatom, hogy a második is.

- Kétezer éves lehet ez ?

- Igy van. 2000 éves.

- Tehát 25 évre tervezett épületet 2000-ért feláldoztunk. Illetve forditva. Most bocsásson meg, mint jogászt hadd kérdezzem meg, a müemléki törvény bizonyos esetben a Büntető Törvénykönyv 302-ik §-ára is hivatkozhat, amely azt mondja, hogy " a müemlékek megsemmisitése, megrongálása büntett " Hozhatom relációba egymással a dolgokat ?

- Igen. Ez egy érdekes dolog, mert ténylegesen a 302.§-a a Btk-nak a rongálás büntettét tartalmazza. Itt az a helyzet, hogy aki idegen vagyontárgyat megrongál és megsemmisit, annak minden további nélkül büntethetői szankciói van.
A probléma ott van a müemlékeknél, amikor nem idegen vagyontárgyat rongálnak meg, hanem a tulajdonos rongálja meg azzal a szándékkal a müemléket, hogy megsemmisitse, tehát ne kelljen neki ezt fenntartani.
Erre az esetre már nem vonatkozik, ez már nem rongálás büntette.

- Nem. Ez az önpusztitás büntette, amelyre nincs semmiféle paragrafus..

- Igy van! Erre van egy közönséges szabálysértési szankció, ami kevés.

- Igen és van olyan szankció, amelyre nem lehet semmiféle törvényt idézni, egyszerüen azt, hogy az ember elfelejti a gyerekkorát és egy nemzet elfelejti a multját.

- Véleményem szerint a Büntető Törvénykönyvnek kellene egy olyan büntettet konstruálni, amely a kulturális emlékek védelmét kiveszi az általános rongálás büntettből, tehát, az, aki a sajátját megsemmisiti, az is rongálás büntette miatt, kulturális javak megsemmisitéséért büntethető.

- Hát ezt a hangnemet szeretnénk tartani. Annál is inkább, mert a müemléki törvény, amely néhány esztendős, meghatározásában a müemlékről egyebek között azt is mondja, hogy olyan pótolhatatlan, ez annyit jelent, hogy soha többet vissza nem hozható emlék, amely a nemzet multjáról tanuskodik.
Na, most menjünk a kollegák kérdéseihez.
Harangozó Márta, Esti Hirlap.

- Szeretném megkérdezni, hogy mégis milyen hatalom, miféle eszköz áll a Müemlékvédelmi Felügyelőség részére ahhoz, hogy hathatósan felléphessen a müemlékek tudatos rongálóival szemben ?

- Érdekes kérdés, mert szervezetileg az Országos Müemlékvédelmi Felügyelőség tulajdonképpen hatóság. Tessék !

- Erre a kérdésre is megkérném Barcha doktort, hogy ő válaszoljon, hiszen a müemléki jogalkotásban most már több,mint másfél évtizedes gyakorlata van. Azt azonban szeretném még előljáróban megemliteni, hogy nemcsak büntetőjogi szankciókat szeretnénk mi alkalmazni. Ezek is vannak, erre Bartha doktor majd megválaszol, nyilván erre sok érve lesz, de mi elsősorban a közönségnek, a szépet és a jót szerető közönségnek , mindannyiunknak, a jóizlésére, a szeretetére apellálunk.

- Igen. De azt hiszem, hogy Harangozó Márta kérdésében, - ha jól gondolom - az van, hogy ezen az apellláláson és aggodalmon kivül mit tudnak tenni ?

- Pontosan igy gondoltam.

- Tessék Dr. Barcza Géza jogász, az Országos Müemléki Felügyelőség osztályvezetője.

- Lényegileg a jogszabályok megfelelően lehetőséget biztositanak arra, hogy védjük és büntessük is, ha ezeket a jogszabályokat megsérti valaki. Tehát a müemlékek védelme biztositva van, elvileg. Hozzá kell tenni, hogy ezek a szabálysértési szankciók ma már egy kissé nevetségesen olcsón megusztható, sokszor van ugy, hogy valaki megsemmisiti a házát, egy müemléki értéket elpusztit, tudva azt, hogy maximum 3000, vagy legrosszabb esetben 5000 Ft-tal megussza.
Ez nem eléggé tart vissza, rettent vissza az ilyen büntettek elkövetésétől. Az előzőekben már ugye a büntettről szóltam, ennek egy másik változatára is szeretnék azonban utalni, Mégpedig az állami tulajdonban lévő épületeknél, nyilvánvaló,hogy nem a tulajdonos, maga a Magyar Állam, hanem a kezelő az,akinek a fenntartást biztositani kell.
A Büntető Törvénykönyv 289-es §-a a hanyagkezelés büntettében szintén egy büntettet szankcionál, azt mondva ki, hogy aki nem rendeltetésszerüen használja, hasznositja azt az épületet tartja fent, az elköveti a büntettet.

- Bocsásson meg.. Volt már példa arra, hogy Önök büntettek ?

- Nem volt erre példa, hogy büntető szankcióval éltünk volna.

- Köszönöm szépen. Alkalom azért pedig gondolom lett volna néhány.

De Pásztorffy József, a VI.ker. Rudas László utca 63-ból lényegében azt kérdezte, amire most választ adott.

Szombathelyi Ervin, Magyar Hirlap.

- Beszélünk itten arról, hogy a.. visszatérve az Óbudai témához, hogy a felelősség, büntetőjogi szankciók és egyebek. Az a kérdésem, hogy egyáltalán ki a felelőse ennek a dolognak, hogy ki volt az, aki ezt elrendelte és milyen mértékben adta jóváhagyását, vagy milyen mértékben, vagy hogyan tett kifogást a Müemlékvédelmi Bizottság ?

- Igen. Merényi Elvtárs ?

- Kéremszépen nekem az az érzésem, hogy ez a tetrapilon kérdés egy kicsit fel van fujva. Hadd legyek őszinte és hadd beszéljek egy kicsit keményen. Épiteni kell, ott van egy nagy lakótelep, ahhoz a lakótelephez mindenféle járulékos intézmények szükségesek. Egyebek között vásárolni is kell.
Az épület alapozása közben előkerült egy olyan müemlék, amely ha állna , nem pedig alapjaiban létezne, akkor valóban unikum lenne a világon.
Meg kell azonban mondanom, hogy ezt igy, ahogyan most kiástuk az alapozás közben soha senki nem látta, annak idején a rómaiak sem, látták. Összesen egy m²-nyi, kb. egy m²-nyi járófelületet találtak. A többi mind a föld alatt volt.
Én ugy érzem, hogyha ezt az egyébként sajnálatos rombolást, mert hiszen jó lett volna bemutatni, már el kell követni, olyan nagyon nagy baj azért mégsem történt. Végül is dokumentálva lesz, tudni fogjuk, hogy hol áll, s ha minden jól megy, akkor még ebből egy sarokrészt meg is lehet őrizni az áruház belül.

- Merányi Elvtárs ! Legyen ez a Quadrisont példa arra, hogy több ilyen ne forduljon elő. De mégis az épitkezések során hadd mondjam igy, nyakra-főre kerülnek elő, különösen Óbudán régi emlékek. A müemléki törvény előirja azt, hogy az épitővezető, a munkálatok vezetőjének ezt jelenteni kell.
Önök, hatóság, tehát valamit tehetnek itt. Pontosan az Esti Hirlap kérdése is erre vonatkozott.
Na, most hogy lehet az épitkezés lassitása nélkül, mert a lakásprogramot végre kell hajtani, megmenteni azt, ami ott.. megint hétköznapi szót mondok, szösznötölést kiván, amig Önök kiszedik, megnézik egyáltalán mi az. Barbza doktor ?

- A jogszabályok erre is utalnak, amikor a leletek védelméről intézkednek.

- Gyakorlatilag gondoltam arra, hogy Önök mit csinálnak ?

- Igen, igen.. Lényegileg tehát azt kellene csinálni, amit a

jogszabályok rögzitenek. Azonban többségében erre nincs idő.

- Igen.

- Egyrészt nincs régészeti kapacitás sem olyan mértékben, ahogyan kellene, nincs annyi római koros régészünk, a múzeumi hálózatnak, érten alatta..

- Igen.

- nincsen annyi idő sem, hogy itten a tervezésre és egyebekre az előkerült romokná még gondot fordithatnának, tehát az lenne a célszerü, hogy előre kutatni, a megkutatott területre tervezni, s akkor gazdaságosabban lehetne, s a müemléki értékeket is megmentve épitkezni.

- Kérem Ön hires arról, hogy kenényen fogalmaz és ez most igy is van. Megoldható ez Merényi Elvtárs ?

- Ebben a pillanatban nem. De az a véleményem, hogy az épitési technikánk és az épitészetünk egy nagyipari rendszerhez, egy nagyipari módszerhez közelit, valószinüleg a régészeinknek is változtatni kellene a módszereiken. Egy olyanfajta gyors és hatékony régészeti feltárási módszert kellene kidolgozni, amely követni tudja azt a hatalmas tempót, amely egyebek között mondjuk a lakásépitésünknél van.

- Igen. Mert erre még majd azért biztos visszatérünk. Tamás István, Népszabadság ?

- Hát akkor most más témára és más országrészre fordulunk, a Keszthely-i Festetisch Kastély sorsáról, jövőjéről, a ráforditandó helyreállitási összegről igen sok, néha egymásnak ellentmondó információ hangzott már el. Az a kérdésem mi lesz a kastély végleges sorsa? Teljes egészében mikorra állitják helyre ? S mi lesz akkor a funkciója ?

- Egy kapura játszunk. Barcza doktor ?

- A Müvelődésügyi Minisztérium végezteti a helyreállitást, a helyreállitás befejezése után a kastélyban nyer majd elhelyezést a Helikon Könyvtár, a Városi Könyvtár, a városi Zeneiskola. Ezenkivül kiállitási termek, koncertterem létesül benne és reprezentativ szállás és kiszolgáló helyiségek is lesznek a Müvelődésügyi Minisztérium továbbképzései és különböző értekezletei céljaira.
A befejezési határidő eredetileg 1975-re volt tervezve, véleményünk szerint 77-nél előbb nem fogják befejezni és kb. 120 millió forintba kerül majd a helyreállitása.

- Köszönöm szépen.

A telefonon beérkezett kérdésekből gyorsan és engedjék meg, hogy majdnem villám-válaszokat kérjek. Reinprecht Imre II.ker. illetve IX.ker. Epreserdő utca 274-243.
Czagány István könyvében azt olvasta, hogy a Budavári Palota Zsigmond kápolnája alatt volt József nádor sirja, értékes szobrokkal, mi lett ezekkel, kérdezem Széchenyi Piroskától, a Budapesti Müemléki Felügyelőség vezetőjétől. Igy van ?

- A sirbolt a háborúi bolygatástól eltekintően érintetlenül megmaradt.

- Értem. Tehát akkor ez az információja helyes volt. Sólyom Dezső Miskolc,36-256.. Azt mondja, mi a célja az Országos Müemléki Felügyelőségnek a Diósgyőr Majlák Pálos Kolostor területtel? Elő tudja-e segiteni, hogy a müemlék-együttesből kulturális intézmény legyen? Merényi doktor..

- Hát ahhoz, hogy a diósgyőri Pálos Kolostor fennmaradt barokkori épületének megfelelően hasznositást találjunk ehhez elsősorban a városi tanács javaslata szükséges. Az, hogy ugye eldönteni, hogy ezt milyen célra fogjuk felhasználni..

- Már ahogy ő kéri ?

- Igen, hát ha a városi tanács javasolni fogja és megfelelő módon biztositani fogja tudni, hogy ezt kellőképpen, tesszem azt múzeumi célra használja fel..

- Igen,

- akkor mi ehhez minden segitséget meg fogunk adni.

- És ha ezt nem kéri ?

- Akkor megfelelő javaslattal fogunk előállni, de mindenképpen számitani fogunk a városi tanácsnak az anyagi, erkölcsi támogatására, mint ahogy ezt eddig is megkaptuk az éppen diósgyőri barokk-kori és középkori romokkal kapcsolatos témában. Hiszen éppen a miskolci Városi Tanács intézte azt el, hogy az ott épülő lakótelep ne erre a területre épüljön, módositották a terveket, s ez a terület megmaradt. Na, mostan a megásatásra és feltárásra vélemények szerint majd akkor fog sor kerülni, amikor a megfelelő rendeltetésnek, tehát éppen azt hiszem éppen elég dolog van még a föld alatt , amit fel kell tárni, Egyelőre örültünk annak, hogy az épitkezés elkerülte ezt a területet és ezt éppen a diósgyőrieknek köszönhetjük.

- Igen. Köszönöm szépen a választ. Görögkeleti és görögkatolikus jellegü kérdés, egyházi jellegü kérdés. Annál is inkább érdekes, hogy hiszen köztudomásu, ha nem köztudomásu, akkor kö-

hirré tesszük, hogy a tavaly januári felmérés szerint hazánkban mintegy 8.251 műemlék, illetve műemlék-együttes van. 8000, vagy 8,500-nak mondjuk. Ennek a műemlék-együttesnek majdnem a fele egyházi jellegü, eredetü és ma is egyházi célt szolgál. A görögkatolikus, illetve görögkeleti kérdés ilymódon tehát műemlékileg is indokolt. A 832-842-es telefonáló azt kérdezi, hogy mi történik a Szentendre-i Szerb Templommal és általában a város védelmével kapcsolatban ?
Barcza doktor.. ?

- A szentendrei műemlékeket, ugyanugy , mint bárhol a műemlékeket a tulajdonosaik, kezelőik tartoznak fenntartani. Ennek részben eleget is tesznek, s a karbantartás, tatarozás folyik is Szentendrén. Ahol erre mégsem kerül sor, mód van arra is, hogy helyreállitásra kötelező határozatot adassunk ki az épitési hatósággal..Igen. Ha erre sor kerül ez is segithet. Azonban a külön probléma nekünk ténylegesen az ortodox - szerb templomok sorsa, aminek nincs, avagy alig van fenntartásra hive, ezeket mi már eddig is fokozatosan helyreállitottuk és a jövőben is segitjük ezt a helyreállitást, ugyhogy Szentendre helyreállitása folyamatosan fog végbemenni.

- Igen.Dr.Nagy Károly jogtanácsos a 356-916-ról azt kérdezi, hogy a Duna-parton a Petőfi téren ma is romos a görögkeleti templom déli tornya.Igen rontja a városképet, a II. világháboruban rombolták le az egyik tornyot.
Széchenyi Piroska ?

- A Petőfi-téri Templom helyreállitását ebben az esztendőben megkezdtük. Az épület II. világháboruban megsérült tornya, tornyának helyreállitása valóban indokolt lenne, mind a Dunaparti városkép, mind pedig műemléki szempontból.
Azonban helyreállitásra csak a meglévő épület kerül. Elsősorban anyagi okok miatt.

- Értem. Vácról jött azt hiszem ez a telefon, igen.. Papp Rezső küldte Vácról. Azt mondja , hogy a váciak nagyon örülnének, hogyha egyetlen Kossuth-dijasuknak Bercsényi Dezsőnek, aki közel félévszázadot töltött a műemlék-védelemben, 1975-ben ja, hogy örülnének ennek ! Igen.. 1975-ben lesz Vác, 900 éves , van néhány elhanyagolt állapotban lévő műemléke, köztük a Géza király téri Műemlék Templom.Számithatnak-e ennek felujitására ? Barcza doktor.. ?

- Még mielőtt Barcza doktor válaszolna, azt kell mondanom,hogy maga Bercsényi professzor válaszolna maga erre nyilvánvalóan szivesen, ha éppen ebben a pillanatban nem tartózkodnék Madridban egy nagyon fontos nemzetközi művészettörténeti kongresszuson.

Megkérem a Barcza doktort, hogy legyen szives helyette válaszolni.

- A kérdéses Géza király téri Müemlék Templomnál a toronysisak helyreállitása vörösrézzel elkészült már, a belső festés és az oltárok letisztitása is megtörtént.A külső tatarozásra, majd ha az egyház teherbiró képessége lehetővé teszi, akkor fog sor kerülni.
Egyébként itt szeretném megjegyezni a felvetett váci kérdésre, hogy a magyar müemlékvédelem nemcsak Dr. Bercsényi Dezsőre büszke, hanem a körünkben lévő Dr. Gerő Lászlóra is, aki az idén kapott Allami-dijat.

- Köszönöm szépen és eddig még elkerültem a nehéz kérdéseket, amelyek még ezután következnek.
Papp Miklós Idegenforgalom ?

- Emlékezet felfrissitésként egyenesen Merényi Elvtárshoz intézném egy kérdést.

- jól kezdődik..

- a 50-es évek végefelé beszélgettek egymással Merényi Elvtárs és Dr. Balassa Gyula, a Duna-kanyari Intéző Bizottság elnöke a visegrádi Fellegvár restaurálásáról.Merényi Elvtárs akkor találóan és jogosan jegyezte meg, " dehát a hátunkon négysen hordhatjuk fel a követ " Igaza volt akkor. De azóta megépült a panoráma ut és még mindig nem történt egyetlen kapavágás sem. Több, mint száz év óta nem történt semmi. Pedig Eötvös József egykori kultuszminiszter még pénzt is adott az OMF- ősének, amelynek életrehivását éppen a visegrádiak akkori plébánosa Viktori József kezdeményezte.
Ujabban tudomásunk szerint megint kap pénzt a Fellegvár,talán évi két-millió forintot.. ez még az állag-megóvásra sem elég. Tudjuk, hogy a visegrádi Mátyás Palota feltárási munkái sok pénzt emésztenek fel.Megéri , mert Visegrád rendkivüli értékkel és idegenforgalmi vonzóerővel gazdagodik majd.
De a helyreállitott fellegvárral még gazdagabb lenne ! Vagy hagyjuk ezt ledőlni ??!

- Ne !

- Tessék !

- Hát összedőlni ne hagyjuk, de először hadd jegyezzek meg valamit. Papp Miklós Elvtárs valami olyat ad a számba, ami lehetetlenség, bár vállalom. /nevetnek/ Annak ellenére, hogy az 50-es évek végén nem voltam Magyarországon.

- Igen.

- Ami viszont a visegrádi Fellegvár kérdését illeti azt hiszem azért nem tréfának tekintjük, hanem nagyon komoly kérdésnek és éppen ezért megkérném Hornyai Miklós kollégámat, hogy .. ő ugyanis az építészeknek, a Tervezési Osztályunk vezetője, hogy néhány szóban adja meg a konkrét választ Papp Elvtárs kérdésére.

- Először is magam is azzal szeretném kezdeni, hogy semmiesetre sem hagyjuk összedőlni ! Azonban nem egészen helytálló az sem, hogy 100 év óta nem történt volna semmi. Mert 1965-ben a legszükségesebb konzerválási és biztositási munkálatokat elvégeztük. Korlátokat, védőtetőket épitettünk, éppen azért, hogy amig máshol dolgozunk, ez össze ne dőljön. Közben helyreállitottuk a Fellegvár keleti kaputornyát is, a parkoló közelében van.
Azonban a helyzet tárgyilagos megitéléséhez hozzátartozik az is, hogy Visegrádon több müemlék is van. Igen örvendetes számunkra, hogy mindegyiknek meg van a maga tábora és patrónusa, ki az egyiket tartja sürgősebbnek, ki a másikat. S mindegyik tábor azt szeretné, hogy az ő pártfogoltja legyen először helyreállítva.

- Igen. Bocsásson meg, ill. engedje meg, hogy a választ kérjem rá. Mondjuk elvi indokolás nélkül. Tehát ugye tulajdonképpen pénzt kértek, pénz kérdés merült fel Papp Miklós részéről. Mit szándékoznak tenni Önök Visegrád érdekében ?

- Pontosan azt akarom mondani, hogy Visegrádon több müemlékünk is van. Tehát azért nem tudtunk eddig nagyobb erővel a Fellegvárral foglalkozni, mert ott van a Salamon Torony is és ott van a Mátyás Palota is. A felszabadulás után egyideig a Mátyás Palotával foglalkoztunk, hiszen ennek a nemzetközileg is elismert leletei , ezt indokolttá tették.

- Majd lépésről-lépésre ?

- Majd a Salamon Torony farészének a leégése előtérbe helyezte a Salamon Torony helyreállitásának szükségességét. Akkor évekig avval kellett foglalkozzunk. Nemrégen fejeztük be. Tehát most ujra a Fellegvárral fogunk foglalkozni, készitjük az állagmegóvás terveit, jövőre 2 millió forint van, ami ha nem is sok, de nem is kevés. Tehát annak a látszata meg lesz a Fellegváron.
Tudjuk azt is, hogy a visegrádiak részéről vannak olyan elképzelések, hogy 25-30 milliós léptékben foglalkozzunk a Fellegvárral..Meg kell mondanunk, hogy az Országos Müemlék költségvetésének 30 milliója mellett, 30 milliós léptékben mi nem tudunk vele foglalkozni. De összedőlni semmiképpen nem hagyjuk. Ugyanakkor azt is tudnunk kell, hogy ott van a Mátyás Palota, mely szintén félbehagyott állapotban van. Amint emlitettem éppen a Salamon Torony miatt ott egy kicsikét le kellett állnunk.

Ha valaki nyitott szemmel végigjárja a Mátyás Palotát, ott is elég sok sürgős tennivalót lát.Tehát nekünk Visegrádon az egyes műemléki problémákat egymással összefüggésben kell látnunk.. és kezelnünk és nem tudunk egyszerre sem egyikre, sem másikra kizárólagos kapacitással rámenni.

- Igen. Köszönöm szépen.

- Csak egy rövid mondatot Papp Elvtársnak. Hogy konkrét választ adjak. Hozzá kezdünk a Fellegvár konzerválásához.Már jövőre hozzákezdünk. De ! Nem épitjük fel a várat,. ez a dolog lényege, azt hiszem erre vár a nagyközönség ..

- Igen? És tulajdonképpen miért ?

- is választ.. Mert nem szoktunk romállapotban lévő műemléket felépiteni. Nem szoktunk.. ez egy rossz kifejezés. A nemzetközi gyakorlat ismeri a rom-konzerválás fogalmát, a Visegrádi Fellegvárat, mint romot tudjuk konzerválni, mert ez már rom. Fel nem épithető többé.

- Igen. Köszönöm szépen. A 115-913-as telefonról Németh Béla kérdezi és azt hiszem, hogy Széchenyi Piroska válaszol rá, hogy miért nem történik már valami..mondja kissé ingerülten a telefon.. a Bajcsy Zsilinszky ut 53.sz ház megóvására, melyet teljes pusztulás fenyeget az aláállitott lakásokban lakó 300 ember csak igéreteket kap egymásután ??

- Alighanem itt a Bajcsy Zsilinszky ut 55-ös számu épületről van szó ?

- 55, igen ! 55.

- A főváros védett lakóépületei közül az elmult 15 esztendőkb. a fele került helyreállitásra. Ez is elsősorban a budai oldalon. Igen hátrányos helyzetben van még a pesti oldal és ezek közül is a VI-ik kerület. A védett lakóépületek helyreállitása, mint minden védett épületé a tulajdonos kötelessége, ebben az esetben a VI.kerületi Ingatlankezelő Vállalaté, amely anyagi eszközeinek hiján kénytelen elhalasztani az épület helyreállitását, noha erre hatósági kötelezése van.

- Na, most tulajdonképpen hogyan állanak Önök hatósága és a házkezelőség. Most Önök gyakorlatilag két állami szerv, egymással levelez, aztán megállapitják, hogy.. borzasztó,hát most nincs pénz most! majd várunk..

- A házkezelőségnek éves hitelkerete van lakóházak felujitására. Ennek 5 %-a fordítódik műemlék-lakóépületek felujitására és ezt a házkezelőségek az épületek müszaki állapotától függően

használják fel, azoknak az épületeknek a felujitására, amelyek műszakilag a legrosszabb állapotban vannak, Ez az egyik szempont.
A másik szempont pedig a városképi szempontból indokolt helyreállitásoknak az elvégzése, nevezetesen a Metró programmal kapcsolatban került sor a Batthyány tér helyreállitására és a Viziváros területén lévő müemlék-lakóépületek helyreállitására de a nem müemlék-lakóépületek helyreállitására is.

- Bocsásson meg, hogy nem érzem meggyőzőnek, amit elmondott. Részint azért nem, mert amit Ön elmondott.. elmondta a Házkezelőség álláspontját.

- Igen ! hát ez.. ez nem álláspont kérdése.

- Na dehát most ebből vajon milyen választ tudnánk adni, mondjuk ennek a 300 embernek ?
Felujitják-e a házat vagy nem ?

- A VI.kerületi Ingatlankezelő Vállalattól kell megkérdezni. Ugyanis az épület müszaki állapota nem aggasztó..Ez nem azt jelenti, hogy abban lakni jó ! Abban lakni igenis rossz, mert az épület alá van ducolva , de ez statikailag nem veszélyes, azonban az Ingatlankezelő Vállalat kénytelen volt tovább két esztendőre elhalasztani az épület felujitását, nem lévén rá hitelfedezete.

- Értem. Tehát akkor ez a helyes válasz és ezt sürgetni nem is lehet..?

- Lehet csak..

- Semmi értelme...?

- Nem jár eredménnyel rendszerint.

- Bizunk abban, hogy a kövek tulélik az embert, hisz az ember is a köveket.
Sass Béla. Magyar Távirati Iroda.

- Térjünk át a kisebb települések megbecsülésre méltó emlékei is..A magyar falu képe 10-15 év alatt gyökeresen megváltozott. Az érdekelne, hogy milyen tervek vannak a népi müemlékek és elsősorban a müemléki falu-központok gyorsabb ütemü védelmére?

- Erre pedig válaszol Dr. Barcza Géza.

- Müemlékvédelmünk egyik legproblematikusabb területe pontosan a népi müemlékek védelme. Ezek az épületek zömükben az állam polgárok tulajdonában vannak, akik fenntartásukról nem akarnak

vagy nem tudnak gondoskodni, mivel sokesetben ezek az épületek korszerütlenek, egészségtelenek és a régi épületek helyett a megnövekedett igényeik kielégitésére alkalmas uj épületeket akarnának épiteni.

- Igen.

- Kb. 12 %-a össznépi állomány, össz.müemléki állományon belül a népi müemlékek száma, tehát gyakorlatilag nem sok, mert 3300 településre összesen 1000 müemlék jut. Ezek megmentésére gyakorlatilag három mód van:

- Igen.

- A legfontosabb és szerintünk a legelső helyre helyezendő a helyszinen történő fenntartás eredeti rendeltetéssel. A második, a helyszinen történő fenntartás általában állami tulajdonba vétellel, más funkcióra történő felhasználással. A harmadik pedig az, hogy szabadtéri néprajzi gyüjteményekbe beszállitják ezeket.

- Igen. Köszönöm szépen, de konkrétabb lesz ez a kérdés, hogy a vidéki lapok munkatársai egy kicsit saját patriájából [illegible] koznak erre.
Márkus Béla , Hajdu-Bihari Napló-

- Debrecenben is van arra méltó városkörzet, amely megérdemelné a jövőben a müemléki védettséget. Pld. a Széchenyi utca a Béke utca, a Kossuth utca egyes szakaszai. Milyen tényezőtől függ és kiknek a feladata az, hogy egy ilyen müemlék-jellegü városkörzet legyen Debrecenben ?

- Válaszol Dr. Gerő László Állami-Dijas épitész. Tessék parancsolni.

- A védelem kijelölése városi vonatkozásban a Felügyelőség feladata. Ezt a védelmet kb. husz településünknél már ki is jelöltük és ez alá egész egy-egy város terület tartozik. Nagyon nehéz volna azt hiszem, az egész ország minden városában egy ilyen területet kijelölni és nem is volna célszerü. Kétségtelen, hogy Debrecennek is vannak olyan kis szakaszai, mint, ahogy Szegednek és más városainknak, ami azonban a mi általunk összevont ilyen védelem alá nem tartoznak, nem is fognak tartozni előreláthatólag. Azért nem, mert nagyon sok nem-müemléknek a bevonásával is jár egy ilyen körzet kijelölése és ezekre mind kihat az egész együttes védelme.
Nem lehet egész városrészeket fenntartani, kizárólag egy-két ilyenelmek a kedvéért. Azonban ahol a település karrakterához hozzátartozik egy-egy ilyen utcaszakasz, vagy egy térnek vagy egy egész térnek a védelme, ott ilyen környezetvédel[illegible]

módot ad a magyar Müemlék-i törvény és nemcsak egyes müemlékeket, hanem együtteseket is véd.

- Kedves Tanár úr ! Ehhez kapcsolódva engedje meg, egy kicsit.. mindjárt elmondom, hogy mitkövetkeztetten a válaszból.. 1950-ben volt egy felmérés, amelyben 72 település városképi ás müemlék vizsgálata folyt, végül Önök 13-at jelöltek ki,mint müemléki jelentőségü, müemlék-védelmi jelentőségü..

- jelentőségü terület,igen.

- Most nem az következik ebből, ahogy Ön is elmondta, hogy tulajdonképpen minden tipusból - nagyon laikusan fogalmazok - többfajtát akarnak megőrizni. Tehát ha itt.. valahol van egy ilyen pincesor, akkor teljesen mindegy, hogy Hartán is van egy olyan pincesor, akkor már a hartai pincesor nem érdekelt? Helyes ez ?

- Nem egészen, mert vannak azonos városszerkezetek.Ti. ezeknél városszerkezeteket is védünk, igy pld. Budán, Kőszegen, Sopronban. És ezek között Fehérvár, Pécs, Veszprém, Győr, ezeknek nagyon sok azonos vonásuk van. Mégis védjük őket, mert valamennyi értékes.

- De valahogy kevésnek tünik ez, hogy csak 13-at.. ?

- 13-at, ez bővül..

- nyilvánitottak..

- Ez már most is öttel bővült, Szentendréval, Kalocsával,pld. azután kisebb településeken, mint Tihany, a Hollókő-vel és még további településrészeket is fogunk védeni. De persze a 360, vagy 380 angol védett-város mennyiségét nem fogjuk a mi történelmi állapotunk mellett elérni.

- Köszönön szépen. Hornyai Miklóshoz tenném fel a következő kérdést, illetve nem is én, hanem Székely Tamás a II.kerületből A Keleti K. u 31-ből. Ez elvi jelentőségü kérdés, ugy láton, lengyelországi példákra Gdansk-ra és Varsóra hivatkozik és azt kérdezi, s ez a müemlék-védelemnek tényleg elve, hogy [illegible] nem eredeti állapotában állitják helyre a müemlékeket ? Tehát mint pld. Varsónak és Gdansk-nak a példáján ?

- Igen. Hát, kéremszépen a müemlékvédelemnek ma már nemzetközileg elfogadott legfontosabb alapelve, hogy csak azt tekintsük müemléki értéknek, ami valóban megmaradt. Tehát, ami a hiteles eredeti valóságában korunkra maradt. Ami elpusztult, megsemmisült, azt nem kivánjuk feltámasztani, mert nem is lehet.

- Igen.

-Tehát a történelem, a müemlékek, a maguk rongáltságával, s esetenként pusztulásukkal együtt a történelem tanui, a történelmet fejezik ki. Tehát a történelem meghamisitása volna, hogyha teljesen elpusztult müemlékeket helyre akarnánk állitani a semmiből.
Ami Lengyelországban történt a II.világháború után az egy egészen speciális eset, amit maguk a lengyel kollégák is ilyennek tekintenek és ők maguk sem tekintik ezt a müemlék-védelem elvei valamiféle megreformálásának. Ez egy olyan eset volt, amely az emberiség, az emberi kultura történetében egyedülálló, hogy céltudatos , barbár pusztitással egész városokat semmisitsenek meg.Ezt egész egyszerüen a lengyel nép nem tudta elviselni. És minden áron, ha hamisitás, ha részben hibás kidolgozás..

- Talán nem is hamisitásról van szó ? Nem arról, hogy visszaálmodtak egy..

- Nem tudatos hamisitásról. Szóval, ha nem is pontosan hiteles formában, de valamiképpen azt a történelmi magját a városnak akarták ujra látni, ami között addig éltek. Tehát inkább ez ilyen érzelmi alapon meginduló elhatározás volt, mintsem egy tudományos elv megtagadása.Ők maguk is igy tekintik ezt és ők maguk is azt vallják, hogy ők ezt nem kivánják exportálni Európába.Tehát a lengyel elpusztitott városok ujjáépitése az egy egészen speciális esete a müemlékvédelemnek. Note bene.. az is csak azt bizonyitja a maga módján, hogy az ember képtelen élni a maga történelmi multja nélkül.
Tehát ha valami tragikus esemény ezt elveszi, megfosztja ettől a környezettől, akkor bármi áron is vissza akarja ezt varázsolni maga köré, mert.. mert nem lehet anélkül élni.
Tehát ez a maga negativumával, vagy kicsit ugy torz jelenségével is azt bizonyitja, hogy a történeti környezet létfeltétele, hogy ugy mondjam, az emberi kulturának.

- Köszönöm szépen. Én a legmegragadóbb nyilatkozatnak érzem most ebben a témakörben, mert valóban erről van szó és egyuttal a korszerü müemlékvédelem elveit is leszögezte az, hogy nem támasztjuk fel azt, ami elpusztult, de amikor egy barbariznus egy nemzetet akart kirabolni a világból, az egy egészen más dolog.
De bocsásson meg, hogy visszatérünk a lokális kérdésre, a Hajdú-Bihari Napló után a Dunántúli Napló. Halana Erzsébet ?

- Éppen az imént szó esett arról, hogy a védett müemlékek és város központok, város részletek krisztálya folyamatosan bővül. Na, most éppen azt szeretném kérdezni, hogy abban az esetben, amikor ez a védettség még nincs meg, mit tesz, vagy mit tud tenni a Müemlékvédelmi Felügyelőség, mint hatóság, annak érdekében, hogy a jelenkori épitésekkel ne rontsák el ezeket a

müemléki környezeteket ?

- Barcza Doktor ?

- A müemléki környezetek védelme három síkon nyerhet teret. Az egyik az, amikor a törvény erejénél fogva a közvetlenül szomszédos ingatlanok automatikusan védettek. A másik az, amikor határozatilag jelöljük ki, ennél az ingatlannál, közvetlen szomszédos ingatlanoknál nagyobb területeket.
A harmadik az, amire a kérdés vonatkozik, amikor müemléki környezeten kivül, vagy müemléki jelentőségü területen kivül bárhol ha uj épületet épitenek és annak a megjelenése, tömege, vagy bármilyen vonatkozása a müemléket érinti, befolyásolja abban az esetben csak a Müemléki hatóság előzetes jóváhagyásával kerülhet sor az épitkezésre.
Tehát megkötjük, hogy hogyan.

- Na ez az. Tehát azt hiszem, hogy a Dunántúli Napló számára ez a válasz, hogy megkötik, hogy lényegében miről van szó. Mintegy előlegezve azt, hogy ugyis a hatáskörükbe fog kerülni. Ugye jól értettem ?

- Igen. Igy van.

- Harangozó Márta. Esti Hirlap ?

- Ehhez a szóhoz, hogy megkötik, szeretnék kapcsolódni és kérdezni. A lakóházi müemlékek helyreállitásánál a müemléki értékek megőrzésén, óvásán tul gondolnak-e a funkciójára is, tehát arra, hogy abban továbbra is lakni fognak, s akik ott élnek szeretnének kényelmesen , a mai kor igényei szerint lakni ?

- Ez annál is inkább érdekes kérdés, mert aki a Várban sétál, nincs olyan ember, akit ne ragadna meg az a gondolat, hogy milyen remek lenne itt, ezekben a boltives szobákban lakni ! S benéz az ablakon és egyszerüen nem találja olyan lakájosnak, mint ahogy illuzióban annak érezte.. Merényi Elvtárs?

- Énnekem vitatkoznom kell ezzel a nézettel, véleményem szerint nemcsakhogy, fontos, hanem egyszerüen előirjük azt, hogy amikor egy müemléki lakóházat helyreállitunk, akkor annak az összes korszerü követelményeknek meg kell felelnie.
Éppen az a probléma, hogy a legtöbb müemléki lakóházunkban, főleg a felszabadulás után olyan zsufoltság keletkezett, amely zsufoltságot valamilyen módon fel kell számolni. Ezek a lakóházak.. ezeknek a lakóházaknak egy-egy része valamikor egy-egy család által volt lakott, most pedig több család lakik benne. Érthető, hogy ezeknek a helyreállitása során, amikor az összes funkcionális követelményt, hát, érvényesiteni akarjuk,

magyarul mondva, fürdőszobát akarunk, WC-t, akarunk, s minden olyan kényelmi és igénykörü berendezést, amely egy kényelmes lakáshoz szükséges, bizonyosfajta lakásveszteséggel jár. Na, most nagyon jó példáink vannak arra vonatkozóan, hogy az egyes müemléki lakóházakban gazdag városok igen generózus módon adnak cserelakásokat. Hát pld. Kőszeget tudnám erre vonatkozóan felhozni, vagy Sopront, amit helyreállitunk mi vagy más szervek müemléki lakóházat, azok tulnyomó többségükben, mondhatom mind, megfelelnek a korszerü igények követelményeinek és a lakhatóság követelményeinek.

- Ha jól értettem Merényi Elvtárs, akkor ebből az következik, hogy tulajdonképpen ez az államapparátus és közigazgatási rugalmasságon is mulik, hogy cserelakás esetében hogy tudják megoldani ?

- Hogyne természetesen. És természetesen anyagiakon is. Mindig a partner a lényeges.

- Igen. Nagy Tibor. Élet és Tudomány.

- Az előbbiekhez is kapcsolódva megjegyzem, müemlékeink országos felmérése, feltérképezése, megóvása során felbecsülhetetlen sokat segit, illetőleg ront helyi közegek buzgalma, lelkes patriotizmusa, vagy közönbössége. Olykor a tulzott patriotizmusból is megárthat a sok. Ugy érzem és nemcsak én érzem talán igy, hanem sokan mások is, mintha Sopron és Szentendre némi kiváltságot élvezne valódi és vélt müemlékeinek megóvása terén pld. Győr, Szombathely, illetőleg Vác és több más nemzeti müvelődéstörténetünkben és a jövő kibontakozásában fontosabb városunk rovására.
Megokoltnak és jogosnak tartja-e ezt a nézetet a Magyar Müemlékvédelem Országos központi szerve és mit tud tenni azért, hogy a részrehajlásnak még a látszata se érvényesüljön ?

- Igen. Hát ez az, hogy hogy latolgatnak ?? Barcza doktor.

- Legelőször is én a müemlékvédelem társadalmi szerepéről szeretnék egy-két szót. Azután átadnám a Gerő Laci barátomnak, mert maga a város központok védelme ugy érzem inkább hozzá, az Ő asztalához tartozik.
A magyar müemlékvédelem a kezdeti időszakától kezdve igen lényegesnek tekintette a társadalmi bázis kiépitését és a felszabadulás után spontánul alakultak meg müemléki albizottságok az első ilyen a soproni volt. Ezt a Hazafias Népfront kezdettől fogva felkarolta és 1959-től általában kétévenként megrendezzük az országos értekezleteket.

- De ezek a ..

- Bocsásson meg Barcza doktor! Óbudán van.. mert Óbuda volt

itt az elrettentő példa, Óbudán van társadalmi bázis ?

- Hát pontosan ez az, hogy Budapesten nincsen.Erről van szó.

- Hadd legyen szabad közbeszólnom, egy pillanatra.. Én hallgatója voltam a 168 óra egyik közvetitésének, amikor ez a téma nagyon hatékonyan felmerült és ha jól emlékszem éppen Rapcsányi Elvtárs emlitette, vagy valamelyik riport-alany, nagyon jó volna, hogyha Budapesten is lennének ilyen bizottságok!

- Na, ezt köszönöm szépen, hogy tetszik hallgatni. Valóban mi vetettük fel, de akkor én még nem voltam annak tudatában,hogy ilyen nincs. Azt hittem, hogy mindenütt van, csak a szerencsétlen Óbuda maradt el..

- Én azt szeretném azért mondani, hogy Budapesten is van valami, mert a Hazafias Népfronton belül a Honismereti Bizottságok Budapesten is foglalkoznak müemléki témákkal, s kezdettől fogva ezeknek a Müemléki Bizottságoknak a munkáját a Hazafias Népfront nagyon támogatja. Figyelemmel kiséri. Rengeteget tudnak segiteni ismereteket terjesztenek, helyszinen figyelő és jelentő szolgálatokat szerveznek.

- Most bocsásson meg, mert a Haranggozó Márta kérdése pont ehhez kapcsolódik.

- Az rendben van, hogy lesz ilyen, de milyen hatásköre lesz egy ilyen bizottságnak ?

- Ezek nem hatósági szervek, ezek a hatósági vonalnak a segitő társadalmi szervei. Mondom, valahogy ugy, hogy a mi szemünk és fülünk ott a helyszinen,

- Igen.

- hogy ők meglátnak minden olyat, amire mi képtelenek vagyunk, innen, mert hiszen kevés az erőnk, kevés az ember. Átadnám Gerő kollégámnak a ..

- Na, most még azért azt szeretném tudni, hogy tehát ez ugy szerveződik,.. hogy szerveződik ?

- Általában tanácsok bizottságai mellett szerveződnek, vagya Hazafias Népfrontnál.

- Tehát, ugy, hogy a lelkes kerületi vagy városlakó elmegy oda..

- lelkes patrioták..

- és azt mondja, hogy kérem én szeretném vállalni azt a sok kellemetlenséget, ami most holnaptól kezdve az én nyakamba fog hárulni..?

- Igen. Menjenek a tanácshoz és a Hazafias Népfronthoz, nagyon szivesen vesszük az ilyen segitséget.

- Köszönjük szépen. Gerő László ?

- Az Élet és Tudomány kérdésére válaszolva én nem láton,hogy Sopron, vagy Szentendre kiváltságot élvezne Győr, vagy Szombathelyhez képest.
Valamennyi városunkat és sok községünket is megvizsgáltuk a nagyobb területü városvédelemnek a szempontjából. Az ilyen arányu védelem azonban kötöttségekkel jár, mint ahogy már előbb is mondtam, amit nagyon is meg kell indokolnunk. Természetesen a több müemléket tartalmazó területek részesülnek nagyobb védelemben. Ilyen Buda, Sopron, De ez a munka a városméretü rekonstrukció sorrendiség kérdése is.
Nem kiemelésről van itt szó, hanem arról, hogy a munkák milyen sorrendben készülnek. Ebben szerepet játszik az erre a célra összpontositható anyagi, tervezési, kivitelezési és más kapacitás is.Az ilyen városméretü müemléki rekonstrukció széleskörü szervezés eredménye és sokrétü feladatok előzetes feltárása, feldolgozása, s egyeztetése.Nem utolsósorban pedig ismertté tétel a helyi lakosság és a helyi igazgatás előtt. Ezt segiti a magyar Urbanisztikai Társaság is, és sokat remélünk a 82 városunkban most hallottuk, hogy szervezendő várospolitikai bizottságoktól is.
A müemlékek fontosságára utal továbbá az, hogy a várossá válásban nálunk egy jogszabály állapitja meg a történelmi multat. Ennek a kiemelését. A gyakorlatban pedig azt látjuk, hogy sokat jelentett egy-egy településünkben a müemlékek helyreállitása Nagyvázsony, Szigetvár, Sárospatak, Szombathely.. Mór.. ezek mind példázzák, hogy egy ilyen helyreállitott müemlék volt egy nag, amely körül kikristályosodhatott a városnak a fejlődése.
A budai, soproni példákat örvendetesen követik Győr, Szombathely, Fehérvár, Pécs, Kőszeg, Vác, Szentendre,Esztergom és más városok, addig is, amig ezekben sor kerülhet a müemléki terület teljes rekonstrukciójára, amire azonban egyszerre és egyidőben persze nincs elég kapacitásunk, sem anyagi,sem szelleni.

- Köszönöm szépen. Gerő László Ybl-dijas és Állami-dijas épitésztől sokszor megtanultuk a szép szeretetét.Tisztelem a hallatlan nyugalmát, amivel ezekre a számunkra borzasztó izgató kérdésekre válaszol..és azt hiszem, hogy kb. itt egy válasz is volt az Élet és Tudomány számára, milyen összefüggésekben érdemes ezt látni.

Bocsássanak meg, hogy három telefonkérdésre rövid választ szeretnék még kérni, mert még a telefonálók sokan vannak, de már arra kérem, hogy ne telefonáljanak..mert már nem tudunk a többire válaszolni.

Csörgő István 641-751.Bükkszentlélek községben a Hermann Ottó Turista ház mellett egy Árpád-kori kolostor maradványa van, tudomása szerint. Mi lesz a sorsa , Barcza doktor ?

- A terv-program kész, kb. 75-re az államvédelmi munkák elkészülnek.

- Köszönöm szépen. 385-027.Bogyai Elemérné. A gödöllői régi Grassalkovich-Kastélyt miért nem hozták helyre Barcza doktor?

- Hát nagyon sok minden van jelenleg benne, többek között fővárosi Szociális otthon, majd ha a fővárosi Szociális Otthont ki tudják telepiteni, akkor reméljük, hogy jobb hasznositást kap majd ez a sokkal jobb sorsra érdemes..

- Nahát ennek örülök,hogy éppen most felmerült ez a szociális otthoni kérdés. Hajdu-Bihari Napló kérdezett erre vonatkozólag ? Nem. Esti Hirlap, Harangozó Márta.

T.i. sokakban felvetődik, ha utaznak és látnak.. mit mondjam? elmondja a kolléganő.

- Igen. Fontos müvészi értéket képviselő és történelmileg is érdekes szép épületek még vidéken elhanyagolt állapotban vannak, olyan célra használják őket, amely enyhén szólva elképesztő.
Mindannyian tudjuk, hogy nagy gond az idősek elhelyezése, ennek ellenére felmerül a kérdés, hogy helyes volt-e szociális otthonokat képezni sok kastélyból, kuriából ?

- Tessék ! Merényi Elvtárs ?

- Hát ez egy nehéz kérdés. Elsősorban azt kell mondanom,hogy minden olyan müemlék, amely akárcsak átmenetileg is valamilyen rendeltetéssel bir, az azt jelenti, hogy legalábbis időlegesen megőrzésre kerül.
Természetesen jobban szeretnénk idős embereinket korszerü és modern szociális otthonokban látni, nemrégiben egy gyermeknevelő intézetet látogattunk meg, ahol szintén nem a legjobb körülmények között voltak elhelyezve egy kastélyban. De legalább használják. A mi problémánk nem is ez. Hanem az, hogy azokat a kastély-épületeket és általában müemléki épületeket, amelyeket semmire nem használnak ebben a pillanatban, s az állaguk napról-napra romlik, hogyan mentsük át egy későbbi megfelelő használat céljára.

- Tehát ha jól értettem a szavait, akkor az a megoldás,hogy mondjuk most szociális otthon van benne, még mindig a lehető legjobb és a leginkább elfogadható, nem ugy mondom,hogy a legjobb.. de még elfogadhatóbb,.

- Én ugy mondanám, hogy még mindig jobb, minthogyha semmi sem lenne benne.

- Igen. Igen, de azért mégis a jövőben.. nem jósokkal, hanem szakemberekkel dolgozunk most is, de a jövőben nem célszerü ez ugye ?

- Nem. A jövőben mindenképpen azt szeretnénk, hogy ha a kastély-épületeknek és minden egyéb , más , ebben a pillanatban nem megfelelő célra felhasznált épületeink kellő rendeltetésü, méltó rendeltetéssel rendelkeznének és fungálnak.

- Igen. Köszönöm szépen. Tasnády Attila. Népszava.

- Felvetendő kérdésemre részben már választ is kaptam, csak azt szerettem volna, hogy milyen elgondolás van a hivatásos müemlékvédelmi szervek és a népfront keretében kibontakozó ilyen müemlékvédelmi, környezetvédelmi mozgalom összefüggésének megtalálásával, segitésével, felkarolásával ?
Ilyen mozgalom tehát van, ez ti ztázódott.Nem érzem viszont megnyugtatónak azt, hogy milyen szakmai, ideológiai jellegü elképzelései lennének a müemlék-védelemnek a mozgalmak szakmaibbá, belterjesebbé, komolyabbá tételéért. Tehát, hogy ne csak fellángolások legyenek, hanem ténylegesen és eredményesen és szakmai téren is jelentékenyebb elképzelések..

- Igen. Hát Tasnády Attila a lényegre tapintott. Hogy lehet elkerülni az amatőr-lelkesedést ? És én azt hiszem sehogy.. Bocsásson meg.Barcza doktor, hogy válaszoltam rá, de..

- Hát nem is szeretnénk elkerülni; mi az olyan amatőröket nagyon szeretjük mint a Czigány Jenő, akiről a Népszabadságban olvastunk Cserhalmi Imrétől a közelmultban. Akik olyan lokal-patrioták, ugy szeretik a városukat és ugy átadják a tudásukat, a müemlékek szeretetét, hogy ez nekünk nagyon nagy segitséget jelent.
Ezekben mi bizunk és képessük is tovább.Ezek a kétévenként értekezletek egyuttal szakmai továbbképzések.Mindig elvisszük müemléki helyreállitásokhoz őket,jóhoz, rosszhoz egyaránt..

- Igen.

- és bemutatjuk azt, hogy mit csinálunk. Kritikát is kapunk, tanulunk is tőlük és tanitjuk is őket.

- Igen. Ez már a végveszély. Lassan elveszitjük amatőrizmusunkat és mi is profik leszünk és akkor mi lesz? Ugyanilyen gondokkal küzdünk.. Nagy Zoltán. Televizió ?

- Itt elhangzott a beszélgetésünk során többször az együttmüködés és a hasznositás kérdése. Van-e valami olyan elképzelés, hogy a Belkereskedelmi Minisztérium, a Müvelődésügy, illetőleg az OMF. Országos Müemlékvédelmi Felügyelőség között valami közös terv dolgozódna ki bizonyos kastélyok, müemléki együttesek együttes használatára ?

- Hát külön terv nincsen. De kapcsolat az igen erősen van. Hát hogy másra ne utaljak, elsősorban arra kell utalnom, hogy a Müvelődésügyi Minisztérium, az Epitésügyi és Városfejlesztési Minisztériummal közösen gazdája a müemlékeknek. Tulajdonképpen mi azon vagyunk és az a feladatunk, hogy a müemlékek megmaradjanak, megfelelő rendeltetést nyerjenek, s a Müvelődésügyi Minisztériumnak pedig az a feladata, hogy ezeket kulturpolitikai szempontból gyümölcsöztesse. Részint a tudatformáló jellegükkel, de részint funkcióval is. Hát nem véletlen , hogy egész sor épületben, müemlékvédelmi épületben teszem azt, múzeum müködik.
Na, most a Belkereskedelmi Minisztérium, ill. pontosabban a Vendéglátóipar és az ehhez kapcsolódó egyéb iparágakkal, nincs szervezett kapcsolatunk. Vannak viszont jó tapasztalataink. Hát , hogy másra ne utaljak pld. Sárospatakon, ahol a Klinitárius Kolostorból, amelyik egy romépület volt a helyi földmüvesszövetkezet segitségével és anyagi támogatásával egy nagyszerü szállodát és éttermet sikerült helyreállitanunk. Amiről ugy tudom, hogy egy árva szoba nem kapható, rendszerint sem szezonban, sem szezonon kivül..

- Merényi Elvtárs, az ember azt hinné, hogy a vendéglátóipar kapva-kap ezeken a hangulatos régi, müemlék-épületeken. Most nem egészen igy van.

- Nem egészen igy van. Nagyon sokszor meg kell győzni. A ráckevei Fehér Holló pld. amelyik ma egy igen felkapott és nagyon kedvelt, hát vendéglátóipari egység, bocsánat ezért a csúnya kifejezésért.. hát erről ugy kellett meggyőznünk a szomszédos áruházat, hogy ezt jó lenne helyreállitani, egy középkori épület és ma igen kedvelt és nagyon szép. De ezt nagy meggyőző munkával kellett elérnünk.

- Igen. Hát ezen tényleg csodálkozunk is, mert a pénz ott fekszik benne. Szombathelyi Ervin. Magyar Hirlap.

- Hát persze van erre ellenkező kérdés. Nemrégiben Nagyvázsonyban jártam, ahol a Kinizsi Várat - gondolom nagy költséggel -

helyrehozták. Az a meglapetés ért, hogy leértékelt áron lehet megtekinteni a várat. Azt jelenti, hogy a várnak egy nagyon kis részét lehet a látogatóknak megnézni, mert kiadták külföldi filmeseknek bérletbe forgatási célra. Most feltesszem a kérdést, diszlet, vagy müemlék ?? Szóval..
/nevetnek/

- Dehát a pénz négiscsak benne van.

- Jó helyre tetszett feltenni a kérdést Gerő professzornak, ugye ?

- Nemcsak Nagyvázsonyban, hanem Patakon , Sümegen és a Budai Várban is filmeztek és ez seholsem hasznos a müemlékeknek. Nem hasznos, hogy üzletet csinálunk ezekből a történelmi romokból, amiket nagy költséggel helyreállitott a felügyelőség. S amiknél sokszor olyan károsodások vannak, növényben, minden állatokkal lelegelik, kecskékkel, disznókkal,mindenféle..

- Nem a müvészek vezették oda ?

- Nem! Azt nem, Persze ők is felelősek azért ezért a cirkuszért, ami ezeket a müemlékeket hát cirkusszá teszi, ahelyett hogy méltó.. a méltó környezetüknek a megóvására forditanánk sulyt. Nagyvázsonyt, Sümeget a Veszprémi Idegenforgalmi Vállalat kezeli, az előbbiekre mi nem adtunk engedélyt, ezekre talán ők adhattak, de ha adtak is, nem helyes.

- Köszönöm szépen ! Tamás István, Népszabadság.

- A kérdésem, - gondolom az utolsók egyike - ismét a Balaton felvidékről szól, tele van régi értékek, népi épitészeti emlékekkel, présházakkal, kisebb kuriákkal.Nagyrészük pusztulófélben van. Igen sokat megvásárolnak ezek közül mostanában és a tulajdonos már gyakran nem izléstelenül, de korántsem szakszerüen állitja helyre, vagyis teszi a maga számára lakhatóvá. Van-e valamilyen hosszútávú terv a megmaradottak megmentéséhez ?
Még hadd jegyezzem meg, hogy a hosszutávú talán nem is sokat old meg, mert a romlásuk folyamata igen gyors.

- Barcza doktor.

- Hát itt vissza kell térni arra, amit én már elkezdtem. T.i. a megmentés három utja lehetséges, a hosszútávú terv, az, amikor ezek uj funkciót kapnak, idegenforgalmi, múzeumi egyéb közösségi céllal hasznositják ezeket az épületeket. A másik, ami közelebbi, az , hogy igyekszünk meghosszabbitani ezeknek az épületeknek a fenntartását, erre fenntartási átalányrendszert vezettünk be, évente 500- Ft-tól 3000 Ft-ig adunk a tulajdonosoknak támogatást és 25.000 Ft-ig ugynevezett

eseti támogatást is tudunk nyujtani részükre. Ezeket az épületeket, ha bárki megvásárolja és a müemléki hatóság előirásainak megfelelően fenntartja, helyreállitja, természetesen belső korszerüsitést is engedélyezünk, akkor minden további nélkül folyósitjuk részükre a fenntartási átalányt.
Nagyon szeretnénk, ha minél többen vásárolnák ezeket az épületeket, sőt talán még azt is meg lehetne kockáztatni, hogy mi lenne ha egyszer állami vállalatok, intézmények is gondolkodnának róla, hogy a kereteikből vásároljanak üdülési céllal ilyen épületeket.

- Érdekes gondolat.Más jellegü kérdés. Telefonon érkezett, azt hiszem Barcza doktor válaszol erre..
Bogyó Gyula XIV.ker.Vezér u 145. Mi lesz Székesfehérváron a Bori Várral ? Gondol-e rá a Müemléki Felügyelőség ?
Hadd tegyem hozzá én. Müemlék ez a Bori Vár ?

- Nem. Nem gondolunk rá.

- Köszönöm szépen. Széchenyi Piroska. Ezt azért teszem fel Önnek ezt a kérdést, mert hájunk tája..a kérdés majdnem sirógom a Rádióval, hogy jó magyarul mondjam /!/ a régi Képviselő Ház a Bródy Sándor utcában, az Olasz Kulturintézet, nem lehet megtekinteni, - mondta telefonon Dr. Tixói Károly a 425-711-hol, mert az ott müködő intézet ezt nem teszi lehetővé.
Legalább a centenárium évében, - dehát miért a centenárium évében ? - mondom én, - hát meg lehetne időnként látogatni és nézni..

- A régi Képviselő Ház épületének legértékesebb része maga a képviselőházi terem, amelyik a II. világháborúban erősen megsérült. A terem helyreállitása most folyik, az Olasz Intézet saját költségén. Minden bizonnyal, majd ha az teljesen elkészül lehetővé fogják tenni, annak a megtekintését.
Egyébként az Olasz Intézet rendezvényeit a most már félig helyreállitott teremben tartja. Ugyhogy ilyen alkalmakkor biztos meg lehet nézni.

- Igen. Köszönöm szépen. Szép diplomata mondatrész volt, hogy " minden bizonnyal ", amiből azt lehet érteni, hogy a csuda tudja.. Tessék.. ?!

- Ehhez csak azt akarom hozzátenni, hogy nekünk is van egy intézetünk Rómában, amelyet éppen a mi kollégáink - Erdélyi Ferenc és Mendel Ferenc épitész - terveznek, nevezetesen a helyreállitását. Ez egy borominyi épület az 1630-as években épült, s amint a helyreállitási munkálatok elkezdődnek, akkor az olasz közönség számára meg tudjuk nyitni és egy csomó nagyon szép boromini stukkot, nagyon szép freskókat lehet majd ott látni.

- Ez a Vieggoria l. ?

- Ugy van a Vieggoria l.

- Ha valaki arra jár, akkor észre veszi, azt, hogy azért érdekes, mert az l-es szán az utca közepén van és Merényi doktor jó pár esztendőn át az ottani intézet igazgatója volt. Sok minden érdekes dolgot hozott haza Magyarországra tapasztalatként.
Egy kedves tanuló is telefonált nekünk, Szalóki Dániel. Azt mondja , hogy .. Csokonyavisontán a talapzatról eltünt Széchenyi bronz-szobra. Még 1970-ben látták egyesek. Azt mondja.. /nevet/ mégis 28 év óta ennek felderitésére és visszahelyezésére hivatalos szerveink semmit nem tettek. Itt nem tudom pontosan, hogy vannak az évszámok..?! illetve igy van leirva. Lényeg az, hogy eltünt egy szobor, Bar doktor..?

- Igen, hát..

- Tudja ?

- Nem müemlék. Tudok róla.

- Ejha!.

- Megkerestek bennünket és mi a megyei müvelődési osztályhoz továbbitottuk a megkeresést, mivel nem vagyunk illetékesek.

- Tessék mondani, hogy kell elvinni egy szobrot ?

- Hát.. nagyon nehéz, mert a talapzatáról le kell szerelni, ugyhogy nem egy egyszerü dolog.

- Ez a Csokonyavisonta mégsem lehet nagy város ?

- Nem.

- Hát ott csak látták, hogy elviszik azt a szobrot. Nem ?

- Hát ott kellett volna a helyszinen, a helyieknek védeni, ezt innen Pestről nem lehet, nehéz védeni.

- Nahát bizonyosan van itt azért olyan kolléga, aki le fog utazni Csokonyavisontára.

- Mondhatnám azt is, hogy ez nem a mi asztalunk, mert a szobrokkal nem mi foglalkozunk. De Széchenyi nem tünt el. 21-én Széchenyi kastélyának a középső részét avatjuk, Nagycenken és ez egy nagy esemény lesz, mert itt nagyon nagy

közös összefogás eredményeképpen Széchenyi emlékének fogunk áldozni.

- És ez az a szobor ?

- Nem. Nem szobor. Széchenyi..

- /nevet/ Azt hiszem már, hogy a tettesek köztünk vannak!

Néhány perc van még hátra és engedje meg Merényi doktor, hogy egy olyan kérdést tegyek fel Önnek, amelyről itt egyszer már beszélgettünk nagy nyilvánosság előtt. Itt műemlékekről van szó, a tegnapok műemlékeiről. De, amit ma épitenek, holnap esetleg az is műemlék lesz, bármilyen hihetetlen, hisz ha az ember körülnéz és megnézi a modern épitkezést, nehezen hiszi el, hogy itt valami kibirja a műemlék-kort, hiszen meglehetősen rövid időre épitkezik a modern épitészet. Mit tesznek Önök a jelenkori épitészeti emlékek megóvásáért, ill. honnan van olyan belső mértékük, hogy tudják, hogy ez egy olyan épület, hogy megéri azt, hogy tegnapot csináljunk belőle?

- Igen. A kérdést én két részre bontanám, nagyon gyorsan. Az egyik az, ami, amelyik már megépült és tulajdonképpen itt a II.világháborúval lezárnám a korszakot. Ezen dolgozunk. Ennek a műemléki jegyzéke készül, ugyan topográfiával, mint az antik bármilyen más korszakhoz tartozó épitészeti emlékek.
Ami ma épül, potenciálisan mind műemlék, persze én nem állitom, hogy a 400.000 lakás, amelyet az ötéves tervben épitünk önmagában műemlék lesz.
De az a tény, hogy 400.000 lakást fel fogunk épiteni, ez épitészettörténeti szempontból biztos arany-könyvbe fog kerülni majd egyszer a magyar épitészet történetében.
Persze ma is épülnek, olyan épületek és olyan épület-együttesek, amelyekről meg vagyok győződve, hogy majd műemlékek lesznek.

- Tessék mondani egyet.

- Kérem szépen, hát hogy mondjam az orgoványi kulturház például, van egy olyan érzésem, hogy az az lesz. Azután Salgótarján városközpontja, teszem, azt, Szekszárd városközpontja, amely most van kibontakozóban és bizonyára még sok minden más, amiről nem tudok.

- Igen. Tetszik parancsolni valaki hozzászólni ?
Egyetlen röpke pillanatunk van arra, hogy a telefonkérdések közül még valamit feltegyünk. Ez pedig nem más.. rengeteg személyes kérdés merült fel Kedves Hallgatóink és ezért borzasztó nehéz erre válaszolni. De vegyük a XII.-ik kerületet a Költő utcát és Széchenyi Piroskának teszem fel.

Müemlékké nyilvánitották, a tanács nem nyilatkozik. Milyen határidőn belül szándékoznak valamit tenni a megóvása érdekében ?

- Költő utca ?

- Költő utca.

- Költő utca 3.

- Fejből tudja, hogy hány számot mondanak és hol van ?

- Ez nem müemlék ez az épület. A Költő utcában az 1-es számú ház müemlék, ez nem müemlék. Egyébként, ha müemlékké nyilvánitanak egy épületet, a területi müszaki osztályt és az épület tulajdonosát erről értesitik.

- Köszönöm szépen. Ennek a válasznak a rövidsége is igazolta talán Kedves Hallgatóink előtt, hogy az Országos Müemléki Felügyelőségnél a tegnapot szerető épitész szakemberek ülnek. Ők kicsit tul vannak az amatőrök lelkesedésén, de ugyanúgy füti őket az épület szépsége, a tegnapok rajongása, az, amit az épitészet századokon át ad egymásnak.

Remélem sok hasznos kérdésre tudtunk választ adni, amire nem, arra a Müemléki Felügyelőség válaszol.

Köszönöm a kollégáknak, hogy megjelentek, köszönöm hallgatóinknak, hogy végighallgatták és köszönöm Merényi Ferenc doktornak és munkatársainak, hogy értékes válaszokat adtak.

Kedves Hallgatóink ! A Magyar Rádió Belpolitikai Rovatának 48-ik sajtókonferenciáját hallották, a Várból.
A viszonthallásra !

- Elhangzott Sajtókonferencia az Országos Müemléki Felügyelőségen. A házigazda Dr. Merényi Ferenc kandidátus, igazgató, a riporter Rapcsányi László volt.
A müsort Holakovszki István szerkesztette.

turális kapcsolatok fejlődésében uj szakasz kezdődött 1930-ban, amikor a római egyetemen magyar irodalom és történelem tanszéket létesitettek. Tanára, az Akadémia mindenkori igazgatója, a hires háboru idejében az intézet munkája gyakorlatilag nullára csökkent. Az ellenforradalom utáni nagyon nehéz politikai légkörben Merényi Ferenc épitészettörténész-

1977. XII. 21. Kossuth 22.45 /Szné/
A római Magyar Intézet

nek sikerült részben helyreállitania az intézmény régi presztizsét. A munka gerincét akkoriban az Akadémián megtartott koncertek és előadások, néhány filmvetités képezte. Azokban az években fordult meg az Akadémián ösztöndijasként Gál István filmrendező, Orosz János és Czinke Ferenc festőmüvész, Durkó solt nezeszerző. Mivel foglalkozik napjainkban az Akadémia? A magyar tudomány, a kultura, a mai magyar élet sokrétü bemutatásával. Merényi Ferenc az Akadémia másodizben is kinevezett igazgatója a legfrissebb példát ismerteti hallgatóinkkal.

-Chitaci Castello egy csodálatos természeti környezetben épült középkori város, amely megfelelő környezetet nyujtott ahhoz, hogy ott 50 elemi és középiskolai zenetanár, mind az olasz kormány ösztöndijával kellőképpen elmélyülhessen a Kodály módszer tanulmányozásában. Két kiváló magyar zenepedagógus Bántainé Sipos Éva, és Adorjánné Horváht Andrea lelkes munkája során három hét alatt olyan módszertani sajátosságokat tudtak elsajátitani, amely reményt nyujt arra, hogy az olasz általános és középiskolai zenecktatás terén legalábbis ötven helyen komoly előrelépés történjék. Persze azt is hozzá kell tennem, hogy ez nemcsak ezen az ötven pedagóguson mulik, komoly zenetudósok, nemzetközi hirü pedagógusok munkálkodnak azon, hogy valamilyen módon leforditsák a Kodály koncepciót az olasz viszonyokra és ennek megfelelően a maguk sajátos eszközeivel, a maguk sajátos zenei anyagával szolgálják elsősorban a közönség nevelést.

Merényi Ferenc, épülettörténész

-A római Magyar Akadémia márcsak az épület befogadóképességének szükös volta miatt is aligha ismertethetné meg szélesebb tömegekkel a mai magyar valóságot, ha nem dolgozna a fővárcson kivül is. A magyar-olasz kulturális kapcsolatok fejlődése, és az olasz városi tartományi közigazgatási szervek önállóságának növekedése ujabb lehetőséget teremtett az Intézmény kulturpolitikai feladatának teljesitéséhez. A tavaly Milánóban megrendezett Magyar Hét keretében kiállitáson mutatták be hazánk életét. Koncerteket, szakelőadásokat tartottak, népitánc együttes szórakoztatta a közönséget. Szemináriumokat és filmvetitéseket is gyakrabban tartanak azóta, hogy Olaszrországban megrősitették a helyi szervek önállóságát és sok munkásváros ipari és mezőgazdasági központ is vállalni tudja a közös rendezvényekkel járó anyagi terhet. Például amikor 1975-ben baloldali végrehajtó tanács került Macherata élére, Magyar Hetet rendeztek. Izelitőt adtak az 50 ezer lakosu városnak kulturális élatünkből, hétköznapjainkból, és persze ételeinkből, italainkból is. Az Akadémia filmtárral és 13 ezer kötetes könyvtárral rendelkezik. A könyvek a restaurálás miatt lekerültek a polcokról és ládákba csomagolták őket. Reméljük mielőbb visszakerülnek helyükre, hiszen a Magyarország iránt behatóbban érdeklődők keresik a forrásmunkákat a bibliográfiákat, a Tudományos Akadémia idegennyelven publikált aktáit. Magyarországot és Olaszrországot a történelem és a kultura számos szála füzi egymáshoz. A hagyományos humán kapcsolatokon kivül egyre erősődik a müszaki-tudományos együttmüködés is. A római Ma-

gyar Akadémiának feladata a müszaki és a természettudományos együttmüködés fejlesztése is.A Rómában,Milánóban, Torinóban,Perugiában,Velencében,Nápolyban tanuló magyar ösztöndijasok többsége humán érdeklődésü.A római,nápolyi és padovai,és milánói egyetemeken magyar nyelvet és irodalmat tanitó vendégtanárok,lektorok dolgoznak.Az Akadémia az ösztöndijas csere szervezője,szeretné növelni a reál tárgyak iránt érdeklődő ösztöndijasok számát anélkül,hogy csökkentené az előbbiekét.Az 1965-ös magyar-olasz kulturális,müszaki-tudományos együttmüködési megállapodás alapján ma már együttmüködünk az atomenergia békés felhasználásáért folyó kutatásban is.A kölcsönösen hasznos együttmüködésről az Akadémia igazgatója regéd ki példát szakterületéről az épitészetből.

-1972-ben Magyarországon a Nemzetközi Müemlékvédelmi Szervezet kongresszusa egy egészében sajátos témával foglalkozott:Uj épitészet müemléki környezetben.A kongresszuson résztvevő olasz kollégák akik igazán szakemberei ennek a témának,hiszen ez itt napirenden van évtizedek óta,nagy elragadtatással nyilatkoztak,mondjuk a budavári lakónegyed, foghijas,romos telkének a helyére épitett uj épületekről, mint amelyet a legkorszerübb eszközökkel egyáltalában nem történelmi multat hazudva,illeszkednek bele ugy a városképbe, hogy valósággal kidomborítják a történelmi értékeket. Olasz kollégák módszertani szempontból egyértelmüen példamutatónak tartották,és számos épület dokumentációját kértek el,publikálás és tanulás céljából.Mi is sokat tanulhatunk az olaszoktól,mondjuk városrendezést,.Nemrégiben Velencében jártam,amely egy Dunaujvárost lépti 50-60 ezer fős város Torinó mellett,amelynek a régi városmagját egy uj területre helyezték át,uj városközpontot épitettek urbanisztikai koncepció keretén belül,amely a közösségi élet számára egy olyan keretet teremt,hogy az számunkra is példamutató lehet.A városháza körül tömörülnek a szakszervezeti székházak,a különböző kulturális intézmények helyiségei, napközi-otthon,könyvtár,valóságos fórumot képeznek az uj városrész szivében,tele élettel.De tanulhatunk tőlük müszaki területen is,hiszen az olasz épitőipar,és épitőanyagipar közismerten világhirü és ezeknek a termékeknek az átvétele,ezeknek a müszaki megoldásoknak a megtanulása csak hasznos lehet a mi számunkra.

-A Falconieri palota nemcsak a római Magyar Akadémiának, hanem a Pápai Magyar Intézetnek is otthont ad.Az Intézet a Fraknói Vilmos alapitotta római-magyar történeti intézetből majd a későbbi Akadémia Szekció Ekléziattiká/fon/ részlegéből nőtt ki.A felszabadulás után egészen 1964-ig az emigrációs később pedig az 1956-ban disszidált magyar papok vették birtokukba.Elfoglalták a magyar állam tulajdonában lévő palota Tevere parti szárnyának második emeletét.Az áldatlan állapotoknak a magyar állam és a Vatikán 1964 szeptember 15-én megkötött megállapodása vetett véget.A Szentszék eltávolitotta az épületből az emigráns és a disszidens papokat, a

Szekció Ekliziattikát,Pápai Magyar Intézet néven visszaadták a magyar püspöki karnak,amely évente átlagosan kétháron évi időtartamra 10-10 katolikus papot küld Rómába felsőfoku egyházi tanulmányainak elvégzésére.A Pápai Magyar Intézet kollégium szerüen müködik.Anyagilag a püspöki kar tartja fenn,de a magyar állam is hozzájárul.A Pápai Intézet és az Akadémia igen jól sikerült közös rendezvényekkel is büszkélkedhet.Szinvonalas fogadást adtak a II.Vatikáni Zsinat alkalmából Rómába látogatott püspökök tiszteletére.Ezen számos biboros,érsek és politikus is megjelent. Később kiállitáson mutatták be az Esztergomi Keresztény Muzeum és Pannonhalma egyházi kincseit.Az Akadémia terveiről érdeklődők,Merényi Ferenc elmosolyodik,azok vannak csak egyelőre helyünk nincs a rendezvényeknek tartására, mondja.A Falkonneri palotát 1928 óta először ismét restaurálják. Az ösztöndijasok otthona a Palazzina már elkészült,meggyőződhettem róla remek berendezésü.Minden szobához főzőfülke, hütőszekrény és fürdőszoba tartozik.A léptek zaját padlószőnyeg fogja föl.Az ösztöndijasoknak tehát már van uj otthonuk.Persze az Akadémia munkája sem bénul meg az épitkezés alatt.Külső rendezvényeket iktattak munkatervükbe.Készülnek az Ady évforduló olaszországi megünneplésére.Szeretnék,ha PauloSantarcanscheri professzor a torinói egyetem magyar tanszékének vezetője előadást tartana Adyról szinészek közremüködésével.Tavasszal megjelenik Umberto Angillinek a genovai egyetem tanárának,Ady kiváló olasz müforditójának válogatott kötete.Jövőre,majd 1979-ben két évfordulót ünnepelnek meg. A Kommunisták Magyarországi Pártjának és a Tanácsköztársaság megalakulásának 60.évfordulóját.Egy évre rá József Attila és Radnóti Miklós születésének évfordulóját szeretnék megragadni arra,hogy népszerüsitsék a magyar költészetet.Jövő ősszel befejeződik a restaurálás.A magyar állam óriási összeget forditott arra,hogy ez a szép római emlékmü visszanyerje eredeti szépségét,és továbbra is otthont nyujthasson a történelmi és kulturális értékeinknek megismertetéséhez,szocialista kulturánk és valóságunk olaszországi terjesztéséhez.1979-től a Római Magyar Akadémia küldetéséhez méltó környezetben folytathatja majd munkáját.

-Kedves hallgatóink Simó Endre riportját hallották.

1021

dr. Merényi Ferenc, a Szépmű-
vészeti Múzeum új főigazgatója

1984. IV. 26. Kossuth 4.25

Jó reggelt!

- Miközben folyik a képtolvajok pere, új főigazgatót ne-
veztek ki a Szépművészeti Múzeum élére. Dr. Merényi Ferenc
személyében. Az új főigazgató a Műegyetem építészettörté-
neti tanszékének tanára, az Országos Műemléki Felügyelőség
egykori igazgatója. Két ízben töltötte be a római Magyar
Akadémia igazgatói tisztét. Új beosztásában a tegnap esti
magazinban nyilatkozott először a Rádiónak. Ezt az inter-
jút ismételjük most meg. A riporter Lengyel Anna.

- Mikor fejeződik be a Szépművészeti Múzeum építése?

- Itt egy átfogó, teljes értékű rekonstrukcióra lesz szük-
ség. Ezzel kapcsolatosan én most semmi konkrétumot nem tu-

dok mondani. Ahhoz, hogy egyáltalán meg tudjuk mondani, ilyen rekonstrukció milyen pénzösszegeket, milyen épitési kapacitást igényel, ahhoz is néhány hónapra lesz szükségünk. Az épület olyan állapotban van, amely a benne lévő műtárgyakat, de talán még a közönséget is veszélyezteti. Akadályozza a legalapvetőbb funkciók teljesitését és hát bizonyos olyan új funkcióknak a létesitését, amelyek ma már nagyon is nélkülözhetetlenek.

- Mit tettek a biztonság megjavitása érdekében és egyáltalán a műtárgyvédelem érdekében?

- Ez egy kettős irányú feladat. Az egyik az, hogy a műtárgyak olyan értelmü biztonságáról kellett gondoskodni, hogy többé ne fordulhasson elő olyan sajnálatos és szomorú esemény, mint ami a múlt év novemberében. Meg kell mondanom, hogy ebben a tekintetben mind a tárgyi, mind a személyi feltételek hát bizonyos időszakos és bizonyos időlegs megoldásokat kivánva, a műtárgyak ilyen értelemben biztositva vannak, biztonságban vannak. De a biztonság fogalma ezenkivül sokkal szélesebb. Hát azért arról is szó van, hogy az itt őrzött tárgyak az időjárás és az épület megkárosodása következtében önmagukban mint tárgyi műemlékek ninesenek biztonságban. Hadd utaljak itt csupán egy példára, de tudnék még jó párat felsorolni, az úgynevezett tanulmányi raktárunkban, ahol a képzőművészeti anyagunk kétharmadát őrizzük és nem is akármilyen anyagot, hát oda beesik az eső. Ha egy nagy tavaszi zápor jön, akkor mindenki szalad és az ott lévő képzőművészeti műemlékeket menti. Ez igy nem maradhat. Azonkivül hát van egy olyan feladata is egy ilyen közgyüjteménynek, hogy az ott tárolt képzőművészeti anyagot folyamatosan kell restaurálni. Nagyon kevés a restaurátorunk.

- Igaz az, hogy mindössze három?

- Hát azt hiszem, hogy inkább négy és fél, de tulajdonképpen teljesen mindegy, hogy ebben a nagyságrendben milyen számot mondok. Ennek a duplája vagy a háromszorosa is kevés lenne.

- Nem lehetne felvenni restaurátorokat?

- Talán lehetne. A probléma nem itt van. A probléma ott van hogy nagyrészüket elvonja a magántevékenység. Állami fizetésért nem szivesen jönnének el hozzánk.

- Na most igazgató úr! Ezek nem olyan feltételek, amiket hónapokra vagy évekre halasztani lehet.

- Teljesen igaza van. És amikor én arról beszélek, hogy mit fogunk csinálni, az nem jelenti azt, hogy már tegnap

vagy tegnapelőtt nem kezdtünk el dolgozni. Persze azt se várja senki, hogy egy háromhetes igazgató itt egyik pillanatról a másikra rendet tud csinálni. Ahhoz azonban, hogy meg tudjam fogalmazni, hogy mire van szükség, kérek egy kis időt. Nem sokat. Közben máris történtek dolgok. Például. Mindenek előtt azon vagyunk, hogy azokat a múzeumi részlegeket, amelyeknek a biztonságát mostnár megoldottuk minél hamarabb megnyissuk a közönség előtt. Nagyon csalódottan veszik tudomásul, hogy Goya, Velasquez, a Rembrandt festmények satöbbi éppen most még nem tekinthetők....

- Mikor lesznek megtekinthetők?

- Nézze! Dátumot nem mondok, a közeljövőben. A nyári szezonra mindenképpen a régi képtárunknak legalább felét meg akarjuk nyitni. Ezen túlmenően a közeljövőben az újrarendezett antik osztályunknak a megnyitását tervezzük. Hadd ne mondjak pontos dátumot, de nyár végére mindenféleképpen szeretnénk azt is megnyitni.

- Körülbelül hány évre saccolja ön azt, hogy a felújittott és rendbehozott Szépmüvészeti Múzeumban beszélgethetünk?

- Becslésem szerint öt év alatt az egész épületegyüttes az összes tartozékával és itt nem kizárólag csak épitési feladatok elvégzéséről, hanem a biztonsági berendezések megnyugtató beépitésétől kezdve, a villany, a viz és minden egyéb hozzátartozó felszerelés felújitásáról szó van. Szóval mindez elvégezhető lenne és persze úgy, ezt nagyon szeretném hangsúlyozni, hogy nem kellene bezárni a múzeumot.

MERÉNYI Ferenc

15 év tudományos kutatásai.
Bp. : BME Éptört. és Elm.Int., 1988

28-29. p.

po trenčianskom maliarovi Janov
pravdepodobne jeho žiakom, prípadn

Italus Andrej, murársky majst
v urbári bytčianskeho panstva z roku
z roku 1610, keď ho oslobodili od pl
dávok za povinnosť opravovať budov

Italus Daniel, murársky majst
žený v účtovných mestských knihá
1590, keď opravoval a „povyšo
a bašty.

Ižold (Izsold, Iszold) Juraj, ma
dom z Tekovskej stolice, doložený r
v Prešove mešťanom.

Keresnyi Ferenc, építész

Dobos hajós Kiállításának
nyitotta meg Tihanyban.

— : Fotók, hangsorok 2.

ESTI HIRLAP, B.p. 1971. jún. 7.

Merényi Ferenc épitészmérnök

Az 1957-ben megalakult Országos Müemléki Felügyelőség igazgatója a művész.
Vedres Vera: "Az Országos Müemléki Felügyelőségnél" cimmel ir az Intézet tudományos munkatársaival és az épitőművészekkel folytatott beszélgetésről, mely a müemlék védelemmel, a történeti és esztétikai szempontból kiemelkedő értéket képviselő objektumokat védő törvényről szól.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. május 27.
XVI. évf. 22. sz. 7. lap.

dr Merényi Ferenc, építész

Megemlítve.

Gyopay Dénes: Palota a Via Giulián 2

Esti Hírlap, Bp. 1980 júl. 15.

MERÉNYI FERENC

A Müemléki Albizottságok VII. Országos Értekezletén, mint az elnökség tagja vett részt

Müemlékvédelem, 1974. 1. sz. 45. l.

dr Merényi Ferenc, építész

L.: Major Máté

3.

Gyapay Dénes. A professore más szemmel nézi

Esti Hirlap, Bp. 1980. júl. 14.

Merényi Ferenc

Merényi Ferenc: 1867-1965, cento anni architettura ugherese. /Száz év magyar építészete/, Róma, 1965. Accademia d'Ungheria in Roma. - Ism.: Gerő László, Müemlékvédelem, 1966. 10.évf. 1sz. 54-55. l. - Kubinszky Mihály, Magyar Építőművészet, 1966. 15.évf. 3.sz. 67.l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1969.3.sz. 243-284.l./

280.l.

Mezey Ferenc

a századforduló magyar építészetét
~~meghatározó~~ érintő kérdésekről tartotta kongresszusi
előadását

Prokopp Mária: XXIII. nemzetközi művészettörténeti kongresszus /Bp. 1969.IX.15-20./ - Művtört.Írt. 1971.1.sz. 93-96. l.

43.l.

Mezényi Ferenc

az újonnan alakított ICOMOS magyar nemzeti bizottság tagja.

Beszámoló a bizottság 1971.III.13-i üléséről.
Műemlékvédelem, 1971.3.sz.172-173. l.

Merényi Ferenc

cikkei:

Merényi Ferenc: A müemlékvédelmi tevékenység a szakirodalom tükrében.
Müemlékvédelem, 1971.3.sz.148-150. l.

Mérényi Ferenc

cikkét az elmúlt 25 év műemlékvédelméről
/megjelent a Magyar Műemlékvédelem 1967-1968. c. kötetben/ recenzeálja Kemérik Dénes.

Műemlékvédelem, 1970.4.sz.254-255. l.

MERÉNYI FERENC

„A MAGYAR ÉPITÉSZET 1867-1967"

C. KÖNYVE MEGJELENT 1969-BEN, A MŰSZAKI

KÖNYVKIADÓ VÁLLALATNÁL.

KUBINSZKY MIHÁLY: MERÉNYI FERENC: A MAGYAR ÉPITÉSZET 1867-1967.

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZET, 1970 /1. 64. LAP.

MERÉNYI Ferenc

Keresztesi András

Ötmilliárd dollárnyi érték
Merényi Ferenc főigazgató
a Szépművészeti Múzeumról

Magyar Hírlap. 1986. ápr. 22. 5.

attribútuma, nem fér ez a mellkép formába, csak a szemei, csak nyújtott, rózsaszín fülkagylói, csak arcának árkai-redői jellemzik. Ezt a formai tömörséget, kifejezésbeli koncentrációt, s ugyanakkor intellektuális-érzelmi kitárulkozást kevesen tudták folytatni az elkövetkező századokban. A klasszicizmus és romantika heroikus művészportréi dicsfénnyel övezve, felhők között járva, viharos égbolttal körítve mind lágyabbak, harmonikusabbak voltak, színviláguk nem vált démoni erejűvé. Az impresszionizmus friss szín-fény felfedezései is a köznapiság dicséretével párosultak író-művész-tudósportréik sorában. Ritka kivétel az olyan drámai színvilágú, különös festmény, mint *Auguste Renoir Richard Wagner portréja*, mely az idegen, megrázó, Nietzsche filozófiájával rokon zene alkotójáról készült. A Wagner-portrén kékeszöld háttér fejezi ki az egyén különös kiválasztottságát, egyedi kvalitásait. *Van Gogh* egyszerű emberek, kisvárosi tanítónők, orvosok, parasztok portréin akart és tudott hasonló elhivatottságot, kiválasztottsá-

Bartók kihajtott nyaku
már XIX. század eleji f
tes viselete. Magyar elő
selényi-portréja s exp
jával *Munkácsy Mih*
század nyolcvanas évt
Arany László is visel
tum, hanem arckifejez
latlanul erős alakja fej
ta-körülötte látható szí
vületű portrét Berény
alkotott. Darabos-plas
alvó *Weiner Leót* ábrá
tikus az 1916-os *Varr*
lán gyűjteményében n

Berény portréjának
Ödön egykorú portr

Tamás Dr. Fejérdy
2006.10.10 17:10

Címzett: KÖH Users
Másolat:
Tárgy: gyászjelentés

Tisztelt Kollégák,

Bizonyára többen értesültek róla, mégis kegyelettel adjuk közre a nemrégiben kapott hírt, hogy

Elhunyt

Dr. Merényi Ferenc

építészmérnök, építészettörténész

1923 -2006

aki 1966 – 1974 között az egyik jogelőd intézmény, az Országos Műemléki Felügyelőség igazgatója volt.

Eredményes és gazdag pályája során egyebek között egyetemi tanár a BME Építészettörténeti és Elméleti Intézetén, illetve Építészettörténeti és Műemléki Tanszékén (1974-1977, majd 1990-1993); Római Magyar Intézet igazgatója (1965-1965, majd ismét 1977-1983); a Budapesti Szépművészeti Múzeum főigazgatója 1984-1990).

Számos szakmai testület és szervezet munkájában is jelentős szerepet játszott (MTA Építészettörténeti és Elméleti Bizottsága, Magyar Építőművészek Szövetsége, ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság. A Magyar Urbanisztikai bizottság alapító tagja).

A 19. és a 20. századi egyetemes és magyar építészet és műemlékvédelem történetével foglalkozott. Legismertebb műve több kiadásban is megjelent: A magyar építészet 1867-1967 (Bp., 1970), illetve (Déry Attilával): A magyar építészet 1867-1945 (Bp., 2000).

Merényi Ferenc halálával egy nagyszerű ember, kiváló szakember távozott el közülünk, ami több szakterület számára nagy veszteség, de különösen az az építészettörténet, a műemlékvédelem művelőinek.

Emlékét tisztelettel őrizzük.

Kulturális

Örökségvédelmi Hivatal

(Tudomásunk szerint temetésére a legszükebb családi körben kerül sor)

Mereinyi Ferenc

Mezei Ferenc

az MTA Építészetelméleti és Történeti Bizottságának, s ezen belül a Műemlékvédelmi Albizottságnak ~~tagja~~ elnöke.

Kubinszky Mihály: Az MTA Építészetelméleti és Történeti Bizottságának tevékenysége 1967-1969. években.
Éptud, 1970 /II/ 3-4.sz. 445-448.l.

344/1928 számra.-

ros Bizottsága

B u d a p e s t.

gy a müemlékek közé felvett tállyai

zdödnek.-

amennyiben a bontásra utasitásokat ad-

öriztetni kivánná, ez ügyben sürgösen

évi szeptember hó 14.-én.-

A hivatal főnöke:

Merényi Ferenc

épületén

1.

Szabad Művészeti

1957. 385. 1.

Merényi Ferenc, [ ]

L. Feszl Frigyes

dr Vámossy F. Az építészeti kritika hazai történetéből 16-19

Magyar Építőművészet, Bp. 1983 83/1

MERÉNYI Ferenc †

Népszabadság

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik szerették és tisztelték, hogy életének 84. évében, méltósággal viselt, hosszan tartó betegségben elhunyt

DR. MERÉNYI FERENC

építészmérnök, a Budapesti Műszaki Egyetem nyugalmazott tanára, az Országos Műemléki Felügyelőség, a Római Magyar Akadémia, valamint a Budapesti Szépművészeti Múzeum volt főigazgatója.

Szeretett halottunkat szűk családi körben temetjük el.

Felesége, dr. Merényi Ferencné, Éva, fiai, Mihály és Miklós, valamint unokái, Máté, Dávid, Dorka és Marci.

• XI. ker
kélyes, em
ért eladó,
• XI., Sol
téri, 2 sz
cirkofűtéss
338-1737, 0
• XII., Bö
felújított ö
(30) 924-27
• XII., Fo
nm-es, örö
rázs eladó
• XII., He
06 (30) 93
• XII. ker
más, kertr
konyhás,
millió Ft-ér
• XII., N
erkélyes,
eladó. 06
• XIII., C
kétszoba-h
(158148)
• XIII.,
7 500 00
266-2

Merényi Ferenc, a Szépművészeti Múzeum főigazgatója.

Baráti Kör.

febr. 12.
17-óra.

A Szépművészeti Múzeum rekonstrukciója

B. Ép. front elkadó.

Vendég: Merényi Ferenc.

Magyar Nemzeti Galéria,
1986. febr.

Merényi J.Géza

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Kitünőek plakettjei.

Magyarság
1935.XI.16.

MERÉNYI GINA L. Kovásznai Viktória: Fejezetek a magyar éremművészet történetéből. Bp., 1999 Argumentum, M. Numizmatikai Társulat

Madarassy Walter 94, 97, 107–110, 112, *120–122*
Mayer Elek 15, 17, 21, *32*, *35*
Merényi Gina 98
Mester Jenő 98
Moiret Ödön 62, 65–67, 75, *78*
Murányi Gyula 42, 47, 50, 61, 63–64, *82–83*

Nagy István János 135, 138

Palotás József 135, 138, 144, *158*
Pátzay Pál 98
Patzó Pál 46, 50
Petrovics Demeter 13

Radnitzky Károly 9–10, 14–15, 17, 19–22, *31*
Reisner József 19, 21–22, 26, *37*
Reményi József 46, 50, 62, 64–65, 67–68, 71–73, 76, *84–85*, 94, 97–99, 107–108, 110
Renner Kálmán 98, 110–112, *123*
Rigele Alajos 98
Róna József 45, 50
Ruff András 48, 51

Scharff Antal 9–10, 15–17, 20, 22–23, *33–34*, 92–93
Schwartz István 15–17, 19, 23, *37–38*, 43
Seidan Wenzel 9–10, 14, 17, *31*
Soltra E. Tamás 144–145, *161*
Solymári Valkó László 98
Stiasny Aladár 96
Stuckhart Ferenc 11, *27*

Szabó Iván 140, 145
Szamosi Soós Vilmos 48, 51, 66
Szárnovszky Ferenc 24–26, *35–36*
Székely Károly 42, 50, 93, *119*
Szentessy Hiesz Géza 98
Szirmai Antal 40–41, 43, 45, 49, *55–57*, 93
Szlávics László, ifj. 98, 144–145
Szödy Szilárd 62, 75, 98
Szöllössy Enikő 132, 137, 140, 143, *152*

Telcs Ede 39, 46–47, 51, 60, 63–65, 69, 73, *79–80*, 97–101
Tornay Endre András 142, 145, *161*
Tóth Gyula 65–66, 68–69, 76, *91*
Tóth Sándor 98

Várnagy Ildikó 144–145
Vastagh György, ifj. 42, 50
Vígh Tamás 133, 136–137, 139–140, 142, 144–145, *151*
Vincze Pál 94, 98

Wirth János, ifj. 12
Wurschbauer Károly 11, 16, *27–28*
Zutt Richard 69, 76, *90*

MDK

Merényi J.Gina, szobrász

Örzse. Gipsz.

Műcs.-Az 1934.évi Magyar Kiállitás. 1934.szept.27.-okt.2
Kat.11.1.

MDK

Merényi J. Gina
műve:

Önarcmás. Gipsz.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.maj-jun. 35.1.

Merényi J. Gina MDK

Önarcmás, gipsz

Műcsarnok 1936. máj.-jun. Jub. kiáll.

Merényi J. Gina MDK

Plakettek, gipsz

Műcsarnok 1936. okt.nov.
A nő a művészetben kiáll.

Merényi J.Gina szobrász

Őrzse.

Magyar kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok.1934.

Merényi J Gina szobrász

Plakettek

"A nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok

Merényi J.Gina szobrász

Edith

Édes apám

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933.
Műcsarnok.

MERÉNYI JOSETTE GINA, szobrász

Szigeti István, aki a lapban a szobrászokkal és éremművészekkel foglalkozik, többek között keresi Merényit is. Aki közeleb it tud róla, kéri annak közlését.
16/144/.old.

HIREK-KOZLÉSEK: ....

Az ÉRME, K. elemények az éremgyűjtés köréből.
------ XIV. 1958. 9.sz. Bp.

Merényi Rina

Plakettje dr. P. F. gyűjteményében.

Losonci M.: Egy budai műgyűjtő otthonában; Műgyűjtő, 1970. 4. sz. 14. l.

Merényi J.Gina szobrász

Édes anyám

Fiatal Müvészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok

MDK

Merényi J. Gina, szobrász

149. Plakettek. Gipsz.

Bp.Kücs. - OMKT. Nemz. Képzőmův. Kiáll. 1934. ápr.29.-
Kat. 9.1. jun.17.

MDK

Merényi J. Gina

Plakettek, gipsz.

Téli Kiállitás. 1935. nov.-dec. Mics.
13.1.

MDK

Merényi J. Gina

Plaketten, gipsz.

Téli Kiállítás. 1935. nov.-dec. Mics.
13.1.

MDK

Merényi J. Gina

vitéz Shvoy István, gipsz.

Téli Kiállitás. 1935. nov.-dec. Mücs.

13.1.

MDK

Merényi J. Gina

Ria. Gipsz. Mgt.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc. 24.-Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 16.1.

Merényi I. Gina

Alkotásával szerepelt a Műcsarnok kiáll.-án.

P.H.933.IX.10.

Merényi J. Gina

Érmeket állitott ki a "Fiatal Művészek Kiállitá-
tásá"-n a Műcsarnokban.

M.933.IX.10.

Merényi J. Gina

MDK

Bucsinszky Viktor, bronz

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Merényi J. Gina

MDK

Plakettek, gipsz

Micsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Merényi J. Gina [illegible]

Édesapám, bronzplakett

Shvoy István altábornagy, bronzplakett

[illegible] 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Merényi J. Gina MDK

Edith, plakett

Édesapám, plakett

Édesanyám, plakett

Mücsarnok 1933.Fiatal müvészek kiállitása

Mr. and Mrs. Clive
Wellington T. Lyndon

Edith, bridesmaid

Agnes, bridesmaid

Agnes, matron of honor

Merényi J. Gina MDK

Őrzse, gipsz

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Merényi J. Gina MDK

Önarcmás, gipsz

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Merényi J. Gina

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M. 1933. IV. 20.

Merényi J. Gina MDK

Plakettek, gipsz

Mücsarnok 1934.Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Merényi J. Gina MDK

Ria, gipsz

Műcsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Merényi J.Gina

szobrász

Téli Tárlat - Mücsarnokban - szoborral szerepel.

Portré-fej.

Pesti Hirlap
1935.XI.16.

Merényi I.Gina

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - vitéz Schvoy István mintázott mellszobra meglepő értéket mutat.

Magyarság
1935.XI.17.

Merényi J. Gina MDK

Shvoy István, gipsz

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

MDK

Merényi J.Gina

Édesapám, bronzplak.

vitéz Shvoy István altábotnagy, bronzpl.

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

34 l.

MDK

Merényi J.Gina

Edith, plakett

Édes apám, "

Édes anyám, "

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

16 l.

MD K

Merényi J.Gina, szobrász

Bucsinszky Viktor, XXXXXXXX bronz.

OMKT.-Műcsarnok. IV. Nemzeti Képzőmüv. Kiáll.
Bp.1937.ápr.29.-jun.2o. Kat. 11.1.

MDK

Merényi J.Gina, szobrász.

Édesapám. Bronzplakett.
vitéz Shvoy István altábornagy. Bronzplakett.

Bp.Műcs.-CMKT Nemz.Képzőművv.kiáll./Rend.M.Kir.Vall.-
és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 34.l.

Mercinyi J. Gina

szobrász Mülsarnok

1933. szept. Fiatal művészek

kiáll. 107, 108, 109

Mereényi J. Gina

szobrász Műcsarnok

1933. nem. képzm. kiáll.

426, 427

Merémyi J. Gina szobrász

Rökk Szilárd - utca 41. Műszarnok

1934. nemz. képzm. kiáll. 149.

Érköbölkút h. n. VIII. 234.

Merényi Josette
Gina
nobrán

Prokopius Béla
gyűjtése

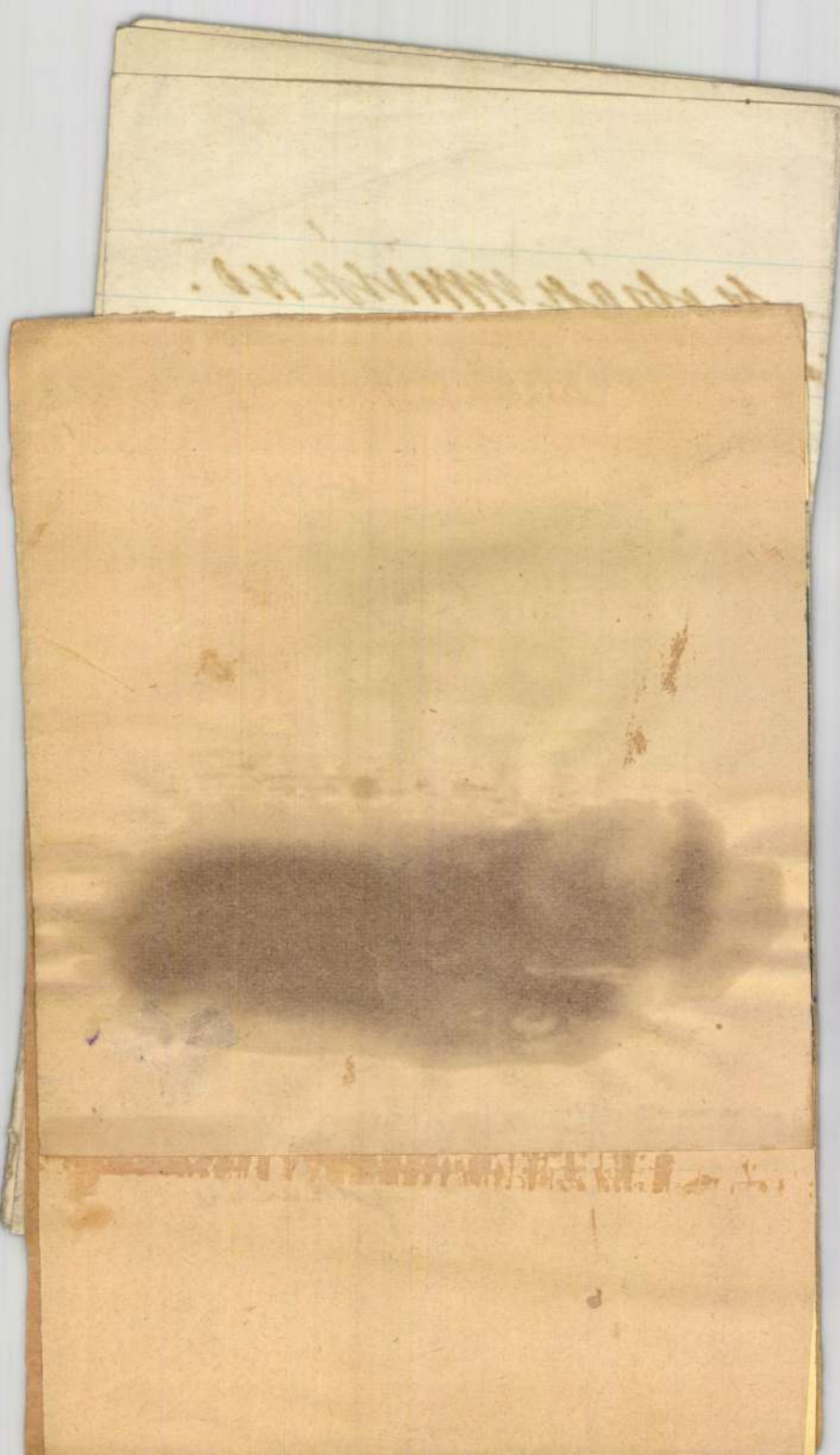

Merényi Gina Josette

Geboren am 1. April 1894 in Budapest, besuchte nach Absolvierung des Gymnasiums kurze Zeit die Kunstgewerbeschule ebendort und war später Schülerin des Bildhauers und Medailleurs Lajos Beran. Seit 1928 arbeitet sie selbstständig.

6 nuvel fels.

Ihr Primagyárem 301 l.

T. 8539.

ott, a mely alól a szekér látszik
s egy férfi, a másikban négy fér-
Körülöttük a gyermekek ülnek és
s fiu és egy öreg czigány áll. Az
fekszik, jobbról egy fiu és gyer-
ki felé kis fia fut, a háttérben
asszony bontakozik ki karján gyer-
spielend. 5. Juny 1867.

25.5 cm.

47-904
04-7.

Merenyi J. Gina

zobrazz -

Schwoy István altá-
bornagy
plakett, repr.

Képzőművészet

1933. 116. l.

ABRY LÉON. LOVAS ARCZKÉP.

Merényi György

alkot sa

Rajztanitás 1976/2/boritó

MORBER Károly

1998.05.03.

Öregdiák művészek

Évforduló, tárlattal

(Folytatás az 1. oldalról.)

— A legismertebb alkotók közül a bonyhádi születésű *Bokor* Vilmos műveit láthatjuk, akinek a képeiből húszat az özvegye már korábban a városi könyvtárnak ajándékozott. *Vagner Andor*, aki 1948-ban két olajfestményt adott a gimnáziumnak a sárszentlőrinci algimnázium épületéről és az ottani házról, melyben Petőfi lakott. *Merész Károly* a húszas évek végén érettségizett, ő tervezte a Bonyhádon felállított Perczel Mór szobor domborművét.

A legrangosabb festőművész *Kerti Károly*, aki a harmincas évek közepén érettségizett, Munkácsy-díjas festő. Sajnos ő sem él már, de az özvegye szívesen rendelkezésünkre bocsátja néhány alkotását. Nagy meglepetésünkre a Münchenben élő *Darázs Mária* megható lelkesedéssel válaszolt a sorainkra. 1956-ban távozott el Magyarországról, Nyugat-Európában, különösen Franciaországban és a Benelux államokban jegyzett művész.

Lőrinc Vitus közismert a bonyhádiak előtt, aki a legutóbbi időszakban ikonjaival ért el nemzetközi sikereket. Igen, nagy örömünkre szolgál, hogy a rajztanárok közül *Demiány Edit* három szénrajzát be tudjuk mutatni. Kuriózum az a tanterv, amit elkészített, ezt is kiállítjuk. Bonyhádon tanárkodik ma is *Érdi Judit* – Müller Józsefné –, illetve a szintén a városban tanító *Reif György*, és lesz egy fiatal rajztanár kiállítónk, aki jelenleg a képzőművészeti főiskolán tanul: Pogonyi Zoltán grafikus.

A gimnázium egykori rajztanárai közül *Forberger László, März Konrád* és *Horváth Olivér* munkáit mutatjuk be.

— *A gimnázium hajdani diákjai közül többen iparművészek lettek.*

— Közülük bemutatkozik *Péri József* Munkácsy-díjas ötvösművész, a Szent Korona kutatója, a keramikusok közül *Erős Márta, Borsody Ágnes és Bordody László*, a fiatalabb korosztályból *Hadikfalvi Andrea*. A sokoldalú *Mőcsényi Mihály* – aki nemzetközi hírű kertészmérnök és közgazdász, művészettörténész, a világ virágkiállításainak tervezője – szintén megtiszteli a találkozót. A fotósok közül az országosan ismert *Mozer Zoltán* és a fiatalabb generációból *Máté Réka* mutatja be képeit. Az építészeket az Ybl-díjas *Mező Lajos* valamint *Lőrinczy Gyula, Link Péter* és a Németországban élő *Genersich Nóra* képviseli. A fiatalabbak közül *Krähling Jánost*, a műegyetem adjunktusát várjuk, aki templomépítészetből kandidált.

Az évfordulón, május 24-én dr. Kolta László a gimnáziumban folyó képzőművészeti nevelésről tart előadást, a kiállítás megnyitására május 25-én, szombaton a BÖSZ közgyűlésének keretében kerül sor. **Hangyál**

Merész Károly Perczel domborműve

inisztertől

rancsnokság érdekvédelmi tisztje. (Képünk.) Köszöntötte őket Nagy Ferencné polgármester és a jelen levő családtagok is.

A könnyekig meghatódott édesanyák nagy örömmel fogadták az elismerést. A 88 éves Barna Józsefné, Erzsi néni elmondta, hogy hét fia – akik közül hárman már elhunytak – és három lánya jó gyerekek voltak. Az 1923-ban született Kőműves Sándorné, Juli néni egy lányt és 6 fiút nevelt fel. A fiúk egyike nem volt katona, a többiek viszont szerettek bakák lenni. Legalábbis annyira, mint általában a fiatalok. *–ht–*

unarasban

héten az önkormányzati testületi ülésre előterjesztett üzleti tervük is tartalmazza.

– A kft. fennállása óta valóban ez az első év, amikor szerény, 1,4 millió forintos nyereséget terveztünk. Ez nem könnyű feladat, de bízom benne, hogy valóban nyereségessé válunk. Ez pedig nem csak azért fontos, mert nyereségérdekelt szervezet a kft., hanem azért is, mert komoly erkölcsi hatása is lehet az eredményességünknek, s így talán könnyebben érhetjük el azt, hogy társasági formánkat tőkebevonás után módosíthatjuk.

– Az titok, hogy hazai, vagy külföldi befektetőket várnak?

– A tárgyalásoknak még csak kezdeti szakaszában vagyunk. De nekünk teljesen mindegy, hogy hazai vagy külföldi partnert találunk a tőkebevonáshoz.

– nagy –

HÍREK

Találkozó a festőművésszel

Macskássy Izolda festőművész dedikálással egybekötött közönségtalálkozót tart május 3-án, pénteken, 15 órakor Szekszárdon, a Sárszeg Áruházban (volt Skála), a második emeleti galériában.

Stocker Antal Franciaországban

Az Európai Bortermelő Régiók szervezete május 4-től 7-ig, szombattól hétfőig a franciaországi Montpelierben ülésezik. Tolna megyét a közgyűlés alelnöke, Stocker Antal képviseli.

Halálos baleset

Tegnap délután 15.15-kor érkezett a jelzés a mentők megyei ügyeletére, hogy a Bátaszék felé vezető, 56-os főúton, a Castrol benzinkút közelében baleset történt. Mint azt az ügyeletestől megtudtuk, személygépkocsi motorkerékpárost gázolt. A helyszínre érkező mentők már nem tudtak segíteni, mert a 74 éves motorkerékpáros a helyszínen életét vesztette.

Vadvirágok a söröző̈ben

A dombóvári Holstein söröző̈ben május 4-én, szombaton este 21 órától lép fel a Tunyogi Rock Band, s a helyi Vadvirágok együttes.

Szakképzésről szakoktatóknak

„Iskolarendszerű szakképzésre vonatkozó jogszabályok alkalmazása a gyakorlati oktatásban" címmel kiadványt jelentetett meg a Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara. Az összeállításban elsősorban a gyakorlati oktatást végző cégek, vállalatok oktatói használhatják eredményesen. A kiadvány végén olyan nyomtatványok találhatók – tanulószerződés, jelentkezési lap – melyek a szakoktatók napi munkáját megkönnyítik.

Villon-est Dombóváron

Május 5-én, vasárnap este hét órától a debreceni Csokonai Színház előadóművészei tartanak Villon-estet a dombóvári művelődési ház színháztermében.

Merényi József 1998. július 1.
Ének - Magyarország

Fahajócskák, díszhordók, buszmegállók

Merényi József, a „fanyűvő" tanár is bemutatkozott a Borsodi Fonóban

Miskolc (ÉM – DK) – A fával való mesterségek hosszú sorából nevezhetné magát fafaragónak, faművesnek, de Merényi József inkább azt mondja: ő fanyűvő.

– A fanyűvő kedves, tréfás kifejezés. Egyrészt azért nevezem így magam, mert a faragást sokan művelik nálam magasabb szinten. De utal a kifejezés arra is, hogy általában én magam választom ki a fát, amivel dolgozom. Sokszor beteg, száradékfát kérek az erdészettől, aminek persze nem tudom minden részét felhasználni, viszont egyébként is kivágnák... A fák élnek és meghalnak. Életükben árnyat, levegőt, gyümölcsöt adnak nekünk. Haláluk után a faművesek kezében kelnek új életre. Az elmúlt évszázadok során a bodzasíptól a harangtoronyig egyszerű, míves tárgyak sokaságát hozták létre a faragó emberek. Az ő gondolataikat és tapasztalataikat örökítjük át a ma készült munkáinkkal... – vallja Merényi József, aki egyébként sokféle fát szeret, de leginkább bodza- és akácfával dolgozik.

– Kevesen tudják, hogy a bodza remek szerszámfa. Ahogy az akác is. Pedig azt leginkább tűzifának használják. Én ezt nem bűnnek, hanem egyenesen gyilkosságnak tartom. Senki ne mondja nekem, hogy nem kitűnően megmunkálható, amikor egy kisméretű boroshordóra ki tudom faragni Keresztelő Szent János bajuszát...

Munkában a fanyűvő Fotó: Dobos Klára

Gyerekkorában fahajócskákat farigcsált. Volt, hogy olyan picit, ami elfér egy gyufaskatulyában. Ma is szívesen foglalkozik aprólékos munkával, erre leginkább a díszhordók készítésekor van lehetősége. A kádármunkát persze nem ő végzi, hiszen az külön mesterség. Ő „csak" díszít. Ha kell, egy család címerét faragja az előlapra, ha nem kell, saját fantáziájára hagyatkozva vési a fába a mintákat. Ismerik már a szakmában, hiszen munkáit sok kiállításon bemutatta, és ahol lehet – mint nemrégiben a Diósgyőri várban rendezett Borsodi Fonóban – nemcsak a terméket, de a munkafolyamatot is megfigyelhetik az érdeklődők. A környék bortermelő településeinek már faragott díszhordókat, de Németországban is tartanak bort általa díszített hordóban.

Őrzik a „fanyűvő" keze nyomát köztéri munkák is. Sajópetrit például három fából készült buszmegálló díszíti.

– Az első nagyobb munkám a sajószögedi temetőben lévő harangláb – emlékszik vissza Merényi József. – Ez volt a „mintadarab", amely alapján a sajópetriek megkértek egy millecentenáriumi emlékmű megfaragására, majd ezt követték a buszmegállók.

„Kapui" Miskolcon is megtalálhatók. Készül saját házának székelykapu-bejárata is, de kicsit lassan, hiszen szerencsére elég sok a megrendelés. És a nap jó részében pedig leköti kenyérkereső foglalkozása: tanár a miskolci Andrássy Gyula Műszaki Középiskolában.

– Műszaki tárgyakat oktatok az iskolában, az ábrázoló geometriától az automatizálásig. Amit az anyagmegmunkálásról tanultam – vagy tanítok –, azt jó tudom használni a famegmunkálásnál is. Hiszen egy megálló készítésekor nem csak faragni kell, hanem erős szerkezeteket létrehozni, hogy az első kis szellő ne fújja el az építményt...

Takarékosan az energiával

Miskolc (ÉM – KI) – Harmadik alkalommal rendeznek regionális fórumot az energiatakarékosságról Miskolcon július 2-án és 3-án a Tudomány és Technika Házában.

Az energia-áremelés az önkormányzatokat, a kis- és középvállalkozókat egyaránt nehéz helyzetbe hozta – mondta sajtótájékoztatóján Valaska László, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége megyei szervezetén belül működő Energiatakarékossági Módszertani Központ vezetője. Ezért a fórum foglakozik majd az energiatakarékossági programok megvalósításának lehetőségeivel és a finanszírozás kérdéseivel is. Szó lesz a projektek hazai és külföldi támogatottságról, pályázatokról, valamint az amerikai mintájú, úgynevezett harmadikfeles finanszírozásról.

Ez utóbbi – foglalta össze Valaska László – azt jelenti, hogy a tőkével nem rendelkezők projektekjeit ESCO konstrukcióban valósíthatják meg: az ESCO rendszerű cégek – önkormányzatok, iskolák, vállalkozások számára – kiépítik saját energiatakarékos rendszerüket, s annak költségeit a megtakarított energia árából térítik meg a megrendelők.

A fórummal kapcsolatos információkat a 06-46/412-802-es telefonszámon kaphatnak az érdeklődők.

Könyvvizsgáló cég alakul

Budapest (MTI) – Megalakul július 1-jén a PricewaterhouseCoopers nemzetközi könyvvizsgáló és tanácsadó magyarországi cége – jelentette be Bienerth Gusztáv vezérigazgató kedden, Budapesten sajtótájékoztatón.

A Price Waterhouse és a Coopers and Lybrand nemzetközi cég fúziójával Ma-

Tejfelvásárlás: már csak

Termelők és feldolgozók csak a nagyobb állami szerepvállalásba

Forró, Tiszalúc, Kenézlő, Szerencs (KI – ÉM) – Az extra és az első osztályú tej irányárát szeptembertől a Földművelésügyi Minisztérium (FM) emelni kívánja, a legjelentősebb tejfeldolgozók azonban a rendelet hatályon kívül helyezését szorgalmazzák. A megyében is csökkentik a feldolgozók a felvásárlási árat, de konfliktusról eddig nem tudni.

Tejfelesleg alakulhat ki. Rosszul „tejel" a tejüzlet. Fotó

Az előreláthatólag mintegy 200 millió liter tejfelesleg piacra juttatásának segítését célzó támogatások sem lesznek elegendőek, és tejfelesleg alakulhat ki Magyarországon – vélik a tejipar résztvevői. Ám a termelők és a feldolgozók nem értenek egyet az irányárak megállapításában.

– A megegyezések ellenére – mondja Dankó Bertalan, a kenézlői Dózsa Mezőgazdasági Szövetkezet vezetője – egyes feldolgozók csökkentik felvásárlási áraikat. Az extra tej esetében 55, az első osztályú esetében 52 forint az irányár, s a szerződésekben szerepelő felár fizetését egyoldalúan felmondják, illetve csökkentik.

Kenézlőről az Északtejnek szállítják a tejet, de a felvásárló szándékairól még Dankó Bertalan nem tud.

A Szerencsi Mezőgazdasági Rt. szarvasmarha ágazatának vezetője, Illés László beszámolt, hogy felvásárlójukkal, az Avonmore-ral megállapodtak: a harmadik negyedéves átvételi ár megegyezik a második negyedévivel. Az árat tehát nem csökkentették, de nem is emelték.

A termelők szerint szükség van az irányárak
mert – csak egy a s
a jelenlegi időjárá
közepette a takar
jelentősen növek
együtt a szarvas
költségei is. Amen
nem lesz meg a
szélybe kerülhet a
következő évben t

Közös mű

Mereuji Sajós

alakrajz

1905.

Éimisk 1930. 86. l.

T. 2544.

elynek főbb épületei külön van-
mlélhető. Felirata fölül jobbra:

in Theilung
EMESWAR

Worinen die Kay. König. Gebaude
ejezése: Lit W. gebauet werden.

60.5: 63.3 cm.

dr. Merényi Lászlóné

a gödöllői Szabadság tori
vendéglő gépész tervezője

Magyar Építőművészet 1974/4

46. old.

MDK.

Kerenyi Mária

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1965 ápr.3o.lap -

~~Buth János~~

~~Gulyás János~~

tovább

Merenyi Rezső

Sabljak Srećko

Képzőmův. fönk.
ifj. kiállítása.
1913-14.
Zemplényi Tivadar
növendékei

K

A

Berecz Sándor dr

A képzőművészetek története.
Szentes, 1904. Szerző kiadása.
8-r, 200 l, 70 ábrával. Füzve.

I. 3 p. h.

1.—

MDK

Merényi Rezső

Képzőm. főisk. ifj. kiállitása. 1913/14.
Zemplényi Tivadar növendékei.

Merényi Rezső

MDK

Képzőm. Főisk. ifj. kiáll. 1913-14.
Nagybányai csoport.

Merényi Rezső MDK

2oo koronás állami ösztöndijat kapott.

Képzőm. Főisk. Évk. 1915.-16. 8.o.

MERÉNYI Perzsó

M.D.K.

1917-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Régi Nagybánya.... Bp. 1954. 332.l.

Merényi Rudolf

Akt-tanulmány, rajz

Magyar akvarell és pasztellfestők Egyesülete
IX. kiállitása, 1922. Nemzeti Szalon, katalogusa

MDK

Merényi Rudolf

Tanulmányfej, rézk.

Árverési Közl. 1931. 2.rk.sz.

40 l.

MDK

Merényi Rudolf

Pihenés

Nemz. Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 1933. ápr.

34 1.

Merényi Rudolf

Hat művész rajzát bemutatja a lap, amelyek rövid, humoros, szinházi, áprilisi tréfákat illusztrálnak "Április elseje a szinházaknál" cimmel:
Byssz Róbert, Gedő Lipót, Áldor János László, Hermann Lipót, Merényi Rudolf, Feiks Jenő.
Repr.-ók

Délibáb, Bp. 1932. ápr. 2. VI. évf. 14. sz. 12-13. lap.

MDK

Merényi Rudolf

Öreg asszony fej, rézk.

Akt-tanulmányok, rajz

Félakt, olaj

N. Szal. és Bicskei Műv.telep kiáll. N. Szal.

1922. jan. 8 l.

MDK

Merényi Rudolf

Akt-tanulmány, rajz

M. Akv. és Pasat.festők Egyes. 9. kiáll. N.Szal.
1922. ápr.

15 l.

MDK

Merényi Rudolf, festő-graf.

Erdőrészlet,
Cigánygyerek,
Tanulmányfej,
Álom, rézkarc.

Nemz. Szalon: A Független Műv. Társ. - IV. kiáll.
1931 XI. - Ilat.

MCK

Merémji Rudolfs festő-grafikus.

Makszim Tauh. Szines rétarajz.

„Magy. Szovj. Barátsi" - 1952. - Képzőmüvészeti kiáll. -

Kat. 6. l.

MDK

Mercényi Rudolf, festő.

akt, of.-

Alk.-Művészház.-XIX. Kiáll-1943 okt.-Magy.
Mesterek.-Jegyz.

MDK

Merényi Rudolf festő.

Akt, of.

Alk.-Mű ház. -XVI. Kiáll. - 1943 aug. - Magy. Mesterek.
Jegyz.-

MDK

Merényi Rudolf,

Pihenés.

Bp.Műcs.-OMKT Nemz.Képzőmüv.kiáll./Rend.M.Kir.Vall.-és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 34.l.

MDK

Merényi Rudolf

A kutnál, of.

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec.

26.1.

MDK

Merényi Rudolf, festö

Leányakt. Rézkarc.
Virgó "

Tavasz tárlat.1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat. 41.l.

MERÉNYI Rudolf

-.-

192[illegible]-ban nagybányan a zab[illegible]iskola t[illegible]gja

[illegible]ti[illegible] Nagyb[illegible]nya... 337.1

MDK

Merényi Rudolf, grafikus

Akt, rézkarc.

Az Alkotás Művészház XXXII.kiállításának katalogusa.
"A Művész Két Arca". 1947.III.9-25.

MDK

Merényi Rudolf

Faun, cer.

Akttanulmányok, cer.

Nagy.Studio l. graf. kiáll. 1921. márc.
11 l.

MDK

Merényi Rudolf

Hiuság és érdek, cer.

Nagy.Studio l. graf. kiáll. 1921. márc.
11 l.

Merényi Rudolf festőművész
Fáradt koldus *vázlatrajza*
Magyar Aqurell és Pasztellfestők Egyesülete
VI. kiállitása, 1919 február

Magyar és latin. Folio. 1516—1519

Papír. 285×215 mm. 194 levél. Vízjegye: Hor
gony, — hasonló Briquet 447. Csonka, több
levél hiányzik. Bastarda írással két hasábon 46—5
sorba írva. Egy kéz írása. Vörös feliratok, vörö
fejcímek s egykorú vörös lapszámozás. Vörös, zöld
kék kezdőbetűk. 7 *lapszéldíszítés, 25 iniciálé*
Kötés: az alsótábla egykorú, XVI. századi sötét
barna bőr, fatáblán, préselt díszítéssel. A ké
külső sarokban rézveret, középen köldöktartó veret
s egy kapocstartóveret (a felső hiányzik).
felsőtábla XIX. századi világosbarna bőr, fatáb
lán préselt díszítéssel, két külső sarkán az erede
XVI. századi sarokverettel.

Magyar munka 1516—1519-ből.

Az 1782-ben eltörölt nagyszombati klarissza
apácák kolostorából Fába Mátyásnak, az eszter
gomi káptalan jegyzőjének tulajdonába került, a
a kódexet töredékes állapotban Jordánszky Ele
esztergomi kanonoknak ajándékozta (24a lap
Később, 1880-ban a kódexnek még 22 lapj
Simor János hercegprímás megvette Cseme
Józseftől (23b lap). A kódexnek két lapja (fol.
és fol. II.) Jankovich Miklós gyüjteményéb
az Orsz. Széchényi Könyvtár tulajdonában va
(Magyar Nyelvemlék. No. 4.)

A kódex egyik legfontosabb nyelvemlékün
Miniátora a sok díszítés ellenére közepes meste
Stílusa nem egységes. A lapszéldíszítésekb
kevert motívumokat alkalmaz, más-más díszí
modort utánoz. Régi mintaképeket követ, különö
képen a Mátyás király korabeli budai miniáto
műhely termékeit. Megtaláljuk nála a bud
műhelynek az 1480-as évek elején oly karakteris

Merényi Rudolf
Parasztgyerekek, rajz
Falatozás, rajz

MAPE V. kiáll. N.Szal. 1916. nov. 18 l.

Merényi Rudolf,

Akt, olaj

Alkotás Művészház XVI. Kiállításán. 1943.

aug. 3 l.

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása.
1904. márc. 1.

Merényi Rudolf

A modell

O.M.K.T. 1925. május. 32 l.

MDK

Merényi Rudolf

Önarckép, rézk.

Magy. művészek rézk.kiáll. katalógus. Aurora.
1922.

MDK

Merényi Rudolf
Merengés, sz.rézk.

Magy. művészek rézk. kiáll. Katalógus. Aurora.
1922.

MDK

Merényi Rudolf

Templom belseje, rézk.

Ülő nő, sz. "

Ugyanaz egy szinben

Magy. művészek rézk. kiáll. katal. Aurora, 1922.

NACONXIPAN FEJEDELME

(Most volt egy esztendeje, hogy a Lipótmezei elmegyógyintézetben meghalt Gulácsy Lajos. Elment a tavaszi szél hajtotta felhőkkel és szemeinek hunyó fényében talán utoljára a Kámzsás Költővel töltött napok emléke parázslott.)

Keleti Arthurral, Gulácsy Lajosnak legjobb barátjával találkoztam minap az uccán. Az „*Angyali Üdvözlet*", „*Pax vobiscum*" és a „*Szépreményű Geöthe úr*" költője meginvitált magához egy „ablakórára". Most itt ülök vele szemben a Bristol szálló kis hotelszobájában és hallgatom szavait. Gulácsyról beszél. Erről a bizarr és csodálatos művészről, akinek legutóbb a Tamás galériában volt posthumus kiállítása. Kárpáthy Aurél a katalogus előszavában Gulácsyt a XX-ik század spirituális művészetének zászlóhordozójaként aposztrofálja. Keleti Arthur most Gulácsyról az emberről beszél és abból, amit mond, egy tragikus élet nagy színjátéka tűnik az ember szemei elé.

Rónai fényképész műterme

Azon a helyen, ahol ma a Sophianum leánynevelő intézet áll, a háború előtti években egy bohémkocsma volt. Ebben az időben még virágzott a Murger-i romantika. Nagykalapos festők és egyéb torzonborz külsejű művészek rémítgették a környék békés polgárait. Itt említették először Keleti Arthur előtt Gulácsy nevét. Egy barátja mondta neki, hogy Rónai fényképész műtermében egy festő ugyanolyan képeket fest, mint amilyenek az

Bicskei Karle István: „Griger Miklós"

ő versei . . . Ugyanaz a régi századokból ittmaradt muzsika csendül ki a fátyolos finom színek közül, mint Keleti, Assisi Szent Ferenc virágcsokraihoz hasonló lirájából . . . Keleti felmegy a műterembe és bemutatkozik Gulácsynak . . . Aztán végigmennek egy hang nélkül az összes képek előtt. Igy született meg az a barátság, mely a sirján túl is elkísérte Gulácsy Lajost.

A Székely Bertalan növendék

Huszonhatéves korában a nagy mester, akit Gulácsy Leonardo Rafael és Tizian utódaként emleget, azt mondja a Tanítvány egyik képénél: — „Fiam ebben a pár vonásban, ebben a színezésben én a zsenit köszöntöm . . ." — És Gulácsy ettől a perctől kezdve még jobban érzi, hogy valóban a kiválasztottak közül való. Huszonhat éves korában megnyeri a főváros négyezerhatszázkoronás ösztöndíját. Négyezerhatszáz korona megfelel húszezer pengőnek. Olyan az egész, mint egy álom.

Örök Olaszország

Rohanás Délre. Délre, ahol a nap aranysugarakkal lángra lobbantja a fehéren izzó évezredes köveket. Ahol a ciprusok mélyzöld szomorúsága végtelen fájdalomként hat az azurkék ég alatt. Róma. Pádua. Assisi. Firenze. Mindenhol együtt a lélektestvérrel. Dél. Ragyogás. Fény. Tenger. A diadalmasan harsonázó élet. A pénz fogy, de ez sem baj. Gulácsynak csak az ecset a fontos. Rómában az Angyalvár mögött lakik egy sikátorban, prostituáltak, törpék és csavargók között. Egy hónapra kilenc lirát fizet. A kilenc lirában napi egy tál főzelék is benfoglaltatik.

Naconxipan fejedelme

És ez az Olaszország megmarad örökre mindkettőjükben. Keleti egyik könyvét Gulácsy illusztrálja. Egyetlenegy könyvét a költőnek.

Több Keleti verset már nem jegyez szerelmes rajzocskákkal. Dolgozik. Egyre nagyobb izgalommal. Nacouxipant festi. Az ismeretlen országot, amely csak az ő számára létezik. . . A nacouxipani lakosokat és a fantasztikus alakok életrekelnek benne.

Lehel Ferencnek megjelent egy könyve Gulácsyról. A könyv a Tragédia utolsó fejezete előtt került napvilágra. Gulácsynak rettenetesen rossz fogai voltak. Csonthártyagyulladást kapott és az infekció által fellépő mérgezés oltotta ki Gulácsy életét. Amilyen álomvilágban játszódott le az élete, olyan borzalmasan szenvedésteli volt halála. A második halála. Az első már tizenöt évvel azelőtt bekövetkezett.

*
**

Keleti Arthur a halomszámra tornyosuló papírhalmazból pár géppelírt lapot szed elő. Novellák. Versek. Dráma és regényvázlatok. Gulácsy nemcsak festő volt. Költő is. Ezek az írások sehol nem jelentek meg. Ime a Felsíró szobor című vers.

Zárt kapuk, avult kőkeresztek
Hol a virágzó ének?
A dal hová szállt?
Hová tűnt tőletek
Csöndes kőháza —
esdve sírva kérlek.
És lorolline? . . . . . .
Eltüntél örökre?
Én várlak itt hosszú
tizenöt éve.
Lábaim gyökeret vertek
Belőlem kőszobor lett.
Szemem az útra mered örökkön
hol először megjelentél nekem!
Hab omló fehér ruhában.
Régen

Kezem reszketett
— — — — — — — — — — — — —
Aranykosarában sok rózsa volt,
a fiatal gyerkőcnek . . . —
— — — — — — — — — — — — —
Mind néked hozta
lorolline
Mind neked.
— — — — — — — — — — — — —
Talán már nem látlak élve
Csak az orgonák virága,
beszél felőled hazug meséket . . .
— — — — — — — — — — — — —
Nem. Ez nem lehet!
Te élsz s elhazudtad minden szépséged
lirolline
Hideg márvány.

Gulácsy Lajos.
† 1932. március.

— Síremléket szeretnénk állítani neki, — mondja búcsúzásnál Keleti Arthur. — Jelenleg jeltelen sírban fekszik Farkasréten.

Jeltelen sir.

Külföldön a legelőkelőbb esztétikusok vitatkoznak róla.

Gy. L.

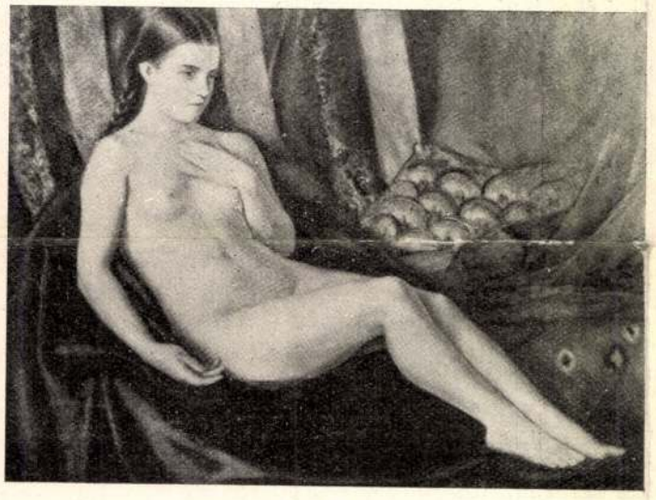

Merényi Rudolf: „Leányakt"

Művész munkája a népművészetben

Művész munkája a népművészetben

Jákon, a híres templom székhelyén, a régi *gerencsérek* földjén, a valaha országszerte ismert agyagmívesség csaknem kiveszett; utóbb már csupán síma virágcserepeket készítettek.

Elsodorta a közöny és a cseh gyáripari filléres áru. És — mert általános nézet, hogy amit könnyelműen pusztulni hagytunk, avval — némi sirató emlékezésen túl — ne törődjünk, itt is megálltunk az *ethnographiai* nyilvántartásnál.

Míg jött egy művész, *B. Szuchy Ferenc* szobrászkeramikus, aki kétéves olaszországi tanulmányútját nem röstelte arra is felhasználni, hogy *Róma, Milánó, Fayence* agyagiparát tanulmányozva, tanfolyamot rendezett *Jákon*.

Chamotte-törmelékből kemencét épitett s megtanította a gerencsérek unokáit a forma, színes máz és a magyar díszítőelemek használatára. A régi *bugyogás* termőhelyén vázákat, dísztárgyakat, figurákat készítettek, oly szép kivitelben, hogy a Szombathelyen rendezett kiállításon mindannyi elkelt.

B. Szuchy Ferenc, — akinek *„Madonna"*, *„Krisztus"*, *„Szökőkút"* — szobrait, művészi kerámiáit egyszerű formákba tömörített — széles skálájú mondanivalói révén, nagyrabecsül művészetszerető közönségünk, — megmutatta, hogy lehet a magyar őstehetséget régi helyén újból munkába állítani, sőt nem esik ki a művész kezéből a mintázófa, ha a népművészet irányításán fáradozik.

Agyagiparunk országos talpraállítása céljából mindenesetre *vándortanfolyamra* volna szükség, hogy megfelelő *mester* és *család* szakszerű összeválogatásával, tanításával, valamint az agyagipari központi műhely szervezésével valóra válna hajdan elsőrangú ilynemű népművészetünk feledése.

Vajna G.

MŰVÉSZHÍREK

Egy test — két lélek.

Boray Lajos, a Belvárosi Színház tehetséges színésze „Balaton" c. tájképével, mint festő lépett fel a Műcsarnok deszkáin. Tehetséges festő. Itt is szerepet neki.

*
**

Iparosból — festő

Spindler László rajzai a Nemzeti Szalónban arattak sikert. Civilben iparossegéd. Mint festő, művész. Annyi festőiparos mellett ismét egy tehetség.

*
**

A balatoni kiállítás.

Május hó elején nyílik az *V. balatoni kiállítás, a Nemzeti Szalonban*. Ismét egy jele, hogy a művészek legjobb propagálói mindennek.

*
**

Az Ernst-múzeum.

Gróf Batthyány Gyula gyűjteményes keleti képeit, *Lehel Mária* és *Hollós Mattióni Eszter* műveit mutatja be május elejével az Ernst-múzeum.

*
**

A Budai Szépművészeti Társulat

május elején nyitja csoport-kiállítását — a Budai Klub helyiségeiben.

*
**

Zala György költözik.

Nem tudja a magas műterembért fizetni. Zala mester nem tart többé műtermet. Mit csináljanak akkor a többiek, — a fiatalok? Honnan fizessék ők, ha már Zala sem birja.

Farkasházy Miklós: „Külváros"

MDK

Merényi Rudolf f.

Tav. kiáll. Műcs. 1925. máj. 36. l.

MDK

Merényi Rudolf, festöm.

594. Női akt. Olf. 50x40

Árv. Csarn. 1932. 1.rr. A. 30.1.

612. márc

MDK

Merényi Rúdolf

Makszim Tank. Szines krétarajz.

"Magyar-Szovjet Barátság" képzőművészeti kiállítás katalogusa.1952. 6.1.

Merényi Rudolf MDK

Női akt

Műcsarnok 1936. okt-nov.
A nő a művészetben kiáll.

Merényi Rudolf

A modell, of.

Tav. Kiáll. Mücs. 1925. máj. 32.1.

MDK

Merényi Rudolf

Független Müvészek Társ. kiáll. Képzőművészet
1930. 31.sz. 146. l.

Merényi Rudolf

MDK

A modell

Grafikai művek
Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

MDK

Merényi Rudolf, festőm.

Fáradt koldus. Arctarajz.

Magy.Szal. - A MAFÉ VI.kiáll. - 1919.febr. Kat. 16.!

MDK

Merényi Rudolf,

a N.Sz.által rend.63 csop.kiáll. egyik-másikán szerepelt müveivel. 1925.

A Nemz. Szal.400-ik jub. és a KEVE XX-ik kiáll.-a. 1929.febr.

Merényi Rudolf festőművész

Női akt

"Nő a művészetben" kiállitás katalógusa 1936. Műcsarnok

M.D.K.

Merényi Rudolf festőművész

"Leányakt" c.képe a Művész-Életben repr.

Művész-Élet 1933.8.sz. 6.l.

Merényi Rudolf MDK

Fekvő akt, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Merényi Rudolf MDK

Parasztgyerekek, rajz
Falatozás, rajz

Magyar Aquarellisták és Pastellfestők
Egyesülete nek V. kiállitása.
Nemzeti Szalon 1916. nov.

Merényi Rudolf MDK

Három grácia

Mücsrnok 1924. tavaszi kiállitás

Merényi Rudolf MDK

Olvasó nő

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Merényi Rudolf MDK

Tarka csokor

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Merényi Rudolf MDK

Akt-vázlatok, tollrajz

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Merényi Rudolf MDK

A Szervita templom belseje, tusrajz
A Rókus templom belseje, tusrajz
Interieur, tollr.

Egyház és Művészet
Nemzeti Szalon 1919.

MDK

Merényi Rudolf

Őszi virágok, of.

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

MDK

Merényi Rudolf

Kat Nagykőrös ~~19~~ kiállitáson vett részt 1926.

MOB Kvt. 2465.sz.

Merényi Rudolf MDK

Falusi virágok, olf.

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

MDK

Merényi Rudolf, festö

Pályaudvar télen. Olajf.

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Müvészetért
1943 máj. 16-30. Kat. 17.1.

MDK

Merényi Rudolf, festö

Jó.	Pastell.
Akt tanulmányok, rajzok, /toll, ceruza/	
Félakt.	Olf.
A kis kacér.	Pastell.

Nemz.Szal.-A Független Müvészek Társ. -III.kiáll.
1930.okt. Kat.

MDK

Merényi Rudolf

Dijakat nyertek a Független Müvészek Társasága kiállitásán. Nemzeti Szalon 193o. okt.

Rajzoktatás 193o. 1o5.o.

MDK

Merényi Rudolf, festö

Oktogon tér Olf.

Fév.Kpt.-MKSzOs.-II.Szabad Nem.Kiáll.1947.márc.10.
ápr.6. Kat.15.l.

Mereinyi Rudolf

Árverési Csarnok (aukció) kat

31. sz. 1926. febr.
32. sz. 1926. apr.
33. sz. 1926. jun.
34. sz. 1926. okt.
37. sz. 1927 márc.
38. sz. 1927 máj.
39. sz. 1927. okt.
40. sz. 1927. dec.

IUS, ÁPRILIS, MÁJUS, JUNIUS.)

ÉST.

HIVATALA

ÖRUT 6. SZ.

Merényi Rudolf

kiáll.

Nemzeti Szalon

1925. jan.

Tőv. képt –

Mérényi Rudolf

Öreg asszony fej,
rézkarc
Akt-tanulmányok
Félakt, dijf.

Nemzeti Szalon
1922. jan.
téli tárl.

Merényi Rudolf

132	A nő uralma krétarajz	300.—
133	Ház a Veresvizen olajf.	500.—

Nemzeti Szalon

1918, máj.

tav. kiáll.

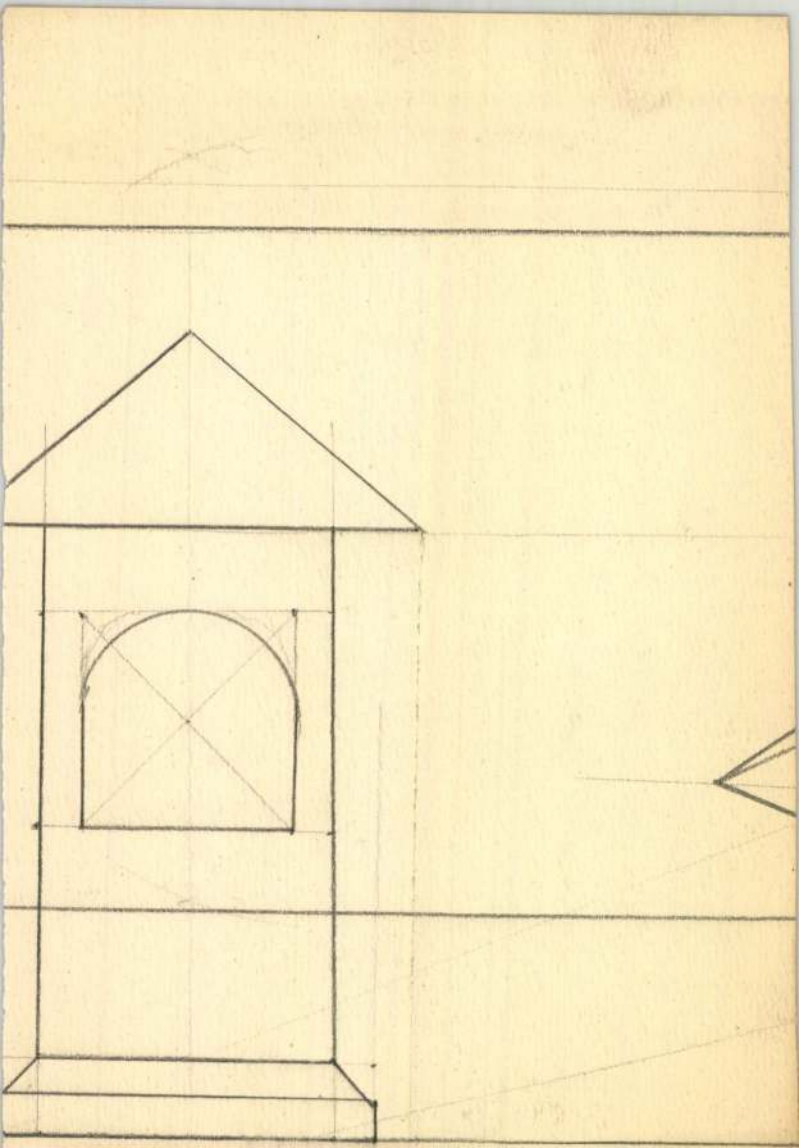

Merényi Rudolf

121/a. Alcsuthi parkrészlet, olajf. — — — 400.—
122/b. „ kastély „ — — — 400.—

Nemzeti Szalon

1915 szept.
Őszi kiáll

Mereinyi Rudolf

Női akt, ceruzarajz
Tanulmányfej "
Cigányleány "
Női akt "
Fekvő leány akt "

Nemzeti Szalon
1917. máj.
tav. tárl.

JAN 18

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1942. JANUÁR 11—25.

Merényi Rudolf

Nul Nezsider 1893. Képzőművészeti Akadémián Zemplényi Tivadar-nak volt 5 évig növendéke, hinek egészte

ges naturalizmusa kialakulására nagy befolyást gyakorolt. Mint ösztöndijas néhány nyáron át Réti Istvánnál dolgozott, majd Zemplényl halála után az Akadémián is Réti vezetése mellett fejezte be tanulmányait. Állandó kiállitója a Nemzeti Szalon és a Mücsarnok tárlatainak — ez az első kollektiv kiállitása.

Nemzeti Szalon 1925. jan. 43. coop. kiáll.

Olajfestmények

147b	Szendergő leány	10000
147c	Elhagyatva	5000
148	Törülköző nő	4000
149	Suzanna	3000
150	Félakt	2500
151	Bányász ház	5000
152	Őszi hangulat	4500
153	Erdő széle	4500
154	Erdei ut	2000
155	Este	4000
156	Patak mentén	3500
157	Jegenyék	magántulajdon
159	Csavargó	6000
160	Női akt	m. t.
161	Sopron	8000
161a	Kérődző tehén	2000

Vizfestmények

162	Rákóczy Zs. vára	1500
163	Park részlet	1500
164	Szerencsi táj	1500
165	Hegyalja vidéke	1500
166	Homokos puszta	1500
167	Paraszt udvar	2000

168	Nyirott akácok	2000
169	Bodmér	1500
170	Jegenye sor	1500
171	Diófák	1200
172	Esti napsütés	1300
173	Gesztes	1300
174	Tájkép	1200
175	Falusi részlet	1000

Rajzok:

176	Öreg koldus, krétarajz	3000
177	Hiuság, krétarajz	3000
178	Faun, ceruzarajz	1500
179	Tanulmányfej, krétarajz	900
180	Parasztgyerek, tollrajz	800
181	Öreg dajka, tollrajz	800
182	Modell, ceruzarajz	1000
183	Női akt, ceruzarajz	700
184	Akt tükörrel, ceruzarajz	700
185	Fekvő akt, ceruzarajz	800
186	Heverő nő, ceruzarajz	800
187	Hátakt, ceruzarajz	900
188	Kéjelgés, tollrajz	600
189	Akt tanulmány, krétarajz	800
190	Kacérság, ceruzarajz	700
191	Katóka, ceruzarajz	mt.
192	Portré, szines rajz	mt.
193	Düledező pajta, tusrajz	1200
194	Madártávlat, tusrajz	1000
195	Kertek vége, tusrajz	1000
196	Völgy, tollrajz	1200
197	Tanulmány, tusrajz	1000
198	Domboldal, tusrajz	900

199	Tájkép kacsákkal, tusrajz	1200
200	Patak széle, tusrajz	1000
201	Falusi pincék, tollrajz	800
202	Tatabánya, tusrajz	700
203	Falusi ház, tusrajz	600
204	Szervitatemplom belseje tollrajz	1000
205	Hazafelé, tollrajz	800
206	Aktvázlatok, egyenkint	500
207	Aktvázlatok	700
208	Kompositio	1200

Karcok:

209	Önarckép	200
210	Népliget	200
211	Falusi cipész	200
212	Falusi esküvő	250
213	Virgo	200
214	Akt tanulmány	200
215	Fürdő után	200
216	Női akt szines	300
217	Portré	nem eladó
218	Tanulmányfej	250
219	Akt fátyollal szines	300
220	Várakozás	250
221	Bandi	250
222	Anya fiával	250
223	Olvasó nő	250
224	Hármas akt	250
225	Öregasszonyfej	250
226	Piero és Pierett	200
227	Artistanő	150
228	Gabi	200
229	Leányfej	250

230	Tükör előtt	250
231	Ballett	250
232	Rabszolganők	250
233	Ábrándozás	250
234	Játék	200
235	Ülő lányakt	szines nemeladó
235a	Tájkép	250
235b	Merengő	300

Nikolskij Jenő

Az alig 26 éves fiatal művész Moszkvában született. Már kora ifjuságában észrevették kiváló hajlamait a rajz és festés iránt. Moszkvában 8 évig tanult a festőakadémián. Közben kiütött a háboru s a 18 éves ifju besodródik a háboruba, de szerencsére elsőnek hadifogságba került s mint ilyen érkezett el egy kecskeméti földbirtokos barátságos otthonába, ahol felösmervén a kiváló tehetséget, rövidesen bejutott az Iványi Grünwald Béla vezetése alatt álló kecskeméti művésztelepre. Csakhamar felé fordul az érdeklődés, s alig van kecskeméti intelligens család, ahol több vászna ne nyert volna elhelyezést.

Olajfestmények

236	Esti hangulat	4000
237	Tanyaudvar	2500
238	Krisztus comp.	2000
239	Krisztus és a halászok	700
240	Kis falu részlet	800
241	Boglyák a napban	1200
242	Gyümölcs csendélet	1200
243	Csendélet	850

Mercinyi Rudolf

festő

Műcs. kiáll, 1920 tól

Pipics 117 C.

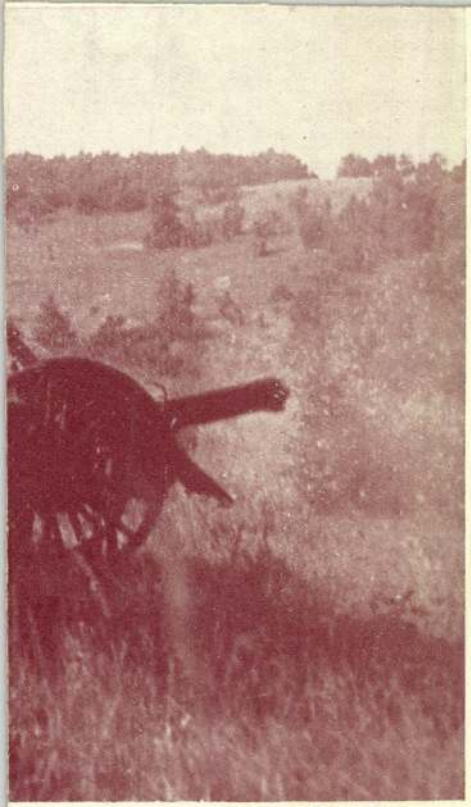

. évi nagy-gyakorlaton

Kás Levente
i. X. 07

Mercinyi Rudolf

Munczarnok

1918. tav. kiáll. 386

1923. tav. kiáll. 589, 593

1924. tav. kiáll. 197, 201

1925. tav. kiáll. 489.

1926. téli kiáll. 497

Szentpéteri István, Kassai ~~[illegible]~~ vár kapi-

tány arczk. III. 35.

Mereményi Rudolf

Magyar Művészet
1925. 57

(római kő)

Farkadini (régiségek VI. 157.

Merényi Rudolf

Életr.

Nemzeti halon

1925 jan.

Ingó műemlékeink megmentése V. 44.

Mereinyi Rudolf

festö, nul. 1893 jul. 19.
Nezsideren.

wod

Krück II. 242. l.

Velemnent vid III. 26.

Mereinyi Rudolf

Magyar Studio
Első graf. kiáh. 1921. márc.
3 cenzurája.

1881.

153.

Merényi Rudolf

1915. apr.-máj. kiáll. N-halon
6 grafika -

1915. szept. kiáll. u. o.
Alcsuthi parkrészlet, olaff. 400.—
Alcsuthi kastély, olaff. 400.—

1915. dec. kiáll. u. o.
Anya gyermekével, rézkarc 60.—
A terentés, rézkarc 60.—

1918. máj. kiáll. u. o.
A nő uralma, kréta rajz 300.—
Ház a Veresvizen, olaff. 500.—

1918. dec. kiáll. u. o.
Tanc után, ceruzarajz 300.—
Cigánylaujfej, ceruzarajz 300.—

1919. febr. MAPE kiáll. u. o.
Fáradt koldus, kréta rajz 700.—

Tovább nem vagyok.

Mikoviny Imre v. 137

Mercényi Rudolf

1920 jan feb.

kiáll. Nemzeti szalonban

Cigányleány akt, olaff.
2500.—

1920. máj.

kiáll. Nemzeti szalonban

Leány akt, olaff. 3000.—
Fél akt, olaff. 3000.—
4 akt tanulmány, toltrajz
Akt kompozíció vézkare
250.—

1920. szept. u. o.
3 grafika.

Üveggyártás, felsőmagyarországi V. 164.

Mereiji Rudolf

1922. jan.

ki·ll·Nemzeti Szinhan

Öreg asszony fej, rézkarc, 1200.–
Akttanulmány, rajz 3500.–
Fiúakt, olaj. 10000.–

1922. ápr.

M Akv Pf Egy
ki·ll·Nemzeti Szinhan

Akttanulmány, rajz 3000.–

~~[illegible]~~ Leopápa VI. 289

Merényi Rudolf

szül. Nezsideren 1893-ban. A Képzőmüv. akadémián Zemplényi Tivadarnak volt 5 évig növendéke, mint öröndíjas udány nyáron át Réti Istvánnál dolgozott., majd Zemplényi halála után az akadémiai is Réti vezetése alatt fejezte be tanulmányait. 1925. januárjában a N. Halonban koll. kiáll. rendezett olajfestményeiből, vízfestményeiből, rajzaiból és karcaiból. 91 műve volt kiállítva.

Nemzeti Halon 1925 jan.
Kiáll. Kat.

Nagyvárad V. 295.

Merényi Rudolf 1893--

Pihenő kutya, rk.

Brnot Mus. M. Kisplaszt. és Graf. kiáll. 1954.szept.

31 l.

Merényi Rudolf MDK

Illusztráció. A magyar nép büszkeségei c. mühöz, kréta

Műcsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Merényi Rudolf

"Nehéz választás" c. rézkarca, a Független Művészek Társ.kiáll.-án.

P.H.930.V.9.

Merényi Rudolf

"Nehéz választás" c. rézkarca, a Független Mű-
vészek Társ.kiáll.-án.

P.H.930.V.c.

Merényi Rudolf MDK

Pályaudvar télen, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Mereinyi Rudolf

mesteri grafikái közt az „Álom" c.
rézbe karcolt akt a legszebb.
(Kiáll. Neuz. Sz.)

(-ó): Független Művészek Társasága.
P. H. 931. XI. 15.

Merényi

egy figyelemreméltó képpel jegyeztetei meg
novát.

(egy. t.): Függetl. Művészek kiáll.-a. (N. Sz.)
8 ó. u. 931. XI. 15.

Merényi Rudolf

Virágcsendéletet állitott ki a Munkácsy-céh kiáll.-án.

P.H.935.III.31.

Merényi Rudolf festőművész.

Festményeiből és grafikai anyagából kiállítást rendez.

PH. 932. XII. 20.

Merényi Rudolf MDK

Nyugati pályaudvar, olf.

Műcsarnok 1942 A magyar művészetért c.kiáll.

Merényi Rudolf

Akt-rajzok

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Merényi Rudolf

MDK

A Nyugati pályaudvar

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Merényi Rudolf

Szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

Merényi Rudolf

Szerepel a Független Művének Társaságának Klubhelyséjében rendezett karácsonyi kiprvásáron (Erzsébet-kt. 41)

Ujság - 929. XII. 15.

Merényi Rudolf MDK

Leányakt, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Merényi Rudolf

szerepelt az I. nemzeti találaton.

NM. 1933. IV. 20.

Mereényi Rudolf

Szerepel a Független Művészek
Társaságának Klubhelyiségében
(Erzsébet krt 41) rendezett
Karácsonyi Képvásár 10 db.

P. H. 929. XII. 22.

Merényi Rudolf

MDK

Rajzok a vázlatkönyvemből, ceruza

Miccarnok 1955 VI. Mag y. Képzőm. Kiáll.

Merényi Rudolf

Alkotásaival szerepelt a Független Művészek Társasága tárlatán.

P.H.930.X.5.

Merényi Rudolf festőművész

"Kitüntető elismerés"-ben részesült a Független Művészek Társasága III. őszi tárlatán.

P.H.930.X.9.

Merényi Rudolf festőművész

"Kitüntető elismerés"-ben részesült a Független Művészek Társasága III. őszi tárlatán.

M.930.X.12.

Merényi Rudolf MDK

A Ferdinánd-hid télen, olf.

Hűcsarnok 1940 A magyar művész tért c.kiáll.

Merényi Rudolf grafikus

Független Művészek Társasága (Erzsébet krt. 41.) karácsonyi kiállításán akt-jaival szerepelt.

PH.930.XII.13

MDK

Merényi Rudolf, festö

375. Leány-akt. Olf.

Bp.Műcs.-OMKT. Nemz. Képzőmüv.Kiáll. 1934.ápr.29.-
Kat. 17.1. jun.17.

MDK

Merényi Rudolf, festö

141. Magyar virágok. Olf.

Uj Szalon. Megnyitó Kiállitás. Bp. 1934. ápr. Kat.

MDK

Merényi Rudolf, festö

606. Nyugati pályaudvar. Olf.

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért." Képzöm.Kiáll. 1942. jun.6.-22. Kat. 23. 1.

MDK

Merényi Rudolf, grafikus

A modell.

OMKT-Mücs. Tavaszi kiáll. és Gyüjt.kiáll.1925 máj.-jun.
Kat.32.1

MDK.

Merényi Rudolf grafikus

"Rajzok vá zlatkonyvemből" /ceruza/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 19[illegible]. 34.1.

tovább

~~Endrey Sándor~~

Merenyi Rudolf

Páldy Zoltán

K

Pap Domokos

Sovány János

díjakat nyertek
a Független Művé-
szek Társasága
III. kiállításán
(Nemzeti Szalon
1930. okt.)

Rajzoltatás

1930. 105. l.

236. szám.

19

Műemlékek Ors

Tárgy:

Magyarország thercegprimása a mátrarerebégi hireknek templomnak helyreállítása, iránt beadott kérvényét pártfogolja.

A be

Mellé

Egyút

Előire

Utóire

Máso

Exp.

Merényi Rudolf festő

Magyar Müvészet 1925.51.o.
Kiállitások.

Merényi Rudolf

MDK

Tarka csokor

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Merényi Rudolf MDK

Aktvázlatok, tollrajz

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Merényi Rudolf MDK

Pihenés

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

MDK

Merényi Rudolf, graf.

Illusztráció. A magyar nép büszkeségei c. műhöz.
4 db. Kréta.

Műcs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 16.1.

Merényi Rudolf MDK

Női akt

Mücsarnok 1936 Nőá müvészetben c. kiáll.

Merényi Rudolf.

Müveit kiállitotta a Nemzeti Szalon 1925-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Merényi Rudolf, festöm.

tavaszos aktjának finom vonalvezetése tiszta művészet.

Képzömüvészet. 1934.12c.1.

MDK

Merényi Rudolf

Rajzok vázlatkönyvemből ceruza 42x55

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 34.l.

Merényi Rudolf

MDK

A modell, grafika

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

Merényi Rudolf

MDK

Három grácia

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállítás

Merényi Rudolf

MDK

Olvasó nő

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Merényi Rudolf

MDK

Leányakt, rézkarc

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

MDK

Merényi Rudolf

Akt tanulmany tollrajz
Akt tanulmany "
Akt kompozició rézkarc

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatanak katalo-
gusa. 1920. Majus. 16. 1.

MDK

Merényi Rudolf

Leány akt olajf.
Fél akt "
Akt tanulmány tollrajz
Akt tanulmány "

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatának katalógusa. 1920. Május. 15, 16. l.

MDK

Merényi Rudolf

A Ferdinánd-hid télen, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiall.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 23.1.

MDK

Merényi Rudolf, festőm.

Őszi virágok. Olf.

Nemz. Szad. -A Munkácsy Cé VIII.repr. kiáll.-a.
1935.márc.3o.- ápr.14.

MDK

Merényi Rudolf, festőm.-graf.

Tanulmányfej. Rézkarc. 35x30. J.l.j.

Árv. Közl. 1930. 4.kr.sz. 55.szám. 29.l.

MDK

Merényi Rudolf, festöm.

Fekvö akt. Olf. J.1.j.

Árv.Közl. 1931. 3. rk.sz. 61.1.

Merényi Rudolf

MDK

Fekvő akt, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállítás

Merényi Rudolf MDK

Virgo, rézkarc

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Merényi Rudolf

MDK

Fürt, rézkarc

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Mercényi Rudolf, festő és grafikus; szül. 1893 július 19-én Nezsideren (Moson vármegye). Elemi iskolái Sopronban végezte s ugyanitt kezdte meg gimnáziumi tanulmányait is. 1907-ben Budapestre jött s itt végezte el a gimnasiumot. Ezután a budapesti szépművészeti akadémia növendéke lett, hol hat évig tanult Zemplényi Tivadar és Réti István vezetése alatt. A Nemzeti Szalonban 1914, a Műcsarnokban 1917 óta állit ki. Főleg arcokat fest.

A művész közlése nyomán.

Mercinyi Rudolf

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 51.

z Oltáriszentséggel megáldja a
3; Áldást mond vkire = vmi
a Istentől.
1. (* 1868). Kiváló történetíró;
nár; a Magy. Herald. és Genea
; A középkor történetének s tó
nagy. kir. és német császár kö
. Főbb művei: A nyugati nagy
s története VI. Orbán haláláig
ond király viszonya Milanóhoz
(1909), Zsigmond király római
házása (1913 és 1917), Címertan
ul és a Történelmi Szemle szer-

lkohol dehydrogenatus). Olyan
vegyületek neve, amelyek al-
rogén elvonás útján keletkez-
akulás gyengébb oxidálószerek
kezik be. A metilalkoholból
ldehyd, l. o.), a borszeszből *etil*
A. néven rendesen az utóbbit
len szagú folyadék. Erősebb
vvá változtatja, azért *acet A.*-

Az angol és amerikai városok-
polgármester után következő
ezik így.
V. és XVI. sz.-ból származó
nyomtatvány neve, mely a
ott Manuzio nyomdászcsalád-
z Aldo Manuzio által metszett
tin betűfajt is A.-nak nevezik.
menyekző. Egy Kr. e. IV. v.
gör. festő művének későbbi
dalmi jelenetek ábrázolása.
ndini bíboros tulajdona, most
vtárban.
onymus szerint a magyar
foglalás befejeztével nagy
áltak; a legkövérebb lovat
eszerint is eredetileg áldozás
ezt követő lakomát jelen-
t nagyobb események meg-
kább adás-vevés megkötésé-
rendezett barátságos lako-

Alapítvány. Az alapító intézkedéséhez képest a köztörgalomból elvont és meghatározott (jótékonysági, kegyes, művészi, tudományos stb.) cél szolgálatára megtelelő A.-i szervezetben kirendelt vagyon. Minden A. alá van vetve az uralkodó legfőbb felügyeleti jogának. Az A.-i szervezet kimulásával megszűnik maga az A. is. Bekövetkezhetik ez, ha az alapítványi vagyon eltogy; ha az alapítványi cél elveretik v. meghiúsul. Esetleg fennmaradt alapítványi vagyon egy hasonló célú más A. javára permutálandó.

Alapítványi hölgy. Vmely hölgyalapítvány tagja; az ily alapítványok tagjainak csak ősnemes családból való hajadonok vétetnek fel. Kamarási rangjuk van.

Alapjogok. Az állampolgárok szabadságát és egyenlőségét az államhatalom túlkapásai ellen védő jogok. Az 1791. francia Constituante emberi jogoknak nevezte (Droits de l'homme). A.-ként szokás tekinteni a személyi szabadságot, a tulajdon sérthetetlenségét, a vallásszabadságot, a sajtószabadságot, az egyesülési és gyülekezési szabadságot, a kérvényezési és panaszemelési jogot, a törvény előtti egyenlőséget és a tanszabadságot.

Alapkő. Az első kő, melyet az épületek alapozásánál elhelyeznek. Nagyobb középületeknél az A.-letétel bizonyos ünnepélyességgel jár. A kőkocka egy kivájt üregébe elhelyezik az építkezésre vonatkozó iratokat s az ünnepélyen résztvevő honoráciorok rang szerint három-három kalapácsütést mérnek rá.

Alapkötés. A sokféle változatban készíthető szövetkötések visszavezethetők három alapkötésre: vászon-, sávoly- és atlaszkötésre. A vászonkötés mintaeleme 2 lánc- és 2 vetülékfonalból áll s kötőpontjai két átló irányában haladnak. — A sávolykötés mintaeleme legalább 3 lánc- és 3 vetülékfonalat tartalmaz. Megkülönböztetünk eszerint 3, 4, 5, 6 stb. fonatos sávolyokat. Kötőpontjai egy átló irányában haladnak. — Az atlasznál a kötőpontok kifejezett irányt nem követnek s minta-

fordított vasbetonmenyezetszerkezet (födé
végezheti a teherátadást. — Vízzel átitat
talajban (homok, kavics) a munkatéret szo
san egymás mellett levert pallókból álló, s
szén a vízzáró rétegig (pl. agyag, szikla) le
tallal, u. n. *szádfallal* veszik körül; a mun
gödröt megásva belőle a vizet kiszivattyúzz
és szárazban építik meg az alaptestet.
hpesti lánchíd pilléreinek és hídfőinek A
így történt.) — Ha a teherviselő réteg n
lyen van, alkalmazzák a *cölöpalapozást*. A
lőpöket (pilotákat) leverik a biztos alapot
kotó rétegig s azok tetején építik meg az ala
testet, a teherátadást a cölöpök végzik. Gya
ran nem elegendő a cölöpözés, hanem az eg
alaptestet leviszik a megbízható sziklaréteg
(Pl. hídpillérnél.) — A *kútalapozásnál* egy
góéllel ellátott, fapallókból v. vasbetonból
szült gyűrűt fektetnek a földre s ezen be
kezdik kiásni a földet. Ilymódon a gyű
sülyedni kezd s eközben falaznak reá. Foko
tosan kiépül így egy belül üres, hengerala
kúttest, melyből a földet később kotró
emelik ki. Ha a kút talpa a kelló mélysé
ért, belsejét betonnal kitöltik s egy, a föld
mélyen lenyúló tömör alaptestet kapnak.
A hídpillérek, partfalak, duzzasztóművek a
pozásánál (általában víz alatt) leginkább
terjedt a *pneumatikus* (légnyomásos) *A.* I
nél alul nyitott, oldalt és felül zárt vas- v. v
betonmunkakamrát (caisson, kesszon) fix
úszó állványról úgy süllyesztenek fokozato
a meder fenekére, hogy tetején a víz felett
kezdik az alaptest falazását. A kesszon tete
a légzsilipben végződő aknacső nyúlik fel, e
keresztül a munkakamra belsejét sűrített le
gővel állandó nyomás alatt tartva a vizet
ból kiszorítják s így a munkakamrába az ak
csövön át lemenő munkások szárazban kot
ják ki a kamra alatt az anyagot, míg az k
mélységre nem sülyed le. Süllyesztés közben
alaptest falazása a víz felett tovább foly
Végül a kesszont (mely bentmarad az al
ban) és az aknacsövet betonnal

Mereényi Rudolf

Őszi virágok, olajf.

Nemzeti Szalon.

Mundácsy Céh VIII. repr.
kiáll. kat. 1935. márc.
30 – ápr. 14.

Merényi Rudolf, festőművész. Született Nezsideren, 1893-ban. Gimnáziumi tanulmányainak elvégzése után a Szépművészeti Akadémián Zemplényi és Réti tanitványai közé tartozott. Leginkább női aktokat ábrázoló festményeivel és grafikai munkáival különböző tárlatokon állandóan szerepel.

Rät Str. 793. l.

DOROGI SAJTÓKÖZPONT
KÖNYV ÉS PAPIRKERESKEDÉS
SZEGVÁRI JÁNOS

Tekintetes

„Europa"

Könyv és Lapterjesztő

Budapest

V. Rothermere u 12.

Mereinyi Rudolf

Salome c. képe
repr.

Rát Str. 197. l.

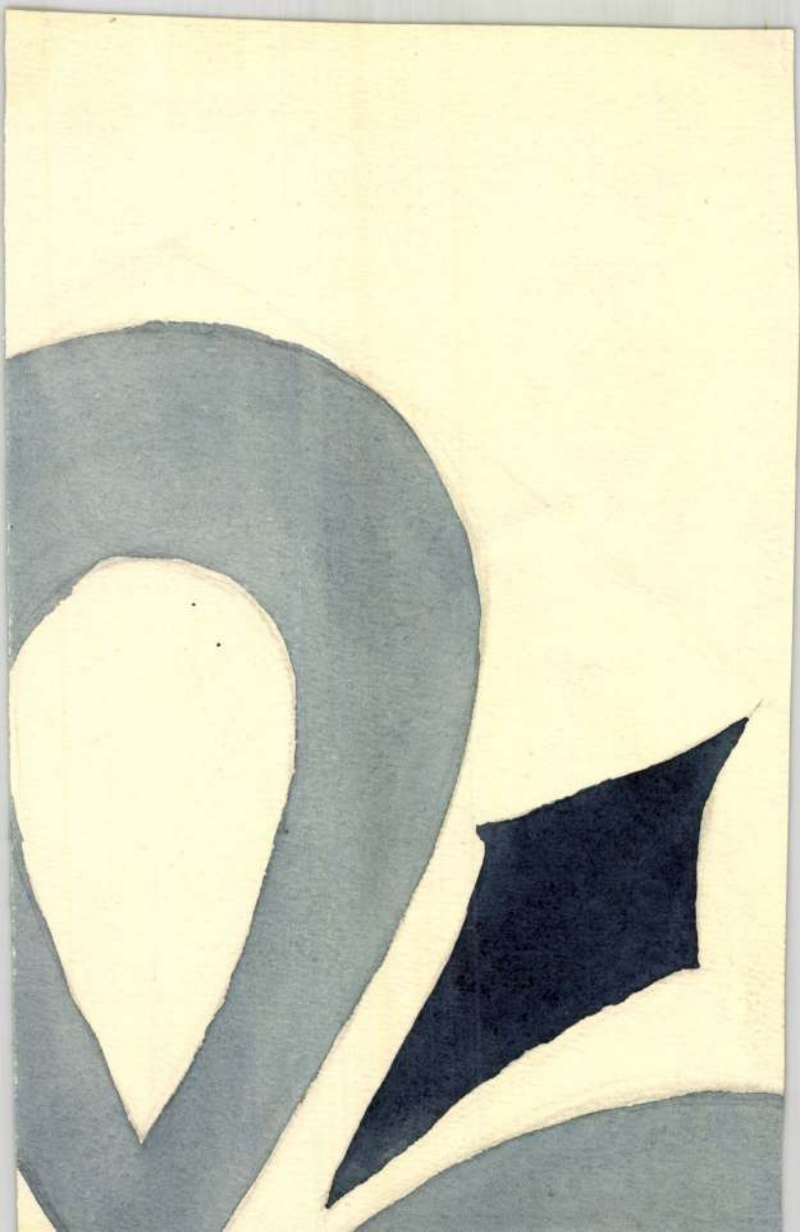

Merényi Rudolf

Rátz L. 198. l.

Merényi Rudolf: Pihenés.

MERENYI *Rudolf*, festő és grafikus, • Nezsider 1893 júl. 19. Zemplényi Tivadar és Réti István tanítványa. Állandó kiállítója 1914 óta a Nemzeti Szalón és a Műcsarnok tárlatainak. Főleg naturalista aktokat fest s grafikai munkáinak is leginkább női akt a tárgya. 1925. kollektív kiállítása volt a Nemzeti Szalónban.

E. gy. II 1081

№ 76.

4294. Frans van Mieris id.
~~Jan van Ochtervelt (Uchtervelt):~~
~~Főtevékenységét Hollandiában~~
Sz. Leydenben 1635 április
Hölgy tengeli acvel.
~~Nő arczképe.~~

Térdig látható, balraf
kinyujtott jobb kezére szállt
rot tart. Fürtös szőke haja vállaira oml
kendő védi, melynek vége lelóg, k
vágott szürke atlasz ruhájának pu
Keblén csokorra kötött piros szal

Fa, méretei 23.5:17.7 cm.
~~Gróf Pálffy János hagyomá~~
Jegyzet. Száma a Tör
ban IX:25.

~~Jegyzet. A leltár szerint~~
~~Jan van Ochtervelt: D~~
~~schwarzen Rahmen mit Gold~~
~~16 brt. (II. Salon No. 25)~~

55 (7)

Mérényi Rudolf festő

Podmaniczky-utca 67.

Műesamok

1934. nemz. képzm. kiáll. 375.

Érmek arany VIII. 124

— görög VIII. 124

— római VIII. 124

— magyar VIII. 124.

— külföldi VIII. 124.

Mereuyi Rudolf

Leanyakt c.
kepe repr.
Müvész-Élet

1933. 8. 17.
6. l.

Kérjük olvasóinkat,

könnyítsék meg nekünk az adminisztráció munkáját és takarítsák meg a beszedetés költségeit.

*Az első három számhoz mellékeltük postatakarékpénztári csekkszámlánk (** 21.839) befizető-lapjait. Nagyon kérjük tehát olvasóinkat, hogy esetleges hátralékukat, valamint 1929. évi előfizetési díjukat átutalni méltóztassanak.*

Lapunk bővülése és erősödése csak úgy lehetséges, ha olvasóink pontosan beküldik előfizetési díjukat.

Hiányzó számokat ameddig a készlet tart, szivesen pótolunk.

Kérjük olvasóinkat, sziveskedjenek lapunkat ismerőseik, ba-

Mereuyi Rudolf

Műsarnok

1933. nemz. képzm. kiáll.

428

Mereinyi Rudolf
festő
VI. Andrássy ut 47

MKSz 1947

Mercuji Rezső

lásd

Mův. Krónika

1913. 6 z. 6 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi min'a

Mereényi Rezső

festő

lásd

Lex Magyarás

379 b. l.

Mereinyi Rezsö

szül. Nezsideren 1893

jul. 19. Rk. gimn. érettes.

1914/15. I. negyedéves mint-
vesznöv. Zempléyi T.

1915/16. I. negyedéves n. o.

1915/16. II. negyedéves n. o.

1916/17. II. ötödéves n. o.

1917/18. I. hatodéves Réti T.

1917/18 II. hatodéves "

Magyarczernyai vándorkert. VI. 225.

Mercúryi ~~Dezső~~ Rezső

szül. Nezsiderben 1893
jul. 19. Rk. Gimn. érettsz.
1911/12. I. első osztálybeli
művésznövendék Zempléyi
Tivadarnál.
1911/12 II. elsőosztálybeli n.o.
és Bosznay Irmánál. (Re-
zsőnek írva)
1912/13. I. másodosztálybeli
Zempléyi T. és Pilch D.
1912/13. II. másodosz. n.o.
1913/14. I. harmadosz. n.o.
1913/14 II. " "

Lócsy Lajos dr. VI. 311.

Mereinje Kersō

Thieme Becker

XXIV. 411. l.

(Lyka)

UJ KÖNYVKERESKEDÉS
SZÁSZRÉGEN

Merényi Rezső

1911/12 - 1914/15 I.,
1915/16, 1916/17 II.,
1917/18

Ferképzomfoiskévk

113. l.

Kis- és apróhirdetések

Magyar Nemzet
Főszerkesztő: Boldizsár Iván
Felelős szerkesztő: Parragi György
A kiadásért felel a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: VII. Lenin-krt. 9—11. Telefon: 221—285.
Kiadóhivatal: VII. Lenin-krt 9—11. Telefon: 221—285.
Hirdetési osztály: VII. Lenin-krt 9—11. Telefon: 221—285. 221—293.
Hirdetési osztály csekkszla száma: 61 080
Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat Posta Központi Hirlap Iroda Ü V, Budapest, V., József nádor-tér 1. Tel.: 180-850
Előfizetési díj egy hóra 12 Ft., negyedévre 36 Ft.
Előfizetések csekkszámlaszáma 61.030
Előfizetés vidéken minden postahivatalnál.
Athenaeum Nyomda Fv.: Soproni Béla

RÁDIÓ

EXPRESS-JAVITASOK vidékieknek coronkívül is! **Rádióexpress-szervisz.** Lenin-körút 92. **Tel.: 122—355.**

Vennék magánytól márkás rádiót és villanygramofont. — Majakovszkij (Király) utca 92. T.: 427—853.

Siemens 544 nyujtottsávos csúcsszuper, v. Orion 849/G. kéthangszórós, nyujtottsávos, szekrény, új állapotban, igényesnek eladó. Gyarmat-utca 40. hátsó épület.

Vennék jó áron márkás rádiót és lemezjátszót. Pannonia-u 30. I. 3. Tel.: 204—522.

Rádiójavítás szakszerűen, gyorsan, garanciával. Pogány, Majakovszkij (Király) utca 1/b. (422—056.)

Világvevő márkás rádiót veszek. Garai-tér 18. Tel.: 420-464.

Rádiójavítás gyorsan, szakszerűen: Csala, Bajcsy Zsilinszky-út tizenhét.

Rádiót magánytól készpénzért veszek. Thököly-út 5. fszt. 1. — Telefon: 427—027.

Philips rádió eladó v. motorkerékpárral cserélek. III. Köles-u. 34

HASZNÁLT MŰVÉSZ LEMEZEKET vásárol a **6. sz. KERAVILL** bolt. V., Kossuth Lajos-utca 2. **Tel.: 188—038.**

Gramofonlemezeket és villanylejátszót magas áron vesz: Szent István-krt. 24. Villanyvarroda az udvarban.

Philips legmodernebb zenegép olcsón eladó. Király-u. 98/B. I. 11.

Siemens-Telefunken világvevő és Orion négycsöves rádió eladó. Garai-tér 18. — Tel.: 420—464. hétfőtől.

Siemens univerzális világvevő eladó. Falk Miksa-u. 4. II. 3.

Nagyteljesítményű márkás rádiót veszek. Eva-u. 24. fsz. 7. Tel.: 422—056.

Tízlemezváltós villanygramofon sok lemezzel, diófa szekrényben eladó. Józsa György-út 38. IV. 1.

12 lemezváltós külföldi, nyomógombos, távvezérlős csúcsszuper, különleges zenegép eladó. Ipar-utca 4/b. Altal. 340—234.

Újszerű Orion zenegép 3600-ért. Bacsó (Ranolder)-utca 15. — Técsi.

Használt RÁDIÓT és ZENEGÉPET vásárol a **34. sz. KERAVILL** bolt. **VI.,** Nagymező-utca 14. **Tel.: 224—845.**

Eladó 2+1 rádió rövid, közép. VIII. ker. Szentkirályi-u. huszonhárom. félem. 1.

2+2 Grand Super nagy álló zenegép, bár és lemeztárolóval eladó. Kerekes, Ferenc-krt. 13.

3+1 Orion rádió „Meridor" kötőgép, gyermekágy, sportkocsi eladók. Németvölgyi-út 30/a. I. 2.

Telefunken hatlámpás varázsszemes világvevő rádió olcsón eladó. Erdélyi, Varsó-utca négy, 44 villamossal Róna-utcánál.

Művészlemezek, Dvorák: Új világ, Beethoven: III., V. szimfóniák eladók. XIII. Hajdu 10. Nemoda.

Szimfóniák, komplett opera, művész, táncslemezek külföldi tízlemezváltós eladók, tíztől: Bajcsy Zsilinszky 64. Májai.

FOTÓ, OPTIKA

LABORATÓRIUM felszereléseket Kodasol reflektorokat, spott lámpákat, kézi reflektorokat, kondensorokat, objektíveket, állványokat, nagyító készülékeket vásárol Budapesten az **Ofotért** 2. sz. bolt **Múzeum-körút 13.** 5. sz. bolt **Sztálin-út 31.** 7. sz. bolt **Somogyi Béla-út 14.**

Új „Zorki" T. optikás 1.5 és 3.5 lencsével igényesnek eladó. Paulay Ede-u. 41. III. 2. — T.: 421—475.

Ekzaktához teleobjektívet keresek megvételre! Seidl, III. Selmeci-utca 42. I. 7.

Kisfilmes, távmérős gépet, nagyítógépet, 6x9-ig és előhívótankot vennék. Tel.: 330—692. Baross-u. 83.

Egy 20x180 és egy 30x200 tükrös távcső eladó. X. Harmat-u. 10. V. lépcső, III. 38. Szentes.

Jupiter 1.5 T optika, gyári új, eladó. Tel.: 221—365. Somogyi Béla-út 3/a.

Hatszorkilences Voigtländer Bessa eladó. Tonisator és akváriumok is: Péterhidi, Szentkirályi-u. negyvenhetes, hétfőtől, este hattól hétig.

RUHÁZAT

Férfiruhát, bőrkabátot vagy ballont vennék! Szív-utca 37. I. 12. Tel.: 426—429.

Kosztümök, tavaszi kabát ballonkabát, karcsú alakra, 38-as fél-, magascipő eladó. Guszev (Sas)-utca 4. I. 3.

Vennék egy finom szürke vagy fekete kosztüm szövetet. — Személynök-utca 2/b. VI. három.

Vennék börböri felöltőt privattól középtermetre, kifogástalan állapotban. Eladó 12 éves fiúfelöltő, fiúruhák. Telefon: 327—421. Kálmán 14.

JÁRMŰ

Betegtolókocsit minden kivitelben, kerékpárt minden nagyságban, háromkerekű női, krómozott férfikerékpárt, utánfutókocsit készítek. Minták megtekinthetők: Stefka, Rökk Szilárd-utca 23.

Prima állapotban lévő, 350-es sivatagi DKW motorkerékpáromat elcserélem 200-as BMW, vagy Triumph, vagy Jawáért. Ha rossz állapotban van, akkor is megegyezhetünk. — Nagy S. József motorszerelő, Jászapáti, Szücs-u. 25.

EGYÉB JÁRMŰ

Prima 2 párevezős kielboot eladó. Motorkerékpárt beveszek. Szklena, XIII. Hajdu 111.

„Kalóz" vitorlást vennék. Földényi, XIV. Laki Adolf-utca 76. — (297—538.)

Csónakvétel. Akadémiai Nyomda sportosztálya venne 2 db kétpárevezős kielbootot és egy kisebb halászladikot. Gerlóczy-u. 2. Tel.: 183-990.

Szétszedhető gumikajakot veszek. Tel.: 382—332. Váci-utca 56.

Egy mély gyermekkocsi eladó. Megtekinthető délelőtt. — XIII. Róbert Károly-krt. 38. III. 52.

115 kcm csónakoldalmotor generálozva eladó. Szövetség-u. 2/c. II. em. 20. Este.

Sachs csónakmotor eladó. 129—986. Eötvös utca 38.

Jókarban lévő prima sportkocsi eladó. — Breuer, XIII., Klapka-u. 15.

Keresek jókarban lévő százhuszonötös oldalmotort csónakra László Zoltán, Közlelek-utca 4/a.

Sportkocsi krómozott kitünő állapotban eladó. Érdeklődni este 7—9-ig: Kiss, Gabona-utca 6. II. 7.

Fehér, mély gyermekkocsi eladó. Telefon: 223—128. Madách Imre-út 12.

Csónak oldalmotor, König eladó. Szent István-krt. 7. III. 15. 10—12 vagy 5—7-ig.

Mahagóni sport-siklónajó és 5 HP jó farmotor eladó. XII. Tóth Lőrinc-u. 13. — 354—404.

Kifogástalan állapotban lévő férfikerékpár privátnak eladó. Megtekinthető délután: VII. Dózsa György-út 72. III. 22.

Iker babakocsi mély, kitünő állapotban eladó, Budavári, Erd, Mária-u. 19.

Gyermeksportkocsi jó állapotban (golyóscsapágyas) eladó: — Rothfeld, Izabella-u. 28. sz.

ÍRÓ SZÁMOLÓGÉP

Használt ÍRÓGÉPET, SZÁMOLÓGÉPET, PÉNZTÁRGÉPET készpénzért vásárol **Irodagépipari Vállalat,** V., Bécsi-utca 8. sz

Irógép-, számológépjavítás, karbantartás: Goldberger, Jókai-utca tizenegy udvarban. Tel.: 12—12—84.

Irógépet, számológépet szakszerűen javítok: Szelényi műszerész. Budapest, Lenin-krt. 28. Tel.: 222—076.

ÍRÓGÉPET

VESZÜNK. Telefon: hétfőtől: **355—715, 358—714.**

Irógép, számológép javítás. Rózsa műszerész. Alsóerdősor 22. Telefon: 221—125.

Irógépjavítás, karbantartás: Kovács műszerész, Kertész-u. 46. Tel.: 428-141.

Szorzógépet készpénzért veszünk. — Írásbeli ajánlatokat „Sürgős ÁH" jeligére kérünk beküldeni a főkiadóba.

Jókarban lévő Iró- és számológépet készpénzért veszünk. — Pestmegyei Mezőker Gondnokság, Üllői-út 2. sz.

VARRÓGÉP

Varrógép Singer süllyesztős eladó. Lenin-körút 27. III. 16.

HASZNÁLT háztartási és szabóipari **varrógépet** vásárol a **3. számú KERAVILL BOLT VII., Rákóczi-út 14.** Tel.: **221—095.**

Mindenféle varrógépek szakszerű javítását vállalja Bachrach szaküzlet. Dohány-u hatvankettő. Telefon: 222—687.

Singer süllyesztős varrógép eladó. Weselényi-utca 18. fszt Tel.: 421—033.

Egy süllyesztős varrógép kifogástalan állapotban eladó. — Cím: Fenyves. Pozsonyi-út 9.

Singer süllyesztős varrógép eladó. Weselényi-utca 18. fszt. Tel.: 421—033.

Varrógépet veszek, karikanajósat, háztartásit. — Weiner, Amerikai-út 85. Tel.: 296—389.

Süllyesztős varrógép eladó. Mária-utca 1. Saroküzlet mellett.

Süllyesztős Singer varrógép eladó. XIV. Mogyoródi-út 151/a. Közértház.

Varrógép eladó (kifogástalan). Rákóczi-út 80 fszt. 10.

Singer varrógép, süllyesztős olcsón eladó. Népszínház-utca 21. Mázolómühely.

Singer süllyesztős varrógép, alig használt, 2.500-ért eladó. Pesterzsébet, Ilona-utca 12. Jókai Mór utcából nyílik.

Hosszúhajós varrógép eladó. II. Kisrókus-u. 3. I. 1.

MŰSZER

Elsőrendű villanyborotvát veszek. Fuchs, Váci-u. 4.

GÉP, SZERSZÁM

Megvételre keresünk **jegelhető jó állapotban** lévő **fagylalttárolókat** Sürgős ajánlatokat: **Cukrászati gyár,** Szvetenai-utca 20. sz.

Esztergapadot 3.5—4 m csúcstávolsággal, jóállapotban megvételre keresünk, esetleg kisebb fémmegmunkáló üzem gépberendezése is érdekel, Budakalászi Textilművek, anyagbeszerzés: 162—087.

AUTOSYPHON

készülék javítása, patroncsere ILLATSZERTÁR, IX. RÁDAY-U. 15.

HELYISÉG

Rezsitársat keres Lenin-körúton a Dohány-utcától a Majakovszkij-utcáig, vagy Rákóczi-út páros oldalán Somogyi Béla és Körút között lévő üzlettel. „Töltőtollas 23524" főkiadóba.

ÁLLÁS, VÁLLALK.

FÉRFI ÁLLÁS

Gondnoki, felügyeleti állást vállalnék. Kereskedelem, gépészet, gazdaságba, Lőrinczy, Ó-utca 40.

Technikusok, motorszerelők és lakatosok felvételt nek a Sztálinvárosi Mélyépítőipari Tröszt Gépjavító és Gépkölcsönző önelszámoló egységénél, Sztálinváros.

Budai jövedelmező házfelügyelőségemet, szép lakásért átadom. Mártírok-útja 49. — Trafikba kérem a címet.

Színházi üzem asztalosokat alkalmaz. Jelentkezés: Csokonai-utca 3. alatt.

Kerthez értő nyugdíjas házaspárt félkert jövedelemmel azonnalra felveszek. „Szolgálati lakást adok" jeligére főkiadóba.

Jóljövedelmező házfelügyelőségem 2 szobás komfortos lakás, segédházfelügyelő van, elcserélném 2 szobás összkomfortos lakással, csak igényjogosult. V. Ferenciek-tere 4.

Közhivatal keres római-parti csónakházhoz gyakorlott garage-mestert. „Rómaipart" jeligére főkiadóba.

1. sz. Mélyépítő Vállalat központi telepe azonnali belépésre keres vasesztergályos, marós, lakatos szakmunkásokat. Cím: Budapest, XIV. Dongó-u. 9—11.

Házfelügyelőség lakásért betegség miatt átadó. Akácfa-u. 32.

Tricíklis áruszállítót keres küldöncvállalat. Csak 40 éven felüliek jelentkezzenek. Teleki Pál- u. 20. fszt. 7.

Autófényezőt felveszünk. Fővárosi Autóbusz Főmühely. Bp., X. Gyömrői-út. 156-158

Elcserélném félkomfortos, gázos házfelügyelőségemet 2 szobás komfortosra. József-körút 68.

Motortekercselő és villanyszerelő mester állást keres. Mecseki, Újpest, Török Ignátz-utca 24.

Házfelügyelőségem elcserélem, egy vagy kettőszobás komfortosra. Thék Endre-u. 5. sz.

Jól jövedelmező házfelügyelőségem elcserélném kétszobás utcai összkomfortos lakásra, Népszínház-u. 27. sz.

Elcserélném házfelügyelőségem szobakonyhás lakásért: VI. Zichy Jenő-u. 23.

Kertgondozást vállal házaspár lakásért. — Éjjeliőrséget vállalok Telefon: 496—518. — Kerekes.

Motorvezetőnek teher v. személyre ajánlkozom. H. I. Kaplony-u. 9.

Virágkertészetbe női munkaerőt keresünk, kolletktívre, Budatétényné: Jelentkezés hétköznap este: Bartók B.-út 49. virágüzletben.

Fiatal perfekt gép- és gyorsíró bármilyen esti munkát vállal. Váradi Ilona, Alsóerdősor 26.

II. ker. Lóczy Lajos-u. 3. sz. alatti csecsemőotthon a tejkonyhára komoly megbízható munkatársat keres, aki jól és pontosan tud számolni. Más előképzettség nem szükséges.

Perfekt gép-gyorsírásban, bérelszámolót, SZTK, üzemkönyvelő tisztviselőt (nőt) keres szövetkezet. — Síp-utca 7.

Takarításért szobát adok. Bartók Béla-út 50 III. 1. vasárnap délelőtt.

Kezdő gyors- és gépíró állást keres, csak Budapest területén: VIII. Kálvária-tér 11. II. 13.

OKTATÁS

Tanárnő magánvizsgákra, érettségire előkészít. Iskolásokat korrepetál. Lenin-körút 85. I. 10

Cigányosan, kotta nélkül tanuljon zongorázni zongoratanítónőtől. — Váci-út negyvenhét/D

Kezdőket három hónap alatt megtanítok magyar nótát zongorázni. Paulay Ede-u. 56. földszint 4.

Helyesírásra, számolásra, szépírásra, zsinórírásra, általános- és középiskolai vizsgákra **egyénileg** előkészít, korrepetál: Tanárnő. Ferenc-krt. 24. II. 2. Értekezés egész nap.

Magánvizsgákra előkészítés. Vidékieknek is. „Dr. Nagy tanár." Váci-utca 85.

Angolul — németül megtanulhat perfektül, külföldön iskolázott, diplomás szakembernél 426—013.

Általános és középiskolai vizsgákra előkészítés! Nyelvoktatás! Dr. Eyssen Gyula, Damjanich-utca három, földsz. négy. Telefon: 427—454.

Német-angol okl. tanárnő oktat. Telefon: 382—073

Német, angol egyéni modern nyelvoktatás, kiváló tanerő: 127—450

Szépírás, helyesírás, számtan, mértan, általános iskolai vizsgákra előkészít, korrepetál szakember, több évtizedes gyakorlattal. T.: 330—276.

Angolul, franciául perfektül megtanítom: Nyelvmesternő, Vörösmarty-utca hatvankilenc, II. 7.

Angolul, németül három hónap alatt megtanítom. Szakvizsgára előkészítem: 358—476.

Gyorsírás, gépírás (gyakorlás lehetséges), helyesírás, szépírás, számolást tanít egyénileg, általános iskolai vizsgákra előkészít, tanítónő. Lóránd, Légrády Károly-u. 33. II. 2.

Kereskedelmi iskolai anyag korrepetálása: VII. Somogyi B.-út 5. I 3/a. Érdeklődés du. 6—8.

Műszaki főiskolai anyag, szerkesztő rajz, ábrázoló mértan korrepetálása. VII. Somogyi Béla-út 5. I. 3/a. Érdeklődés: d. u. 6—8.

Kereskedelmi iskolai üzemgazdasági szaktárgyak korrepetálása József-krt. 19. II. 5.

Német tanár olcsón tanít. Lenin-krt. 15. III. 36 Bal csengő.

Angol anyanyelvűnél olcsó tanítás. József-körút 19. II. 5.

Tanulók korrepetálása öt órától. Szaktanárnál: Marx-tér 4. II. 19.

Kereskedelmi iskolai, közgazdasági egyetemi szaktárgyak vizsgaelőkészítése: XI., Bocskay 7. III. 1.

GYERMEKGONDOZÁS

Gyermekgondozónőnek ajánlkozik nagyobb gyermek mellé és háztartásban is segédkezne, vidékre is megyek. „Igazi otthon 9627" jeligére főkiadóba.

Magános idősebb gyermekgondozónőt keresünk 4 hónapos leánykához vidékre családtagként kezelfük „Gyermekszeretet 23556" jeligére főkiadóba.

Rózsadombi villában gyermekeket üdültetek félévestől, iskolaidényre is. 360—237.

Gyermekeket üdültetek bőséges ellátással, iskolásokat is. — Tel.: 351—838.

Gyermekgondozónő hosszú gyakorlattal állást keres bejárással. Jelige: „Jólelkű" Hirdetőbe, József-krt. tizennégy.

EGYÉB VÁLLALKOZÁS

Szabásmintáját elkészítem, anyagát, alakítását átszabom. — Humay Rózsi, Somogyi Béla-út 7. II. 13.

Kétszemélyes barokk, epedás rekamié különlegesség, fotel, szék, egyszemélyes epedás rekamié, asztal készítés, alakítás olcsón. Elsőrendű munka. Szent István-körút 26. Schiffnél.

Ringlizés táskákban övekben, divatos gouvre-plissé, himzések azsúrozás, gombáthúzás, előrajzolás: Braun Jenő, egyedül dolgozó kisiparos szaküzletében: Aggteleki-utca 4

Előrajzolás, plisszé, himzés, fündérujjak Lenin-krt 17

Házikabátot, köntöst pizsamát, frottirköpenyt hozott anyagból méret után. — Kálmán, V., Sas-utca 6 I. 5

Huko ágyjárókát készítek, meghosszabbítok, javítok: Huko, Ilka-utca harmincöt.

Nagyon kedvező fizetési kedvezménnyel készítek: rekamiét, fotelt, székeket, Farkas kárpitos, Weselényi-utca 26. Bejárat Nagydiófa-utcából.

Vogel csillárkészítő javít, átalakít, felüvegez. VIII Horváth Mihály (Mária Terézia)-tér 1.

Kolonial kétszemélyes garnitúra, fotelek készítése, javítása, tisztítás, bőrbútor festés: Kendi kárpitosnál, Semmelweis-utca hét.

Ablakredőny szakszerű javítása, kulcskészítés, zárjavítás! — Kiss. értesítést tel.: 423—330 öt óráig.

Kozmetika, szépségápolás fogvasztómasszázs. Thököly-út öt I. öt

Szőnyegjavítást vállalok, Weisz, VII., Kazinczy-u. 6/b. I. 9.

Modern ruszkiczai márvány **SIRKÖVEK** **Balázs kőfaragónál,** VIII. Szigetvári-utca 25/F Telefon: 338—419.

Poloskairtás, patkányirtás jótállással: Horváth, Majakovszkij (Király)-u. 75. Tel.: 223—821.

Kárpitosmunkát házinál, házonkívül vállalok: Váradi, Királyutca harminckettő, udvarban.

Meglepően olcsón készítek kétfekhelyes rekamiét fizetésköynyítéssel: Weselényi-utca harminchat. Tel. 227—192.

Rekamié önműködő, kétszemélyes, fotelt, széket készítek. Kárpitosmester, Zichy Jenő-u. 33.

Szobafestés legszebb kiviteiben Bárdosinál, Akácfa-u. 30. — Telefon: 422—615.

Nyakkendőjét gyönyörűen újjáalakítom 4 forintért. Parányiné, József-krt. 28

Szobafestést elsőrendű kivitelben vállalok részletre is. Faragó, Üllői-út 109/c. Tel.: 331—493.

Rekamiét, fotelt, széket készítek, használt rekamiéját, garnitúráját becserélem. Fizetéskönnyítés. Horváth Mihály (Mária Terézia)-tér 14. Templomnál.

Szobafestést garanciával vállalok jutányosan három havi részletre is. I., Fiáth János-utca 10. Telefon: d. u. négytől 160-911.

Kárpitos házakhoz mindenkinél legolcsóbban ajánlkozik. Szabó, Lónyai-utca 34

TÁRS, PÉNZ

Kötőiparengedélyest keresek Érdek ödni: 296—353. Este: 223—785

VEGYES HIRDETÉS

Szőlőoltványok. Ingasgyüjtemények Hazai gyökereseket termelőtől: Dér Ferenc Ahasár Galamb-út

Méhcsaládok, erős egészséges, olcsón eladók, XI. Bartók Béla-út 119.

Eladó 10 drb. Hunor rakodó kaptár, majdnem új, menekülő ürrel vándorásra kitünő. Katona méhész. Baja. Bezerédi-utca 2. szám.

Vállalatunk vásárol hajókoffereket. Ajánlatokat: Hungarotex Textilkiviteli Vállalat Gondnokságára, — Budapest, V., József nádor-tér 5—6. sz. alá kérjük.

Szőlőoltványok: Gyökeres Berlandi I. oszt. 1.40 Ft, II. oszt. —.70 Ft. Gyökeres Burgundi —.50 Ft. Fülöp György, Abasár, Kossuth 522.

Divatját múlt és tört ezüst tárgyait készpénzért vásárolják meg az ÓRA ÉS ÉKSZERKERESKEDELMI VÁLLALAT BOLTJAI

Week-end-háznak megfelelő lakókocsi eladó, megtekinthető: XIII. k. Szent László út 23. Eötvös Gábor.

Veszek háztartási gázpalackot: Mészáros József, Makó, Szérluk Miklós-u. 11.

Vállalati konyha részére 60—100 kg húsmennyiség tárolására alkalmas **JEGES-HŰTŐSZEKRÉNYT** vennénk. Nőiruhagyár, Budapest, XXII. Terv-u. 1—3. Tel.: 269—815.

ÜZEMKÉPES állapotban lévő újabb típusú használt **porszívót, padlókefélőt,** VENTILLÁTORT és HAJSZÁRÍTÓT teljes tartozékkal vásárol a 11. sz. **KERAVILL** Bolt. VI. Lenin-krt 101. Telefon: 125—531.

Kalapja piszkos formátlan? Rendbehozza Lampert, Jókai-tér 6. udvarban.

Információ, tudakozódás Nverges hiteltudósító iroda Rákóczi út harminchat. 225—314

NYAKKENDŐ-JAVITÁS, gyorsan, szakszerűen Népszínház-utca 24. Aggteleki-u.-i oldalon

LABORATÓRIUMI BÚZFÜLKE elsőrendű csempézett kivitelben sürgősen **eladó.** Material Szövetkezet, Szvetenay-utca 18. 342—653.

Por-szívót KÖLCSÖN VEHET **KERAVILL** -TŐL Boltjaink a város minden részében Kölcsöndíj: egy napra Ft 12.— fél napra Ft 7.—

„Buksi" kötőgép bérbeadó. Érdeklődni: Hiradó mozi büfféjében.

Fejős kecskék gidákkal eladók. Pesterzsébet Ady Endre 53.

Elveszett múlt hó 29-én egy drótszőrű foxi, fehér, fekete folttal, hím, feje sárga, farka egész rövid, Jimi névre hallgat. Megtaláló magas jutalom ellenében hozza vissza. VII. Tivadar-u. 2. II. 19. — (Almásy-térnél.)

Bélyeget magyar és külföldi sorokat vennék. Somogyi Béla-út tíz. fő dszint.

Eperpalánta, tűzdelt föld'abdával kapható. Évelő sziklanövény-kertészet. XII Bürök utca 13. Tel.: 355—635

Vikendház nádfallal, kétszárnyas garázskapu, Pestszentlőrinc, Szentágota-u. 4. Temetőnél.

Nagy lakását költségmentesen megosztja **Lakáscseréjét lebonyolítja**

Átadó lakását közületi célokra készpénzkártalanítás ellenében átveszi

FIK

KIRENDELTSÉGEINK:

II., Moszkva-tér 4.
III., Óbuda, Kórház-u. 42.
IV., Újpest, Bajcsy Zs.-út 8.
VIII., József-krt. 67.
X., Kőbánya, Kőrösi Cs.-út 11.
XI., Fehérvári-út 21 B.
XIV., Thökö y-út 152.
XIX., Kispest, Kossuth-tér 1.
XX., Pesterzsébet, Ady E.-u. 82.

Keresünk megvételre Kühne — Hoffher — Schrantz M 66 v. KDC-jelű nagyméretű új vagy használt jókarban lévő szecskavágót. „Erdőkémia" Termelési Osztály, Bpest, V., Veres Pálné-u. 17. sz.

Kifogástalan állapotban lévő **LÓNYÍRÓGÉPET** veszünk felszerelésel. **Jégértékesítő,** VIII. Aggteleki-u. 21.

Keresünk megvételre 5 fm kétsoros görgős láncot T = 38,1 mm + b = 25,4 mm, D = 22,2 mm. Ásványolajkutató és Mélyfúró V. Sztálin-út 53.

RÉGI KÖNYVEK

150 különböző szépirodalmi, klasszikusok, Révai Lexikon, Magyar Nemzet Története stb., esetleg szekrénnyel eladó. — Rákóczi-út 30. ½ em. 6. sz.

Eladnám értékes francia, angol, német tudományos, szépirodalmi könyvtáramat. Hétfőtől délutánonként: Személynök-utca 2/B. Kovács

Latin és más nyelven régi könyveket vásárolnék. Kizárólag levélhívással: Nemes A. Pannonia-u. 33.

ALBÉRLETI SZOBA

Franciában vagy németben perfekt idősebb nőnek bútorozott szobácskát és ebédet adok kisleányaim déli ebédi foglalkoztatásáért. Hadikné, Margit-utca 11.

NYARALÁS, ÜDÜLÉS

Mátrában egész időre szoba kiadó. Érdeklődés: 162—715.

Szabadsághegyen 5—6 éves fiúgyermek nyaraltatását elvállalom. „Kifogástalan 23561" jeligére a főkiadóba.

1952-es építőipari számlakeret teljes ismeretével rendelkező kontírozó könyvelőt és perfekt gyors- és gépírónőt keres Sztálinvárosi Mélyépítő ipari Tröszt részletes önéletrajzzal, személyes jelentkezés folyó hó 21-én, hétfőn reggel 9—11 óra között: Budapest, V., Géza-u. 1. jobb lépcső. I. emelet.

Nyugdíjasokat díjszedőnek alkalmazunk. Leveleket „Teljesítménybér" jeligére a főkiadóba.

Gyakorlattal rendelkező normást, vagy teljesítményelszámolót keresünk azonnali belépésre. Délegyházai Kavicstermelő Vállalat, Délegyháza. Telefon érdeklődés: 220—033 számon. 18—20 óra között.

Budapesti Jégértékesítő Vállalat VIII. Aggteleki-u. 21. **Felvesz:** **HAJTÓKAT, KOVÁCSOT és LÓÁPOLÓKAT.** Vidékieknek díjtalan szállás és kedvezményes vasuti utazás.

Keresünk perfekt kontírozó könyvelőt, 1952. Kálisz ismeretével. Cím: XIII. Meder-u. 9.

SEGÉDMUNKÁSOKAT fizikai munkára (férfit) **felvesznk.** **Anilin és Vegyitermék** V. Gorove-utca 3. sz.

Fővárosi Fűtésszerelési Vállalat keres kizárólag budapesti munkára **KÖZPONTI FŰTŐSZERELŐKET, BETANÍTOTT MUNKÁSOKAT** és szakmunkában már dolgozott **SEGÉDMUNKÁSOKAT** Jelentkezés: Bp., IX. Koppány-utca 5. szám.

Elcserélném modern házban lévő, jól jövedelmező házfelügyelőségemet. Bp., XIII. Gogoly (Zápolya)-u. 23.

Elcserélném házfelügyelőségem 1 vagy 2 szobás fél- vagy összkomfortos lakásra. XIV. Sarkantyú-u. 2. Tel.: 496—698.

Kis jövedelmező házfelügyelőségem elcserélném nagyobbra. József-körút 75.

Segédmunkásokat építkezéshez felvesznk! Guszek, VIII. Kerepesi-út 17.

Elsőemeleti félkomfortos II. házfelügyelőségemet elcserélném megfelelő lakásra. Rökk Szilárd-u. tizenhét.

Házfelügyelőséget elcserélném lakásért. József-krt. 81.

Jó jövedelmezőségű házmesterségemet elcserélném főbérleti komfortos lakásért. Somogyi Béla-út 24.

Liftkezelőnek felvesznk magános nőt fizetés és teljes ellátással. Honvéd-u. 38.

KÖMŰVEST FELVESZÜNK. Jelentkezés 7—4 óráig **Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár,** Budapest, X. Keresztúri-út 30/38

Házfelügyelőségem elcserélném. Hávi 1600.— Ft. jövedelem. Segédházfelügyelő van. II. ker. Mallinovszki-fasor 13—15. Budán.

Elcserélném kisebb házfelügyelőségemet nagyobb házfelügyelőségért. V. Magyar-utca 5.

Kettes házfelügye ő ségem lakásra cserélném. VI., Sztálin-út 21. fszt. 2.

Házfelügyelőségem elcserélem főbérleti lakásért. Sztálin-út kilencvennyo'c.

Gépészmérnök okleveles vezetőállásba elhelyezkedne. Gaál Gábor Áron-utca 23.

Házfelügyelőség Margithid közelében betegség miatt átadó. Gáz 23513" jeligére főkiadóba.

Hüvösvölgyi házfelügyelőségemet jó lakásért átadom. Modori-út 5.

A Söripari Szállítási Vállalat felvesz: autólemezlakatosokat, autószerelőket, autóelektromosszerelőket, vasesztergályost, segédképkocsivezetőket, segédmunkásokat, kocsisokat, lóápolókat. Vidékieknek szállást biztosítunk. Jelentkezés: Budapest, X., Maglódi-út 17. Munkaerőgazdálkodás. —

NŐI ÁLLÁS

Orvosházaspár főznitudó jobb nőt felvesz: Dr. Karossa, Damjanich-u. 38.

Perfekt Evolut könyvelőnő, Kálisz ismerettel elhelyezkedne. H.-né, Régiposta 16. Telefon: 385-065.

Gyakorlott varrónő házakhoz ajánlkozik. Ráday-u. 17. I. 12.

Féléves gyerek mellé bejárónőt felveszek. Érdeklődés vasárnap egész nap, hétköznap este 6-tól: Reiner, Marx-tér 5. III. 7.

Tavaszi, nyári ruháit, gyermekruháit jutányosan kiszabom, divatosra átszabom. — Varrodámban saját maga megvarrhatja. Régiposta-utca 11. félemelet.

Perfekt gépírónő állást keres, esetleg magános, irodai munkáját, háztartását ellátná. Kitűnően főz. Szabó, Erzsébet-királyné-út 11.

Közület támogatásával lebonyolítandó akciókhoz budapesti nagyvállalat azonnal felvesz tárgyalóképes nőket és férfiakat. — Leveleket „Zártkeret" jeligére a főkiadóba.

Nyugdíjasokat díjszedőnek alkalmazunk. Leveleket „Teljesítménybér" jeligére a főkiadóba.

Német, francia, angol tolmács munkát keres. II. Apostol-u. 5. I. 2.

Rózsadombi villában gyermekeket üdültetek bőséges ellátással, iskolásokat is. — Tel.: 351—838.

Gyermekgondozónő hosszú gyakorlattal állást keres bejárással. Jelige: „Jólelkű" Hirdetőbe, József-krt. tizennégy.

EGYÉB VÁLLALKOZÁS

Szabásmintáját elkészítem, anyagát, alakítását átszabom. — Humay Rózsi, Somogyi Béla-út 7. II. 13.

Kétszemélyes barokk, epedás rekamié különlegesség, fotel, szék, egyszemélyes epedás rekamié, asztal készítés, alakítás olcsón. Elsőrendű munka. Szent István-körút 26. Schiffnél.

Ringlizés táskákban övekben, divatos gouvre-plissé, himzések azsúrozás, gombáthúzás, előrajzolás: Braun Jenő, egyedül dolgozó kisiparos szaküzletében: Aggteleki-utca 4

Előrajzolás, plisszé, himzés, fündérujjak Lenin-krt 17

Házikabátot, köntöst pizsamát, frottirköpenyt hozott anyagból méret után. — Kálmán, V., Sas-utca 6 I. 5

Huko ágyjárókát készítek, meghosszabbítok, javítok: Huko, Ilka-utca harmincöt.

Nagyon kedvező fizetési kedvezménnyel készítek: rekamiét, fotelt, székeket, Farkas kárpitos, Weselényi-utca 26. Bejárat Nagydiófa-utcából.

Vogel csillárkészítő javít, átalakít, felüvegez. VIII Horváth Mihály (Mária Terézia)-tér 1.

Kolonial kétszemélyes garnitúra, fotelek készítése, javítása, tisztítás, bőrbútor festés: Kendi kárpitosnál, Semmelweis-utca hét.

Ablakredőny szakszerű javítása, kulcskészítés, zárjavítás! — Kiss. értesítést tel.: 423—330 öt óráig.

Kozmetika, szépségápolás fogvasztómasszázs. Thököly-út öt I. öt

Szőnyegjavítást vállalok, Weisz, VII., Kazinczy-u. 6/b. I. 9.

Modern ruszkiczai márvány **SIRKÖVEK** **Balázs kőfaragónál,** VIII. Szigetvári-utca 25/F Telefon: 338—419.

Poloskairtás, patkányirtás jótállással: Horváth, Majakovszkij (Király)-u. 75. Tel.: 223—821.

Kárpitosmunkát házinál, házonkívül vállalok: Váradi, Királyutca harminckettő, udvarban.

Meglepően olcsón készítek kétfekhelyes rekamiét fizetésköynyítéssel: Weselényi-utca harminchat. Tel. 227—192.

Rekamié önműködő, kétszemélyes, fotelt, széket készítek. Kárpitosmester, Zichy Jenő-u. 33.

Szobafestés legszebb kiviteiben Bárdosinál, Akácfa-u. 30. — Telefon: 422—615.

Nyakkendőjét gyönyörűen újjáalakítom 4 forintért. Parányiné, József-krt. 28

Szobafestést elsőrendű kivitelben vállalok részletre is. Faragó, Üllői-út 109/c. Tel.: 331—493.

Rekamiét, fotelt, széket készítek, használt rekamiéját, garnitúráját becserélem. Fizetéskönnyítés. Horváth Mihály (Mária Terézia)-tér 14. Templomnál.

Szobafestést garanciával vállalok jutányosan három havi részletre is. I., Fiáth János-utca 10. Telefon: d. u. négytől 160-911.

Kárpitos házakhoz mindenkinél legolcsóbban ajánlkozik. Szabó, Lónyai-utca 34

TÁRS, PÉNZ

Kötőiparengedélyest keresek Érdek ödni: 296—353. Este: 223—785

VEGYES HIRDETÉS

Szőlőoltványok. Ingasgyüjtemények Hazai gyökereseket termelőtől: Dér Ferenc Ahasár Galamb-út

Méhcsaládok, erős egészséges, olcsón eladók, XI. Bartók Béla-út 119.

Eladó

EGY RÉGI, HARCOS ANGYALFÖLDI ÜZEM
AZ ÚJ TAKARÉKOSSÁGI MOZGALOMBAN

Üzemeink egymásután csatlakoznak a Győri Vagongyár kezdeményezéséhez és adnak vissza jelentős összegeket ez évi tervberuházásukból népgazdaságunknak, természetesen anélkül, hogy feszített tervük elvégzését ez befolyásolná. A gyár műszaki vezetői döntik el, melyek azok a beruházási tételek, amelyek nem okvetlenül szükségesek; egészséges, új ötletek születnek, újabb rejtett tartalékok kerülnek felszínre.

Angyalföld egyik legrégibb és legharcosabb üzeme,

a Láng Gépgyár

sem akart lemaradni a beruházási takarékosság terén. A gyár műszaki értelmisége különösen szívén viselte, hogy a Láng Gépgyár példamutatóan vegye ki részét ebből az akcióból. Összeült tehát a Láng Gépgyár »agytrösztje«. *Dömötör* József, aki a Győri Vagongyár szerszámlakatosából lett a vállalat igazgatója, *Erdősi* Nándor munkaérdemrendes főmérnök, a gyár műszaki igazgatója, *Lovászi* László mérnök, a tervosztály vezetője, *Komoróczy* László, az üzem fődiszpécsere, *Makádi* András mérnök, főtechnológus, a gyártástervezés vezetője, *Masszi* Tibor mérnök, a programmiroda vezetője és *Meszéna* István technikus, beruházási csoportvezető. Dömötör József igazgató, aki felszabadulásunk ünnepén, április 4-én kapott Munkaérdemrendet, kiadta a rendelkezést:

— Felül kell vizsgálnunk az 1952-es termelési tervet, mindent alaposan meg kell néznünk.

Nem volt kis munka. A hét kiváló szakember nekifogott a termelési terv átvizsgálásának, megvizsgálta azt is, hogy

a gépek kihasználása

milyen mértékű. Ekkorra már tisztán állott előttük a feladat: a gépkihasználás fokozásával, a jobb, korszerűbb technológia bevezetésével és a több műszakra való áttéréssel kell az eddigi tervfeladatot a beruházási keret csökkentése ellenére teljesíteni.

— Vagyis túlteljesíteni! — tette hozzá Makády András főtechnológus.

Természetes volt a műszaki vezetők előtt Makádynak ez a megjegyzése. A Láng Gépgyár az első negyedévi feszített tervét 107.4 százalékra teljesítette; húsz lokomobillal adott ez idő alatt többet exportunknak, mint amennyit a tervelőirányzat előírt. Dicséretet is kapott ezért.

1,777.000

forintos beruházási megtakarítást sikerült biztosítani a műszaki vezetőségnek, amely összeg az 1952-es beruházás 25.3 százalékának felel meg!

Egy külföldről behozandó horizontálgép és egy karusszelpad ez évi beállításáról mondott le az üzem 1,270.000 forintos értékben, ugyanekkor a gépek átcsoportosításával és jobb kihasználásával elérte, hogy a vállalt feladatnak maradéktalanul meg tudjon felelni.

— Első lépés volt a beállítandó új gépek helyett a meglévő szerszámgépeken korszerű technológiai megmunkálás kidolgozása — mondja Lovászi László mérnök. — A gyorsvágás kiszélesítésével, valamint az üzemben »házilag« előállított speciális szerszámok és készülékek számának növelésével tudjuk pótolni az új gépeket és maradéktalanul megvalósítani feszített tervünket. Nagy szerepe van ebben Makády András sztahanovista mérnöknek, aki a gyorsvágás terén elismert szaktekintély; ezenkívül állandó kutatómunkát is végez. Ő irányítja a gépek megfelelő átállítását. A beruházási megtakarítás többi része az építkezéseknél végrehajtott anyagmegtakarításból keletkezett. A versenymozgalom kiszélesítése, amely különösen most,

a május 1-i felajánlások

alkalmával mutatkozik meg, ugyancsak olyan »aranyfedezet«, amellyel számolhatunk.

A versenymozgalomról már *Kovács* István versenyfelelős ad részletes felvilágosítást.

— A műszaki értelmiség élenjár a felajánlások teljesítésében. Ennek tudható be, hogy az üzem dolgozói a munka ünnepe, május 1. tiszteletére hárommillió forint értékű felajánlást tettek, s ahogy ez már nálunk szokásos, ezt nemcsak teljesítik, hanem túl is teljesítik majd. Olyan dolgozóink vannak, mint *Diks* Ferenc sztahanovista jelvényes esztergályos, aki félévi tervének befejezését vállalta és a mai napon már július 14-nél tart. Vagy *Herold* Béla marós, aki a munka ünnepére ez év október 1-ig kiszabott munkáját végzi el. Olyan brigádjaink, mint a *Zalka Máté* csőszerelő-brigád, amely április havi tervében

28 lokomobil helyett 32

darabot szerel fel; olyan nődolgozóink, mint *Sápi* Erzsébet gépmunkás, aki május 1-re július közepéig szóló tervét végzi el. Dolgozóink tudják, hogy az itt készült turbinák és lokomobilok messzire elviszik az egyre fejlődő magyar ipar jó hírét és hozzájárulnak ahhoz, hogy mezőgazdasági országból minél előbb ipari országgá váljunk. Szovjet színesfém és gyapot, lengyel koksz, román fa lesz a mi gépeinkből, fontos nyersanyagokat kapunk érte nagy barátunktól, a Szovjetuniótól és a népi demokratikus országoktól. Értelmiség és gépmunkás vagy segédmunkás egyaránt azért dolgozik, hogy erősítse a béke hatalmas táborát; ha takarékoskodunk, azt is magunknak tesszük...

Kovács István versenyfelelősre egymás után nyitják rá az ajtót. Folyik a részlegek versenyének napi kiértékelése, ami erősen fokozza a verseny lendületét. Kint a gyárudvaron hatalmas épületet vakolnak. Befejezéshez közeledik az új kazánszerelde és vegyigépműhely, amely a gyár kapacitását hatalmas mértékben növelni fogja. A Láng Gépgyár műszaki értelmisége jó munkát végzett, erről beszél az 1,777.000 forintos beruházási megtakarítás is.

F. R.

MERÉNYI RUDOLF: KOHÁSZ

Az ötéves tervben a vas és acél országává leszünk s hogy valóban azzá legyünk, ezt elsősorban a nehézipar fejlődése, a vas- és acéltermelés egyre növekvő iramа teszi lehetővé. A most közzétett tervjelentés szerint gyáriparunk az elmúlt negyedévben 101.7 százalékra, ezen belül a nehézipar 102.1 százalékra teljesítette a tervet. A vasat és acélt adó kohóipar 21.9 százalékkal termelt többet ebben a negyedévben, mint tavaly, ugyanezekben a hónapokban.

A tervjelentés számadatai mögött a dolgozók tömegeinek hősi helytállása, lelkes munkája áll. A nehézipar, a vasat és acélt öntő kohók eredményeit nézve a mind nagyobb teljesítményeket elérő dolgozókra a kohászokra gondolunk.

Oha — egy város, távol Moszkvától

Távol Moszkvától és Leningrádtól, a Szovjetunió legkeletibb határán van egy sziget. Kincsek szigetének is nevezhetnénk, de a térképen csak ennyit olvashatunk: Szahalin. Mikor Moszkvában, a Szpaszkij-toronyban

éjfélt jelez a Kreml harangjátéka, Szahalin szigetére már reggel köszönt.

Moszkvában és Leningrádban becsapódnak a színházak kapui, a dolgozók pihenni térnek otthonukba, s Szahalin szigetén már az iskolába siető zsivajgó diákgyerekektől hangos a reggeli utca.

Sokan vannak, akik Szahalint puszta, néptelen szigetnek képzelik, ahol nincsenek városok, élénk települések és széles országutak, amelyeken autók suhannak. Igaz, sok mindent megtalálunk napjainkban is abból, ami a természet szépségének nagy erejével lenyűgözte *Csehovot*, amikor Szahalinon járt. Találunk zabolátlan vad folyókat, amelyek az év bizonyos időszakában megtelnek lazaccal; cobolyokat és hermelineket, amelyek ágról ágra ugrálva száz és száz kilométert tesznek meg anélkül, hogy csak egyszer is érintenék a földet. A sziklapadokon ezer és ezer madár ül, sirályok, halászsasok, sarki vércsék, albatroszok.

A régi Szahalin mellett azonban van egy másik, egy új Szahalin is. Ehhez az új Szahalinhoz tartozik *Oha* városa, amelyet bárhogy keressük is a régi térképeken, nem találjuk.

1928-ban az Urkt-öböl mellett nagy tengerjáró hajó horgonyzott le. Útasai, amikor meglátták a puszta homokos partot, a kék mohával benőtt vörös fenyőket,

összeszorult szívvel néztek az ismeretlen égre,

amely más volt, mint az az égbolt, amely alól ők érkeztek. De ezek az emberek nem azért jöttek, hogy keseregjenek, hanem hogy építsenek. A párt és a Komszomol küldte őket: kőolajszakembereket, ácsokat, mérnököket, hogy az Urkt-öböl partján várost építsenek. Fejszék csapkodtak, megdőltek az évszázados fák, felhangzott a fűrész sikoltozása, nemsokára felépült az első ház. A szahalini építők és olajkutatók munkája nyomán új város nőtt ki a földből a tajgán. Sajátságos város volt ez, amely házakból és sátrakból épült a ledöntött fák helyén.

Az erdőben felállították az *olajfúró tornyokat*, megindult a munka és nem sokkal később a csövekből folyt már a kőolaj. Oha városa rohamosan fejlődött, lakossága gyorsan szaporodott. A munkások után családjaik is megérkeztek. Gyermekek az iskolai térképen minden várost megtalálhattak — csupán *Oha* városát nem, amelyet a földrajztudósoknak nem volt még idejük felrajzolni.

A házak és olajfúró tornyok építői előrelátóak voltak és a város közepén, hogy városuknak parkja is legyen,

meghagyták az őserdő fáit.

Színházat építettek, ahová télen kutyaszánnal érkeznek környékbeli telepeikről a nivhek, a sziget eredeti lakói. A város fejlődése olyan gyorsütemű, hogy a messziről érkező látogatók alig hiszik, hogy Oha életkora a 25 évet sem éri még el.

Ma az ohai kőolajművek látják el üzemanyaggal az egész határvidék kolhozait és szovhozait, az üzemeket, a teherautókat és repülőgépeket. Nem ok nélkül nevezik Ohát a szahaliniak a »távolkeleti Baku«-nak.

Hasonló ütemű fejlődés tapasztalható egész Szahalinon.

Csehov valamikor azt mondta Gorkijnak

e távoli földdel kapcsolatban: »Ha sok pénzem lenne, szanatóriumot építtetnék itt beteg falusi tanítóknak. Tudja, olyan világos épületet építtetnék, nagyon világosat sok ablakkal és magas mennyezettel. Volna egy gyönyörű könyvtáram, különféle hangszereim, méhesem, kertem, gyümölcsösöm...« Csehov nem érte meg azt az időt, amikor ábrándjai megvalósultak. Mennyire örülne, ha láthatná, hogy Szahalinon nemcsak egy, de nagyon sok világos épületet emeltek »nagy ablakokkal és magas mennyezettel« és sok könyvtár, méhes, kert és gyümölcsös szépíti a szovjet föld legkeletibb vidékét felvirágoztató emberek életét.

A sztálini korszak embere úgy él, hogy megvalósítja, amiről egykor csak ábrándoztak.

Előszó a tenyészállatkiállításhoz

Mezőgazdaságunk fejlődésének mindig jelentős határköve volt a tenyészállatkiállítás. Az idei kiállítás elé is nagy várakozással tekint nemcsak dolgozó parasztságunk, de az ország egész népe. Ez a nagy érdeklődés nem véletlen jelenség, szervesen adódik azokból a mélyreható gazdasági és politikai átalakulásokból, amelyek népgazdaságunk életében végbementek. Az állattenyésztés ügye ma már nem egyszerűen a mezőgazdasági termelés részletkérdése csupán, hanem szocialista fejlődésünk egyik igen fontos feltétele. Az ország lakossága személyes tapasztalatból tudja, hogy milyen nehézséget jelent, ha az állattenyésztés nem fejlődik a kívánt ütemben.

Az ország hús-, zsír- és tejellátásának alapja az állattenyésztés fejlődése. A kormányzatunk ennek érdekében hozta meg az állattenyésztés kétéves fejlesztéséről szóló nagyjelentőségű határozatát. Ezeknek az intézkedéseknek konkrét eredményeit egész dolgozó népünk élvezi és ez tette lehetővé azt is, hogy a jegyrendszer megszűnt.

Az április 26-án megnyíló Országos Tenyészállatkiállítás és Vásár bemutatja majd az ország állatállományának fejlődését, a szocialista szektor nagyüzemi állattenyésztésének kiváló eredményeit, az állami gazdaságok és termelőszövetkezeti csoportok legjobb állatfajtáit. Bemutatják majd a kiállításon azokat az élenjáró tenyésztési módszereket is, amelyeknek segítségével biztosítják az állatok magas termelőképességét.

A szocialista szektor állattenyésztésének fejlesztése mellett kormányzatunk egy pillanatra sem hanyagolta el és messzemenően támogatja az egyénileg gazdálkodó parasztok állattenyésztését. A kiállításon számos egyénileg gazdálkodó paraszt vesz részt állataival. Nagy élmény lesz a kiállítás és tenyészállatvásár az orvosok és kutatók számára is, mert azon bemutatják a Szovjetunió élenjáró tudósainak állattenyésztési tapasztalatát, az új állatfajták kitenyésztésének módszereit és a szovjet emberek természetátalakító tevékenységét. Bemutatja a kiállítás azt is, hogy termelőszövetkezeteink hogyan alkalmazzák a szovjet tapasztalatokat, amelyeknek során számos termelőszövetkezetben az állatok termelékenysége szinte ugrásszerűen emelkedett. Az élenjáró tapasztalatok közül, hogy csak egyet említsünk, bemutatásra kerül a szaporítás biológiai köréből a mesterséges megtermékenyítés eredménye.

Az állattartást igen költségessé teszi az istállóépítkezés. A Szovjetunióban *Stejman*, a világhírű kosztromai szarvasmarha kitenyésztője, kidolgozta a borjak hidegnevelési eljárását, amely lényegesen lecsökkenti az istállószükségletet. A házi építkezéseknél bemutatják, hogyan lehet legelőnyösebben felhasználni a helyi erőforrásokat. Az építkezéshez szükséges anyagokat (vályog, tégla, préselt szalma, kóró, galyfa) házilag állítják elő. Ilyen anyagokból az állatoknak igen olcsó férőhelyet lehet építeni.

Az állattenyésztésben a legfontosabb nyersanyagot és hajtóerőt a takarmány képezi. A kiállításon a takarmánybázis szélesítésének új módszerét is bemutatják.

Nemcsak az emberek, hanem az állatok is szeretik a jó konyhát. A takarmánykonyha kevéssé ismert még. Pedig az állatok rendkívül, meghálálják, ha takarmányukat előkészítjük. Kellő előkészítés mellett a takarmányok könnyebben emészthetők, jobban hasznosíthatók és az ilyen takarmányoktól az állat jobban hízik, több tejet, tojást, zsírt és gyapjút ad. A takarmányfeltárási eljárások, gőzölés, pácolás, darálás, erjesztés, malátásítás, mind-mind bemutatásra kerül az állatkiállításon.

Megismerhetjük a legfontosabb gépeket is, amelyek elsősorban az állattenyésztéssel kapcsolatosak, így a fejőgépet, keltetőgépet, takarmányelőkészítő gépeket, nyírógépeket, stb. A kiállítás nagy figyelmet szentel a különféle állatbetegségek megelőzésére és azok leküzdésére. Tartós és nagy termelést csak egészséges állattól várhatunk.

A kiállítás nem áll meg az állattenyésztés határán, hanem jóval tovább megy, bemutatja, hogy az élelmiszeripar hogyan dolgozza fel az állatokat és az állati termékeket. A látogató közönség mindjárt meg is kóstolhatja a vajat, sajtot, túrót és véleményt mondhat az élelmiszeripar gyártmányairól.

A kiállítás oktató jellegét nagyban emeli az, hogy a földművelésügyi minisztérium a kiállítás alatt szervezi meg az állattenyésztési kongresszust. Ezen a kongresszuson vitatják meg az élenjáró állattenyésztők és a mezőgazdasági tudósok az állattenyésztés időszerű kérdéseit.

(—ás. —gy.)

VIRÁGOS FÁK

Előbb a mogyoróbokrok öltöztek fel hirtelen, szinte máról holnapra. Aztán az aranyeső sárga virágai bomlottak ki, s utánuk egy reggelre rózsaszínű koszorúban álltak a szende barackfák is a hegyoldalakban és a kertekben.

A pesti ember hetekig borúsan nézett az égre, összehúzta magán a kabátot és kedvetlenül baktatott az utcán. A természet két hetet késett, két héttel később érkezett el hozzánk a tavasz. S mintha most ezt akarná pótolni, jóvátenni a mulasztást, olyan hirtelen felmelegedett az idő. A mult héten még téltkabát kellett, mert fogva volt a szélnek és harapott, s ma a tavaszikabát is a fogasra kerül. A fák meg mintha megrészegedtek volna, nyujtogatják és lengetik karjukat a derült ég felé. Napfény veri a hegyek oldalát, virágosak a mezők s reggelente tolonganak a jegeskocsik körül az asszonyok, a gyerekek pedig a fagylaltos felé forgatják a fejüket.

Ünnepnapokon a kirándulók ezrei indulnak el a hegyek felé, megtelnek napbarnitott arcú férfiakkal és nőkkel az erdei utak. Hangosak a hegyoldalak, itt gyerekek játszanak, de amott már ingre vetkőzve hever egy ősz bácsi. Ibolyacsokrok kerülnek a bot végére és a kalap mellé.

Az egyik kirándulló megirigyelte talán, hogy más is élvezi a tavaszt és teljesen megkopasztott egy virágzó fát. Hazaviszi, hogy csak ő gyönyörködhessen a természet tavaszi nászában. Milyen kár a kis fáért! Meztelen és csonka maradt pompás társai között.

De nemcsak a hegyekben pompázik a tavasz, elöntötte fénye a mezőket is. A búza már bokrosodik és a réteken a zsenge füben tarka tehenek legelnek. A madarak meg a fészekrakáshoz készülődnek, a pacsirta részegen énekel a magasban, a hosszúlábú gólya is megérkezett és a fecskék cikáznak a napsütésben.

A kéthetes késést dolgozó parasztságunk is igyekszik bepótolni, hogy utolérje munkájával az előtte rohanó tavaszt. Hangos a határ a munka vidám zajától. Kis kerti gereblyékkel, kannákkal vonulnak az asszonyok, meztelen lábszárukon megvillan a napfény.

És nézd a Dunapartot. Már kikerültek a színes, piros-sárga kertiszékek az ég alá. A vizen meg vadevezősök első próbálkozása folyik. Ismerkednek a közeledő nyár ízével, mert az itt van már valahol a hegyek mögött, a víz színén suhan nesztelenül, mint a felhők árnya.

Este meg is láthatod, ha a víz partján állsz és a hegyek felé nézel, ahonnan fehér csokrok integetnek. De meglátod az emberek szemében is vagy a nők arcán, akik hirtelen megszépültek, mint a virágok a napsütésben. (i.)

JÖN! JÖN!

Magyarul beszélő szovjet film Gorkij gyermekkoráról.

GYERMEKÉVEIM

(Kődös ifjúság)

Irta: GRUZGYEV (Gorkij művei alapján) Rendezte: DONSZKOJ
Operatőr: JERMOLOV Zeneszerző: SVARC

Főszereplők: Magyar hang

Gorkij	LJARSZKIJ	Boldog József
Akulina, nagyanyja	MASSZALITYINOVA	Völcsei Rózsi
Kasirin, nagyapja	TROJANOVSZKIJ	Pethes Sándor
Ljonyka	IGOR SZMIRNOV	Balassa Gabi

Látogassa a Budapesti Éttermi Vállalat éttermi és szórakozó-helyiségeit:

ABBÁZIA — BOLERÓ
SAVOY — BUDAPEST
EMKE — JEREVÁN
KÁRPÁTIA — KIS FÓRUM
APOSTOLOK — PIPACS
SZÍNHÁZ — ANNA
DEBRECENI — EMKE SZALON
KIS ROYAL — BUDAVÁR
ZÖLDFA

Rendezvények vállalása. Kitűnő ételek. Műsorok. Tánc. Kellemes szórakozás. Figyelmes kiszolgálás.

Színes dioptriás
NAPVÉDŐ SZEMÜVEGET
árusítanak az OFOTÉRT boltok Budapesten és az ország minden részén.

Felvételetnek
dömperkezelők, lakatosok
Jelentkezés: I. sz. Mélyépítő Vállalat, Budapest, XIV., Dongó-utca 9/II.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Merényi Valéria

1021

1978. július 23., vasárnap

Merényi Valéria munkája

Ez is Leninváros!

Túl az üzemek hírnevén

Tagadhatatlan: ha Leninvárosról írunk, hallunk, olvasunk, elsősorban a Tiszai Vegyikombinát, az olefinprogram, a Tiszai Hőerőmű az, amit a sorok, a szavak idéznek, amihez a „jó", a „nagyszerű", a „tervszerű" fogalmak szorosan kapcsolódnak. Csak kevés szó esik a városról, amelynek feladata pedig korántsem másodrendű: sőt! Nyugalmas, szép, kényelmes életvitel, megfelelő kommunális és más jellegű létesítmények nélkül, a dolgozókról, a lakosságról való gondoskodás nélkül aligha lehetne bárhol is, — így Leninvárosban is — nagyszerű, világraszóló eredményeket produkálni. Illő hát, hogy időnként erről is halljunk, hallassunk, azokról is szóljunk, akik mindezt megteremtik. Ezért most erről a városról lesz, — ha röviden is — szó.

„Eddig minden tervezett beruházást teljesítettünk. A berek: „ja, van rá pénz is, meg más feltételek is adottak, jobban mint nálunk." S talán nem is alaptalan a vágyódás, bár városaink fejlődésére nemigen lehet sok panaszunk. Tény azonban, hogy a fejlődés megvalósulásáért igen sok törődésre van szükség, sok álmatlan éjszakára. Hiszen zavartalanul építeni a mai kapacitásszűke-világban nem könnyű dolog. Ennek a leninvárosi vezetők is, — és elsősorban ők —, a megmondhatói.

Egy fél év során — persze néhány létesítmény építése már korábban elkezdődött, csak most fejeződött be, —, az alábbiakkal lett gazdagabb Leninváros: átadtak egy huszonnyolc munkahelyes orvosi rendelőintézetet, egy 120 férőhelyes bölcsődét, 50 férőhelyes óvodát, 216 férőhelyes középiskolai kollégiumot, GELKA—Patyolat részére szolgáltatóházat, általános

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 JUL 22
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Merényi Valéria

ZÁG 4

1021

Merényi Valéria munkája

Nagy segítséget jelentenek az ügyes kis kézigépek az építőiparban. Képünkön: Varga Pál, a Sajószentpéteri Vegyesipari Szövetkezet műkövese, a lépcsőfeljáró egyenetlenségét tünteti el.

Fotó: Szabados György

Több hús -

- Hiánypótlás a m
- Nagyjavítás a s
- Új módszerek a

Vannak napok, napszakok, amikor a városok nagyobb boltjaiban sem lehet sertéshúst kapni. Vajon mi az oka? A múlt év második felében és az idei év első harmadában ugyanis bőséges volt az ellátás, gazdag a választék. *Csajági János*, a Borsod megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat igazgatója válaszol kérdéseinkre.

— Körülbelül május közepén érkeztek az első jelzések hozzánk, akkor találkoztunk először ezzel a panasszal. Azonnal el kell mondanunk, hogy a húsiparban keretgazdálkodás van, amely azt jelenti, hogy központi előírás intézkedik afelől; mennyi húst juttassunk az ellátási körzetnek, mennyit a szomszédos megyéknek, Budapestnek és mennyit exportáljunk.

— *Megfelelőnek tartja azt*

MDK

Merényi Rudolf

Parasztgyerekek, rajz

Falatozás, rajz

MAPE 5. kiáll. N.Szal. 1916. nov. 18. 1.

MDK

Merényi Rudolf

A Nyugati pályaudvar.

Akt-rajzok.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 23.l.
Mücs.

Mercényi Rudolf

A Nyugati pályaudvar.

Akt-rajzos.

Mint.

MDK

Merényi Rudolf

Tavasz és ősz, toll

Öreg asszony fej, "

Nyitott ablak, szin.tollr.

Eső után, " "

Paraszt zdvar, " "

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 19. l.-
2o. l.

Merényi Rudolf

Az alant felsorolt müvészek a Nemzeti Szalon 43. csoportkiállitásán vettek részt. Szokolay Béla véleménye a bemutatott müvekről: Kende István: "kissé száraz, rideg látásu," Kornay József: a rajzzal és a szerkezettel küzd", az ifju Lévay Lajos: "festményein kissé patetikus, mesterkélt",
Merényi Rudolf: "rajztudása grafikussá teszi ugy őt, mint Lévay Lajost."
Nyáry Albert: "aktjai édeskések."
Az Ernst Muzeumban Iványi Grünwald Béla és Kisfaludi Stróbl Zsigmond mutatja be müveit, melyekről a kritika ugyszintén beszámol.

ÉLET, Bp. 1925. febr. 1. XVI. évf.
3. sz. 59. lap.

Merényi Rudolf

Szabad Művészet

1952. 4. sz. 177 l.

Ravasz Boriska

A magyar állam és a protestáns-
tizmus Mária Terézia uralkodásának
második felében. (1760-1780)

Budapest, 1935. Sylvester nyomda.
8-r, 113+2 l Füzet

I. 2. p. h.

-.50 P

Merényi Rudolf

Lásd

Arv. Csarnok

(1926 okt) 34. aukc.

383 - 391. sz

1388

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Eperjes.	Vármegyeháza

Merényi Valéria, érettségezett diák.

A Molnár Béla Ifjúsági Ház első emeletén dolgozik a képzőművészeti szakkör, melynek tagjai közé tartozik. Jelenleg két hetet tölt a mártélyi ifjúsági alkotótáborban.

B.S.: Linómetszet, tusrajz, portré.

Déli Hírlap (Miskolc), 1974. aug. 21.

Merényi Valéria

Illusztráció

Ernst Strittmatter: A gúnár.
Új Tükör, 1979. május 6- 16. lap.

Mereuji Valéria

Illusztráció

Kovács Magda: A halálos kimenetelű álom.
Új Tükör, 1978. június 30-18. lap.

SZIMBÓLUMOK

Merényi Valéria
festő- és grafikusművész
kiállítása megtekinthető

A HILTON SZÁLLÓBAN

1997. júniusban

Moreno Valeria

A Budapest Galéria
tisztelettel meghívja Önt

MERÉNYI VALÉRIA

festő- és grafikusművész

SZIMBÓLUMOK

c. kiállítására,
a Józsefvárosi Galériába
(Budapest, VIII., József krt. 70.)
1993. augusztus 3-án 17 órára.

A kiállítás megtekinthető
1993. augusztus 31-ig
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

Felelős kiadó: Zsigmond Attila főigazgató

VALÉRIA MERÉNYI

1084 Budapest, Lovassy u. 5. IV/10. HUNGARY

In 1955 she was born in Szirmabesenyő. In 1980 she finished the reproductive section at the Academy of Fine Arts in Budapest. From 1981 to 1984 she works with the Derkovits scholarship.

Exhibitions:

1989 XV. Országos Grafikai Biennálé, Miskolc
1990 Tavaszi Tárlat, Salgótarján
Vajda Lajos Stúdió, Szentendre
Vigadó Galéria, Budapest
Hessen Huis, Antverpen
Tornyai János Múzeum, Hódmezővásárhely
Pál-Völgyi Barlang, Budapest
Nagykőrös
Mezőgazdasági Múzeum, Budapest
Nemzetközi Karikatúra Fesztivál Budapest
Stúdió 90, Ernst Múzeum, Budapest
Nemzeti Sportpályázat, Budapest (special prize) (különdíj)
1991 Duna Galéria, Budapest

Exhibited works:

Love 1991 photo-serigraphy 295x210 mm
Szerelem 1991 fotó-szita 295x210 mm
Heros 1991 photo-serigraphy 295x210 mm
Herosz 1991 fotó-szita 295x210 mm

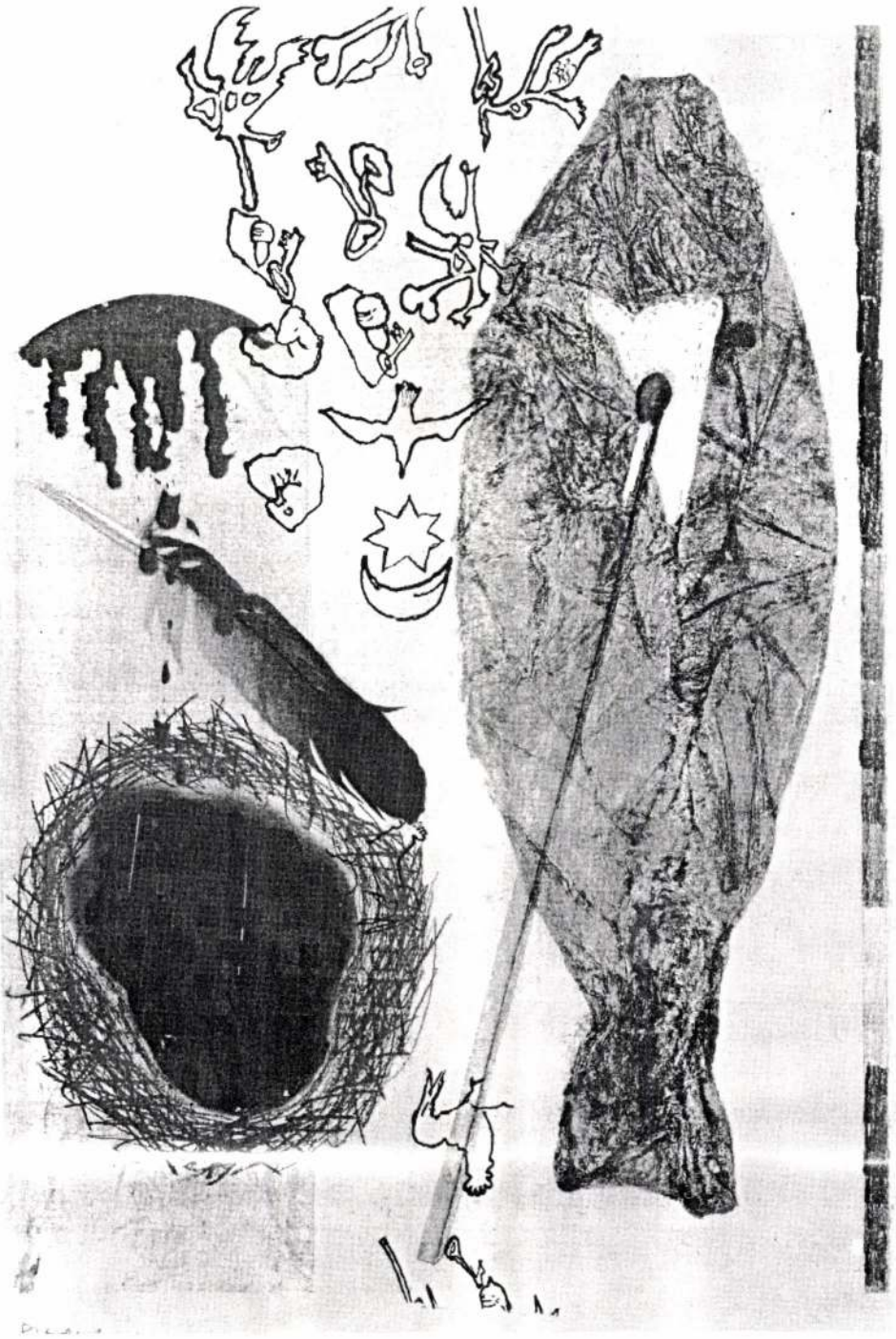

MERÉNYI Valéria

1. NGB

1967-ben születtem.
1986–88. Kirakatrendező Iskola, Tolvaly Ernő tanítványa voltam.
1988. Fiatal Képzőművészek Stúdiója tagság.
Jelenleg a Budapest Galéria kiállításrendezője vagyok.

I was born in 1967.
Between 1986 and 1988 I attended the window-dresser school, my master was Ernő Tolvaly.
I became a member of the Studio of Young Artists in 1988. Currently I am the exhibition organizer of the Budapest Gallery.

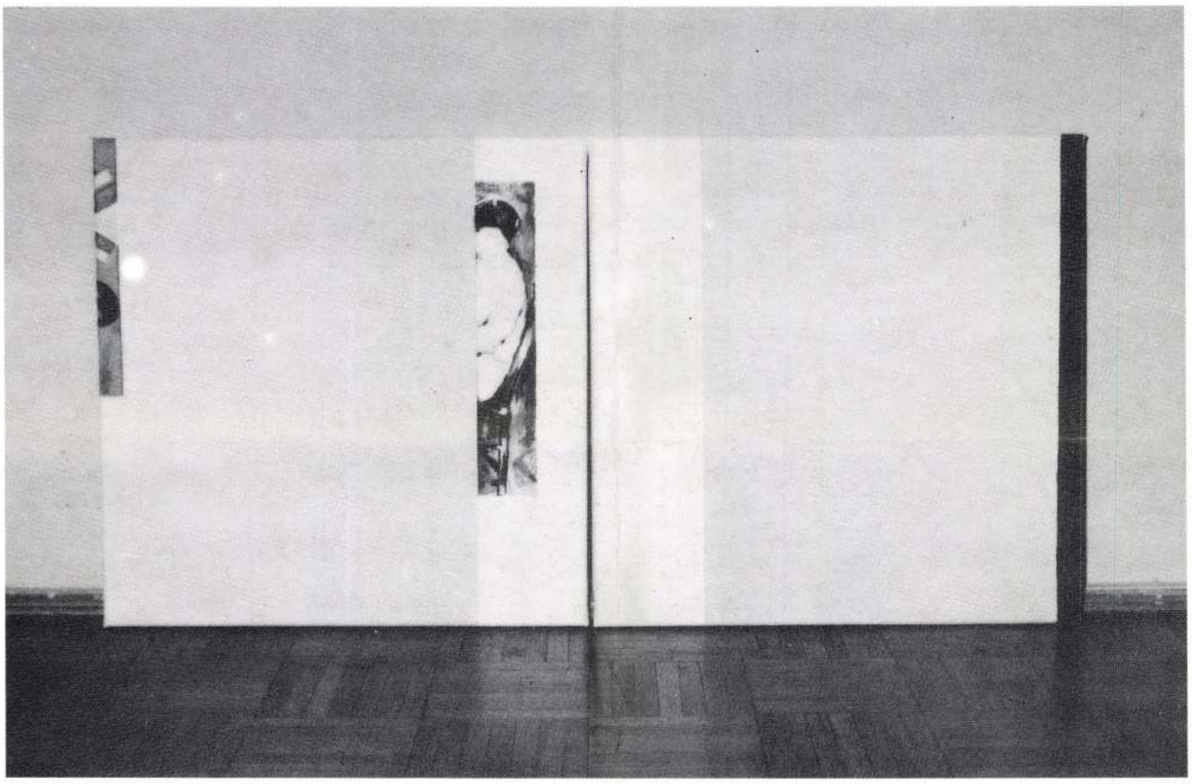

Állandóan zárvatartó múzeum

Kiállítások/Exhibitions:

1988. „Igen, nem, talán, gyerünk", Kirakatrendező Iskola, Budapest
1989. „Képek", Lágymányosi Közösségi Ház, Budapest
„Not im not work for", Art Mozi, Budapest
1990. „Állandóan zárvatartó múzeum", Francia Intézet, Budapest

Csoportos kiállításon nem vettem részt.

Bibliográfia:
Schindler Endre: Háta mögött Menesi Atila – ÉS 1990/19

1084 Budapest, Lovassy Z. u. 5.

1955. október 19-én születtem Szirmabesenyőn.
1970–74-ig a Földes Ferenc Gimnázium angol tagozatára jártam Miskolcon.
1976–80-ig a Magyar Képzőművészeti Főiskolán tanultam a sokszorosító grafikai szakon. Mestereim Iván Szilárd (festészet), Rozanits Tibor és Raszler Károly (sokszorosító grafika). Főiskola után egy évig a Pannónia Filmstúdióban dolgoztam rajzolóként.
Mesefilmet (dia), újságillusztrációkat és könyvborítót is szoktam készíteni.
1981–84-ig Derkovits ösztöndíjas voltam.
1985-ben született a kisfiam, Keve.

I was born in 1955 in Szirmabesenyő.
I carried on my studies at the English course of the „Földes Ferenc" high school in Miskolc between 1970–1974.
Between 1976–1980 I was a student of the duplicating graphic course of the Hungarian College of Fine Arts. My masters were Szilárd Iván (painting), Tibor Rozanits and Károly Raszler (duplicating graphics).
After I graduated, I worked as an animator at the „Pannonia" Film Studio.
I make cartoons, illustrations for newspapers and book covers as well.
From 1981 till 1984 I received the „Derkovits" scholarship. In 1985 I gave birth to my son, Keve.

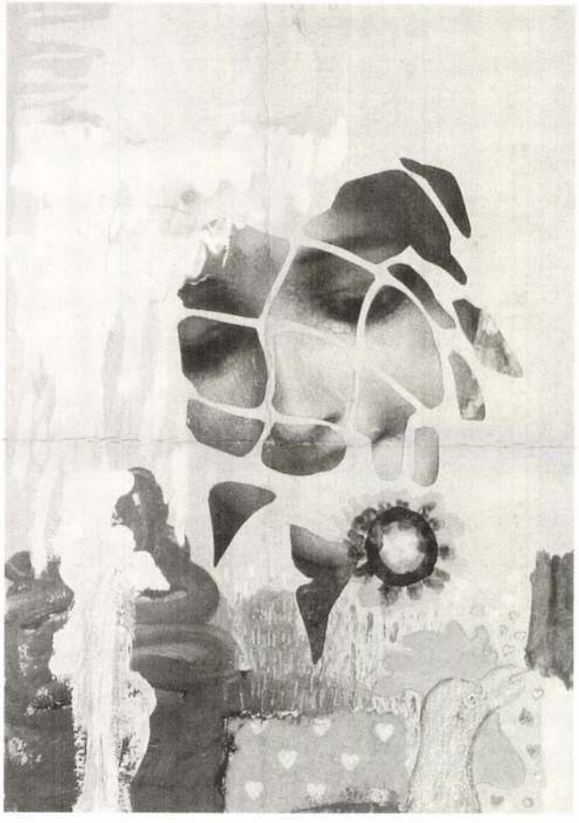

Kiállítások/Exhibitions:

1989. Nagykőrös
1989–90. Miskolci Grafikai Biennálé, Miskolc
1990. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat, Salgótarján
Nagykőrös
Szentendre
Grafikai Biennálé, Vigadó Galéria, Budapest

Merész Gyula

XXXIII

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Lap: Keleti Ujság, Kolozsvár

Megjelent: 1943 OKT. 10.

Merész Gyula kiállítása a Mücsarnokban

Szombaton, október 9-én délben nyilt meg a kolozsvári Mücsarnokban Merész Gyula, az európai hirü magyar festőművész képkiállitása. Felvinczi Takáts Zoltán egyetemi tanár megnyitó beszéde után Keledy Tibor dr. polgármester fejezte ki köszönetét a város közönsége nevében a művésznek, hogy képeit a kolozsvári Mücsarnok rendelkezésére bocsátotta. Ezután a meghivottak megtekintették a hatalmas anyagot bemutató kiállitást, ami valóban teljes képet nyujt a kiváló mester művészetéről.

Különös érdekessége ennek a kiállitásnak, hogy mintegy geológiai rétegezésekben mutatja be a művész fejlődését, a kezdettől a kiteljesedésig. Merész Gyula, aki mint Ferenczy Károly, Benczur és Balló tanitványa indult el, hogy aztán Lucien Simontól tanuljon, majd Manet, Monet, Delacroix, Gericault, Menard, Laurens művészetének hatása alatt, tovább csiszolódjék. Az uj európai festészet legragyogóbb tehetségeinek hatása érezhető Merész Gyula alkotásain. Ez a hatás azonban nem utánérzésben vagy éppen utánzásban nyilvánul meg, hanem azok eredményeit saját művészi egyéniségén átszürve jutott el céljához, az önálló formanyelvhez. Csak a legnagyobb tisztelettel közeledhetünk művészetéhez, hiszen olyan kevesen vannak a mai festők között, akik ilyen biztos, avatott ismerői a festészet mesterségbeli tudásának. A vonal és a szin egyaránt engedelmes eszköz Merész Gyula képein, aki a komponálóképesség nem közönséges ismeretéről is tanuságot tesz. Ez a fölényes mesterségbeli tudás arra utal, amit annyian szeretnének ma elfeledni, hogy a festészet nemcsak adottságokat, azaz tehetséget, hanem a mesterség kifogástalan ismeretét is követeli, s ezeknek az elemeknek együtthatása nélkül igazán értékes alkotások nem is születhetnek.

Ugy érezzük azonban, hogy ez a kivételesen biztos technika néha elragadja a festőt. Különösen vonatkozik ez korábbi fejlődési korszakából származó müveire. Egy-egy képén, ugy látjuk, csak a bravur izgatja, tulságosan figyel a hatására, s igy néha majdnem a teatralitásba téved.

Ez azonban csak a kiállitási anyag egy, elég jelentéktelen részére vonatkozik. A legtöbb kép kiforrott nagy mester müve, aki kevés eszközzel, mértéktartó formák között igazán nagyot tud alkotni. A kiállitás talán legérdekesebb darabja, a nagyteremben lévő „Balatoni nőifürdő" tökéletes tudással megkomponált képe, amelyet szinte épitészeti biztonság, az arányok pontos mérlegelése, összecsendülő harsányan friss szinek jellemeznek. Méltó párja a „Somogyi vásár" tarkaságának hatalmas mozgalmasságával. A viritó vörös központra felépitett kép egységének felépitése mesteri munka.

Kitünő, a megszokott Kormányzó-arcképeken felülemelkedő értékü, a Horthy-portré. Általában a portré erős oldala Merésznek. Nem pepecsel, hanem erős, bátor vonásokkal az egyéniség egészét ábrázolja. Kiállitott arcképei közül szülei és Böhm Károly portréit tartjuk legértékesebbnek.

Merészt izgatják a nehéz feladatok. Gyakran szinte mintha csak a nehézségek kedvéért vágna neki egy témának, hogy a maga külön látásmódjával és bravuros technikájával megoldhassa. A végtelenségig egyszerü „Kolozsvári ködös reggel"-ben, a fátyolos halványkék szinek szimfóniáját komponálja meg. A „Padovai zsidónegyed" árnyból fénybe csapó bonyolult rajza is bravuros. A „Termékenység" massziv ereje, a sötét tónusu szinek pontos adagolása s a figura megalkotásának tökéletes plasztikája is igen figyelemreméltó.

A hatalmas anyagból ki kell még emelni olasz tájképeit s nagyon tetszett „A Dráva este" cimü kép sápadt, sárgászöld szineivel.

Általában, egy nagy mester kiteljesedett alkotómüvészete nyilvánul meg ezen a kiállitáson s csak hálásak lehetünk Kolozsvár városának, hogy alkalmat nyujtott Erdélynek megismerni a kiváló festőt.

(n. e.)

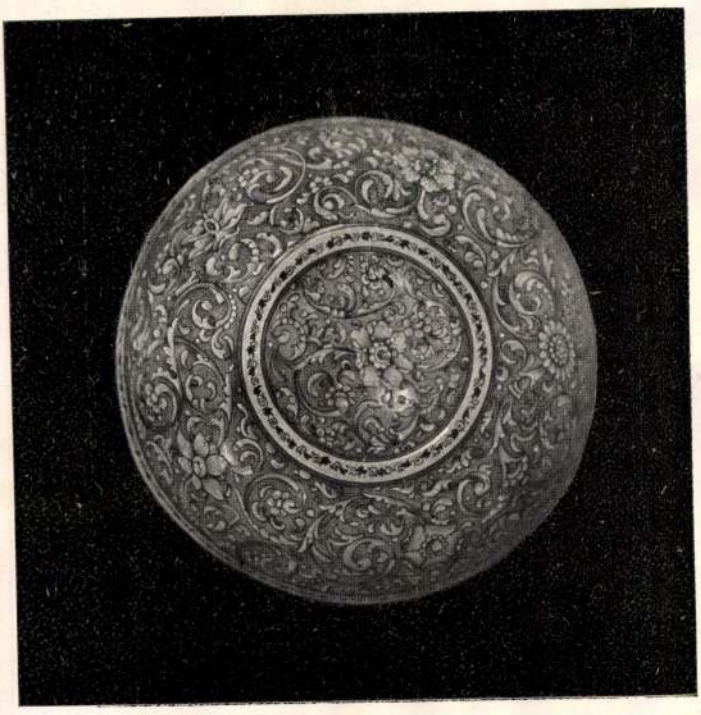

A zöld-fehérek új összeállítással próbálkoznak, kitünik, hogy beválik-e az átszervezés. **SzVSE—Elektromos.** Szeged csapata a mérkőzés esélyese, bár az Elektromos könnyen meglepetést csinálhat. **SalBTC—Ujpest.** Már valóságos szabállyá vált az NB I.-ben, hogy Salgótarjánból nem lehet pontot elhozni. A NAC-ot verő Ujpestnek is nehezen fog ez sikerülni, pláne, ha igaz a hir és Zsengellér nem játszhatik. **NAC—DVSC.** Biztos nagyváradi győzelmet igér a mérkőzés. Debrecen tehát csak a gólarány enyhitésére törekedhetik. **Csepel—Ujvidék.** A debrecenieni kisiklás után bizonyára javitani fog a bajnokcsapat. Ujvidék azonban nem könnyü ellenfél s jól kell játszania Csepelnek, hogy mindkét pontot megszerezze.

BSzKRT—KAC. A kolozsvári csapat a mérkőzés favoritja annak ellenére, hogy idegenben kell játszania. A KAC alaposan megerősitené elökelő helyezését, ha mind a két pontot haza tudná hozni. Ha ugy megy a játék, mint az SzVSE ellen az első félidőben, akkor nem kételkedünk benne, hogy a piros-fehérek győznek. (A KAC ugyanazzal a csapattal játszik, mint a mult vasárnap.)

KOLOZSVÁR MAI LABDARUGÓ MÜSORA

Városi sporttelep: 1 órakor K. MÁV—Attila, negyed 4 órakor KEAC—Bástya NB II. mérkőzések.

Bástya pálya: 9 órakor Bástya II.—KKASE, 11 órakor Korvin—KMTE NB III. mérkőzések.

Városi kispálya: fél 9 órakor K. MÁV II.—DSE, fél 2 órakor Postás—Sz. Törekvés NB III. mérkőzések. Fél 4 órakor KKASE II.—KMTE II. ker. bajnoki.

Egyetemi sporttelep: KMFSE—Postás II. ker. bajnoki.

Ma már döntőket játszanak a KTC versenyén

Kolozsvár, október 9. Szombaton folytatódott a KTC országos teniszversenye. Befutottak a fővárosi versenyzők is, sajnos, nem mindenki jött meg, akit vártak. A férfiak közül Katona, a hölgyek közül Flórián és Gallnerné az utolsó percben közbejött akadályok miatt nem tudtak lejönni Kolozsvárra. Különösen a férfi egyes mezőnye azonban igy is igen erös s szép küzdelem várható a döntöben, amelynek résztvevöi minden bizonnyal Szentpéteri és Fáncsy lesznek. Szombati eredmények:

Férfi egyes: Szentpéteri—Vajda 6:1, 6:0, Macskási—Nagy E. 6:2, 6:3, Macskási—Pusztai 6:2, 2:6, 6:3, Frigyesi—Kirchenbaum 6:1, 6:1, Kiss—Benedek 4:6, 6:0, 6:1, Nagy J.—Dóczy 8:6, 8:6, Fáncsy—Szabó 6:1, 6:0, Frigyesi—Kiss 3:6, 6:0, 6:3, Fáncsy—Nagy J. 6:2, 6:2.

Női egyes: Gaál—Jendrasik 6:0, 6:1, Benedek—Endes 6:0, 6:2, Baátzné—Wellman 7:5, 6:0, Gaál—Benedek 9:7, 6:0.

Fiu ifjusági döntö: Halmágyi—Szász 6:3, 6:3.

Leány ifjusági döntö: Wellman K.—Kovács 6:4, 6:3.

A verseny vasárnap egész napon át folyik. A férfi egyes elödöntöi délelött, a döntö délután fél három órakor lesz.

Merész Gábor /festő

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 DEC 31

PESTMEGYEI HIRLAP

1021

Képzőművészeti szakkör Gödöllőn

Népes és igen jól dolgozó képzőművészeti szakkör működik a gödöllői Kossuth Lajos járási művelődési házban. A szakkör tagjai zömmel fiatalok, de vannak közöttük gyári munkások, rajztanárok, mérnökök, nyomdászok, iparosok. Innen került ki Zayzon Ágnes, az országos rajzolimpia győztese, jelenleg képzőművészeti gimnazista.

A szakkör tagjai Merész Gábor festőművész irányításával heti két alkalommal négy-öt órán keresztül dolgoznak. Közös foglalkozásaik során gyakran kerül sor kirándulásra, tájképfestésre. Kedvenc munkaterületük a romantikus Szada.

árvíz által a külvilágtól elzárt egyik 500 főnyi település számára.

SYDNEY

Óránként több, mint *100 kilométeres sebességgel* száguldó *trópusi vihar söpört végig New South Wales északi partvidékén*, több épületet döntve romba és a campingezők több száz sátrát sodorva el. A vihar elvonultával a táborban egyetlen sátor sem állt már. Sok turista megmaradt ingóságait összeszedve hazautazott, mások a környék városaiban kerestek ideiglenes hajlékot. *Több parti várost jégeső sújtott.* A teniszlabda nagyságú jégdarabok sok épület tetejét rongálták meg és számos gépkocsit zúztak össze.

Merész Gyula

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Lap: Uj Somogy (Kaposvár)

Megjelent: 1943 OKT. 11.

1637.

— **Merész Gyula gyüjteményes kiállítása Kolozsvárott.** Merész Gyula, a nagy arcképfestő műveiből gyüjteményes kiállítást rendeznek Kolozsvárott. A művész maga válogatta össze azt a reprezentáns ötvenegy művet, amelyekkel Erdély számára is bemutatja művészetét és pályafutását. A szombaton megnyilt kiállítás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

1636.

1632. 1264.

Merész Gyula

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Lap: Ellenzék, Kolozsvár

Megjelent: 1943 OKT. 11.

XII

1633.

1634.

Képzőművészeti kiállitások

MERÉSZ GYULA GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA A MÜCSARNOKBAN

A város meghivàsàra és rendezésében Merész Gyula gyüjteményes kiàllitàsàt szombaton délben nyitotta meg ünnepélyesen a vàrosi Mücsarnokban felvinci Takáts Zoltán egyetemi tanár, illetve Keledy Tibor polgármester.

Merész Gyula kiforrott erőssége a magyar festőművészetnek s művészete nemcsak az országban, de a külföldön is elismert és megbecsült. Ennek a megbecsülésnek külső jele, belső művészi értékén kivül, a Kományzóról és a Ducéről festett képe.

E kiàllitàson Merész Gyulának vàlogatott müveit szemlélhetjük. Kisebb és nagyobb képei vàltakoznak egymàs mellett a Mücsarnok falain. Arcképek, figuràlis kompozíciók és tájképek, köztük nem egy kolozsvári vonatkozàsu is. A nagyteremben mindjárt szemünkbe ötlik talàn legnagyobb hatásu képe, a „Balatoni napfürdő". A nap szinének és ragyogàsának alig làthattuk valaha ilyen pàratlan szépségü egyéni megjelenitését, mint ezen a vàsznon, amelyen különös sárga-arany ragyogàssal hull a nap a csónakon fekvő és álló női alakokra. Másik nagyobb kompozíciója a szinpom-

pás és mozgalmas „Somogyi vàsár". Egyszerü és keresetlen müvészettel festett képe a „Termékenység", mely a nevesebb müvészeknél is nem egyszer sablonszerüen jelentkező allegóriàt jeleniti meg keresetlen és finom, szinte érzéki bájjal. Szimbólikus kompoziciói közül kiemeljük a „Kommunizmus" cimü képét, mely lefojtott, tompa szinekkel, csodàlatos hatàssal érzékelteti a vörös rém, barbàr és mindent letipró szenvedélyét.

1263. Arcképeit a nagy festők, Merész Gyula mestereinek nemes egyszerüsége, de főként valósàghoz hüsége jellemzi. Lélek van jelen e képeken s mindenekelőtt a modell sajàtos egyénisége. Hazai s különösen kolozsvári tàjai mint a „Kolozsvár télen", vagy „Vihar a Szamosnál" cimü képei mély és sötét tónusukkal mesteri kifejezői az erdélyi tàjnak. De olaszországi képein is tulnyomóan borongós hangulat uralkodik. Külön tanulmányt érdemelnének Merész gazdag változatban megfestett aktképei. Többnyire mélytónusu háttérből emelkednek ki ezek az aktok, pompàs vonalaikban az emberi test spirituàlizàlàsàt érezzük.

1265. Merész Gyula mücsarnokbeli tàrlata müvészi értékénél fogva előkelő kezdete az évad mücsarnoktárlatainak. S kifejezi egyben a város megbecsülését nagynevü szülötte iránt.

1268.

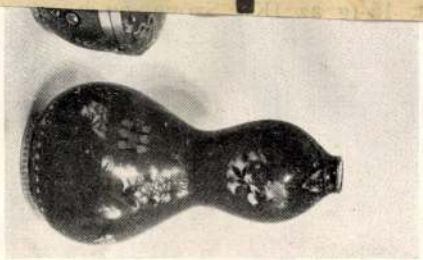

1267.

Merész Gyula

"A Nemzeti Szalon két kiállitásáról" cimmel Szokolay Béla ir, -lay. sign.-val, s értékeli az ott bemutatott müveket:

Éder Gyula: "nem tud szabadulni Benczur Hatása alól,

Merész Gyula: "Somogyi koldus"-a és "Babocsai vásár"-ja uj értékről tanuskodik,

Horvay János: Pap Váriné siremlékével szerepel a Nemzeti Szalonban rendezett "Szövetség" tárlatán.

A kritikában felsorolt valamennyi müvésznevet lásd: Kron Jenő nevénél.

ÉLET, Bp. 1925. május 24. XVI. évf. 11. sz.

Merész Gyula festőművész
Kezdődik a mise
Lóherehordás
Debreceni reprezentativ képzőművészeti kiállitás katalógusa.
Debrecen, 1937.

könyvkiadóség kiadásában meg-
irodalmat is felölelő Inter-
Kunstwissenschaft" cimü munka
egy példányát az Orsz. Bizottság
elve ajándékképen megküldöm.
unius hó 21.

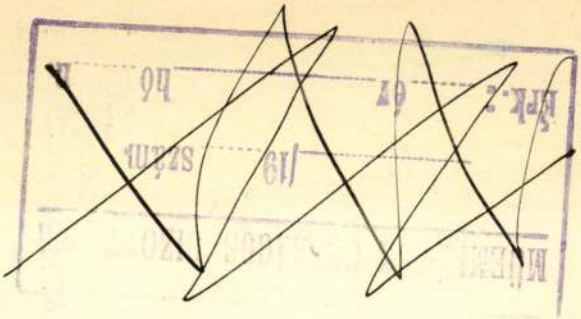

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

587/1916. szám

Érk.: 1916 évi jul. hó 30 n.

Merész Gyula
Pihenő akt, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 7 1.

Merész Gyula

Berek a Nagyszamos partján
Kilátás Kolozsvárra a Donát-uti kertemből.
Kolozsvár látképe

Erdélyi kiállitás. Nemz. Szal. 1922. márc.
12-13 l.

Merész Gyula

A Sétatér tava. Kolozsvár
Nyári délelőtt a Nagyszamos partján. Szászfenes
Zivatar a Donáth-uron. Kolozsvár
A kolozsvári Mátyás templom tornya az Óvárból nézve
A Nagyszamos a gazd. int. pallójánál. Háttérben a Házsongárd

Erdélyi kiállitás. Nemz. Szal. 1922. márc. 12-13 l.

Merész Gyula

Delelő. Háttérben a gyalui hegyek. Kolozsv.

Kilátás Donáth-uti kertemből a városra.
Kolozsvár

Az Óvári háztetők télen. Háttérben a megyeházának tornya, Kolozsvár

Vihar után. Kolozsvár

Erdélyi kiállitás. Nemz. Szal. 1922. márc.
12-13 l.

Merész Gyula

Régi vincellérház, maradvány a Borjumál
szőllőhegyből. Kolozsvár
A Táborhely. Gazd. int. majorja. Kolozsvár
Fürdőzés a Szamos partján, háttérben a Törökvágás. Sporttelep Kolozsvár
Reggel a Kányafő-i messzelátón, "

Erdélyi kiállitás. Nemz. Szal. 1922. márc.
12-13 l.

Merész Gyula
Pásztor Jánosné urnő arcképe, olaj

Őszi Tárlat kiállítása. Műcs. 1922. nov. lo 1.

Merész Gyula
Mészáros Giza arcképe, olaj

O.M.K.T. 1918-19.évi kiáll. Műcs. 71.

Merész Gyula
Incselkedés, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 7 l.

Merész Gyula
Lugasban, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 8 l.

Merész Gyula

Vénusz, Ámor és Jupiter, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 8 l.

Merész Gyula

A park télen, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 8 l.

MDK

Merész Gyula
Gerhardt Hauptmann, vázl.

Siklóssy L: Őszi tárlat a Műcs.-ban. Pesti Hirlap, 1943. okt. 2. 6 l.

Merész Gyula
Tanulmány, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-2o. 6 l.

. EPhK.1935.
reviziója. Századok 1937.E tanulmány
lító anyagának gazdagságával rendki-
megirásához. Szerzőjének számos szó-
nömk.meg.
és politikai összeköttetési a római
.l.

us Hungarus in conscribendis Gestis
Pécs.1936.
ég kezdete. Bp.1935.

aszobraszat történetének vázlata
ozott oklevél Szentpétery: id.m.
z.

Merész Gyula
Zsákmány, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 7 l.

l vetette össze, ez azonban korban
m megfelelő analogia. Hekler A.
in, 1937.12.1./ szerint III.Kelemen
mba. Ez tévedés, mely Czobor félre-
szövegét értelmezte rosszul. Széless
fehér márvány oszlopok egyidősek
III.Kelemen pápa adott Jób érseknek.
bor ezt a vörösmárvány oszlopokra
dig a vörösmárvány oroszlánokra.
g román stilusu müvészeti emlékei.
miliai körből származik. Tévesen az
zlopra helyeznek egy szép arles-i
együtt a székesegyház disze volt.
les, de az oszlop meg van Modenában is
ivitelben.
rt követjük. Az egyes alakok után
pen látható számot, valamint az alakok

~~les arts mineurs Byzantins. Paris, 1936.~~

773-ban talált sirkő /?/ mely oráns

Aczél Gábor

Különjutalmat nyert a Pest megyei művészek kiállításán.

Pestmegyei Hírlap 1965. aug. 24.

MERÉNYI Zoltán épitész

ld. Magyar Épitőmüvészet
1990.1.sz. 32 6-33.p.
ill.

9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					

M.D.K.

Mereska Tekván, főv. mérnök

a főv. tanács felhívására részvett az elhalt Kammermayer Károly polg. mester síremlékére kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1898. XIX évf.
jun. 22. sz. 6. old.

Merész Gábor

Irányító szavakkal, művekkel szervezi az ízlésfejlesztő munkát, a Pest megyei iskolában.

Losonci Miklós: Pest megye rajztanárai képzőművészetünk ívhelyén.

Pest Megyei Hírlap, 1976. szept, 15.

Merényi Valéria

Husz Mária: Derkovits ösztöndíjasok beszámoló kiállítása

Művészet, 1983. julius

Merész Gyula
Pál bácsi, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 7 l.

A legszebb darabok a konstantinápolyi O
bizánci muzeumban találkatik (27), to
Cripta del Crocefissogában. (28) ~~Az~~
anyag technika és stilus szempont
kában nyerjen sok variánsra alkalmaz
magasabb qualitást kipviselnek. Az el
tácitnak anyi vállfajat alkalmazta
~~darabok, ha ne~~ ~~teljesen meg~~ minde
megoldást csak nyomon ritkán dolo
bőr forgatók ki és ruhágát, testrészeit
vésték fel, ~~A~~ csak a kőrnyezetet (kőtet) éle
alkalommal a ruha egyes részein is
szinci anyagtól készült betétekkel és
maratt a véső feladata. Ebből a
kell vonnunk, hogy a p.sp. ~~dito~~ al
és konzekvensen végrehajtott emlit
kvalitás kérdése, amire az em

Az athéni bizánci muzeum
tet tanúsó apostolokat ábrázoló mo
bázik a ~~ek~~ sculpture champlevé
ák közel ehol kiásik az anyag
[illegible] [illegible], üveg

Merész Gyula

Fürdés után

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 5 l.

Ipolyi, Biharvármegye, 284. és 287. szám. — Gerevich PA, 220. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 101—102. szám. — Gerevich IPGY, 94. l. (Az utóbbi képe 87. l.)

MAGYAR FESTŐ, 1780 körül

Férfiarckép

Vászon, olaj, 36×36 cm.

MAGYAR FESTŐ, 1780 körül

Krisztus a keresztfán, körül szentek életéből jelenetek

Vászon, olaj, 115×75 cm.
A budai jezsuita kolostorból, a tabáni plébános ajándéka.

MAGYAR (NAGYSZOMBATI) FESTŐ, 1783-ból

A Szentlélek eljövetele

(Pecsétterv.)
Ovális, bádog, olaj, 41×32·5 cm.
Körirata: Sigillum piae congregationis sacerdotum v. secularium anno domini 1783.

1

Merész Gyula
Gróf Széchenyi Emil koronaőr arcképe

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 5 l.

Merész Gyula

Jézus Szive oltárkép

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április.

8 l.

OSTÁBLA-JÁTÉK,
összecsukható, benne csontbabák.
Német munka, XVIII. század.
Aranyozott ezüst, szél. 6 cm.

TŐR,
niellós hüvellyel és csontmarkolattal.
Török munka, XVIII. század.
Ezüst, hossza 25 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Radisics Ipolyi 81. szám.

TŐR,
festett, zománcos tokkal.
Perzsa munka, XVIII. század.
Hossza 47 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Radisics Ipolyi 91. szám.

TÜZELŐSZERSZÁMOK ÉS DOHÁNYZÓ-ESZKÖZÖK,
56 darab.
XVIII—XIX. század.

MELLKERESZT,
háromkarélyos szárvégekkel.
Balkáni munka, XVIII. század.
Ezüst, előlapja aranyozva, mag. 9·5 cm.

MELLKERESZT,
Credo felirattal. Balkáni munka, XVIII. század.
Aranyozott ezüst, mag. 7 cm.

Merész Gyula
Beduin

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április,
9 l.

175. kép. *Magyar szobrász 1650 körül: Krisztus.*

templomból, Gróh István, majd Faragó Ödön gyüjteményéből.
Egyhműv. kiállítás 1930., 68. szám.

NÉMET SZOBRÁSZ 1640 körül
Pieta-szobrocska
Puszpáng, mag. 17 cm.

FELSŐMAGYARORSZÁGI SZOBRÁSZ, 1650 körül
Hétfájdalmas Szűz
Fa, mag. 135 cm.
Lőcséről. 1941. évi szerzemény

MAGYAR SZOBRÁSZ, 1650 körül
Zakariás főpap
Fa, mag. 115 cm.
A Régészeti Múzeumból

NÉMET SZOBRÁSZ 1650 körül
Szent Máté
Szent Márk
Szent Lukács

MDK

Merész Gyula, a csurgói ősi iskola alapításának jelenetét megörökitő kép

Felavatták a Berzsenyi-, Baksay-, Tisza István- és Kozma Andor-emlékműveket. Pesti Hirlap. 1939. jun.4. 10 l.

MDK

Merész Gyula

-p-Y: Téli tárlat a Micsarnokban. Pest, 1943. nov. 2o.

Merész Gyula, Ipolyi Arnold-dij
Szent Család, festm.

Képzőművészeti élet 1926-ban. Pesti Hirlap 1927 évi nagy naptára. 130 1.

MERÉSZ GYULA

Nr. 1.
Olajfestmény. Kikötő. Jelz.: Merész Gyula, Genova.
70 x 59 cm
Nr. 7.
Olajfestmény. Olasz táj. Jelz.: Merész Gyula 1922.
38 x 30 cm

Babócsa (Somogy m.), volt Merész kastély mütárgyai.
Veszélyeztetett Magángyüjtemények Miniszteri Biztossága.
XLIV. számu leltár. 1948.(Iparmüvészeti Muzeum, Adattár)

MERÉSZ GYULA

Olajfestmény. Kikötő. Jelz.: Merész Gyula, Genova.
70 x 59 cm

Olajfestmény. Olasz táj. Jelz.: Merész Gyula 1922.
38 x 30 cm

Babócsa (Somogy m.), volt Merész kastély mütárgyai.
Veszélyeztetett Magángyüjtemények Miniszteri Biztossága.
XLIV. számu leltár. 1948.(Iparmüvészeti Muzeum. Adattár)

MERÉSZ MÜLLER Gyula
Kolozsvár, 1888. május 16. – ?
Képz. Főisk. Bpest, festő
(1945-től külföldön élt.)

Banner Erdély

Mercsz Gyula

Cvád
2

Az Ujság

1921. febr. 20

(e.a.: A Nemzeti Szalon csoportkiállítása.)

de ugyanígy felfedezhetek ezt a fotói dolgokban is. A testek

Lehetetlen természetesen, hogy itt az egész fizikai tudományág fejlődését ismertessük, s célunk elérésére ez nem is szükséges, mert elég ha ott kapcsolódunk be az eseményekbe, ahol a fizikából egy új hajtás, a kémia sarjadt. Ma, amikor ez a két tudomány úgyszólván egybeolvadt, illetve, hogy az előbbi képnél maradjunk, ágaik összefonódtak s működési területük inkább csak a technika síkján különül el, nem lesz érdektelen ha megállapítjuk, hogy a kémia keletkezését tulajdonképpen az ú. n. klasszikus fizika által kialakított s ma is használatos *induktív-kísérletező* módszer alkalmazásának köszönhette olyan problémákkal szemben, melyekkel az akkori fizika mit sem tudott kezdeni.

Ismeretes, hogy a klasszikus fizikát a mai modern fizikával szemben *a kontinuum tudományának* szokás nevezni, ami annyit jelent, hogy ez a fizika, melynek egyik megalapítója és atyamestere *Newton* volt, minden dinamikus hatást s egyben az ezek alanyát képező testek anyagát is folytonosnak, vagyis olyannak tekintette, melyben előrehaladva nem tudunk oly kis lépést tenni, hogy annak bármiféle sajátságában különbséget vehetnénk észre. Ez a felfogás nem csak a *Newton*-féle második

1928.

§ M i l á n ó, november 9./Magyar Távirati Iroda/ Ünnepi külsőségek között, a közönség élénk érdeklődésétől kisérve nyilt meg Merész Gyula festőmüvész kiállitása a milánói Galleria Pesaro termeiben. A megnyitáson ott volt a milánói magyar főkonzulátus személyzete, élénk Pözel Tibor főkonzullal és Mészáros Lajos konzullal, továbbá a magyar kolonia, élén dr. Rejöd Tiborc pápai kamarással, a milánói magyar egyesület elnökével. A sajtó teljes elismeréssel méltatja a kiállitást, amely hü képet ad a müvész sokoldalu tehetségéről. Rendkivül mély benyomást tett a közönségre és a kritikusokra egyaránt a müvész nagy irredenta vászna, mely megkapó erővel tárja fel Erdély kiüldözött lakóinak tragikus sorsát. Figurális képein a kompozició egységét, a tisztult müvészi izlést és a lendületes előadást emeli ki a kritika. Arcképei szintén nagy sikert arattak. A müvész milánói bemutatkozása nemcsupán erkölcsi, hanem anyagi téren is igen örvendetes eredménnyel járt. (M.T.I.)

- - -

Merész Gyula

is olvashatunk arról a törekvésről, amelynek célja az emberi-

felhasználására tanítja a hallgatóságot.

Hölgyeim és Uraim! Lessing azt hirdette: Der Endzweck der Wissenschaften ist Wahrheit, der Endzweck der Künste hingegen ist Vergnügen!" „A tudományok végső célja az igazsá-

DR. VENDL MIKLÓS, A BÁNYA-, KOHÓ- ÉS ERDŐMÉRNÖKI KAR DÉKÁNJÁNAK BESZÉDE.

Mélyen Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az elhangzott beszédek után nekem tulajdonképpen már sok mondanivalóm nem lehet. Mint a házigazda szerepét betöltő bánya-, kohó- és erdőmérnöki kar dékánjának valamit azonban mégis közölnöm kell, ez pedig a Kar üdvözletének tolmácsolása a Nyári Egyetem minden egyes résztvevőjének, legyen az illető akár előadó, akár hallgató.

Miként a multban, úgy most is igyekszünk a házigazda teendőinek, amennyire ez emberileg lehetséges és módunkban álló, megfelelni. Szeretettel tárja ki kapuit idén is az ősi főiskola az érdeklődő közönség előtt, kívánjuk, legyen hasznos az üdülés mellett az, amit a tudományokban nyujtunk és csak csupa kedves emlékük legyen az itt eltöltött napokról.

Immár harmadik évében jár Nyári Egyetemünk, évről-évre mindjobban megerősödve, izmosodva. Az idén magyar szívünk különös örömmel telik meg a megnyitás alkalmából, mert

Mercőz Gyula

László

Lóránth László:

Paletta. [Bp. 1944].

131—133. l. Önarckép-

pel-

Krumpliszedők c. képe

repr.

VIII.

219.

Mereš 2 Gyula

Roma - Falconieri - palota. Via Giulia 1.

Menekülők c. festménye 1919.

Gerevich József:

Magyar művészek és emlékek Olaszországban.

Kézirat 1942/3

Allerlei Sprüche

Reime. Redensarten. Na
sprüche. Witze. Spielereien.

Altmärkische Sprüche.
Anno 1919.

Sprüchen Datum:

Liegt vor mir Kindes
Es ewiglich Glück
Ostern.

Februar 1919

Merész Gyula
165. Assisi Szt. Ferenc. Olajf.

Nemzeti Szalon
Egyházm.-kiáll.
1926.

2984

45 L. Dill:

[Sz. Gernsbachban (Baden) 1848. febr

A Gindecca partja

Az előtérben a
vissza foltozott vitorlája
kalapos legény a csáklya
holmik és hordók ~~vann~~
napernyővel és ~~[illegible]~~
viselő leguggolva ~~[illegible]~~
a csolnakban állóval. A
komfha körül, férfiak és
csoportot. Kettőnek karja
~~[illegible]~~ magyarai valamit. Közel
munkás megy a kor
Kat ned ki A hátte
Ten geren vitorlások, gö
utóbbiak egyik fákkal
jobbra: LUDW. DILL
MÜNCHEN.

Vásson, méretei 161:
~~vetetett 1890-ben 2:~~
~~M. kép. 529.~~
~~Ug. 373.~~
~~V: 45.~~

~~hallgatja a hajós és a csolnakban állónak beszelgetését. A hordókon ismen~~

fiatal ember

keseli a kormány lapátnak lepontott rudját.

~~s a gazdasszony csipőre~~ keseit ~~[illegible]~~ tevé ~~a~~ nézi az ételt osztágati ifjút, ki épen előre hajlik.

III: 168.

Merész Gyula

134	Pihenő	olajf.	1800.—
135	Önarckép	„	4000.—
136	Dr. M. Á.-né urnő arcképe	„	m. t.

Nemzeti Szalon

1918. május

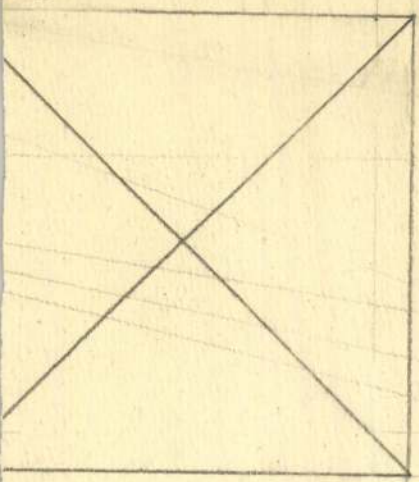

Meréz Gyula

1943. évi kolozsvári
kell. kiáll. Kata-
logusát lásd
a kolozsvári
katalogusok közt.
Könyvtáramban.

G Y U L A urnak,

tkár

KOLOZSVÁR 43 X. 23 14 B 1 B

B u d a p e s t.

XI. Lágymányosi ut 16.

Merész Gyula

Árverési Csamok aukciós kat

34.sz. 1926. okt.

599. *Damjanich János.*

A főhadnagy korában ábr
kissé jobbrafordult, de szemt
szodik ; rövid haja, szemöld
szeme sötétbarna ; bajusza és
valója és kettős elejű kabátj
gallérja és szegélye zöld.

Vászon, méretei 65·5 : 52·4 cn
50 K. — Vétetett a gr. Kreith
A megszerzésére vonatkozó adato
lelt. sznál. — Átvétetett 1895 április
jegyzék 28. — Az átvételt tudor
8-iki 14895 sz. leirat (159–96).

Merész Gyula

2021.

XV

„FIGYELŐ"
ÚJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest. XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Ellenzék, Kolozsvár

Lap: .....

Megjelent: 1943 OKT 8

SZOMBATON NYILIK MEG MERÉSZ GYULA TÁRLATA. Október hó 9-én, szombaton délben 1 órakor nyitja meg Keledy Tibor dr. polgármester Kolozsvár város Mücsarnokában Merész Gyula festőművész gyüjteményes kiállitását. A kiállitást Felvinczy-Takács Zoltán egyetemi tanár rendezte és a megnyitáson a kiállitó művész is — aki egyébként Kolozsvár szülötte — megjelenik. A kiállitás megtekinthető d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig.

1093.

Merész Gyula festőművész
rajz 25.2.
Képirók, Képfaragók
Bpest, 1918

-gyűjteményből.
agyar történeti ötvösmű-kiállítás lajst-
. Bp. 1884., második terem, 10—11. l.
olyi, Biharvármegye, 398/42. szám.

US-TEST,
i utánzat.
zad.
s fán.
ag. 13·8 cm.

US-MELLKÉP,
rong, románstílű utánzat.
zad.
tt réz, átm. 9·5 cm.

LÓ KRISZTUS,
t.
s lap, románstílű utánzat. XIX. század,
. 8·2 cm.
i-gyűjteményből.
agyar történeti ötvösmű-kiállítás lajst-
. Bp. 1884., második terem, 146. l. —
sics Ipolyi, 54. szám.

TUS,
t emeli. Románstílű utánzat.
zad.
ag. 6 cm.

TARTÓ-PYXIS,
kúpos fedővel, vésett alakokkal. Limo-
nstílű munkák utánzata.
zad.
cm.

H Fa talapzaton.

H DOBOZ,

Bajor Gizi képmása.
Film Színház Irodalom 1913.
18. sz.

Mérész Gyula

művészek jelentőségét. Mutatóul néhány szemelvény a Neue Freie Presse cikkéből :

Színes kultúra ! Ez az első benyomásunk. Csupa kolorista, aki érzi a szín hangulatbeli értékét. Csókot és Iványi-Grünwaldot már régóta ismerjük és becsüljük. Csók Vermeer-hölgye elragadó ! Szubtilis technikája minden színt anyagtalanná vált. Iványi-Grünwald egészséges, becsületes naturalizmusa újból nagy hatást kelt. Szönyi képeiben tiszta népies érzék és keresetlen monumentalitás nyilvánul. Vass Elemér rejtelmes hangulatok festője. Tónusos stílusa merészen és szélesen szántó. Berény képeit emelkedett festői rend teszi nemessé. Bernáth művei finomult festői kultúrára vallanak. Diener-Dénes a színfelületet nyugtalan, pezsdülő, árnyalatokban dúskáló életre kelti. Czóbel rejtelmes ornamentummá egyszerűsíti a természetet. Egry tájképeit epikai nagyvonalúság jellemzi. Aba-Novák rendkívül biztos kezű rajzoló. Élénk

Kilencvennyolc halottja van az angol buvárhajó-katasztrófának

A birkenheadi hajógyár szakértői utólag bevallották, hogy a Thetist korábbi próbaalámerüléseknél két izben is baleset érte — Az egész angol sajtó éles hangon bírálja a mentési munkálatoknál tapasztalt hiányosságokat és alapos vizsgálatot sürget

London, június 3.

Szombaton reggelre borzalmas valósággá vált az a pénteki jelentés, hogy a liverpooli öbölben csütörtökön délután elsüllyedt *Thetis* búvárhajóból már *senki sem menekül ki.* Az éjszaka folyamán lázasan folytak még a mentési kísérletek, noha nyilvánvaló volt, hogy minden erőfeszítés hiábavaló.

Halvány reménysugár kezdett mégis derengeni a birkenheadi hajógyárban összegyülekezett hozzátartozók körében, amikor híre érkezett, hogy *hajnali 2 óra tájban a mentéshez kivezényelt búvárok a Thetisből halk kopogásokat hallottak.*

A hírre a hajógyár két óra leforgása alatt 12 láb hosszú és 3 láb széles, sűrített levegővel töltött acélhengereket készített, s azokkal újabb mentőhajók siettek a szerencsétlenség színhelyére, ahol aztán az acélhengerek felhajtó-erejének segítségével igyekeztek kiemelni az elsüllyedt tengeralattjárót. A búvárok horgonykötelekkel a Thetishez erősítették a hengereket, de *emelés közben a horgonykötelek elszakadtak, a tengeralattjáró felfordult és visszazuhant a vízbe, ahol valószínűleg a hátára esett és a kémlőtorony a tengerfenék veszedelmes iszapjába fúródott.*

A mentés szerencsétlen fordulata után beismerik, hogy nem 73, hanem 97 ember vesztette életét

E szerencsétlen fordulat után jelentette a birkenheadi Cammell Laird-gyár egyik tisztviselője a várakozó tömegnek: *„Fájdalom, nincs többé remény arra, hogy a bivárnaszádba bezárt emberek életét megmenthetjük."* Erre a kijelentésre a hajógyár udvarán szivettépő jelenetek játszódtak le: az elpusztult tengerészek feleségei, gyermekei fuldokló zokogásban törtek ki, néhányan közülük elájultak, a várakozó férfiak pedig zúgolódva kiabálták: „Hol vannak most a szakértőitek?"

A tengerész-családtagok kétségbeesése végigzúgott egész Anglián, s ugyanakkor *Londonban csodálkozó felháborodással fogadták azt az újabb hivatalos jelentést, amely az eddigi és ugyancsak hivatalos jelentésekkel ellentétben egyszerre csak azt adta hírül, hogy nem 73, hanem 97 ember vesztette életét az elsüllyedt Thetisen, közöttük az angol szakembereknek egész sora is, s mindössze négyen menekültek meg.*

Az egyik megmenekült ember, Franck *Shaw,* a Cammel Laird-gyár szerelője, elmondotta az ujságíróknak, hogy *három órával a csütörtöki lebukás után a tengeralattjáró parancsnoka aggódni kezdett és vészjeleket adatott le.* Mialatt fent torpedórombolók és aknaszedők közeledtek a szerencsétlenség színhelye felé, *a hullámsírba zárt legénység nyugodtan gyülekezett,* majd a parancsnok egyenlő számban osztotta őket szét az elkülönített zárkákba. *Néhány óra mulva mind nehezebbé vált a lélegzés a gázzal telített, elhasznált levegőben.* A tengerészek sportról és mulatságokról beszélgettek, hogy eltereljék figyelmüket a szenvedésekről és a veszedelemről, de már *nem látták egymást a sötét, sűrű levegőben. Két tengerész a kémlelőtornyon át próbált kimenekülni, de a vízbe fulladt, egy harmadik megőrült és a tengeralattjáróban szenvedett ki.* Később a bezárt emberek lefeküdtek és mozdulatlanul hevertek. *Tudták, hogy halálra vannak ítélve,* de pániknak nyoma sem volt. Ekkor *Shaw végső kétségbeesésében a kémlőtornyon át kimenekült* és szerencséjére az egyik aknaszedő felvette.

A tengernagyi hivatal pótjegyzékben sajnálattal jelenti a 98-ik halottat

Délután 6 órakor a Cammell Laird hajógyár birkenheadi irodájának ablakába *kifüggesztették a tengernagyi hivatal tragikus szövegű táviratát:*

„Sajnálattal jelentjük, fel kell adni a reményt, hogy megmentjük a Thetis személyzetének életét. A roncs kiemelésének munkája tovább folyik."

A kiadott pótjegyzék tanusága szerint 98 haditengerész, tiszt és polgári műszaki ember vesztette életét a búvárnaszádon. Az elsüllyedés helyén óriási zöld úszó bójákat horgonyoztak le ezzel a két kilométer távolságra látható felirattal: *„Elmerült hajóroncs."*

Az áldozatok között van a tengernagyi hivatal hét polgári alkalmazottja, a Cammell Laird cég huszonkilenc és a Vickers-Armstrong cég három szakértője is.

A Cammell Laird cég szakértői azt hiszik, hogy *a hajó szerencsétlen utasai klorin-gáztól haltak meg, amelyet az akkumulátorokba tóduló tengerviz fejleszthetett.* Másrészt a tengernagyi hivatal még délben is jelentette, hogy délelőtt tíz órakor a búvárok gyenge kopogtatást hallottak a naszád falain. Szakértők valószínűnek tartják, hogy *a Thetis végzetes alámerülése közben valamibe beleütközött s ennek folytán viz hatolt be az első rekeszekbe, amely lehúzta a naszád orrát.* A hajó ugyanis nem szabályszerűen bukott le, hanem orrával előrezuhant. A mentő kisérletek során a helyszínére vitték a naszád titkos terveit, miután szó volt arról, hogy kettévágják a hajót, de ez nem volt kivihető.

A Cammell Laird cég szakértői bevallották, hogy a naszádot korábbi próbaalámerülések során már két izben érte kisebb baleset, de ezt a kezdet nehézségeivel magyarázták. Hogy a tengernagyi hivatal vezető szakértői és a Cammell Laird cég műszaki emberei is a naszádon tartózkodtak a próbajárat alkalmával, az a rendes eljáráshoz tartozott.

Most, hogy a Thetis utasainak szerencsétlen sorsa beteljesedett, *a londoni lapok kiléptek eddigi tartózkodó magatartásukból s éles hangon bírálják a mentési munkálatoknál tapasztalt hiányosságokat.* A kritika főleg a következő kérdésekre irányul:

Miért? Miért? Miért?

1. Mi az oka annak, hogy azalatt a 12 óra alatt, amíg a Thetis tat-ja kiállott a vízből, nem tudtak sodronykötelet erősíteni a hajótestre, amivel meg lehetett volna akadályozni a további süllyedést?

2. Miért nem tudtak ezalatt az idő alatt forrasztókészülékkel lyukat olvasztani a kiálló hajótestbe, amivel meg lehetett volna menteni a legénységet, vagy legalább is friss levegőt lehetett volna juttatni a hajótest belsejébe?

3. Miért nem vittek azonnal emelődarukat a szerencsétlenség színhelyére?

4. Hogyan történhetett, hogy a víz alatt is alkalmazható olvasztókészülék csak pénteken este kilenc órakor érkezett a szerencsétlenség színhelyére?

5. Igaz-e, hogy a birkenheadi hajógyárnak a hajótest megmentése legalább olyan fontos volt, mint az áldozatok megmentése?

6. Miért tájékoztatták olyan hiányosan, sőt hibásan az áldozatok hozzátartozóit és a sajtót?

A *Daily Mail* többek között ezeket írja:

— Később még lesznek kérdések, amelyekre választ kell adni. *A nemzet tudni akarja, miért kellett a búvárnaszádnak szerencsétlenül járnia?* Miért kellett a próbautat egy olyan öbölben végrehajtani, amelyről tudták, hogy veszélyeztetett hely? *Miért nem kisérték el a próbaúton lévő búvárnaszádot segédhajók? Miért kellett 15 órának elmúlnia, amig a búvárnaszád elsüllyedéséről jelentést adtak ki?* Mindezek a körülmények *alapos vizsgálatra* várnak és a nemzet szigorú ítéletére.

Sokan felvetik a kérdést, hogy miért nem helyezték biztonságba mindjárt az első négy megmentettel együtt a tengeralattjáró valamennyi utasát a Davis-mentőkészülék segítségével? A hivatalos felfogás, úgy látszik, abban foglalható össze, hogy a tengeralattjárón levő *egyik polgári utas, aki készülékével a mentőnyiláson át ki akart jutni, nem bánt elég óvatosan a készülékkel és bennrekedt a mentőnyílásban. Igy elzárta a többiek elől a megmenekülés útját.*

Az egyik megmenekült tengerész szerint több mint bizonyos, hogy *az úgynevezett „távozási kamra" sérülése volt az oka annak, hogy a Thetis utasai felhagytak a Davis-készülékekkel való menekülési kísérletekkel.* Egyébként megállapították, hogy a tengeralattjáró levegője már akkor nehezen lélegezhető volt, amikor pénteken reggel *Oram* kapitány, az első tiszt elhatározta a Davis-mentőkészülék igénybevételét, nem tudva, hogy közben a mentőhajók már a helyszínre érkeztek.

A tengernagyi hivatalnak most az a terve, hogy *az elsüllyedt tengeralattjárót kiemeltesse,* mégpedig lehetőleg sértetlen állapotban. Mindenekelőtt vízszintes helyzetbe akarják hozni a hajótestet, hogy azután *pontonok segítségével a felszínre hozzák és Birkenheadbe vontassák.* Hogy mennyi ideig tart ez a munka, azt még nem lehet tudni.

A szerencsétlenség színhelyének közelében tartózkodó ujságírók az illetékes haditengerészeti tényezőktől semmiféle felvilágositást nem kapnak, s tudósításaikat a mentési munkálatokban résztvevő tengerészek vagy munkások elbeszélései alapján írják meg.

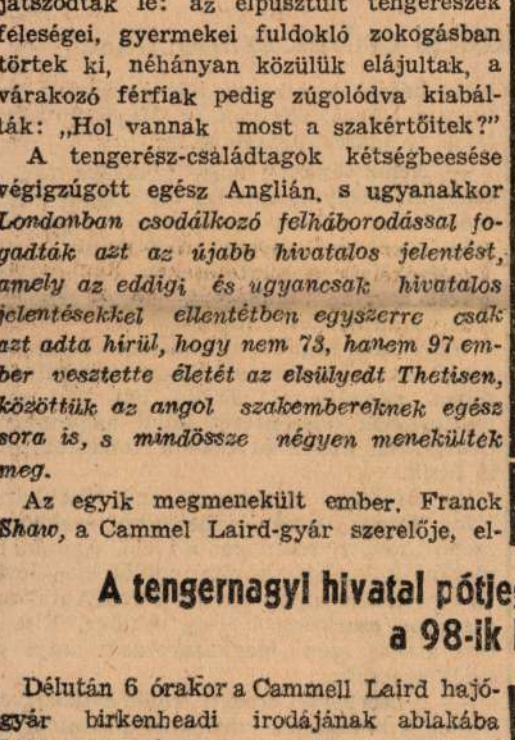

Automobil-világcég

keres azonnali belépésre árja származású urakat a következő állások betöltésére:

F Bank- és pénzügyletek.
H Könyvelés és általános irodai munkálatok.
K Raktárvezetés és raktárkönyvelés.
V Eladási osztályvezető.
Z—1 Vámszaki és szállítási osztályvezető.
Z—2 Vámkalkulátor és vámkezelő.

Magyar állampolgárság, tökéletes német nyelvtudás alapfeltétel. Angol nyelvismeret előnyt jelent.

Csakis valóban elsőrendű és kiváló szakemberek ajánlkozzanak, akik megfelelő gyakorlattal rendelkeznek.

Ajánlatok német nyelven a kor, képzettség és eddigi működés megjelölésével „Automobil-világcég" jeligére a Központi Hirdető Irodába, Teréz-körút 56 küldendők.

Forgószinpad

AMERIKA MEGŐRÜLT, régóta sejtjük már ezt mi, elmaradt európaiak. A nagyvizen túl „celebrity crazy" lett az emberiség, vagyis a hírességek bolondja. Hajmeresztő dolog. „Celebrity service"-nek nevezett ügynökségek jólfizetett kémei rohangásznak éjjelnappal híres emberek után, megfigyelnek, ellenőriznek, kikutatják, hogy hol és mikor lehet megmutatni őket a mindenáron hírességekre kiváncsi publikumnak. Diplomaták, filmcsillagok, színésznők, tudósok, pénzmágnások, bokszbajnokok, botrányhősök, arisztokraták, feltalálók és más csodabogarak mind értékes anyagot jelentenek a hírességvadászok számára. Az ügynökségek kópói pontosan összeállítják a mit sem sejtő híresek napi programját és ennek érdekében megkörnyékeznek minden hotelportást ,szobapincért, utazási irodát, taxisofőrt. A pénz nem számít, mert a díjak igen magasak. A hírességek bolondja előfizet a „Who's Who and Where" című igen furcsa napilapra, amely pontosan, óráról-órára, sőt percről-percre tudósít a különböző híres emberek tartózkodási helyéről. Az ügynökség kívánatra jegyet szerez az áldozat közvetlen közelében mozikba, színielőadásokra, vasúti fülkébe, hajóra, sőt vezetőt is rendelkezésre bocsát. A szolgálat pedáns és természetesen méregdrága. Ha a háziasszony úgy látja, hogy a koktélpárti tagjai nem szórakoznak eléggé egymás szellemességein, felveszi a kagylót és megkérdezi az egyik ügynökséget, milyen hírességekkel tud szolgálni. Pillanatok alatt átrándulhat a társaság például egy bárba és élvezheti egy orosz nagyherceg, vagy mondjuk, szerelmi botrányhős közvetlen szomszédságát.

Magánélete senkinek sincs többé. Nincs az az eldugott hely, ahová az indiszkréció hiénái be ne tolakodnának és magukkal ne vinnék a kiváncsi bolondokat, akiket elfogott a hírességőrület. Még a Sing-singbe is behatolnak és multkorjában egy newyorki társaságbeli hölgy egyenesen bezáratta magát a fogházba, hogy az ügynökségnél megrendelt hírességet pár percre láthassa. Magát az üzleti ötletet egy amerikai ujságkiadó, Walter Winchel találta ki. Akik ismerik, valósággal rettegnek tőle, mert arról híres, hogy nem tiszteli senki magánéletét. A saját lánya sem lehet róla valami jó véleménnyel. A kis tízéves Walda, aki legjobb barátja Shirley Templenek, szót sem volt hajlandó elárulni pajtásáról, amikor a papája hogyléte felől érdeklődött. „Hogyne, csak éppen az kellene, hogy rászabadítsd azokat az utálatos embereket", — mondta tiltakozva. Ő az egyetlen diszkrét lény ma Amerikában. Tízéves, és nem tudja, hogy az üzletért mindent fel kell áldozni a dollár hazájában, — még a barátaink magánéletét is.

*

HOZZÁSZOKTATJUK A FÉRFIAKAT A GYÜMÖLCSILLATU CSÓKHOZ, — szólt az elnök a francia kozmetikusok nagygyűlésén és úgylátszik, ebbe már bele kell nyugodnunk. A mezei virágoknak letünt, a szénaillat nem divat többé és a krémek, parfömök ezentúl a gyümölcspiac levegőjét árasztják felénk. Az illatosító dobozok eddigi alakjukkal is eltünnek, helyüket gyümölcsöt utánzó porcellántégelyek foglalják el, almák, körték, szamócák, őszibarackok. Az egzotikus gyümölcsök egész sora válik illatszerré. Divatos lesz az ananász, a trópusi pápájá, az avocado és a banán. Egy angol cég paradicsomkrémmel lepte meg a világot és azt állítja, hogy ez mostan a legelegánsabb kézfinomító.

Meglepetten állunk a kéretlen újítással szemben és felvetődik a kérdés, hogy egyáltalán joga van-e a szépítőszerek könyörtelen cézárainak igy beleavatkozni legsajátabb magánügyeinkb a női kezek és arcocskák eddig virághoz hasonlított illuziója ellen? Nem hiszem, hogy akadt volna férfi, aki a kézcsókot mindenáron paradicsomillathoz kötötte volna és tudomásom szerint senki sem követelte eddig a banánra emlékeztető parfőmöt. A divat szeszélyes és könyörtelen. Az elegáns filmcsillagok számára, — egyelőre még csak őket sikerült beugratni, — már a fürdővizet is gyümölcsszagúvá teszik. A mozik hírességei az egyik párisi világcégtől ajándékba pezsgősüvegeket kaptak, amelyeknek tartalma gyümölcsillatokat bugyborékolt a vizben. Máris híresztelik, potom kétszáz frank lesz egy kétdecis gyümölcs-pezsgősüveg ára, ha a művésznők kellőképpen honorálják és propagálják az új ötletet. Eddig még csak Marlene Dietrich nyilatkozott. A küldeményt elragadónak mondja és kéri a további üvegeket.

*

ESERNYŐTÁNC tünt fel a napokban a nyári London parkettjein, egyelőre nem sok sikerrel. A késői ötletet Chamberlain miniszterelnök ominózus esernyője adta, amelyről senki sem állíthatja, hogy túlsok vidámsággal ajándékozta volna meg a világot. Ez a politikai színezetű tipp tulajdonképpen egy új szokást honosítana meg Angliában, ami eddig ott ismeretlen volt: a hölgyek „lekérését". A gentleman, akinek hölgye nincsen, kap egy esernyőt a lokál menedzserétől, tánclépésben a parkettre vonul és az esernyőt annak a férfiúnak karjára akasztja, akinek hölgyével táncolni óhajt. A leváltott úr aztán folytathatja az esernyővel a mókát. Nem csodálkozunk, hogy Angliában nem fogadták túlzott lelkesedéssel ezt a játékot. Odaát a hölgyek szokták kiválasztani a férfiakat, akikkel egyáltalán szóbaállnak, annyira, hogy a férfi még csak nem is köszönhet az utcán addig hölgyismerősének, amíg az biztatóan feléje nem bólintott. És ha már a nők köszönnek előre, akkor bizonyára illetlen dolognak tartják, hogy táncosukat elhalásszák mellőlük egy esernyővel, amely — még csak nem is Chamberlainé.

A
RUDAS
USZODA
ujra várja.
Kellemes sportolási lehetőség — s itt mindég független az időjárás szeszélyeitől
NAPFÜRDŐ
a fáras tetőterraszon

Az ősi csurgói kálvinista gimnázium nagy ünnepe

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter jelenlétében avatták fel szombaton az intézet cserkészházát

Somogy-Csurgó, június 3.

(Az Uj Magyarság kiküldött munkatársától.) A dunántúli dombos, lombos tájba épült, karcsú tornyú, széles utcájú, levegős mezőváros Somogy-Csurgó, s amellett, ami egyéniségét megszabja: *diákváros.* A nyílegyenes, hosszú, fehér sugárút végén, egy erdőzöld hatalmas park ős mélyén áll csendben a magas piros-szürke kőgimnázium, büszkén, mint valami vár. S az is. *Évszázadok óta gyülőhelye a délsomogyi, küzdelmes életű gazdanép tudományt vágyó, kerekfejű kisfiainak.* Első diákjait még maga az ábrándos szívű, fiatal és szegény *Csokonai Vitéz Mihály segédtanár úr* oktatgatta a park lombjai alatt, csak úgy a fűben, platánleveleken elheverve, s estére hálni a távol városmajorba tértek. A mostani, több mint félezernyi, *főként földmivesek gyermekeiből kikerülő diáksereg már modern internátusokban, európai nívójú kultúrviszonyok között nevelkedik.* Különösen az utóbbi évek alatt majd kétszeresére serkent a gimnázium kultúrjelentősége mai országunknak ezen a fontos végpontján.

Matolcsy Sándor dr.-t, az igazgatótanács elnökét, ezt a rendkívüli akaratú és hitű, amellett különlegesen szűkszavú, szelid tekintetű férfiút emlegeti mindenki, hogy naponta a gimnázium gondjaival alszik és ébred... Szaporodik is az egyre bővülő modern internátusok gyermekhada, de a régi diákélet hagyománya is él még: *a város öreg nyugdíjasai ma is makacsul elhalásznak maguknak kosztos diákul egy-két nebulót,* el sem tudnák képzelni nélkülük az életüket.

Szombaton fényes országos ünnepségek színhelye volt a koranyári napfényben ragyogó kis diákváros. Délután a gyorsvonattal magas vendégek érkeztek Pestről: *Tasnádi Nagy* András igazságügyminiszter, *Balogh* Jenő főgondnok, *Törs* Tibor országgyűlési képviselő, az országos Bethlen Gábor-szövetség ügyvezető elnöke, *Kapi* Béla és *Kovács* Sándor püspökök, *Papp* Antal, az országos cserkészszövetség elnöke, *Áprily* Lajos igazgató, valamint Kaposvárról *Matolcsy* Sándor vezetésével harminctagú küldöttség. A pályaudvari fogadtatás után az iskolában és a környező parkban az ünnepségek, énekkari számok, felvonulások egész sora zajlott le.

Az iskola rajztermében a gimnázium alapításának jelenetét megörökítő felavatásnál *Halka* Sándor esperes mondott imát, *Huszár* Aladár egyházmegyei főgondnok, *Laky* Dezső, a kerület új képviselője és *Bene* Kálmán dr. igazgató tartottak beszédet, majd a Hiszekegy hangjai mellett lehullott a lepel a falnagyságú, impozáns festményről. Merész Gyula alkotása a nemes, keskeny-arcélű alapítót, *Festetics* György grófot ábrázolja, biborszínű öltözékben, amint munkatársai körében erőteljesen mutat az iskola alapkövére, s előtte a nép hívő arcú dolgozói állnak. Nagyot akaró, nagyot merő, kemény, okos, ősi férfiarcok néznek alá erről a képről.

„Mindennél fontosabb erkölcsi erőink szaporitása"

Azután a közönség a parkba vonult, ahol az óriási fasorok között az előkelőségek emelvénye előtt a vármegyei cserkészcsapatok és a csurgói gimnázium ifjúsága tartott zenés felvonulást. Kemény díszlépésben robogtak el egymásután a diákcsapatok — gyermekek még, de keménységük és biztonságuk elfeledtette ezt.

A diákok, észreveszem, egy szálig *magánügynek tartják ezt a napot.* Hadd mondjam: talán sehol sem tudhat az ifjúság olyan lelkesen ünnepelni, mint ebben a végvári, hagyományoktól megszentelt gimnáziumban. (E sorok írója érzékeny szívvel vigyázta a cserkész- és diákcsapatok pattanó léptű, emelt fejű, vidám felvonulását és az egész napfényes ünnep hangulatát, mert néhány éve maga is éppen ennek az iskolának tanulójaként menetelt itt a sorok között. A tanárok változtak, cserélődtek azóta, de a diákság arca sajátságosan most is ugyanaz: az örökké frissülő, győző élet arca.)

Melegen süt a nap, zene szól, harsognak a fiatal torkok, pattannak a lépések. Az igazságügyminiszter és az őszfejű, előkelő urak mosolyogva, felvillanyozva nézik az eseményeket, már *nem hivatalos ünnepély ez számukra,* az arcukon látni, több és melegebb valami ennél: talán emlékezés...

Most az igazgató és *Egyed* Lajos nyolcadik osztályos tanuló intéznek üdvözlő szavakat *Tasnádi Nagy* Andráshoz, aki válaszában hangsúlyozza, hogy milyen mély hatást tett rá az ifjúság nemes öntudatot eláruló felvonulása. Majd így folytatja az igazságügyminiszter:

— Nemzetünknek nagy szüksége van a szellemi fölényre, épp így az anyagi megerősödésre, de *mindenek között legfontosabb, európai helyzetünknél fogva is erkölcsi erőink szaporitása.* És én most a csurgói tanuló ifjúságnál nagy erkölcsi erők tanuságtételét tapasztalom.

Nagy taps fogadta a miniszter beszédét, majd azt a bejelentését, hogy a megjelenésében akadályozott *Teleki* Pál gróf miniszterelnök köszöntését küldi az ünneplő Csurgónak, ahová őt családi vonatkozások is fűzik.

Az ifjúság százötven tagú énekkara *Rácz* Dezső tanár vezetésével szebbnélszebb művészi számokat ad elő. Azután a platánfák lombjai között épülőfélben lévő új cserkészházat avatja fel *Papp* Antal, az országos cserkészszövetség elnöke. Éljenzést arató szép meghatározását adja a cserkészetnek:

— A cserkészet eredeti külön eszközeivel ahhoz a munkához csatlakoztunk, amelyet a család mellett az egyház és iskola gyakorol.

A nagy, faoszlopokkal díszitett cserkészházat *Medgyaszay* István műegyetemi tanár tervezte. Tapssal fogadnak minden nevet és újra éljenzik az építkezés és minden eredmény harcosát, *Matolcsy* Sándort, „akinél jobban senki nem szerette a csurgói iskolát".

Berzsenyi Dániel, Kozma Andor, Baksay Sándor, Tisza István emléke

Ezután *Jalsoviczky* Károly dr. államtitkár avatja szép beszéddel *Kozma* Andor, az izzó magyarságú, a nemzet megujhodásáért kemény társadalombirálattal küzdő költő mellszobrát. *Berzsenyi* Dánielnek a parkban állitott emlékpadját *Kapi* Béla püspök avatja s beszédében hangsúlyozza, hogy Berzsenyi, a nemzeti művelődésnek ez a vátesz-költője állandó tettre ébresztője lesz a mindenkori magyarságnak. *Baksay* Sándornak, a kiváló irópapnak, az iskola nyolc éven át volt növendékének emlékköve előtt *Áprily* Lajos, a Baár—Madas leánygimnázium igazgatója beszél:

— A legmagyarabb Dunántúl bizalmas életű, léleknemesítő kisvárosában az egyetemes magyarság csúcsáig egy gyönyörű pásztori irói életet ível át: Baksay emlékezete — mondja többek között. — Tisza István gróf új emlékoszlopánál végül *Balogh* Jenő a nagy államférfit, a nemzeti folytonosság és a magyar evangélium hirdetőjét jellemezte.

Este a Korona-szálló dísztermében műsoros est volt, amelyen *Tasnádi Nagy* András megnyitó szavai és az ezt követő szines programpontok után *Törs* Tibor, az országos Bethlen Gábor-szövetség ügyvezető elnöke záróbeszédében az állam és a társadalom problematikáját fejtegetve hangsúlyozta: *mennyire szükséges a kenyér és a művelődés két főszempontjának megoldása a nemzet belső erejének szilárd megalapozásához.* Szegény marad örökké az a nemzet, amelynek a lelkéhez nem tudunk közelférkőzni: a Bethlen Gábor szövetség ebben a problémában oldja meg ezt a feladatát a vidék kulturgócpontjain tartott összejövteleivel.

... Szép gondolatok és megkapó események jegyében országosan kiemelkedő napja volt Csurgónak. **(i. gy. l.)**

SZINHÁZJEGYEK
a legnagyobb
kedvezménnyel
Stádium Jegyirodában
József-körút 5.
Telefonrendelés 140—000
144—401

A kormány rendet teremt az ár- és bérrendszer dzsungeljében

Faraghó Gábor közellátásügyi miniszter kérésére a kormány értekezletet hívott össze *az ár- és munkabér-kérdés szabályozásának megtárgyalására.* Az értekezletet péntek délelőtt a miniszterelnökségen tartották meg a szakminiszterek, valamint a munkásság képviselőinek és a gazdasági élet vezetőinek részvételével. Jelen volt *Faraghó* Gábor közellátásügyi, *Vásári* István pénzügyi, *Takács* Ferenc iparügyi és *Gábor* József kereskedelemügyi miniszter. *Oltványi* Imre, a Nemzeti Bank elnöke, *Balogh* István miniszterelnökségi, *Mátéffy* Géza közellátásügyi államtitkárok, valamint Baranyay Lipót, Kossa István, Szakasits Árpád, Veres Péter, Béres József, Bródy János, Bán Antal nemzetgyűlési képviselők.

Gondoskodnak a munkásosztály ellátásáról

Faraghó Gábor közellátásügyi miniszter ismertette az értekezlet célját. A kormány rendet kíván teremteni az ár- és bérrendszer dzsungeljében, le akarja törni a feketepiacot és *gondoskodni fog a munkások megélhetésének biztosításáról.* A cél érdekében nagyszabású, átfogó intézkedésekre van szükség, amelyekhez szakszempontból az Országos Gazdasági Tanács szombaton délután fog hozzászólni és megfelelő tervezetet dolgoz ki. Szükséges, hogy nemcsak a kormány tagjai, de az Országos Gazdasági Tanács is tökéletesen tájékoztatva legyenek az érdekeltek, elsősorban a munkásság felfogásáról. Az Országos Gazdasági Tanács előterjesztése után a kérdést pártkonferencia elé viszi a miniszter, ekkor ismét módjában áll majd az érdekelteknek az ár- és bérkérdés rendezésébe befolyni. A *munkásosztálynak a hivatalos áron történő ellátás biztosítását kéri.* Rámutatott Faraghó miniszter azokra a nehézségekre, amelyek ezen a téren mutatkoznak. A maga részéről javasolja, hogy *a legfontosabb ipari alapanyagok és közszükségleti cikkek árait rögzítsék.*

A miniszter javaslata szerint kötött összegű árszabályozás alá kerülnének a legfontosabb ipari alapanyagok és közszükségleti cikkek. Egyéb gyáripari termékek árát az érdekképviseletek által készített kalkulációs irányelvek alapján a vállalatok maguk állapítanák meg, megfelelő korlátozásokkal.

Szabad áralakulás maradna a fentieken kívül cikkekre, amelyeknek árait esetről-esetre határoznák meg. *A gyáripar és kereskedelmi ár számításainál az úgynevezett utánpótlási árak alkalmazását javasolja.*

Az alapanyagok árának és a béreknek rendezése

A kérdéshez elsőnek *Kossa* István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára szólt hozzá. Kifejezésre juttatta a szervezett munkások nézetét, akik *az alapanyagárak mellett az iparcikkek árainak korlátozását nem tartják helyesnek.* Ezen intézkedés következménye az iparcikkeknek a piacról való teljes elvonása volna és az árak olyan mérvű emelkedése, amit a munkásság nem képes megfizetni. Helyesli az alapanyag árak rögzítését. Garanciát kérnek a munkások a kormánytól, hogy *legalább is a nehéz vas-, bánya- és építőipar munkásai számára hatósági áron biztosíttassék az élelmiszer és iparcikk ellátás.* A szabadpiacokra termelő iparok legyenek kötelesek termelésük egy részét nyereség nélkül a közellátásügyi miniszternek felajánlani, hogy azt az arra illetékes munkások között hivatalos áron kiossza.

Nem lehet megengedni — mondotta Kossa István —, hogy a munkabér alapján számítsák ki a vállalkozói hasznot a munkaadók részéről, mert ha a munkabérek bizonyos meghatározott százalékát engedik meg vállalkozói haszonként felszámítani, úgy a munkaadók részéről nem gátolható meg az az országosan jelentkező folyamat, hogy *éppen ők biztassák a munkásságot meg nem engedhetően magas munkabérek kérésére.*

Lehetetlen olyan állapot fenntartása, hogy míg az iparcikkek ára húszszorosára emelkedik a réginek, addig a munkabérek 100%-kal emeltetnek fel.

Fogjon össze a szolid tőke a munkásszervezetekkel

Szakasits Árpád szerint az egészséges árszabályozást két tényező teszi lehetetlenné.

1. *A nemzetközi áruforgalom teljes hiánya,*
2. *a belső spekuláció okozta állandó meglepetések.*

Az első okon pillanatnyilag nem tudunk változtatni, a spekulációt azonban meg lehet fékezni.

A gazdasági élet teljes anarchiájával állunk szemben.

Tudjuk, hogy az anarchia teljes megszüntetése még nem lehetséges. A belügyminisztertől kér erélyes intézkedést.

A kormány és a pártok a magántulajdon elvének alapján állnak, de *határt kell szabni a magánvállalkozás szabadságainak az árszabályozás területén.* Az árakat valamely időponthoz képest rögzíteni kell.

Ami az infláció kérdését illeti, lehet, hogy a pénz romlása is hozzájárult az áremelkedésekhez, de *kétségtelen, hogy a fekete spekuláció idézte elő a pénzromlást. Fogjon össze a szolid tőke a munkásság szervezeteivel.* Féket kell vetni a rezsi spekulációjának is. Buzdítják a munkásokat magasabb bér kérésére, hogy magasabb rezsit számolhassanak egyes vállalkozók.

Ne engedjünk ki élelmiszert az országból

Ugyanakkor, amikor erélyes intézkedéseket sürget a gazdasági élet egész vonalán, hangsúlyozza azt is, hogy nem szabad olyan mérvű kötöttséget felállítani, ami a tőke kezdeményező vállalkozását megköti.

Török Mihály, Bércy Pál az építőmunkások részéről, *Hajma János* a vasmunkások részéről, *Pásztor Imre* a székesfővárosi alkalmazottak részéről szólt hozzá a kérdéshez. Mindannyian sürgették a feketepiac letörését.

Veres Péter figyelmeztette a kormányt a jövő évi termés begyűjtésének sürgős megszervezésére. A mult év terméseinek anarchiáján már nehezen segíthetünk, úgy kell megszervezni az új gazdasági év terméseinek a gazdasági élet vérkeringésébe való bekapcsolását, hogy a multhoz hasonló visszásságok ne következhessenek be.

Bródy János hitelt kért a legális gabonakereskedelem számára, amely meg fogja találni az utat és módot, hogy a termények begyűjtését elvégezze.

Rendelkezéseket kért a belügyminisztertől, mert hiába intézkedünk készleteink felett, akkor, ha engedély nélkül kiszivárog az áru az országból.

Bán Antal a készletek felkutatását és lefoglalását sürgette.

Baranyay Lipót időelőttinek tartja a végleges ár- és bérrendszer kidolgozását, kalkulációs formulák kiadását kívánja. Sürgeti a termelő üzemek helyreállítását, amihez ugyancsak hitelt kér.

Takács Ferenc iparügyi miniszter csatlakozott a közellátásügyi miniszter előterjesztéséhez, amely szerint az árak megállapítása sürgős és egységes kell, hogy legyen.

Meg kell szabni az alapanyagok árát.

Szükségesnek tartja a határok ellenőrzését, hogy *ne lehessen kivinni a kormány tudta nélkül az országból árut.* Szomrú példát hozott fel: A Dunagőzhajózási Társaság Jugoszláviának adta el szénkészletét a kormány tudta és beleegyezése nélkül.

Az értekezletet *Faraghó* Gábor miniszter rekesztette be. Annak a reményének adott kifejezést, hogy nehéz helyzetünkben is olyan megoldást fognak találni, ami ha korrekcióra is fog még szorulni, de átmenetileg javít a helyzeten.

Gerő Ernőt kereskedelmi, Nagy Ferencet újjáépítési miniszterré nevezte ki a Nemzeti Főtanács

A nemzetgyűlés politikai bizottsága pénteken délután *Zsedényi* Béla nemzetgyűlési elnök elnöklésével ülést tartott, amelyen a bizottság tagjain kívül megjelentek a pártok vezérei is. Az elnök bejelentette, *hogy az államfői jogkör szabályozására a régebbi határozat értelmében bizottságot hív össze,* melynek tagjai az ideiglenes nemzetgyűlés elnöksége, a miniszterelnök és a pártok képviselői.

A politikai bizottság a *Gábor* József lemondásával megüresedett kereskedelmi tárca betöltésére *Dálnoki Miklós* Béla miniszterelnök javaslatára *egyhangúlag Gerő* Ernő nemzetgyűlési képviselőt hozta javaslatba. *Gerő* Ernő lemondásával megüresedett a Nemzeti Főtanács harmadik tagjának helye és ezt *Révai* Józseffel töltötték be, póttagúl *Kádár* János képviselőt választották.

Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök javaslatot tett újjáépítési miniszterium szervezésére *s annak betöltésére Nagy Ferenc képviselőt hozta javaslatba. A politikai bizottság a miniszterelnök indítványát egyhangúlag elfogadta.*

Zsedényi Béla elnök javaslatára kimondta a bizottság, hogy *megalakítja a nemzetgyűlés ideiglenes gazdasági bizottságát.* A Keresztény Demokrata Néppárt kérelme fölött, minthogy ezt már Debrecenben elbírálták, a politikai bizottság napirendre tér.

A Nemzeti Főtanács ülése

A politikai bizottság ülése után ülést tartott a Nemzeti Főtanács is, amelyen a politikai bizottság javaslatához képest *Gerő Ernőt kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterré, Nagy Ferencet újjáépítési miniszterré kinevezte.*

Az új kereskedelmi miniszter hivatalában

Gerő Ernő, az új kereskedelem- és közlekedési miniszter tegnap délelőtt 10 órakor megjelent a minisztériumban és *átvette hivatalát.* Az új kereskedelmi miniszter elsősorban elődjével tanácskozott, akivel letárgyalta a folyó ügyeket.

A magyar népet vissza kell adni önmagának —mondja Vörös János honvédelmi miniszter

Felkerestük Vörös János honvédelmi minisztert és megkértük, nyilatkozzon a honvédség időszerű kérdéseiről. A miniszter a következőket mondotta:

— A magyar népet vissza kell adni önmagának. A demokratikus szellem és a népi szabadságeszmények a magyarság örök és elidegeníthetetlen kincsei. A magyar történelem vezéralakjai mindenkor a haladó politika és nemzeti függetlenség meg nem alkuvó bajnokai voltak, minden harc, amelyet önmagunkért harcoltunk s amely valóban a mi harcunk volt, *ezeknek az eszményeknek valóraváltásáért, illetve megőrzéséért folyt.* S az, hogy a magyar népi tömegek csak ilyenkor mozdultak meg igazán, a népben mélyen élő demokratikus szellem bizonyítékai. Ezért lett Kossuth a nép szemében a legmagyarabb hős, ezért áll szerte az országban mindenütt az ő szobra. Kossuth neve egyesítette leginkább a magyarság előtt a haladás és szabadság gondolatát.

— éppen ezért a hadsereg szellemi átnevelése könnyebben fog menni, mint ahogy általában gondolják. A német propaganda sűrű mételye alól mentesíteni kell a honvédséget, *ez azonban a színmagyar származásúaknál nem fog különösebb nehézségbe ütközni.* Akiknél ez válságot idézett elő, többnyire idegen vérűek voltak. Szeretném, ha a honvédség szép magyar búzatábla lenne, éppen ezért minden igyekezetünkkel kigyomláljuk a gazt és konkolyt.

— A miniszter úr véleménye szerint a magyar katona hogy fogadta a szeretnecsétlen német szövetséget?

— A magyar katonák nagy tömege már kezdetben a *„ne higyj magyar a németnek"* álláspontjára helyezkedett. Amellett a porosz fajban lévő mérhetetlen gőg és megvetés igen elkeserítette katonáinkat. A nép fiai, a vad propaganda ellenére is érezték, hogy német győzelem esetén az ország függetlensége és gazdasági önállósága áldozatul fog esni a német imperializmusnak.

— Sajnos, a felsőbb vezetésben és a vezérkarban mérhetetlenül sok volt a sváb elem. *Ezek a vezetők értetlenül és értelmetlenül viselkedtek a magyarság kérdéseivel és a magyar lélek megnyilvánulásaival szemben.* Vannak árnyalatok, amiket végső fokon csak azok érzékelnek, akik maguk is a népből nőttek ki.

— Milyen tervek vannak a demokratikus tisztképzésről?

— Ezzel, mivel már tulajdonképpen a béke problémája, idáig csak nagy általánosságban foglalkoztunk. *Mindenesetre egyetlen követelmény a rátermettség és egyéni érték.* Az eddigi gépies előléptetési rendszert eltöröltük, ez csak a tehetségek elkallódásához vezetett.

— Milyen tapasztalatai vannak miniszter úrnak a Vörös Hadsereggel kapcsolatban?

— A Vörös Hadsereggel a viszony szívélyes és állandóan fejlődik az őszinte bajtársiasság, megértés felé. Ez leginkább a Vörös Hadsereg oldalán harcbalépett csapatoknál vehető észre. A legnagyobb előzékenységgel és megértéssel fogadták honvédeinket, mindenben őszinte bajtársként támogatták őket. A teljes egyetértés és a meleg, bensőséges viszony elmélyítése céljából tárgyalásokat folytattunk arról is, hogy *később a kiválóbb magyar katonák Szovjet-Oroszországban közelebbről is tanulmányozhassák a Vörös Hadsereg kiképzését és a katonák nevelését.* Igy igen értékes tapasztalatokat nyerhetünk a honvédség további felépítéséhez.

Pethő Tibor.

Elhurcolták Zágrábból Macek Vlatkót, a horvát parasztpárt vezérét

Tito marsall felszabadító csapatai a Zágrábba való bevonulás után azonnal a horvát parasztpárt vezetőit keresték. Megállapították, hogy Macek Vlatkó nem tartózkodik Zágrábban, Pavelicsék Maceket úgy látszik magukkal hurcolták. Macek ellen különben a zágrábi rádió már a pénteki nap folyamán erős agitációt kezdett. Az egyik szpíker megállapította, hogy Macek a Németországgal való megegyezés mellett szállt síkra, a háromhatalmi egyezmény aláírását is helyeselte. Ezért a zágrábi rádió szpíkere szerint az új Jugoszláviában nem vállalhat szerepet.

Klagenfurtban elfogták Merész-Müller Gyula nyilas festőművészt

A pesti művészéletben közismert volt *Merész-Müller* Gyula erdélyi származású szász festőművész, mint szélső németbarát és nyilas. Most Klagenfurtból kaptuk a hírt, hogy *elfogták feleségével, báró Coreth Ilonával együtt.*

Merész Gyula Palló nyilas képviselővel együtt vette birtokába annakidején a *Fészek* Művészek és Írók Klubját, ahol azonnal megkezdte a „rendcsinálás" munkáját. A haladó szellemű Szinyei-Merse Társaság tagjainak legnagyobb részét, így *Sidló* Györgyöt, *Márffy* Ödönt, *Kisfaludy Strobl* Zsigmondot, *Szüle* Pétert töröltette a tagok sorából, azon a címen, hogy művészetükkel a „zsidó ízlést szolgálják". Ugyanakkor nagy merészen a Lipótvárosi Kaszinó két épületére is rátette a kezét, *onnan az összes értéktárgyakat, szőnyeget, képeket elrabolta és menekülésekor magával hurcolta.* Mikor érezte, hogy a hurok egyre szorul Budapest körül, először a Dunántúlon levő *Derecske* község mellett levő birtokára utazott, majd amikor itt is forró lett a talaj lába alatt, felesége, az osztrák születésű báró *Coreth* Ilona Klagenfurti *birtokán igyekezett elbújni a megtorlás elől.* A kiadatási eljárás megindult, a Népbíróság előtt felel tetteiért a magyar képzőművészetnek e hírhedt alakja.

Újabb súlyos ítéletek Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: A jagodoniai hadbíróság halálra ítélte *Teokarovics* Szlavko és Vlada jugoszláv textilgyárosokat. A vád az volt ellenük, hogy a német megszálló csapatokat nyersanyagokkal látták el, lehetővé tették a 113. német hadosztály átszervezését és különféle fasiszta tevékenységeket. Azt is beismerték a főtárgyaláson, hogy több német tábornokot vendégül láttak. A jogodoniai haditörvényszék halálra ítélte *Kléfisch* Teodor jagodoniai szalámigyárost is, aki a német katonaságot *„Heil Hitler"* kiáltással fogadta. Azt is bebizonyították, hogy Klefisch 1943-ban Mussolininak üdvözlő táviratot küldött, amikor a készülő angol fogságból megszabadult.

Fontos intézkedések várhatók a zsiradékellátás terén

A közellátásügyi miniszter sorozatos értekezleten beszéli meg a szakemberekkel a közellátás halasztást nem tűrő kérdéseinek megoldását. Szerdán délelőtt fontos tanácskozás volt a növényolaj forgalmának szabályozásáról. Az értekezleten, amelyen a földmívelésügyi és iparügyi miniszterek képviseletein kívül résztvettek a növényolajipari üzemek vezetői is és a kereskedői érdekeltségek is, részletesen megtárgyalták a kiadásra kerülő rendeletet, amely az olajosmag- és növényi olajtulajdonosok (termelők) és a növényolajipari üzemek elszámoltatásának bevezetésével elősegíti az ország étolajellátását. A mai élelmezési helyzet különösen indokolttá teszi az étolaj minél intenzívebb felhasználását, mert ezáltal részben kiküszöbölhetők a zsírellátás nehézségei.

Brilliánst, ékszert, aranyat napi áron vásárol
Scheer György Semmelweis-utca 29 félemelet 1.

permetezőszerek rezmészpor keményítő
BALOG-BIRÓ és TSA
VÁLKOTMÁNY-U 2

Ma és mindennap! Délután ½5-től
Szilágyi Marcsa a PARISETTE-ben
különleges új vidám műsorral
Vörösmarty-tér 4

Iparvállalat keres
személy- és teherautót.
Engedélyt megszerezzük. Ajánlatok „Sürgős 21769" jeligére Blocknerhez, Vilmos császár-út 33

Brilliánst, aranyat legmagasabb áron vesz
Breitner és Tauber
VI., Nagymező-utca 8.

STERNBERG hangszergyár
javítás, vétel, csere, eladás.
Rákóczi-út 60.

Fotócikkeket
felszereléseket minden mennyiségben veszek és eladok.
Szenes, Károly-körút 16.

Dundilly arcpúder, ajakrúzs, körömlakk, arcrúzs, régi minőségben újra a kapható.

MEGNYÍLT
a 80 éve fennálló közismert
Hölzer
női divatháza
IV., Váci-utca 24,
Régi vezetés

Gazdasági hírek

A termésértékesítésbe bevonják a félreállított gabonakereskedelmet is

Hírt adtunk már arról, hogy az idei termés értékesítésére vonatkozó tárgyalások megkezdődtek. Kilátás van arra, hogy a szabadkereskedelmi szempont messzemenően érvényesülni fog és végre szóhoz jut a budapesti és vidéki gabonakereskedelem, amelyet az egykezek kedvéért a fasiszta kereskedelempolitika teljesen félreállított.

A gabonakereskedelem megmozdulását mutatja, hogy nemcsak a budapesti, de vidéki cégek is sietnek felújítani tagságukat a budapesti Áru- és Értéktőzsdén és jelentkeznek a reaktívitással kapcsolatos igazolások lefolytatására. Mezőturi, debreceni, fehérvári cégek jelentkeztek a legutóbbi napokban tőzsdetagságukért, ami a vidéki kereskedelem megindulásának örvendetes jele.

Márai Sándor megírja az „Egy polgár vallomásai" harmadik kötetét

Szentendre házcsoportjai közül kijutva, a Dunaparton vezet tovább az országút északnak, Leányfalu felé. Májusi napsütésben fürdik az egész vidék, aranyló sugárkéve ömlik végig a Duna tükrén, jobbról-balról a földeken és a kis házakon, villákon, amelyek minden két-háromszáz lépésre elmaradnak a csendesen baktató ember mellett. Nagyon szép a kép; mindenütt élénkzöld vetések, friss szántások, sehol egy darab kopár tarló, vagy parlagon maradt föld, a villák kertjében sok színes virág, bódító illatot árasztó fehér orgonák, nyiló tulipánok. Semmi, semmi sem beszél az elmúlt nehéz időkről, a háború pusztításáról, csak a Duna széles kék szalagjának szinte teljes elhagyatottsága, azután egy daru roncsai, amelyek valahol félúton Szentendre és Leányfalu között a folyam partján hevernek.

Leányfalu hosszúranyúlt főutcáján végig kell haladni, hogy a tulsó faluvégen, a tabi oldalon elérjem a szép kis villát, amelyet keresek. Amikor odaérek, a kiskapuban áll a bizony elég körülményes út indítóoka: *Márai* Sándor, a magyar irodalom egyik legérdekesebb vezetőegyénisége. Nagyon barátságosan fogad. Bemegyünk a kertbe, kicsit körülnézünk, megcsodálom a virágágyakat, valamivel hátrább a veteményes táblákat is, amelyeket mosolyogva, de érezhetően büszkén mutat meg az író. Hamar bejárjuk az egész kis birodalmat, akkor leülünk egy padra a villa bejárata előtt, csöndesen élvezzük a meleg napsütést és elbeszélgetünk. Mindenekelőtt az elmúlt nehéz időkről, hiszen mostanában mindig ez az első téma, olyan emberek között, akik nem találkoztak Budapest ostroma óta.

A hallgatás esztendeje

Márai Sándor 1944 március 19-én letette a tollat, ezt valamennyien tudják róla. Nem volt hajlandó német megszállás alatt munkát végezni. Ezzel nagyon népszerűtlenné vált a náci és nyilas vezetők előtt, a politikai rendőrség élénken érdeklődni kezdett utána budai, Mikó-utcai lakásán. Az író még márciusban elhagyta otthonát és kijött ide, Leányfalura. Csöndben és aránylagos nyugalomban töltötte az időt, egy évnél hosszabb időt, csak Budapesten maradt hozzátartozóinak és barátainak sorsa nyugtalanította. Később elég hosszasan betegeskedett, de most már nem látszik meg rajta a betegség nyoma. Barnapiros, a szokottnál talán erősebbnek, pihentebbnek is látszik.

A rövid beszámoló után irodalmi kérdésekre térünk át.

— Miben látja a magyar irodalom jövő feladatait?

Márai habozás nélkül felel, mint aki már sokat foglalkozott a kérdéssel és készen áll benne a válasz.

— Rendkívüli idők rendkívüli feladatokat rónak az íróra is. *A l'art pour l'art irodalom ma nem lehet program, az írónak részt kell vennie a nemzet vajudásában, hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a nemzet tisztán lássa helyzetét, a követelményeket, amelyeket az új idők támasztanak vele szemben és a belső erőket, amelyekkel ezeknek a követelményeknek megfelelhet.* Első feladatunk bizonyára analitikus jellegű. Meg kell mutatnunk a magyar társadalom minden rétegének, milyen hibákat követtünk el a multban *és ezzel meg kell indítanunk az annyira szükséges belső reviziós folyamatot.* Ennek a munkának alapjait egyébként leraktuk már, *Illyés* Gyula, *Veres* Péter, *Kassák* Lajos és jómagam már régebben megkíséreltük a magyar társadalom különböző osztályainak belső képét feltárni. Illyés Gyula a béres, a zsellér, Veres Péter általában a parasztság, Kassák Lajos az ipari munkásság lelkivilágát juttatta kifejezésre. Én *„Egy polgár vallomásai"* című könyvemben a polgárság életéről, illetőleg ennek az életnek hiányosságairól igyekeztem látleletet készíteni. Most itt az ideje annak, hogy ezt a munkát tovább folytassuk, elmélyítsük, a látleletekből levonjuk az időszerű következtetéseket.

A magyar értelmiség hivatása

— Ugy gondolom — beszél tovább Márai —, a legközelebbi időben megírom az „Egy polgár vallomásai"-nak harmadik kötetét. Nem egyszerű írói feladatnak, hanem kötelességnek tekintem ezt a munkát. Ritkán történik meg az író életében, hogy beleszületik egy témába, benne él, látja azt megérni és beteljesedni, mint a végzetet. Dolgozni akarok, mert *hiszek a magyar középosztály hivatásában a megváltozott új világban is.* Hiszek abban, hogy a magyar értelmiség, becsületesen együttműködve a munkás- és parasztpártokkal, jelentékeny részt tud venni a ma problémáinak megoldásában, módot talál arra, hogy kivezesse a magyarságot abból a tragikus útvesztőből, melybe a múlt bűnei és bűnösei juttattak bennünket.

Márai ezután elmondja még, hogy az elmúlt esztendőben alig dolgozott valamit, a művészi munkához szükséges önkoncentráció lehetetlen volt ezekben az időkben. Naplót írt, amelyet később fel fog dolgozni, jelenleg verseket ír. Végül még megkérdezem:

— Mikor jön be közénk, a *Magyar Nemzet* és *A mai nap* szerkesztőségébe, dolgozni?

Márai felderülő arccal, nagyon élénken felel:

— Rövidesen. Szeretnék már dolgozni, sokat és teljes erőfeszítéssel. Sok munkakedv gyűlt fel bennem az utóbbi időkben, nagyon rövid idő alatt pótolni akarok mindent, ami a legutóbbi esztendőben elmaradt.

(f. j.)

Megindul a munkásruházati akció

Takács Ferenc iparügyi miniszter az ország dolgozóinak, a munkásoknak és családtagjainak a felruházása érdekében akciót indított. A soronkívüli akciónak gyors eredményeképpen a közeljövőben nagy tömegben különféle ruházati cikkek kerülnek szétosztásra a munkásság között. *A mai árak szerint mintegy 2 millió pengő értékű áru kerül kiosztásra — de nem a mai árakon.*

Felhívás a Nemzeti Segély összes vidéki szervezeteihez

Gábor József kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter elrendelte, hogy a MÁV a hatósági élelmiszerkészleteknek Budapestre való felszállítása céljára vagónokat bocsásson rendelkezésre. A Nemzeti Segély központja felkéri az összes vidéki Nemzeti Segély-bizottságokat, hogy a náluk adományként összegyüjtött vagy összevásárolt élelmiszereknek Budapestre való szállítása céljára vagónokat igényeljenek és a készleteket a Nemzeti Segély budapesti központjának (Budapest, VI., Munkácsy Mihály-u. 19. sz.) haladéktalanul feladják. *(MTI)*

Mi lesz a családi házak tatarozásával?

A főváros újjáépítése során általános alapelvként mondták ki, hogy minden ingatlantulajdonos a saját költségére köteles a háború következtében megsérült ingatlanát rendbehozni. Ez az alapelv helyes a bérházak esetében, ahol a befolyó bérjövedelem megfelelő lehetőséget nyújt a tatarozások végrehajtására. Más azonban a helyzet a családi házaknál, amelyek Pest külső területein, valamint a környező helységekben százával sérültek meg és mentek tönkre, hiszen az ostrom épp ezeknek a vonalában folyt a legheveseben. Ezek a kis családi házak dolgozó kisemberek birtokában vannak. Ők nem tudják saját erejükkel rendbehozatni ingatlanukat. Meg kell találni tehát a módot, hogy az állam, vagy a főváros segítségükre siessen kölcsön, vagy adóelengedés formájában.

Ének a kötőtűről

A kötőtűje egyre jár,
de milyen régen, régen,
valami húsz év óta már,
mióta feleségem.
Mingyárt elkezdett várni, várni,
kapott elég ígéretet,
addig is, míg történne bármi,
kicsit kötögetett.
Kicsit kötögetett.

Szép kis kezében szaporán
forgott a fénylő szerszám,
fogyott, fogyott évek során
a gombolyag ezerszám,
fel-feltekintett nagy szemekkel,
sóhajtgatott hátam megett,
de a fonál, az nem szakadt el,
tovább kötögetett.
Tovább kötögetett.

Kötögetett magának is,
nekem is, ennek-annak,
meg a két kisbabának is,
kiket vár, útba vannak.
Két szép kislánya lett. A gólya,
az legalább kedvére tett.
Maradt még sok várni valója,
várt és kötögetett.
Várt és kötögetett.

Egyszer csak aranyfény vakít,
aranyhaj ragyogása.
Vakít és gyujt, ránt és szakít,
nincs földön-égen mása.
Le-fel futkostam lánggal égve,
tíz ujjam is lobbot vetett,
ő meg csak várta, lesz-e vége.
Várt és kötögetett.
Várt és kötögetett.

De őrületre őrület
jöhet csak, soha béke,
az aranyhajból barna lett,
abból sokféle szőke,
egy hajszín, egy csók mégi
hiányzott,
azt űztem én, eszeveszett,
ő meg csak nézte ezt a tánco.*
várt és kötögetett.
Várt és kötögetett.

Hanem egyszer csak megriadt.
Kénkőszag kezdett szállni.
Keresztből horgot és nyilat
kezdtek sokan csinálni
és öklöt rázva, versenyt bődve
hirdették a gyűlöletet.
Ő csendesen várt jobb időkre,
várt és kötögetett.
Várt és kötögetett.

És a pohár be is telik.
A házat megrohanják,
anyját, hugát elcipelik
horgos, nyilas haramják.
Ő akkor hat nap és hat éjjel
csak zokogott, csak reszketett,
pamutja, tűje szanaszéjjel.
Már nem kötögetett.
Már nem kötögetett.

Ő soha senkinek se vét,
angyalka ő és mégis
mindenki az ő kis szívét
szurkálja, én is, én is.
És mindig vár és hasztalan vár,
várhatna most ítéletet,
szörnyűt, de ő fáradtabb annál,
nem is kötögetett.
Nem is kötögetett.

De felfigyel, mert híre kel:
útban az unokája.
Annak egyet-mást kötni kell,
szívét ez általjárja.
Már indul is, szekrényét búvja,
talál pamutot eleget
és ott ül az ablakban újra
és vár és kötöget.
És vár és kötöget.

Nadányi Zoltán

Dr. Weninger Antal:

A cukoréhség

Az éhségnek különböző fajait ismerjük. Tapasztalhatta ezt mindenki pinceéletünk keserves napjai folyamán is. Amikor a babtól és borsótól csordultig telt gyomrunk, azaz inkább megalázott izlésünk, finnyásságunk lázadozni kezdett és a rántottleves visszatérő, izetlen lelke szünet nélkül kísértett, akkor felcsigázott, buja képzeletünk sorra látogatta a kiürült cukrászdákat, kihalt mészárszékeket és hentesboltokat, a tejcsarnokokat és falatozókat. Ezerszer is felidéztük a citromsárga krémesek, a fehéren bélelt szerecsenfánkok, a tarka torták édes-csiklandós képeit, hogy legalább így délibábosan legelésszük, habzsoljuk, csámcsogjuk, nyaldossuk ezeket az elérhetetlen tüneményeket. Hiába no, torkosak lettünk és ez a torkosság elkísért bennünket az alvilágból az emeletekre is és kínozni fog addig, amíg a cukrászda újból mindennapos, megszokott intézménnyé nem válik.

A szervezet általában az után éhezik, amit legjobban nélkülöz. Ha „valamire fáj a fogunk" — ez többnyire komoly szükséglet jele. Húsínségünk idején elragadtatásba estünk egy szép, vörös marhacomb láttán; zsírtalan koszt mellett pedig megbűvöl és hódolatra kényszerít a kövérség, a hájastészták és a zsírtól csepegő lakomák, a szalonna és a vaj.

A cukor az élő szervezetben

A ma széltében-hosszában panaszolt cukoréhség azonban mégsem állítható egyenrangú félként a többi éhségfajta mellé. *Cukor nélkül igen jól meg lehet élni, mert az ipari cukor nem is természetes táplálék.* A természet a cukrot erősen higítva, bonyolult keverékekben, szénhidrátokban álcázva nyujtja nekünk. Egészen más megítélés alá esik a gyümölcs, kenyér, tészta alakjában fogyasztott cukor, mint a csokoládé vagy az édes sütemény. A szénhidrátok mintegy nyers ércnek számítanak és cukor-arányukat csak a szervezet olvasztóiban fejtik ki szorgalmas erjesztőink.

A természet általában nem szereti a vegytiszta nyersanyagot. Ez csak az ember laboratóriumaiban örvend nagy tiszteletnek. Szerveink munkára, a bekebelezett anyag megmunkálására vannak berendezve; a fehérjét bonyolult állati és növényi húsok alakjában vesszük fel, a zsírt tisztán enni szinte lehetetlenség, a cukrot, sőt a vitaminokat is óvatos, célszerű keverékekben, erősen higítva szedjük fel. Ha a szervezetet merőben kémiai gondolkodásunk alapján vegytiszta anyagokkal próbálnánk ellepni, különös tapasztalatra jutnánk. *A porokban, tablettákban, vagy vegytiszta folyadékokban nyujtott eledel nemcsak elégtelen, hanem káros!* A megmunkálásra hivatott szervek tétlenségi elsorvadása, az ellustult sejtek csökkent értékűsége lenne a kémiai táplálkozásnak, a homunkulusz diétának következménye, emellett a töményen nyujtott tápanyag nem kívánatos terhet is jelentene az emésztési művek finom szitái, lemezei, elosztói számára. Ez a veszély kísért a laikus közönség körében elterjedt rendszertelen, babonás és oktalan vitamin- és hormonszedéssel kapcsolatban is. Az orvos kellő megfontolás alapján rövid időre, megfelelő adagolással célszerűen alkalmazhatja a vegytiszta hormont és vitamint. De ha a laikus képzelődés él vissza ezzel a lehetőséggel, komoly bajok származhatnak. A túladagolt vitamin káros lehet és az agyonhormonozott szervezet hormontermelő sejtjei is megsínylik a mesterségesen bevitt, természetellenes elosztásban szereplő hormonkészítményeket.

„Inger-éhség"

Kézenfekvő, hogy az ipari cukorral is vigyázni kell. Az ipari cukor — mint említettük — nem természetes táplálék. Az édességgel szervezetünk töményen, vegytiszta állapotban kapja azt, amit sajátmagának kell készítenie, leginkább a májban. *Az ipari cukor túlzott fogyasztása tehát nem egészséges.*

De miért szenvedünk akkor mégis annyit a cukoréhségtől? — kérdik szíves olvasóim. A szervezetnek bizonyára szüksége volt cukorra, különben nem beszélgettünk volna naphosszat róla és elmés, izgató származékairól, a felbőszítő nyalánkságokról. Nos, a cukoréhség valóban létezik komoly formában is (hipoglikémia), amikor — különösen inzulin hatása alatt — a vérben megfogy a cukor. De ilyenkor határozott, fenyegető tünetek mutatkoznak: rossz közérzet, félelem, remegés, gyengeség, verejtékezés, szapora érverés, vérnyomásemelkedés, stb. *A mi cukoréhségünk a pincékben és a ma tapasztalható általános torkosság-nem ilyen.* A mi cukoréhségünk pusztán *ingeréhség*-nek számít, egy megszokott élvezeti cikk hiányának. Amit a szervezet ugyanis nem természetes alakban vesz fel, az ingert jelent a számára. Az ipari cukor *töménysége folytán ingert képvisel.* Ezt az ingert megszoktuk, gyermekkorunktól fogva élünk vele és így nagyon hiányzik; nélkülözzük, akár a dohányt, szeszt, kávét. A mi cukoréhségünk tehát valóban csak torkosság, *az ingerekre beállított képzelet szenvedése a tömény anyag ingerhatásának hiján.*

Mindezekből levonható az a tanulság is, hogy a cukor hiánya semminemű egészségi veszéllyel nem jár, még gyermekeknél sem! Az ipari cukrot egész bátran az élvezeti cikkek közé lehetne sorolni, ha egyébként van gyümölcsünk, főzelékünk, húsunk, lisztünk bőségben. Igazi szerepe talán csak az ízesítés, de egyoldalú élvezete káros és természetellenes! A szívre gyakorolt állítólagos kedvező hatását számos komoly kutató kétségbevonja, sőt egyesek károsnak is tartják a szívbajok kezelésében.

Pinceéletünk cukros látomásai, tejszínhabos délibábjai, csokoládé-hijas búsongásai tehát az elkényeztetett, heves ingerekhez szokott szervezet követelődző, kesergő megnyilatkozásai voltak, nem pedig komoly életszükséglet égbekiáltása...

Pluma Paplangyár
ismét üzemben
IV., Kamermayer-utca 2
V., Szent István-körút 16
(Vígszínház mellett)

BRILIANST, aranyat legmagasabb áron vesz
BREITNER és TAUBER
VI., Nagymező-utca 4.

Mielőtt **ARANY,** ezüst, **BRILIÁNS** ékszerét eladja. **MUTASSA** meg **SZELECSÉNYINEK,** Vétel - eladás. IV., PETŐFI SÁNDOR-UTCA 12. üzlet az udvarban.

Wolfner László a maga és családja nevében mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett Édesatyja, a jó rokon és igaz ember

Wolfner Gyula

minden nemes és szép ügyért lelkesedő életének hetvennyolcadik évében elhúnyt.

Drága halottunkat 1945. évi május hó 11. napján a kerepesiúti temetőben helyeztük örök nyugalomra.

1 x 1 héten hirdetek. Egész héten vásárolok aranyat, ezüstöt, briliánst,
órát a legmagasabb áron.
SCHWARTZ órásmester, Pannonia-u. 8.

Kereskedelmi ügynökség
műszaki és vasnagykereskedés főútvonali üzlet- és irodahelyiséggel cca 20 vagónos száraz raktárhelyiséggel képviseletet, bizományi
lerakatot vállal
Megkereséseket „Teljes garancia" jeligére a kiadóba.

FOGLÁR
BÉLYEG
Városház-utca 6. Vétel, eladás 9-től 2-ig.

SZÖVETET
szabókelléket és minden textilt legmagasabb árban VESZEK
Ledényi szabószaküzlete VII, Király-u. 15

MERÉSZ GYULA FESTŐMŰVÉSZ-TANÁR ÉS NEJE ÖZV. GRÓF SAÁRDI SOMSSICH BÉLÁNÉ SZÜLETETT COREDOI ÉS STARKENBERGI CORETH ERZSÉBET GRÓFNŐ, TUDATJÁK, A BABÓCSAI PLÉBÁNIA TEMPLOMBAN MAI NAPON MEGTARTOTT ESKÜVŐJÜKET.

BABÓCSA, 1922. DECEMBER 16.

Merész Gyula

A Szent Szív - zárda oltárképe,
Repr.
Vasárnap, a Magyarság képes
mell. 1926. máj. 9.

MERÉSZ GYULA: SZENT IMRE.

MARGÓ EDE: SZENT BORBÁLA.

tára helyett megint csak az olympusi karok indokolatlan és elcsépelt ikonografiájának alakjaival népesítették be. Látnivaló, hogy itt is a «Magyar mythologia» szerzője nyilatkozott meg, akinek intenciójának tisztaságához szó se férhet. A művészek érzékenysége azonban illetéktelen beavatkozásnak s talán kissé ünneprontásnak is vélték Ipolyi kritikáját s ennek kifejezést is adtak.

Pedig az ő lelke telve volt «művésztestvérei» iránti szeretettel és megértő gondoskodással. Erre vall távozásának másik oka is. Ipolyi ugyanis 1884-ben a társulati képvásárlás ügyében olyan nagymérvű áldozatokat kívánt, «mely a Társulat vagyonának egyensúlyát megingatta volna s ennélfogva a választmány azt a fennforgó viszonyok között meg nem szavazhatá. Ennek következtében a püspök-elnök visszalépett s lemondását legtiszteletteljesebb kérelmünkre sem vonta vissza.» (Közlemények, 1887.)

Kelety Gusztáv *Ipolyi* elnökről szóló emlékbeszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

«Hálás ragaszkodásunktól kísérve, igaz fájdalommal láttuk őt távozni a Műcsarnokból, annyi nemes fáradozásának és sikereinek színhelyéről.

Pedig csak vékony ködfoszlány ereszkedett alá a legjobb akaratú elnök között és közöttünk, hű munkatársai között; idején fel nem derített, mulandó félreértésből származó ködfolt, melyet már hanyatló egészsége által izgatott kedélyállapota nyári felhővé duzzasztott.

Béküljünk ki e tudattal, annyival inkább, mert világos bizonyságát bírjuk annak, hogy visszavonulása után nemsokára ő is megszűnt neheztelni a Társulatra. Ez valószínű, már azon lélektani tapasztalat szerint, hogy aki jót tett velünk, szeretetébe is fogad, mely a hálátlanság rágalmának is ellentállni képes. Mi úgy éreztük mindig, hogy nekünk nincs mit megbocsátani emlékének, csak köszönni és utánozni való.

megindult, bármilyen csudálatos is a fejlődése a kyklopsi kőrakásoktól a modern vasbetoncsudákig. A festőművészet fejlődésének a vonala azonban mintha megtört volna a közelmultban, vagyis már ennek a mai nemzedéknek az életében, amikor különben sok minden egyéb évszázados dolgot is utólért ez a katasztrófa.

Mi volt a festészet törekvése évszázadokon keresztül? A természet minél hívebben való ábrázolása.

Ez volt a cél; hiszen még jól emlékszünk a régi mesére a két festő versengéséről. Az egyik olyan szőlőfürtöt pingált, hogy a madár rászállt és csipegetni kezdte, a másik azonban lefőzte azzal, hogy ő meg olyan függönyt festett, amit a zsűri elnöke is igazinak nézett és félre akarta vonni, azt gondolva, hogy azzal van a kép eltakarva.

PETRI LAJOS: PARASZTLÁNYKA.

Vagy gondoljunk azokra a laikusok közt ma is széltére használatos, képdícsérő frázisokra, amelyek mind a természet hűségét tekintik a festmény legfőbb érdemének: «Csaknem megszólal!» «Olyan, mintha élne!» «Az ember szeretne belélharapni!» «Be jól eltalálta!»

Művelt ember ma már nem mond ilyet egy kép előtt, de ha mégis megesik, hogy a vidéki bácsi ezzel udvarol a piktornak, el lehet rá készülve, hogy az halálosan megsértődik erre a dícséretre.

Mert ez ma már nem dícséret, hanem leszólás. Azt jelenti: «Maradi vagy, aki megragadtál azon az állomáson, amely mellett a festőművészet vonata régen elfütyült!»

A naturalizmussal és annak mellékhajtásaival beteljesedett a régi cél és ha a madár nem szállott is rá a festett szőlőfürtre, a mult század végének pikturája természethűség dolgában elérte a tetőfokot.

Tovább tökéletesíteni a tökéletest: ismétlése lett volna a meglevőnek.

Ezt nem én mondom, hanem így érezték azok az újító hajlamú mo-

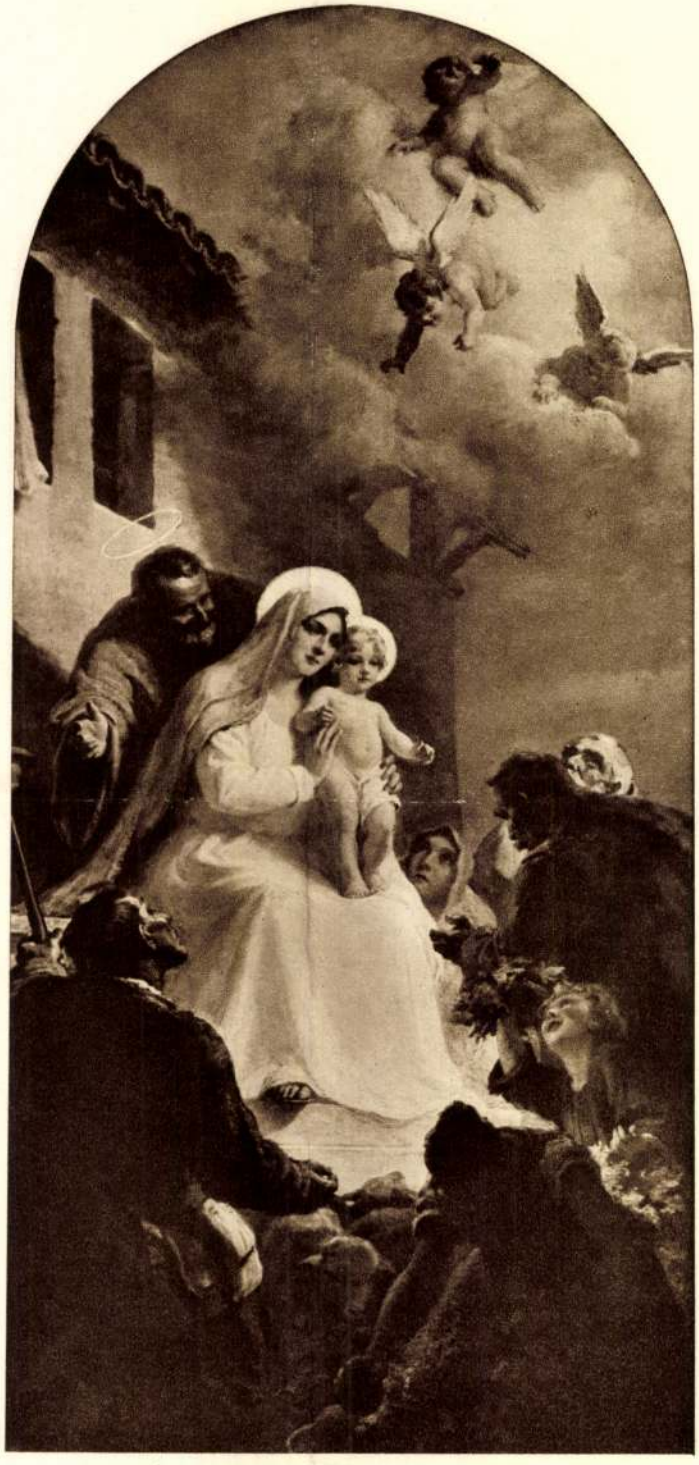

MERÉSZ GYULA: SZENT CSALÁD.

Evk KMT. 1928

Mercz Gyula

Benito Mussolini c.
képe. repr.
Pásztortűz 1930. aug. 10.

Burgonya Vendel,
repr.
ü. o.

Assisi Szent Ferenc, repr.
ü. o.

Offre de ser

A. Annonc

Grande banque
avec maturité d'école de comm
se présenter au directeur de
faire un examen de sténog
correspondance allemande
à la même adresse

Merész Gyula

Uram add, hogy lássalak! c. képére megkapta a Rökk Szilárd díjat.

Magyarság 1938 jun. 19.

(A Műcsarnok Szent István-kiállításának futalmazottjai.)

Merész Gyula

Évk. RMT 1929. 147. l.

MERÉSZ GYULA: A MŰVÉSZ ÉS FELESÉGE.

TORNYAY JÁNOS: BERCSÉNYI MIKLÓS.

vihette, t. i. a *mintarajztanodának felépíttetés*
mazott s amelynek ez alkalommal való megv
lat közbenjárásának köszönhető. A rendelk
telek felét ugyanis a Társulat 1874. évi febr

Mereis Gyula

Mereis Gyula kiállítása a milanói Pesaro-galériában. Párisi tudósítás

1929. 119. l.

DER BAHNHOF ST. LAZARE IN

ofhalle und des Hôtels Terminus.

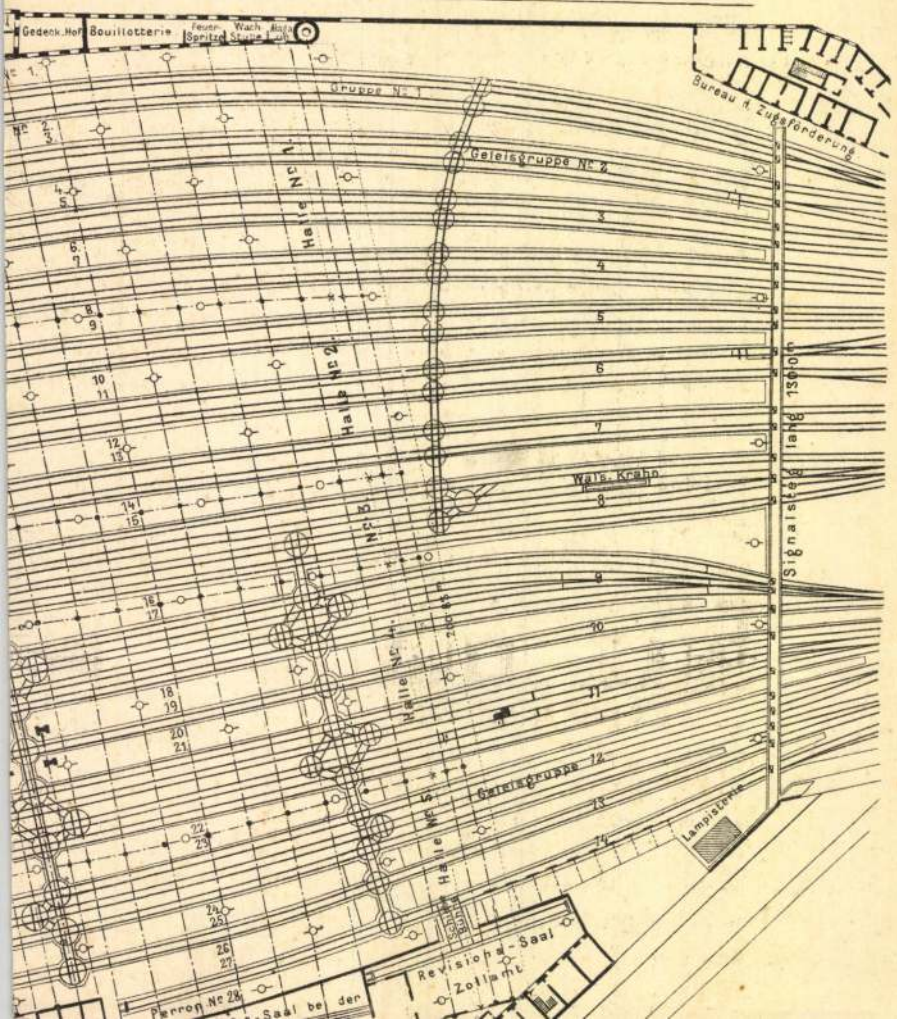

Merész Gyula

Bajor Gizi archeje
repr.
Vas. lip. 1918, 200 l.

hol sűrű füstfelleg emel-
tesek harczolnak könnyű
l lándzsa van, hárman
ek rövid karddal támad-
lerogyott szürke paripa
akar állni. Balról pir s
rdónál és hátul jobbra a
nákat és lovakat veszünk
arczos meg egy ló hever
piros lobogónál, a zászló-
ezére borulva és baljával
alról szélmalom köti le

. — Lelt. sz. 867. — Vétetett
Bélától 10 K-án (135–891). —
- Elszámoltatott 1892 február
t jóváhagyta az 1892 május
20-iki 26716 sz. határozat

Merész Gyula

— **Merész Gyula kormányfőtanácsos, festőművész aki** a Műcsarnok Horthy Miklós jubileumi kiállításán elnyerte a társulati nagydijat, értesitette a Képzőművészeti Társulat elnökségét, hogy a dij anyagi részéről lemond egy arra legjobban rászoruló tagtársa javára.

Pesti Hirlap
1940 febr. 8.

Akademische Auslandsstelle

an der Universität Bonn

Kurse für Ausländer im Jahre 1939

1. **Ferienkursus für Ausländer** vom 2. bis 30. August 1939
Übungen und Vorlesungen über Deutsche Sprache, Literatur und Geschichte - 5 Stunden täglich - Gebühren für den vierwöchigen Kursus RM 70.—

2. **Ferienkursus für englische Germanisten**
vom 21. März bis 5. April 1939
Übungen und Vorlesungen: Systematische Wiederholung der an den englischen Universitäten für die Prüfungen in deutscher Sprache und Literatur vorgeschriebenen Stoffgebiete: Sprache, Literatur, Philosophie, Kunst, Musik und allgemeine Gegenstände. 4 Stunden täglich - Gebühren RM 50.—

3. Semesterkurs für Ausländer an der Universität Bonn

Merész Gyula

* **Merész Gyula festőművész**, aki a Műcsarnok Horthy Miklós jubileumi kiállításán elnyerte a társulati nagydíjat, értesítette a képzőművészeti társulat elnökségét, hogy a díj anyagi részéről lemond egy arra legjobban rászoruló tagtárs javára.

Új Magyarság
1940 febr. 8.

3. Semesterkurse für Ausländer an der Universität Bonn

vom 12. April bis 29. Juli (Sommersemester) und vom 21. Oktober bis 29. Februar 1940 (Wintersemester)

In drei Gruppen je nach den Deutschkenntnissen der Teilnehmer. Übungen über Grammatik, Wortschatz, Wortbildung und Diktat. Für Fortgeschrittene schwierige Kapitel der Grammatik, Stilistik, Erklärung eines Textes und schriftliche Arbeiten.

Gebühren für das ganze Semester bei 3 Stunden wöchentlich RM 28.50, bei 6 Stunden wöchentlich RM 46.—

4. Sprachkurse für Ausländer

In den Monaten März, Juli und September Übungen über Grammatik, Wortschatz, Wortbildung, Diktat, Aufsatz und Lektüre.

4 Stunden wöchentlich, im Monat Juli 6 Stunden wöchentlich. Gebühren: Im Monat RM 20.—, im Monat Juli RM 25.—

Alle Gebühren auch zahlbar in Registermark

Nähere Auskunft erteilt die Akademische Auslandsstelle an der Universität Bonn, Lennéstraße 26

Folytatás a Műcsarnok őszi tárlatáról

Merész Gyula.
A művész és felesége.

A floridai tornádó árviz-sujtotta vidékén a hajléktalan pásztor-ifjuság kedélyesen kutat vesztett vagyonkája után.

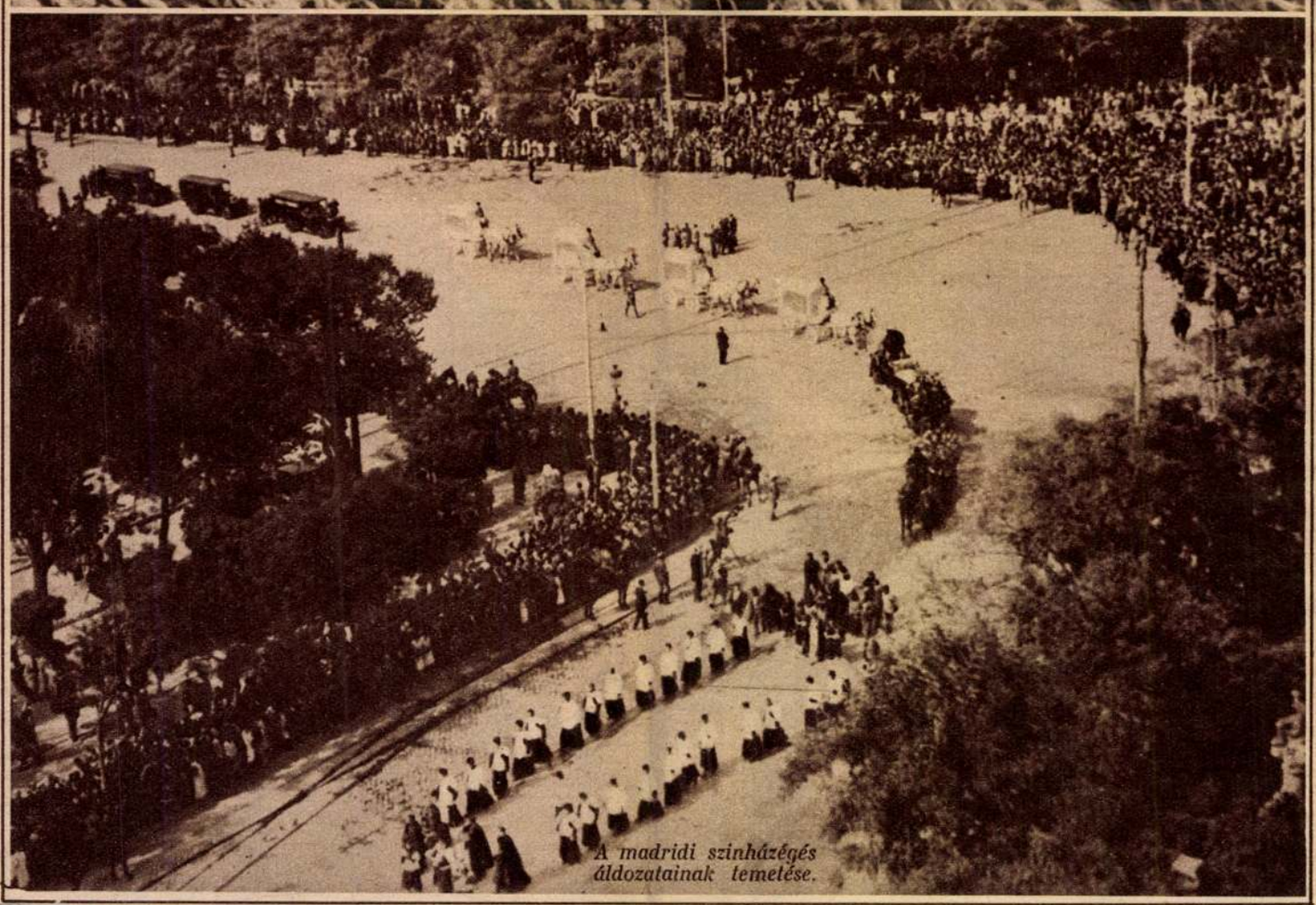

A madridi színházégés áldozatainak temetése.

Merész Gyula.

Delelő, olajf.

Tm. Bp. 1932.

1058. *Atilla.*

Mellig, balrafordultan, karimájú, de egyoldalú ér csontja erősen kiáll, orrána hegyes, haja rövid, bajusz Felirata az emelkedett per körökben : »ATILLA. FLAGEI

Rézszínű ólom, átmérője téke 30 K. — Havas (Hirsch) I (787–907). — Átvétetett az 19(909), az 1910 február 25-iki 65 sz. leiratok, illetőleg az 1910 1910 március 23-iki (519–910 jelentetett 1908 január 31-én (

Merész Gyula

festő

Műcs. kiá., 1911 tól

Pipics 117 C.

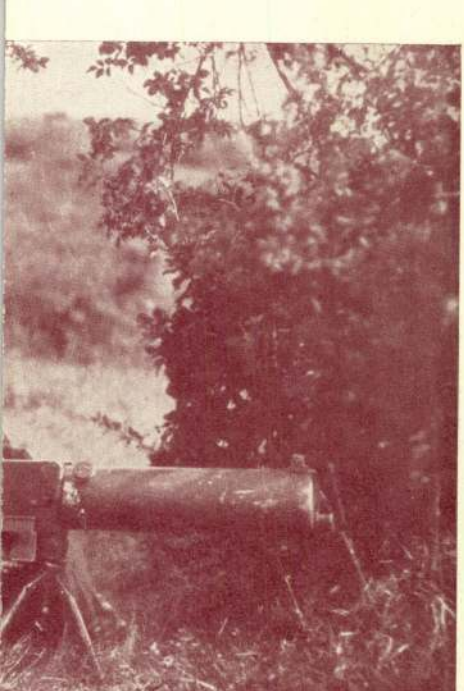

vi nagy-gyakorlaton

Merész Gyula

MERÉSZ GYULÁRÓL írt *Bodi Ferenc* a Csurgói könyvtár XI. kötetében összefoglaló tanulmányt. Merész Gyula tehetségét már korán felismerték, ötödikes gimnázista korában Ferenczy Károly hajlandónak mutatkozik, hogy magához veszi és ingyen tanítatja. Merész Gyula azonban csak később valósíthatja meg kedvelt tervét, készülhet művésznek Benczúr Gyula és Balló Ede vezetése mellett és alig egy félévig dolgozik a modern magyar festőművészet legfontosabb tanítómestere, Ferenczy Károly mellett. Mesterei elhatározóan alakították ki a fiatal festő stílusát és irányították fejlődését. Erről szól Bodi Ferenc sok szeretettel megírt tanulmánya.

Diárium.

1940. 6-7. 143. l.

QUELQUES EXTRAITS DE PRESSE :

LIONELLO VENTURI

HISTOIRE DE LA CRITIQUE D'ART

« Il ne pouvait être question de condenser en quelques lignes la matière infiniment riche d'une « Histoire de la Critique d'Art », dont nous recommandons la lecture attentive à tous ceux pour qui l'art existe et qui lui reconnaissent une valeur vitale — à tous ceux pour qui, sans l'art et le beau, la vie n'aurait point de saveur. »

Paul FIERENS
(Feuill. du *Journal des Débats,* 29-30 août 1938).

« L'essai de M. Venturi constitue non seulement une Histoire de la Critique d'art, mais encore une vaste synthèse de toutes les théories échafaudées sur l'art depuis les origines jusqu'à notre temps. Bourré d'érudition, farci d'idées, c'est un livre de grande classe. »

Charles BERNARD (*L'Indépendance Belge,* janv. 1939).

LES GRANDES ŒUVRES D'ART

Mereé Gyula

A Műcsarnok Horthy Miklós
jubileumi kiállításán meg-
kapta a képzőművészeti
társulat nagydíját Szé-
chenyi Andor Pál gróf
arcképéé.

Új Magyarság

1940. jan. 14.

Mussolini, a modern Olaszország megteremtője, aki kitörölhetetlenül beleirta nevét a hálás magyar nemzet lelkébe azzal, hogy a nagyhatalmak képviselői közül ő foglalt először hivatalosan állást a trianoni szerződés reviziója mellett. A Duce baloldalán az elsőosztályu magyar érdemkeresztet viseli, mellén a harctéren szerzett érmek, közöttük a sebesülési érem, amelynek a szalagján két csikozás jelzi, hogy Mussolini kétszer is megsebesült a tüzvonalban. A Duce ezeket a még közlegény korában szerzett kitüntetéseket szereti legjobban. A festmény Merész Gyula műve.

Légrády Otto dr. Igazságot
Magyarországnak! (Bpest é. n.)

fölhasználva, annak adták meg az állampolgárságot, akinek nekik tetszett. Ezrével utasitották ki területükről a magyar anyanyelvü lakosságot, azzal az ürüggyel, hogy nem cseh, nem román, vagy nem jugoszláv állampolgárok. Az állampolgársághoz való jogcimek kijátszására a legszemérmetlenebb ürügyeket találták ki. Körmendy Ékes Lajost, akit lakóhelyének tulnyomó magyar lakossága képviselőnek választott meg, a földreform megfosztotta birtokától, ezután elvették csehszlovák állampolgárságát, aminek természetes következménye lett, hogy elvesztette a mandátumát is. Ugyanigy tettek ártalmatlanná egy másik, kényelmetlenné váló magyar képviselőt: dr. *Korláth Andrást: megfosztották polgárjogától, abban a községben, amelyben a családja 1556 óta lakik. Szinyey Merse István pedig, a világhirü magyar festő fivére, meg éppen olyan faluban vesztette el polgárjogát, amelyben a családja 1270 óta élt megszakitás nélkül.* Ilyen módszerekkel igyekeztek az utódállamok csökkenteni a nekik juttatott területen maradt magyar lakosság számát. Ezen kivül még egy célt követtek az állampolgári jogok tömeges megtagadásával. *Ezen az uton szabadultak a területükön talált régi tisztviselőktől és a régi állami alkalmazottak nyugdijterhének a viselésétől.* Csehszlovákiában a magyar hivatalnokokat arra kötelezték, hogy három hónap alatt tanuljanak meg csehül, különben elveszitik állampolgárságukat. Hasonló intézkedéseket tettek Romániában és Jugoszláviában is. Európa azt hitte, hogy régen béke van, amikor esztendők mulva a trianoni szerződés aláirása után a határon tulról még mindig egymás után érkeztek a menekült és kiutasitott magyarokat hozó vonatok. *Ezrével és ezrével jöttek a földönfutó magyarok a munkanélküliség szörnyü krizisében vajudó Csonka-Magyarországra.* A lakáskrizis tetőfokán nem lehetett otthonhoz juttatni őket, évekig tengődtek a nyáron forró, télen hideg vagónokban, mint az értéktárgyaik lassu eladogatásából élő koldusok. Ha ugyan az értéktárgyaikat magukkal tudták hozni! Mert például Romániában szabályszerüen azt követelték a kiutasitott magyaroktól, hogy huszonnégy óra alatt hagyják el az ország területét. El lehet képzelni, hogy ezek a szerencsétlenek ilyen rövid idő alatt nem tudtak gondoskodni holmijuknak az elszállitásáról. Rendszerint potom áron voltak kénytelenek elkótyavetyélni mindenöket.

Nagy számmal akadtak olyan állampolgárságuktól megfosztott magyarok is, akik nem költöztek ki Csonka-Magyarországba, hanem megmaradtak Csehszlovákiában, Romániában vagy Jugoszláviában. *Ezek nem kaphatnak hivatalt, nyugdijuk ha volt, azt megvonták tőlük, kivándorolniok pedig nem lehet, mert nem kapnak utlevelet. Egyszerüen éhen kell pusztulniok, mert igy kivánja az az uj rend, amelyet Trianon meghonositott Közép-Európában.* Mi történnék, ha egy ilyen csoport ember kétségbeesésében föllázadna? Megmondjuk: kivezényelnék ellene a katonaságot. Saját fia adna tüzet arra a nagyszöllősi tanitóra, aki husz esztendeig volt tanitó egy helyben, de polgári jogától mégis megfosztották. Tudniillik jegyezzük meg jól ezt is. *Csehszlovákiában a polgárjogoktól való megfosztás nem szünteti meg a katonai kötelezettséget.* Egészen jó üzlet ez: a polgárjogától megfosztott egyén elveszti a nyugdiját, elveszti szavazati jogát, nem tud a parlamentbe képviselőt küldeni a magyar kisebbségi jogok védelmére, de azért adót fizet és katonai szolgálatot teljesit.

Az utódállamok emellett még arra is találtak módszert, hogy azoktól a magyaroktól is szabaduljanak, akiket még ezekkel az eszközökkel sem lehetett az állampolgári jogoktól megfosztani: *a kivándorlásra csábitás is busásan arat az elszakitott magyar területeken.* A lelkiismeretlen kivándorlási ügynökök a magyar népességü országrészeken szabadon garázdálkodhatnak, sőt nem egy esetben a hatóságok támogatását is élvezik. Az utolsó években különösen botrányos dolgok sültek ki ilyen irányban Romániában, ahol, amint ezt a magyar képviselőházban is szóvá tették, a *belügyminisztérium aktiv közreműködésével toboroztak magyar anyanyelvü kivándorlókat Dél-Amerikába.* Természetes, hogy a kivándorolt magyarok a messze tengerentuli országokban nem számithatnak a csehszlovák, román és jugoszláv képviseletek támogatására: ott pusztulhatnak el az idegenben. Az a haza, amelyikkel Trianon megajándékozta őket, örül, hogy megszabadult tőlük.

Elismerjük, hogy mindezek a dolgok fantasztikusan hangzanak. De nem a mi szubjektiv látásunk nagyitja meg őket. Mindezek elolvashatók egy objektiv angol publicistának, *Sir Robert Donaldnak* „The Tragedy of Trianon" cimü könyvében. És ugyanott olvasható Szabó Lajos katolikus lelkész esete, aki husz esztendeig lakott Beregszász városában. Amikor Sir Robert Donald beutazta Csehszlovákiát, Szabó Lajos beszélgetni merészelt vele. Erre husz évi egyhelybenlakás és becsületes lelkészi működés után azonnal megfosztották polgárjogától, kitiltották az országból. Vagyona ott maradt. Ő maga azóta földönfutó.

XVI.

A kisebbségi szerződések nem mentik meg az elszakitott magyarságot az üldözés legkülönbözőbb fajtájától.

Az utódállamok kormányai hasonló kegyetlenséggel és lelkiismeretlenséggel bánnak el a kisebbségi szerződésekben megálla-

Merész Gyula

U.863

Mercz Gula

Reggelivel és Gyűjtés c.
olajf. az Erdélyi Nemzeti
Múzeumban
M. Erdélyi 39. l.

Templomban c. olajf. u. ott.
u. o. 40. l.

Mercz Gyula

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 53.
1928. 600
1931. 536.
1929. 359

ényszék, ennek a hatásköre azonban csak
pest körüli, a főváros határán kívül eső
ségek, illetőleg járásbíróságok területén
vetett bűncselekményekre terjed ki.

üntett, l. *Bűncselekmény.*

ünügy. Az állam által büntetés terhe alatt
ott cselekmény, a röviden ú. n. bűncse-
mény elkövetése az állam különböző
ságaira megfelelő feladatokat ró. B.-ön
knek a hatósági feladatoknak az össze-
alását értik.

ünvád, l. *Vád.*

ünvádi eljárás, l. *Büntető eljárás.*

ünvádi Perrendtartás 1896 : XXXIII. t.-c.,
Büntető eljárás.

ürger, *Gottfr. Aug.* (1747—94). Német balla-
öltő. Leghiresenb a Lenore c. balladája.

ürgi, *Joost,* (1552—1632). Svájci származá-
ú matematikus. l. *Logaritmus*

Bürokrácia. A tulajdonképi hivatását félre-
ierő, intézkedéseiben a formákhoz a lé-
ek rovására is mereven ragaszkodó, a
gárok önmeghatározó igényeivel és képes-
ével kellően nem számoló hivatali- és
atalnokuralom.

Bürök. Foltos B. (Conium maculatum) az
lyősök, (Umbelliberae) családjának mér-
növénye (mérge a coniin) 1 m. magas
foltos szárral. Petrezselyemmel téveszthe-
ze. Sokratest B. méreggel ölték meg.

Büttner, 1. *Julia* (1848—1925). Irónő.
beszéléseket, rajzokat és ifjúsági olvasmá-
okat írt. — 2. *Lina* (1846—1917). Irónő.
Julia testvére. Elbeszéléseket, rajzokat,
ényeket és ifjúsági olvasmányokat írt.

Bűvészkedés. A néző figyelmét megtévesztő
zügyesség.

Byrd, (börd), *Richard* (* 1888). Az Egye-
t-Államok haditengerészetének őrnagya.
26 máj. 9-én Kingsbayből elindulva, repülő-
en elszállott az Északi Sark fölött, majd
ét visszatért kiindulási helyére, Kings-
ybe. Amundsen északi sarki léghajóútját
rd egy nappal megelőzte. — 1927 jún.
én Newyorkból (Roosevelt Field, Long
and) elindulva, a Miss American átrepült
Atlanti-óceán fölött. Jún. 30-án éjjel ér-
zett útjának kitűzött végpontja, Párizs fölé.
franciák, noha tudomásuk volt B. érkezé-
ről, a fényszórókat elmulasztották felgyuj-
B. hosszas bolyongás után júl. 1-én

megölte Mr. Chaworth-t, nagyatyja körülhajózta a világot. Atyja eltékozolta felesége vagyonát, azután cserben hagyta őt kis fiával együtt. Byron Harrowban és Cambridgeben nevelkedett. Később féktelen életet élt. Megkérte Mary Chaworth kezét, de a leány kikosarazta atyja gyilkosának fiát. — A költő 1807-ben közzétette költeményeinek első kötetét A tétlenség órái címmel, de Brougham súlyos kritikát írt ellene az Edinburgh Reviewben. Ezt megbosszúlandó írta szatirikus költeményét Englisch Bards and Scotch Reviewers címmel. Azután beutazta Európát és amikor 1812-ben visszatért Angliába, kiadta Childe Harold verses útleírás két első énekét, melyek nevét híressé tették. Kedvence lett a londoni társaságoknak és feleségül vette Miss Milbanke-t 1815-ben. Felesége még ugyanabban az évben — nem tudni, mi okból — elhagyta. A társaságokból kizárták és B. elhagyta Angliát, ahová vissza sem tért többé. Genuába ment, ahol Shelley költő sógornőjével volt viszonya, kitől Allegra leánya született. Megírta Childe Harold III. énekét, A chilloni fogoly és Manfred c. művét, majd átköltözött Velencébe, ahol viharos életet élt. De múzsája itt sem hagyta cserben és megírta Mazeppa és Don Juan c. munkájának első két énekét. — Velencei életéből Guiccioli grófnő mentette ki, kivel együtt élt a következő négy éven át. Ezalatt befejezte Don Juanját és megírta Marino Faliero (1820), A két Foscari és Cain c. színműveit. 1824-ben a görög felkelőkhöz csatlakozott és ugyanabban az évben meghalt Missolonghiban.

Byron.

Byssus (kagylóselyem, kagylószakáll). Egyes, főleg tengeri kagylók lábából eredő fonalak pamata, melynek segítségével az állat mintegy finom gyökerekkel ráesrősíti magát idegen tárgyakra ; a fonalak a B.-mirigyből erednek.

Byzantion. Megaraiak által Kr. e. 658 [illegible] alapított gör. város. Nagy Konstantin

nánt Algirba hurcolták. A család mindent elkövetett, hogy a váltságdíjat előteremtse, de csak egyikükét tudta összegyűjteni s azzal öccsét váltotta ki. Kétízben próbálta meg a szökést, de mind a kétszer rajtavesztett. Végül a trinitárius barátok váltották ki ötévi rabszolgaság után.

Még három hadjáratban vett valami csekély jövedelmű álláshoz juttatták. Egy rossza csakhamar ebből is kiforgatta, börtönlakóvá is tette. Kisza folytonos nélkülözések közt nagyobb nyomorban halt m fogalommá lett Don Quijot *El ingenioso Don Quijote de l* csupán a spanyol irodalom leg kesége, de két főalakjának — mény délibábjait kergető D és a paraszt-észjárást oly re tesítő Sancho Panzának — felülmulhatatlan jellemrajzáv dalom nagy alkotásai közé ta része 1615-ben látott napvilá jote a maga hazájában eddig kiadást ért s a világ minden n lefordították Magyarra Gyó dította, teljes szövegében s u át az ifjúság számára is.

között is akad remekmű. Ily ejemplares c. elbeszélés gyújte conete és Cortadillo, két kam pás jellemrajza s Entremese névvel jelölt egyfelonásos ví a groteszk, de szellemes Csod

Cesarini (csezarini), *Juli* (1398—1444). Olasz bíboros, térítésére kiküldve, keresztes a török ellen, rábírta I. Ulás rályt a szegedi békekötés Várnánál esett el.

Cessio, l *Engedmény.*

Cestius hidja (pons C.). Au egy Cestius épitette és a Tibe

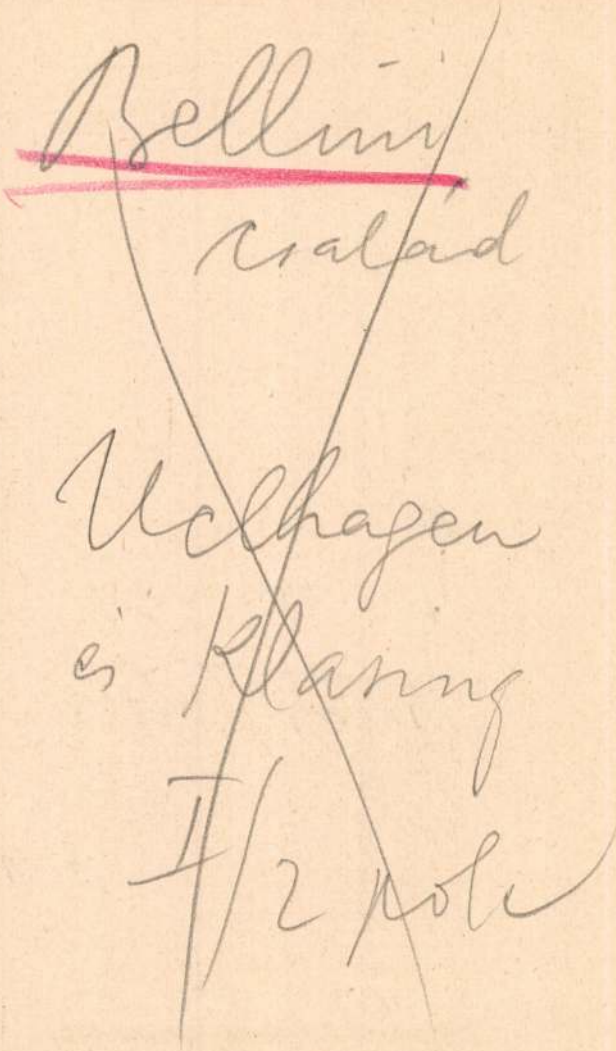

Bellini

Család

Uelhagen

és Klasing

II/2 kolo

Mercsz Gyula

mod

Pester Lloyd

1940. jan. 14.

Merész Gyula

Műcsarnok

1916. tav. kiáll. 214

1916-17. téli kiáll. 114, 146

1917. tav. kiáll. - 93, 409

1917-18. téli kiáll. 274, 339, 377

1918. tav. kiáll. 10, 118, 192

1918-19. téli kiáll.

1919. hadviselt műv. kiáll
21, 55, 58
harcterén nem volt.

1919-20. téli kiáll. 48, 53, 57

1920-21. téli kiáll. 286, 329, 362

1921. őszi kiáll 68, 80, 128

1922. jub. kiáll. 43, 78.

1922. őszi kiáll 113, 243

1924. tav. kiáll 16, 30, 50, ~~[illegible]~~ 54

1924. őszi kiáll. 20. 30, 43, 338

1925. tav. kiáll 69, 87, 91.

1926. angol - magy. kiáll
92. 98, 111, 114, 320

1926. téli kiáll. 34. 127, 131, 132,
133

Szilágyi Farkas, ref. lelkész III. 239

Mereő Gyula

festőmnek

Kolozsvár. Az Erdélyi Múzeum egyesült képtáramak tőzteletbeli őre.

Erdélyi Múzeum

1911. 343. 345.

(Az E. M. E. első képkiállítása.)

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühel

Miután keresményemnek 191....

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

Merész Gyula

szül. 1888-ban Kolozsvárt, Budapesten a képzőmüv. főiskolán Balló Edénél, Párisban Lucien Simonnál, továbbá Firenzeben és Rómában tanult. ~~A román elő-nyomulás miatt~~ Haratérve nyolc évig Kolozsvárt működött. A román megszálláskor Budapestre jött s 1917 óta itt ~~[illegible]~~ dolgozik. 1921-ben a Nemzeti szalonban kollektív kiállitást rendezett. 107 műve volt kiállitva.

Életrajz a Katalogusból
Nemzeti szalon 1921. feb.-márc.
csoportkiállitásának katalogusa.

~~Árpádkori brown Karpercz VI. 161~~

Meresz (Müller) Gyula

szül. Kolozsvárt 1888
máj. 16. unitárius

1909/10 II. negyed osztály-
beli rendes műveszüs-
vendék a képz. főiskolai
Középisk. esttsép
Tanára Ferenczy Károly.

Moréz Gyula

Kepei a Képni.

Múzeumban

Fráter Barnabás, alispán V. 311.

Mercz Gyula

élete

Nemzeti Szalon

1921 febr.

~~Bronszkowska, zómai III. 43-44~~

~~Kőbalta V, 34~~

Merész Gyula

a Szövetség tagja, ennek 1925 apr. kiáll. 6 olapf. kiállítva, köztük Kétségbeesés és Akt tükör előtt.

Nagyváradi jezsuita társház könyv-tára V. 291.

32. a nagybányai muzeum

33. a nagyenyedi Bethlen főiskola gyüjteményei

34. a nagyszombati városi közkönyv

35. a nagyváradi muzeum

Mercz Gula

1921. Coll. Gráll
a Nemzeti Karlovban
~~[illegible]~~ 107 mure.

961 Schödlberger, Johann Nepomuk

Parkreselet. Vizfestmeny.

K. 30.–

140 m, 99 sz.

Mareisz Gyula

Erzsébet-városi Kaszinó
díj 1919
Kohner Adolf díj
1920.

987/907

István

—

-munkák (H. ép.).
rda.

—

Mereszt Gyula

Műcsarnok
1928. őszi kiáll. keretében
kollektív. kiállítás, elektr.
szül. 1888. Kolozsvárt. A bpesti
képzőmův. főiskolan Ballo Edé-
nél tanult, majd Párisban J. P.
Laurens's utóbb L. Simonsztá-
nitványa volt. 1914. harajott
s kolozsvárt az Erdélyi Muzeum
képtárának őre lett. Fekvő
akt c. képe 1916. a képzőmův.
Muzeumba került 1911. A leány
és a halál c. képével elnyerte
az Erzsébetvárosi Kaszinó
díját, 1920. Magyar berecken
c. művével a báró Kohner
Adolf díját, 1924. Szent Erzsé-
bet c. művével a báró Forster
féle Vaszary díját, 1926. Szent
Család c. művével az Ipolyi
díját. 1928. a Műcsarnok
koll. kiáll. rendezett műnei ből

Kelta sírlelet az Ormós-pusztáról

VIII. 157.

Merész Gyula, festő, szül.
1888. V. 16. Kolozsvárt. Buda-
pesten, Párisban, Firenzében
és Rómában tanult. Hazatérve
nyole évig Kolozsvárt élt, 1917-
tól Budapesten működik. 1919.
az Erzsébetvárosi Kaszinó, 1920. a
Kolmer Adolf, 1926. az Ipolyi
Arnold-díjat nyerte. Egyházi ké-
peket, aktokat, arcképeket stb fest.

Mészáros Gyula

Magyar Művészet

1925. 53

1928. 600

Faske 1843-ból VI. 156.

~~Mammut fogat~~ IX. 109

* **Merész Gyula képkiállítása Meránban.** *Merész* Gyula jeles festőművészünk igen értékes és nagyszabásu arckép- és tájképkiállitást rendezett Meránban. A nagy feltünést keltett és igen látogatott, gazdag kiállitásról a meráni lapok a hosszu méltatások során a többi közt ezt irják: Társadalmi esemény volt a szép kiállitás megnyitása. A fürdőpalota sárga termében összejött a Meránban tartózkodó arisztokrácia, hogy a magyar festő müveiben gyönyörködjék. Óriási munkakedvvel és nagy tehetséggel négy hónap alatt ennek az előkelő társaságnak igen sok tagját festette le, virtuóz módon, finom izléssel, biztos tudással; Rosental generális, az Erdődy-grófok, Windischgraetz hercegnő, Slatin báró, Gudenus báró arcképei különösen jellemzőek és müvésziek. Tájképei közül különösen a fantasztikus tárgyuak igen szépek. A „Két lovas a ködben" és a „Bányászélet" sok csodálóra akadt. Hegyi tájképei tündökölnek a szinek pompájában és hazájának, Erdélynek szépségeit varázsolják elő. *Merész* Gyula kiállításának igen jelentős és őszinte sikere volt.

Magyarország 1912. április 12.

Mercz Gyula

U. 4272/130

TK. 56.

II
363

56. Ismeretlen festő.

A XVIII. századból.

Förderer Berthold.

Derékon alól, jobbra fordul. Jobbkezében, melyet keblére tett, könyvet tart, balkezét pedig a vörös terítővel letakart asztalon fekvő koponyán pihenteti, mely mellett XI órát és 52 perczet mutató óra áll. Caputiuma fekete, haja és szemöldöke barna, szeme kék, arcza és bajusza leberetvált. Kámzsája sötétbarna, scapuláréja fehér. A háttérben, a zöld függöny mögött, könyvtár látszik.

Vászon, méretei 92 : 72 cm. — Magy. Képt. 197. — Lelt. sz. 56. — Bene Károly ajándéka 1869. június 24-én.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. 1876 : VIII. 63. — 1878 : VIII. 25. — 1880 : VIII. 25. — 1881 : VIII. 25. — 1883 : VIII. 351.

A Tört. Képcsarnokban. 1884 : IV. 56. — 1894 : VII. 258.

Merész Gyula

festette Mussolini

archéjét természet után

Rómában

Balla Ignác: Magyar

művész festette a legjobb

Mussolini-portrét! —

mondotta a Duce.

Pesti Hírlap 1929.

ápr. 19.

525

Dietrich Ch. W. E.

A folyó a magas sziklapartok között. (~~Der Fluss zwischen den hohen Felsenufern.~~) Rk.

K. 10. —

146 m. 198 sz.

Merész Gyula

A SZENT IMRE EMLÉKKIÁLLÍTÁS DÍJNYERTESEI. A Műcsarnokban rendezett *Szent Imre Emlékkiállításon* a Szent Imre emlékdíjat *Merész* Gyulának ítélte oda a zsüri. Ezt a díjat az Orsz. Képzőművészeti Társulat tüzte ki. A székesfőváros is kitüzött egy nagy, és két kis aranyérmet, hogy művészeinket minél nagyobb arányban buzdítsa a kiállításon való részvételre. Megfelelő mű hiányában azonban a nagy aranyérmet a zsüri nem adta ki, ellenben megosztotta a díjakat három kis aranyéremre. Ezeket *Heintz* Henrik Szent Gellértet és Szent Imrét ábrázoló oltárképének, *Márton* Ferenc a szegedi fogadalmi templom részére készült mozaikkarton apostolsorozatának és *Visnyovszky* Lajos Mária Immaculata c. bronzszobrának ítélte oda.

176

Képzőművészet

1930. 32. sz.

minta cédulával.

tisztítója

BUDAPEST

IV., Magyar ucca 3. Telefon: Aut. 851–29.
VII., Király ucca 15. Telefon: J. 313–35.
V., Bálvány ucca 23. Telefon: Aut. 243—85.
VII., Dohány ucca 20. Telefon: J. 313–35.

GYÁRTELEP:

VI., Hajdu ucca 12—14. Telefon: Aut. 902—79.

ESTI KURIR

a liberális polgárság lapja.

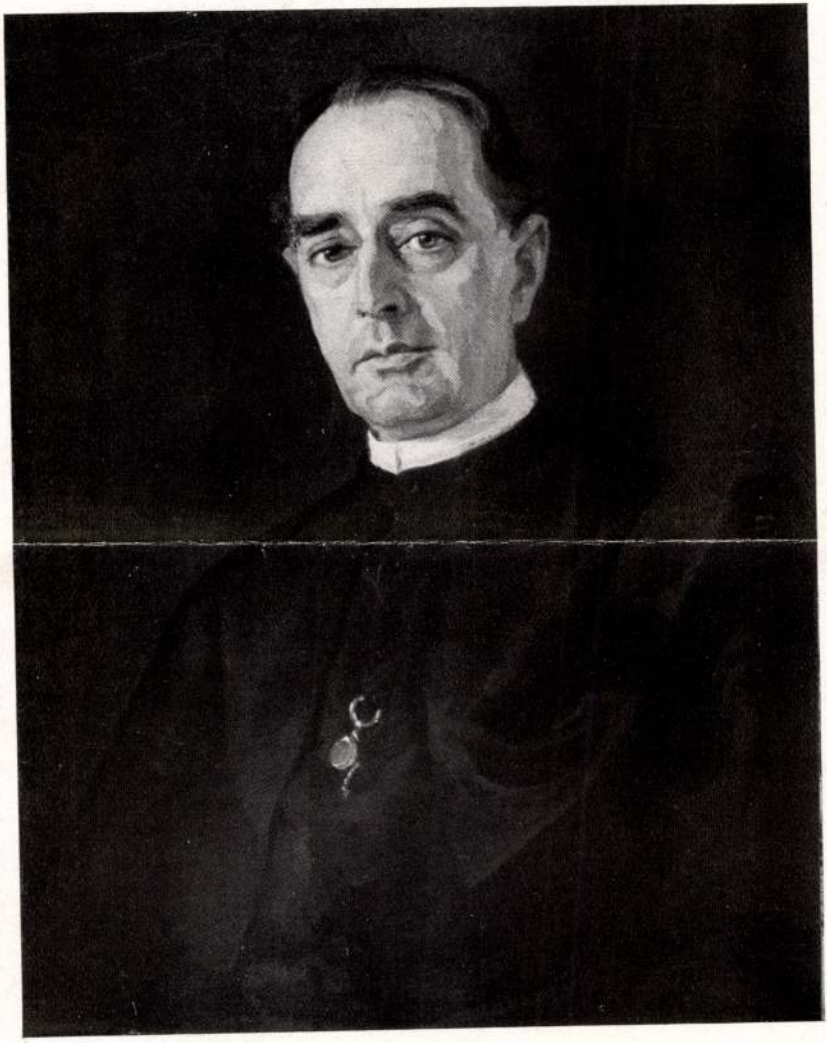

Merész Gyula: dr. Némethy Ernő.

Kun Társ gyb. kiáll. 1936.

Merész Gyula

Pállya Celesztin: Ujpesti hetivásár.

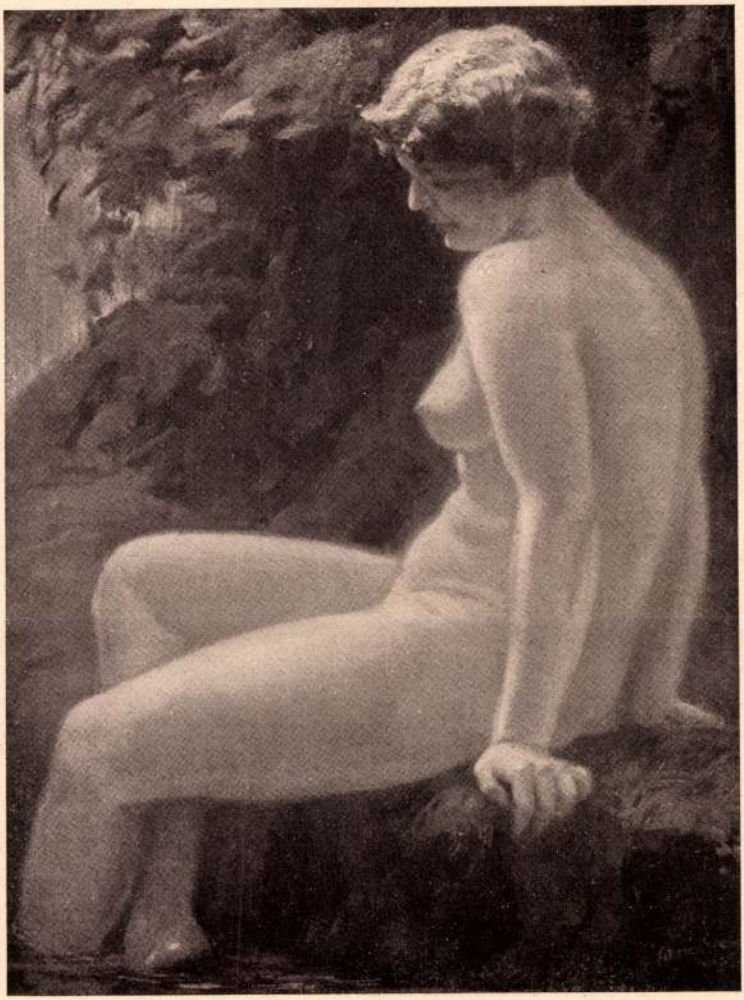

Merész Gyula: Erdei pataknál.

Kmtais. A nő a művészetben
1936.

Istokovics Kálmán: Kenyérsütő nő.

MERÉSZ GYULA:

307. Műterem sarkában.
308. Szabadban.
309. Rabszolganő.
310. Patak partján.
311. Zöld reflexek.
312. Kandalló előtt.

KMT kiáll. A nő a művészetben 1936.

AZ 1927. ÉVI

MAGYAR TÁJ- ÉS ÉLETKÉP-KIÁLLÍTÁS

TÁRGYMUTATÓJA

(XIX. ÉS XX. SZÁZAD)

1927. JANUÁR, FEBRUÁR

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT
BUDAPEST, VÁROSLIGET, MŰCSARNOK

Mercz Gyula

1911. karácsonyán Kolozsvárt koll. kiállítást rendezett.
1912 karácsonyán dettó.
(Kolozsvárt.)

Ujság. 1912 dec. 12.
(Az Ernst kiállítása.)

U. 29.

Merész Gyula

Lrod
2

Színházi Élet

1924. 16–19. sz.

(Arcképpel és képekkel)

Z. 2340

Merész Gyula

Krisztus betegeket gyógyít c. képe
repr.
KM T. Szent István
kiáll. 1938

Mexico Opera

Háry Gyula: Bernini kut Rómában.

Merész Gyula: A szorgalmas inas.

Kiállítás 1935. téli kiáll

nézi meg alkotásait, talán arra kíváncsi, hogy milyenek lehetnek azok a szentképek, amelyek az Istenhez közeledés emberi megnyilatkozásai, ha ezek a képek, amelyek mai művészetét reprezentálják, ennyire emberiek? Templomépítő művészetében áhítat volt az, amely az ábrázolásban művészetét vezette, ez az áhítat ma hymnikus pathetizmusban csendül meg a művészi szépség iránt. Minden, ami *Merész* Gyula elé az alkotás vágyát feszíti, lerögzíti a művészt, s ebben az állásbavetettségben fogja meg tárgyát. Mindenekelőtt maga gyönyörködik benne, átittasúl a jelenség művészi szépségétől, majd mikor a derü elönti lelkét, emléket állít a művészi élménynek.

Innen van az, hogy *Merész* Gyula minden alkotása, tájképe, kompoziciója, városképe, portréja, aktja a mosoly könnyedségét, a derűs léleklátást, tárgyának szeretetét sugározza felénk s hogy előadása fenkölt szonettszerű még ott is, ahol más szem drámát is látna. A genovai kikötő esti hangulat képére gondolok e pillanatban, a magam észleletét idézem, abból az időből, mikor a kikötőbe érve este alig tudtam tovább jutni a parton a népcsődülettől, amit egy részeg matróz késelése okozott, s mikor végigfutott rajtam a hideg, a felvilágosítást adó olasz mosolyogva jegyezte meg, hogy óránkint átlag másfél ilyen eset jellemzi éppen ezt a kikötőt. *Merész* Gyula alkotása a maga teljes művészieségével idézi elém ezt a természetnyujtotta modellt, amelyet talán ugyanarról a helyről, ugyanakkor láttam, mint ő, s míg nálam a dráma jellege maradt meg emlékként, benne a líra, a Ligur tenger lenyűgöző színe és párája vetett gyökeret.

MERÉSZ GYULA: Akt

A Műcsarnok Őszi Tárlatáról

Merész Gyula művészetét ezen a hangulatfestésen kívül a technikai tudásán keresztül kell megítélni. Ismeri az anyagát, nemcsak elméletileg, de gyakorlatilag is, a színek problémája nála azon nyomban feloldódik, mikor alkalmazni akarja, s így a valőr kérdést nála csak tanulmányozni lehet. Aktjaira gondolok, amelyeknél az emberi test felmagasztosult szépségeit hirdeti a technikai bravúr tökéletességével s a színfelruházás költői gazdagságával.

Merész Gyula művészete a hagyományok alapján áll, de csak annyiban, hogy a megingat-

hatlan szilárd alapon egy új, a mával egyívású építmény emelkedett, s mindaddig, amíg az antik értékek ilyen megnyilatkozása kerül elénk, nem vágyódunk az új formák iránt, az ilyen művészet látása nem sürgeti a reformot.

VII.
GIMES LAJOS

Gimes Lajos tájfestő, s ebben a minőségben messze jár már a holttá rögzített natura ábrázolásától, amelyet a plenair festés szabadított meg a mesterkéltségtől és a kötött formájú szabályosságtól. Nála a plenair csak eszköz és nem cél, elérési lehetősége a természetben jelentkező költői impresszióknak, amelyeket a művész elsősorban színnel akar jelezni. Szándékának nem áll útjában maga a modell, amelyet másolni kellene, hogy a naturalizmus ne szenvedjen csorbát, az ő tájábrázolásában a modell is csak eszköze annak a hangulatnak és művészi benyomásnak, amely „képalkotó vágygyal jelentkezik a művésznél. Ősz, tavasz, tél, alkony, hajnal, vagy delelő csupa olyan hangulat, amelynek kifejezésére, mint elem rendelkezésére áll színben, a sárga, a zöld, a fehér, a lila, a kék, vagy az okker. De ahogyan ezek az alapszínek a fogalom kifejezésére vászonra kerülnek *Gimes* tájképein, az az ő költőisége. Naturalismusa abban nyilvánul, hogy a természetes anyag, ép formában, nem a meglátás és a hangulat fantáziájában deformált alakban jelenik meg, s ezeknek az anyagoknak színformája is magyarázat nélkül beszélnek.

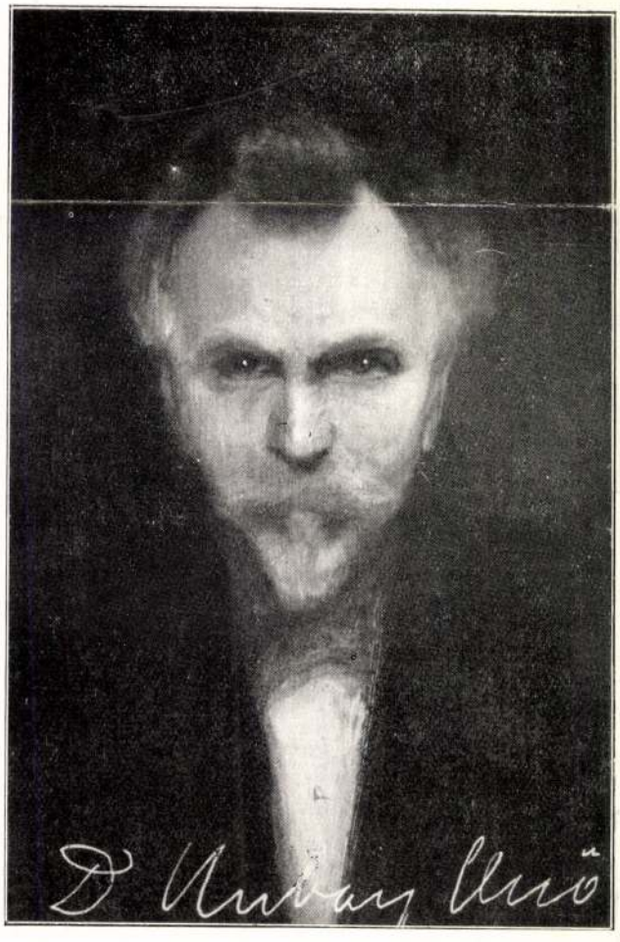

HUBAY ANDOR: Apám

Az Ernszt-Múzeum Tárlatáról

HUBAY ANDOR: Önportré

Az Ernszt-Múzeum Tárlatáról

Gimes Lajos azonkivül nagy szókincsesel bir s gazdag eleganciája még ott is újat hoz, ahol a megszokottság már az első fogalomra kész válaszszal szolgál. Az ősz fogalmát a sárguló levél determinálja, a telet a fehér hó, Gimesnél ezeken kívül érzést, megértést, költői szárnyalást ad a képek levegője, amely azonnal valőrré változtatja a lokál színt, de úgy, hogy a nézőben is azonos érzést kelt.

Van Gimes festészetében még valami, ami ezeken az értékeken kívül is jelentékenynyé teszi a művészt. Ez a magyar vonás. Gimes tájképein ott ül, letörülhetetlenül tör elő a magyar táj jelleg. Pedig ő nem föst rónát, delelő gulyát, gémes kutat, nem illusztrálja a magyar tájról szóló költeményeket, ő maga költi a magyar tájról szóló hangulatokat s a nézö megérti a festőt.

Boross Mihály.

Merész Gyula és neje szül Coreth grófnő

Gestő művészek művészeteről.

Magyarság 1927 máre. 29. (: arcképpel.)

Thaly Kálmán II 172

Mereisz Gyula

festő.

Erhoszelt a Dyári kir. adóhivatalhoz
1904 VIII. 3
1904

Merész Gyula

MERÉSZ GYULA : BENITO MUSSOLINI

Műcsarnok 1930/31 jub. kiáll.

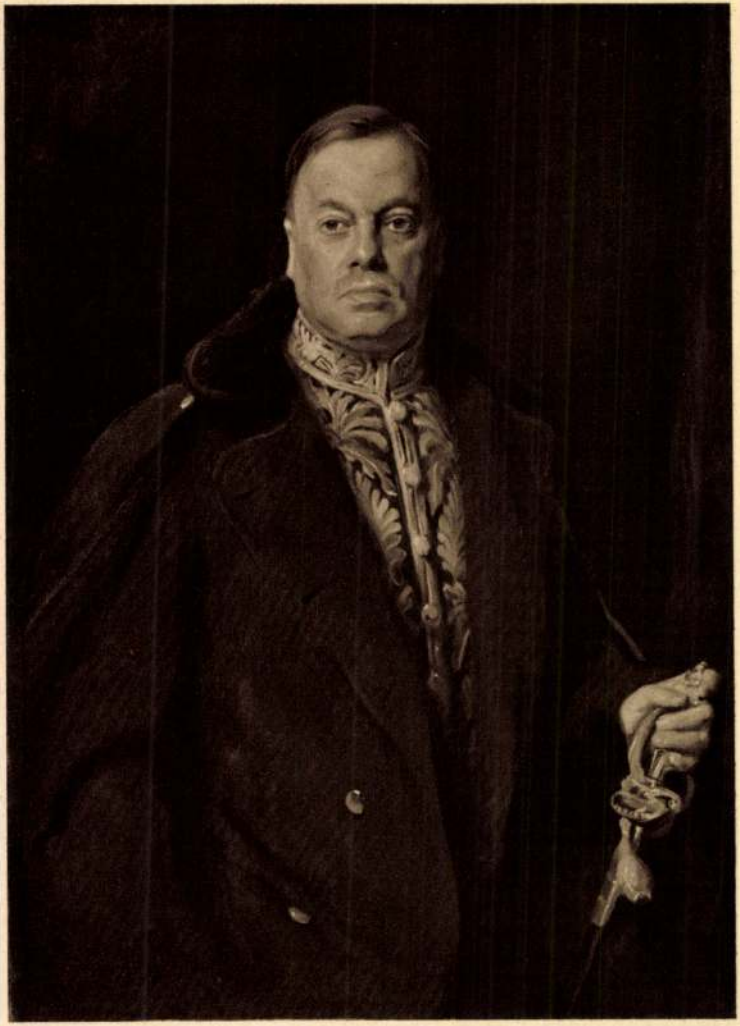

LÁSZLÓ FÜLÖP ELEK: LORD ROTHERMERE

Mérész Gyula

Mussolini arcképének rajza.

A Pesti Hirlap Vasárnapja

1932 okt. 30

Merész Gyula

Hegedűs Lóránt arcké-
pének szines repr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja

1932. jun. 26.

HULEK JÁNOS
MŰÉPÍTÉSZ
FON: JÓZSEF 406—68.

A Műemlékek Országos Bizottságának,,

B U D A P E S T .

VI. Aréna ut 41.sz.
Szépmüvészeti muzeum.

Merész Gyula

Énekes István, az ökölvívás világbajnokának arckeje szinesen repr.

A Pesti Hirlap karácsonyi albuma. 1932. 115. l.

KARDOS TESTVÉREK
BUTORÁRUHÁZA
Budapest, VII, Wesselényi u. 18
(Kazinczy u. sarok)
Telefon: 31-3-59

Ngs.

Dr. SZENTIVÁNYI GYULA urnak,

HELYBEN

Szondy u. 98/b.

Merész Gyula

életrajz

irod.

Csókássy 113. l.

10142

t álló király derékig látható és jobb-
ptta. Tollas kalapot, göndör parókát és
ranygyapjas rend jelvényét nyaklánczon
, kard és jogar; jobbra pedig diadal-
att:

IMPERATOR etc. etc. etc. 13.

cm.

9-99.
9-14 a).

J. M. mester (holland is. Ro

4293. *Este a tengerp*

Éjjeli hangulatban ábr
melléken szemlélhető, a hol a
pásztor van, a ki hosszú
egy tehénre, három birkára,
melyek részben a kanyarg
nemezkalap, vörösbarna kabá
és czipő. A háttért elfoglaló
bárka élénkíti. Ez utóbbin, m
takozó kerek őrtornyú erőd l
jobbra mutató álló és egy
Az égbolt felhőzött. Jelzése al

Fa, méretei 25·6 : 21·5
értéke 1000 K. — Néhai gróf
1907 november 14-én (1429–9
jóváhagyására vonatkozó adatok
Bejelentetett 1912 márczius 1

Kifüggesztésére vonatkozó
ban. 1913 : 52. *Hollandi iskola,*

Jegyzet. Az e festményre
a) a törzsleltárban (192
der Neer: Schäfer mit Schafe
reichgeschnitzten vergoldeten H
b) a leltári kivonatban
A. van der Neer: Schafe und I
Ölgemälde, im Goldrahmen, ge
21 breit (II. Salon);
c) a hagyományi jegyzé
van der Neer (?): Tájék állato
d) az átvételi okmányba
der Neer (?): Tájék állatokkal.

Hag. 1912.
Palffy

MERÉSZ 1. *Gyula*, festő, • Kolozsvár 1888 máj. 16. A bpesti képzőm. főiskolán, Párizsban, Firenzében és Rómában tanult. Hazatérve nyolc évig Kolozsvárt dolgozott. A román megszálláskor Budapestre jött. 1919, 1920, 1924 és 1926. nagyobb díjakat nyert. 1921. a Nemzeti Szalónban, 1927. Meránban, 1928. a bpesti Műcsarnokban, 1929. Milánóban rendezett gyüjt. kiállítást. 1929. Rómában természet után festette Mussolinit. Két képe a Szépművészeti Múzeumban, három az erdélyi Nemzeti Múzeumban van. Naturalista.

K.-Gy. II 108 l

Magyarság Karácsonya 1934. dec. 25

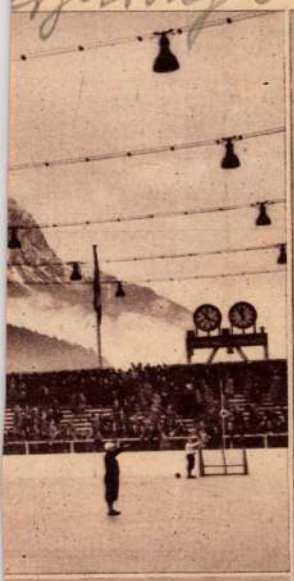

A nők formaruhája

Berlin készül az olimpiászra

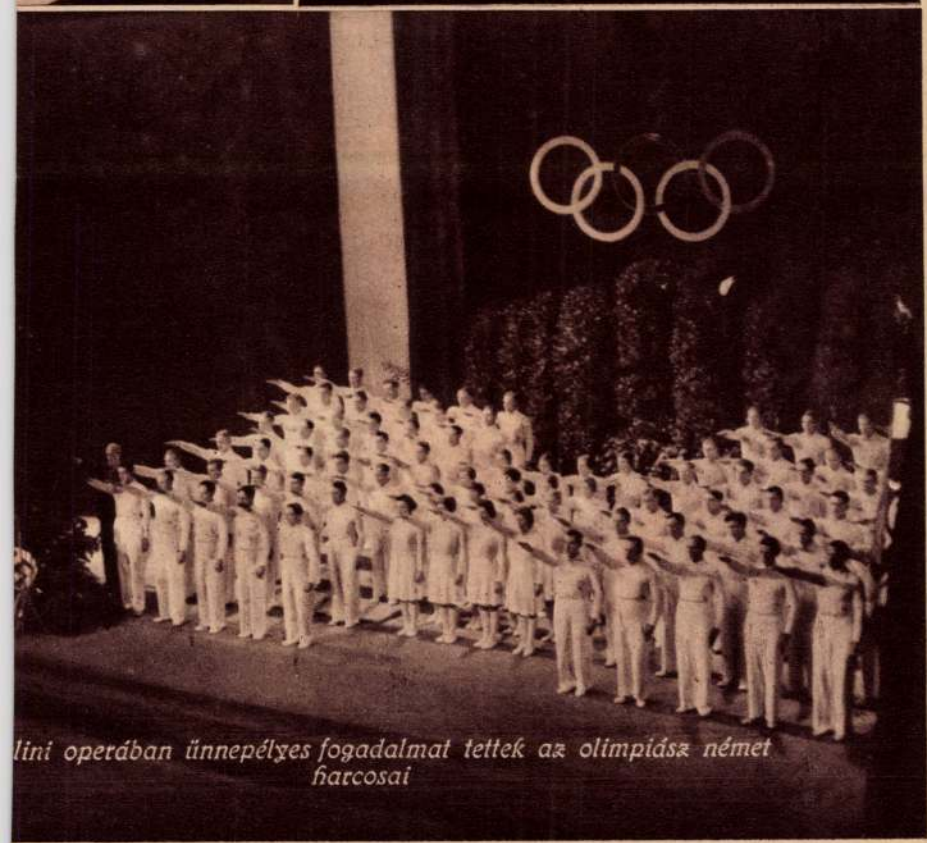

lini operában ünnepélyes fogadalmat tettek az olimpiász német harcosai

Magyarság Karácsonya 1934. dec. 25

KARÁCSONY

AHOGY A MÜVÉSZ LÁTJA

Merész Gyula: A szent család a pásztorokkal

KEMÉNY NÁNDOR

EGY KIS OPERÁCIÓ

MERÉSZ GYULA

BAJOR GIZI ARCKÉPE

Mészáros Gyula

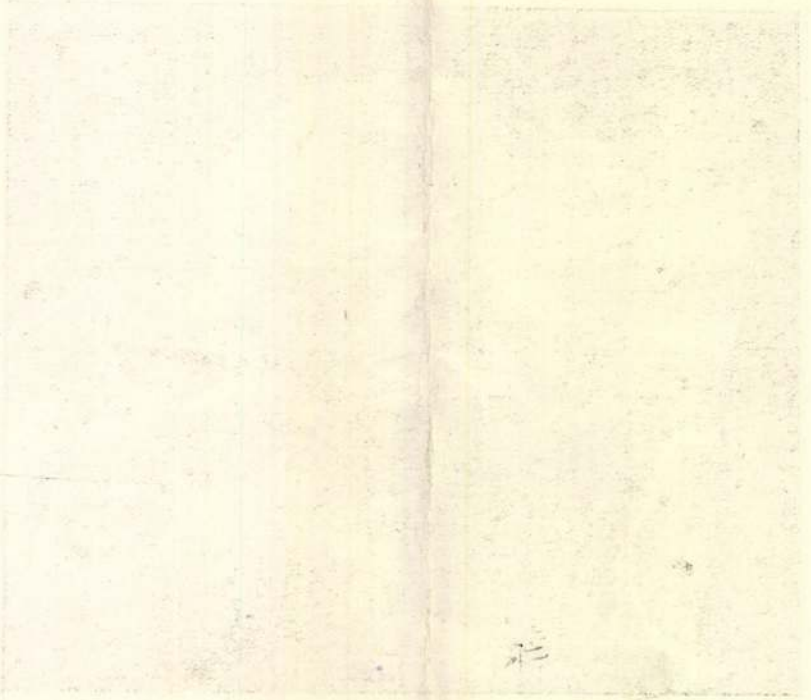

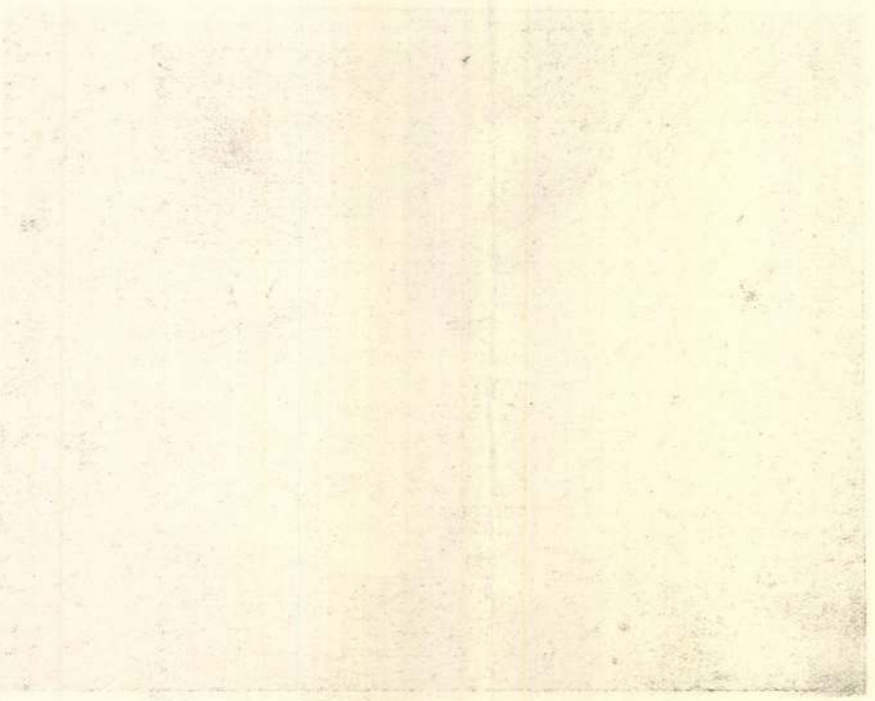

Merész Gyula

l. Lá Bírót Gyűst

64. l.

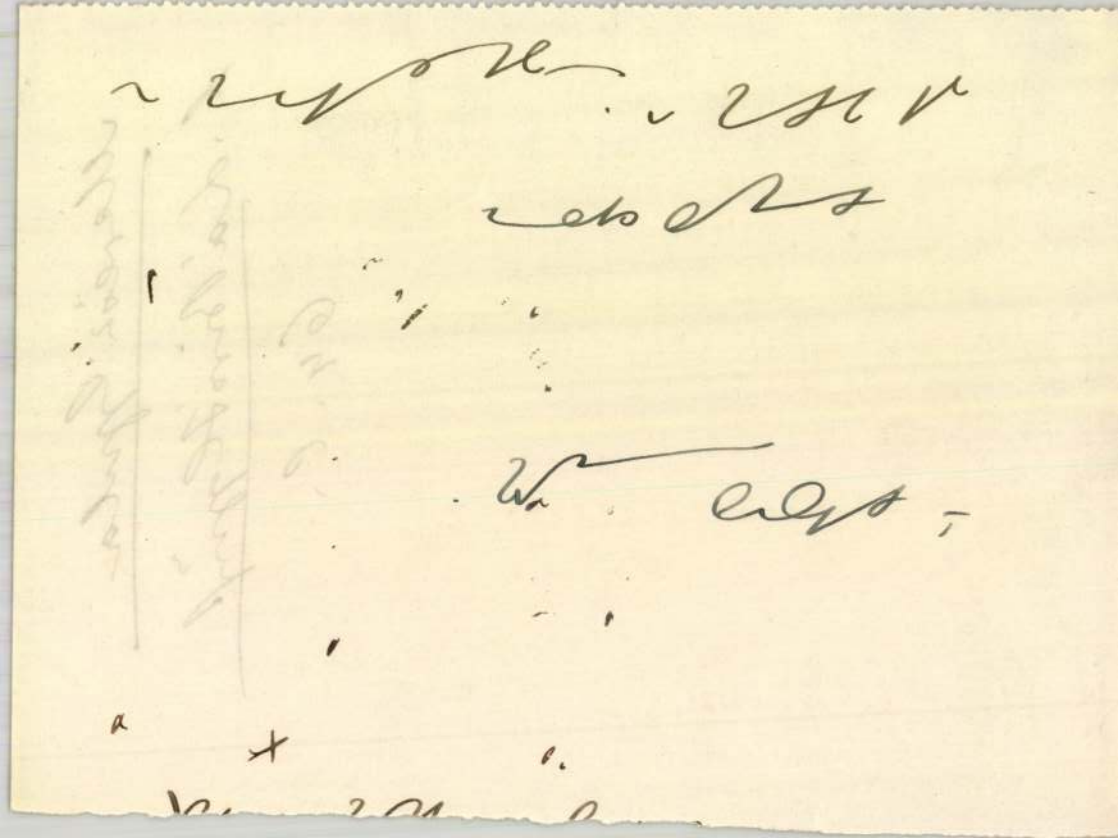

Merész Gyula

Uj Magyarság Vasárnapja
1934. dec. 9.

Merész Gyula: Pásztor Jánosné

Ha te nem volnál, ellentét sem
[volna,
És egy alig-kélt röpke fuvalomban
Egyesülnének a föld és az ég.

Ha te nem volnál, szerelem sem
[volna!
Az élet sem sarjadna soha fel!
Én állnék a lét és nem-lét határán,
Szerte folyna minden földi párám
S ott kezdődnék a Semmiség velem
— — — — — — — — — — — — —

De te vagy s én tudom és meg-
[érzem,
Hogy körülöttem lebeg szellemed;
Palotában, vagy kicsiny kunyhóban,
Nyomortanyán, vagy esőben, hóban
Találkozom-e, nem tudom, veled?!

De te vagy s én látlak éjjel-nappal,
Csek nem tudom, hogy hol
[keresselek!
Csak nem tudom, hogy amikor nőt
[látok,
Melyik vagy te? Áldás-e vagy átok
Mi folyton kísér a száz vágy-sereg!

Te vagy s kísérsz az élet utain,
Mint árnyék, mint egy kínzó gondolat,
Te nő, te ködkép, röpke fuvalom!
A sírba viszlek magammal, tudom,
S ott egyesülünk majd a hant alatt.

Mert amíg küzdök kart s inat
[feszítve,
Rohanva át sok százezer csomón,
Míg hajóm áll vagy állni látom én,
A sok fodor, az élet-tengerén,
Visszatükrözik vénült arcomon!

* * *

Mint negyed vagy fél gondolat
Megvillansz a tudat alatt
S eltünsz, mint délibáb legott,
Hogy újra formáld alakod,
A Semmi és Lét határszegélyén,
Mint állandóság oszolsz széljel,
Te nő, kit meg sem ismerek,
Megleltelek, Isten veled!

KISSHÁZY BULCSU

A hős testvér

Volt egy hős,
Akinek szivében
A hazaszeretet
Csodálatos tűze lángolt...
... Aki szerette az életet,
Habár otthona
Egyszerű kis ház volt...
Jött egy pillanat,
Amelyben a világ,
Mint a parázs,
Lángra lobbant...
Gyilkos golyóktól
Ezrek... ezrek buktak
Földre holtan...
... A hős is elment
Vígan, nevetve...
Pedig még gyermek volt,
De birta a kardot
S a bosszútól hevülve
Az első sorban harcolt...
Egyszercsak
Golyó találta.
Estében imára
Kulcsolta kezét...
Ifjú szívéből hulló
Hősi vér öntözte
A csata mezejét...
Hazahozták, hogy
Magyar földbe temessék...
... Hogy örökre hallja
A bús magyar mesét...
Ha kimegyek a temetőbe,
Ahol pihen a holt...
Búsan nézek a sírkőre, —
Mert a testvérem volt...

Bajnok Jenő

Tél a művészetben
(Nyelv, 1940.)

Díjkiosztás és vásarlas a Műcsarnok Téli Tarlatan

A Herceg Eszterházy Pál emlékdíjat, Ungváry Sándor Gizella királyné című kompoziciója nyerte.

Budapest székesfőváros nagy aranyérmét Krusnyák Károly Nagyapa c. műve nyerte.

A Képzőművészeti Társulat nagydíját Merész Gyula, gróf Széchenyi Andor Pál c. műve nyerte.

A Magyar Képzőművészek Egyesülete aranyérmét a festők részéről Barkász Lajos, Novemberi alkony; a szobrászok részéről Cser Károly, Danae falikút c. műve nyerte.

A Jellinek Gida emlékdíjat Burján László Önarckép tanulmánya nyerte.

A Magyar Képzőművészeti Egyesület Dr. Neuschloss-Knüsli Kornél bronzérmét a festők részéről: Prohászka József Akt-tanulmány és Döbrentey Gábor Szent István hálaadása Pannon hegyén c. műve, szobrászok részéről: Buzi Barna Szent Tádé-Judás c. műve, építészek részéről: Paulheim Ferenc Sportcsarnok c. terve nyerte.

A Rökk Szilárd díjat Márton Ferenc A debreceni 3-as honvédek emlékműve c. szobra nyerte.

A Ráth György díjat Meilinger Dezső Az új kenyér c. nyerte.

A Halmos Izor díjat Kássa Gábor Alföldi gulyás c. műve nyerte.

A Halmos Izor kisplasztikai díjat Gády Lajos Hím oroszlán c. műve nyerte.

A Magyar Képzőművészeti Egyesület díját Kende Ferenc A Kultur mozgófényképszínház homlokzata c. műve műve nyerte.

A Magyar Képzőművészek Egyesülete Zala-érmét a festők részéről Meilinger Dezső Az új kenyér című műve, szobrászok részéről Kóbor G. Elek Viktória c. műve nyerte.

A Magyar Képzőművészek Egyesülete Zala-díját Gussich Jenő Női arcmás c. műve nyerte.

A Magyar Képzőművészek Egyesülete kitüntetését a festők részéről Győrffy István Vasárnap délután c. műve, a szobrászok részéről Pankotai Farkas Béla Munkácsi című műve nyerte.

Dicséretben és kitüntető elismerésben részesültek: Kacziány Aladár: Tavasz, ifj. Czene Béla: Önarckép, Győri Dezső: Akttanulmány és Viski János: Ősz a pusztán c. művei.

Budapest székesfőváros részéről történt vásárlások a

következők: Cz. Hikády Erzsébet: Feltámadott c. műve, Biczó András: Régi ház c. műve, Szüle Péter: Vándorlegény c. műve, Gaál Ferenc: Anikó c. műve, Húsvéth Lajos: Budai részlet c. műve, Horváth József: Szegény ember című műve, Turmayer Sándor: Pala-utca c. műve, Telcs Ede: Önarckép-kisérlet c. műve.

Herceg Esterházy Pál részéről történt vásárlások a következők: Mazán László: Súlyos problémák, A bakteriologus, Útgyógyászok konziliuma c. művei, Juhászné Ráth Olga: Szénatéri piac c. műve, Pfannl Egon: San Gimignano c. műve, Komáromi-Kacz Rózsi: A négy évszak c. műve, Maugsch Gyula: Mária c. műve, Zsákodi Csiszér János: Ébredés c. műve, Mátéka Sándor: Számadó juhász c. műve, Izbegi Villám Rózsa: Hamupipőke c. műve, Pádly Aladár: Szadai tájkép c. műve, Maróthy Major Jenő: Felhős reggel c. műve, Sárdy Brutus: Őszi hangulat c. műve, Aradi Edvi Illés: Violák c. műve, Viski János: Ősz a pusztán c. műve, Kássa Gábor: Alföldi Gulyás c. műve, Győrffy István: Vasárnap délután c. műve, Szabó Dezső: Nyári nap c. műve, R. Barabás Gizella: A mi Balatonunk c. műve.

ÖREGAPÁM EMLÉKÉRE

A hatvan évet jóval elkerülte —
az intéző a határba küldte, hogy
gyomlálja a gazt, irtson bogarat
s reggeltől estig járja a sarat.
Azután, hogyha beesteledik,
hozzon egy kis csalánt is nekik.

Elindult szegény jó öregapám
egy nyári reggel kora hajnalán.
hogy átláboljon az érmelléken,
ahol éppen a mult hét-végen
át akart hajtani egy rokona,
de a nagy sártengerben a lova
nem birta áthúzni a szekeret.

Most is ahogy éppen odaér,
látja, hogy a sárban egy szekér
áll és elől a lovak, ha húznak,
erőtlenül a sárba buknak.
Letette karjáról a kosarát
és megemelte a szekér farát,
de ahogy a sárból kiemelte,
fehérlett, mint a fal és a lelke

egy hangtalan, mély sóhajtással
búcsúszót váltott a világgal.

Megszakadt... mondták ott az emberek.
Megszakadt... visszhangozta a berek.
Azóta úgy kísért ott a lelke,
mint holdkórost a holdnak kelte,
amikor leszállt már az éjszaka
és munkások térnek munkáról haza
elkerülvén az érmellékét,
mert ott látják kísérteni
szegény öregapám képét... **Kopré József**

Műsoros Szittya-est a Pátriában

Jólsikerült műsoros-estet rendezett a Szittya Szövetkezet Irodalmi és Művészeti Osztálya folyó hó 14-én, szerdán este a Pátria-klubban.

A nívós est keretében felléptek: Bikás Mária, Nagy Alice, Szász Istvánka, Titán Matild, Vérey Rezsőné, Kovrig Emil, Nagy Pál, Pataky Jenő, Vásárhelyi József és Vérey Rezső előadóművészek, kik Bajnok Jenő, Fehér Ferenc, Gaál Lajos, Glatz Richárd, Kató A. János, B. Kovács Fréda, Kopré József, Kőváry Margit, ifj. Nagy Ferenc, Szász Károly István és Tóth Matild verseit és prózai munkáit adták elő nagy sikerrel.

A rendezés nehéz feladatát Antal László rendező, a műsorbemondó szerepét a szellemes Papp Irén töltötte be.

Szász Károly István, a Szittya I. M. O. központi irányítója megnyitó beszédében ismertette a Szövetkezet célját és kérte a közönséget, hogy munkásságukat fogadja szeretettel, mert, mint ahogyan megnyitó beszédében mondotta, a Szittya I. M. O. és a műsoros-estek rendezésének legfőbb célja az, hogy a művész és a közönség minél közelebb kerüljenek egymáshoz, minél hamarább összetalálkozzanak.

A Szittya I. M. O. a sikertől ösztönözve, következő műsoros estjét április közepére tervezi.

„Élet." Kemény Mihály verses füzete. Juventus-kiadás

A fiatal, még diák-költőnek ez a második verses füzete, amely nyomdafestéket látott. A fejlődést ezeknél a verseknél feltétlenül megtaláltuk, de még mindig erősen magukon viselik a kiforratlanság bélyegét. Szép gondolatok rosszul öltöztetve. Ha többet és mélyebben foglalkozna gondolataival, könnyen túltehetné magát ezeken a kezdetlegességi hibákon.

MAGYARSÁG

Melléklet a Magyarság 1937 február 7-iki számához (6.)

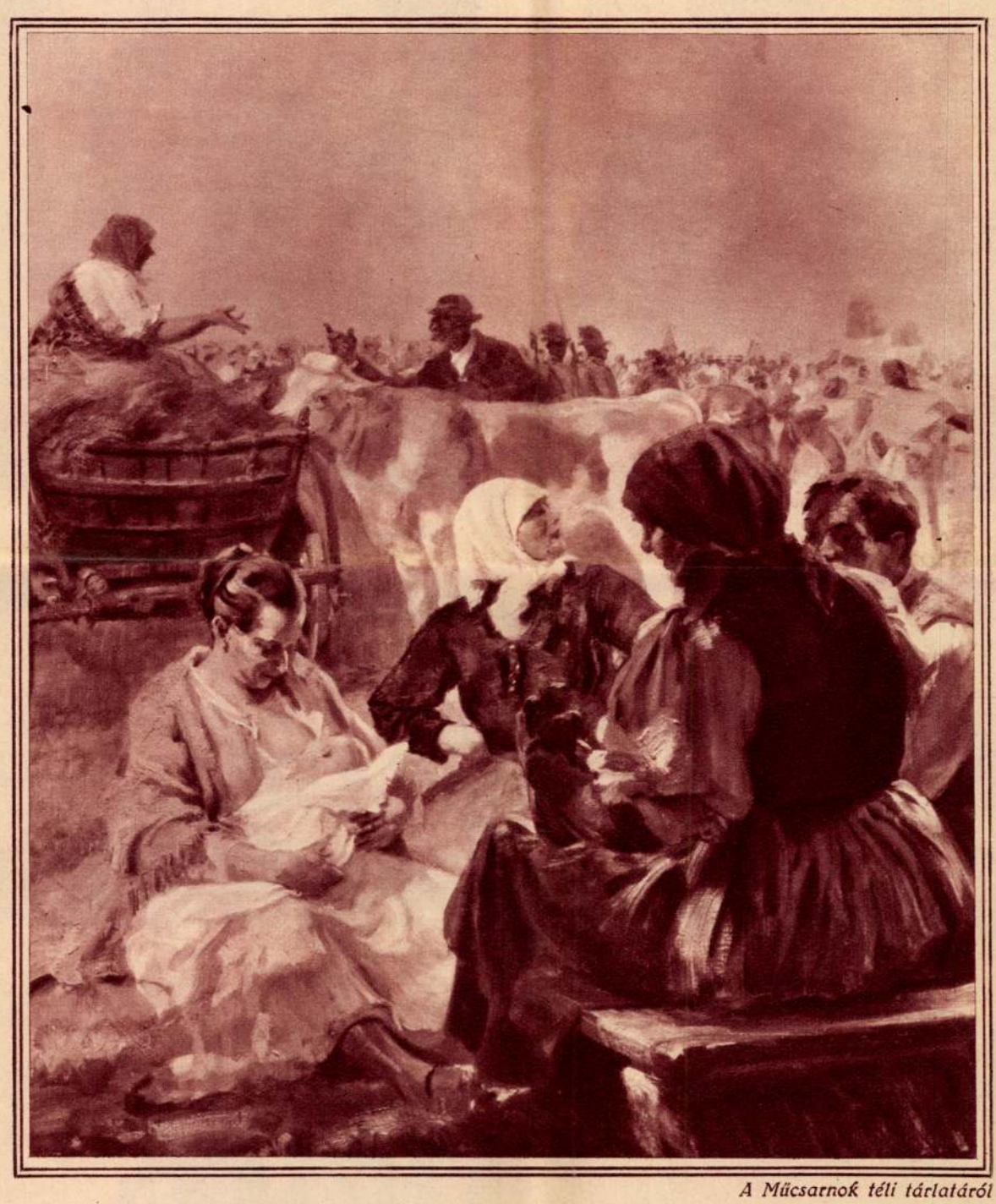

A Műcsarnok téli tárlatáról

SOMOGYI VÁSÁR

Merész Gyula festménye

Dr. Rákóczy Imre
min. tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály uj vezetője

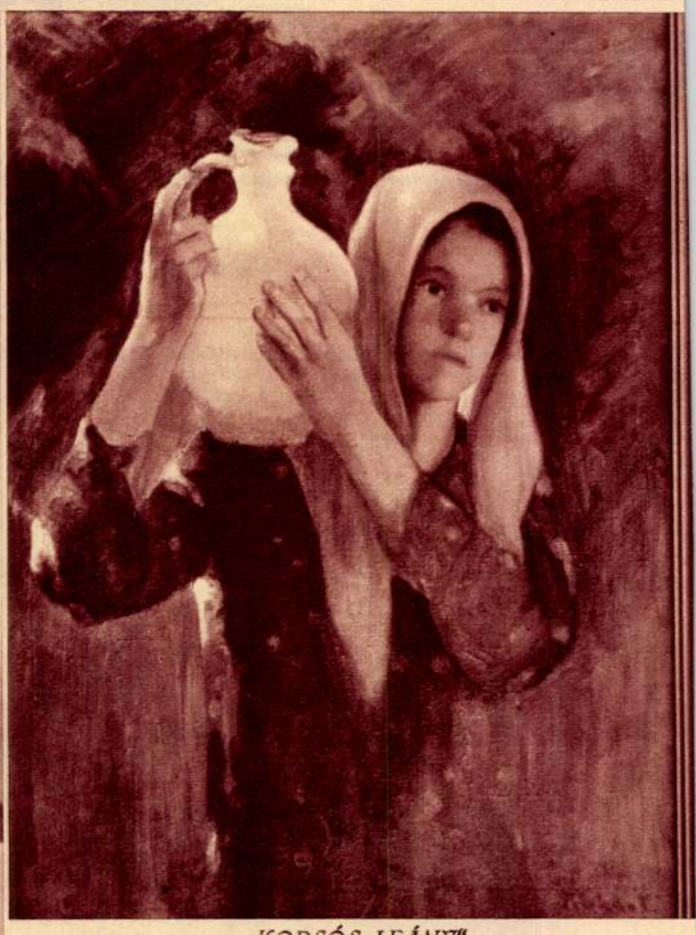

„KORSÓS LEÁNY".
Farkas Eszter gyüjteményes kiállitásából a Kossuth Lajos-utcai „Müterem"-ben

Zell am See-ben nagyszabásu nemzetközi téli sportünnepély folyt le e héten, melynek keretében humoristikus számokat is bemutattak. Képünk a modernizált skijöring, a sportünnepély legnagyobb sikerü müsorszáma

MAGYARSÁG

Melléklet a Magyarság 1937 március 28-iki számához (13.)

Ideiglenes letétben a Regnum Marianum templomban

SZENT IMRE OLTÁRKÉP

Merész Gyula festménye

Schuschnigg osztrák kancellár Budapesten

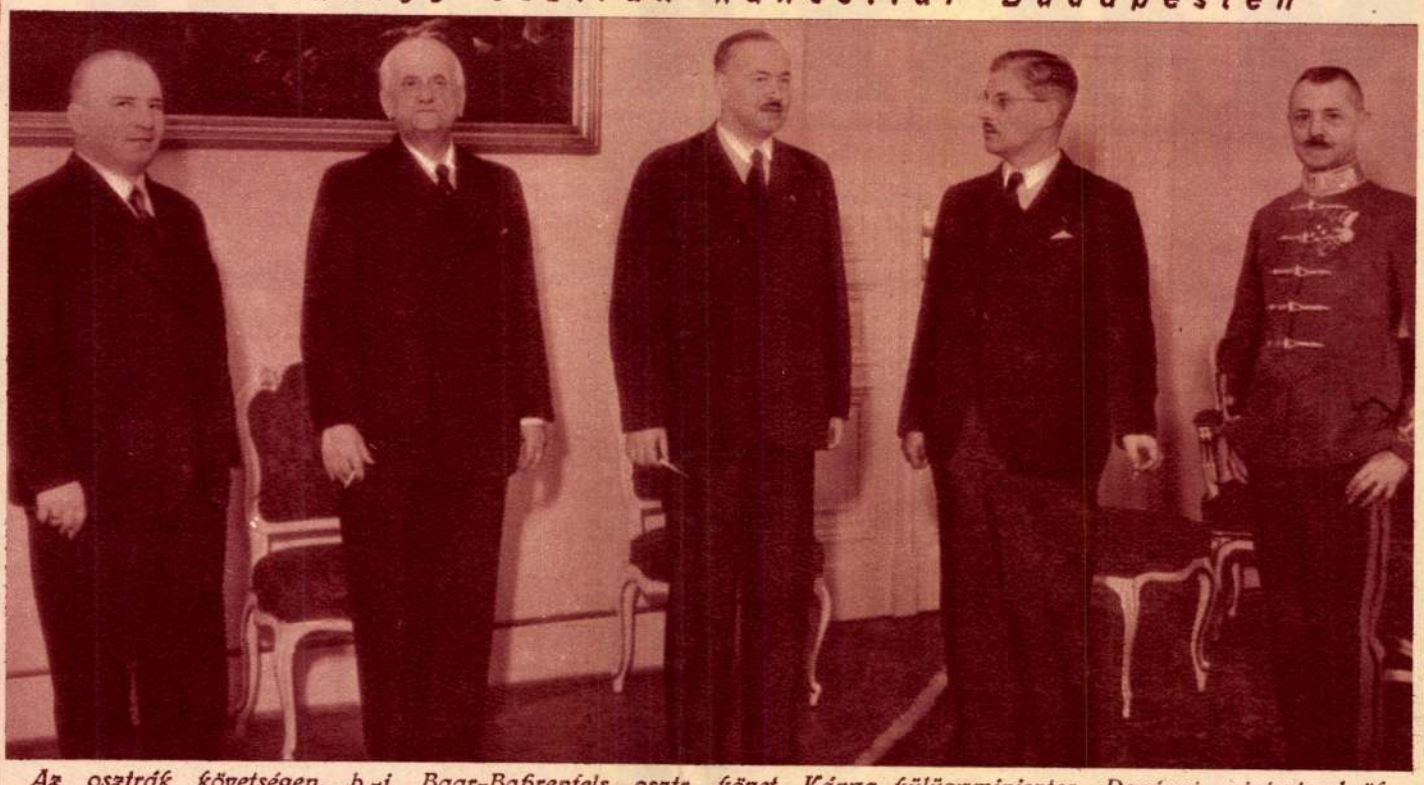

Az osztrák követségen, b.-j. Baar-Baßrenfels osztr. követ, Kánya külügyminiszter, Darányi miniszterelnök, Schuschnigg kancellár, Röder honvédelmi miniszter

Gulyás- és borkóstolón a mezőgazdasági kiállításon

Március 15-iki ünnepség a varsói városháza dísztermében. Középen Hóry András követ, körülötte Koscialkowski miniszter, Kulak prelátus, Ujejski államtitkár és a lengyel közélet sok más előkelősége

Merész Gyula

Merész Gyula festménye

Bajor Gizi

Színházi Élet 1936

7. 17.

Merész Gyula

TÁRLATÁRÓL

Báró Eichhoff-Tefzely Margit
Festette Merész Gyula

Magyarság Képes mell.
1937 I. 31

...l. kerületének elöljárója

...ányi Gyula urnak

...iktvizelő

H.

XI. Budafoki ut 10 c

6. sz. borítékmintája

Merész Gyula

(Első közlés)

Gróf Somssich László, titkos tanácsos, Omge elnök. Festette Merész Gyula

1937. jan. 24.

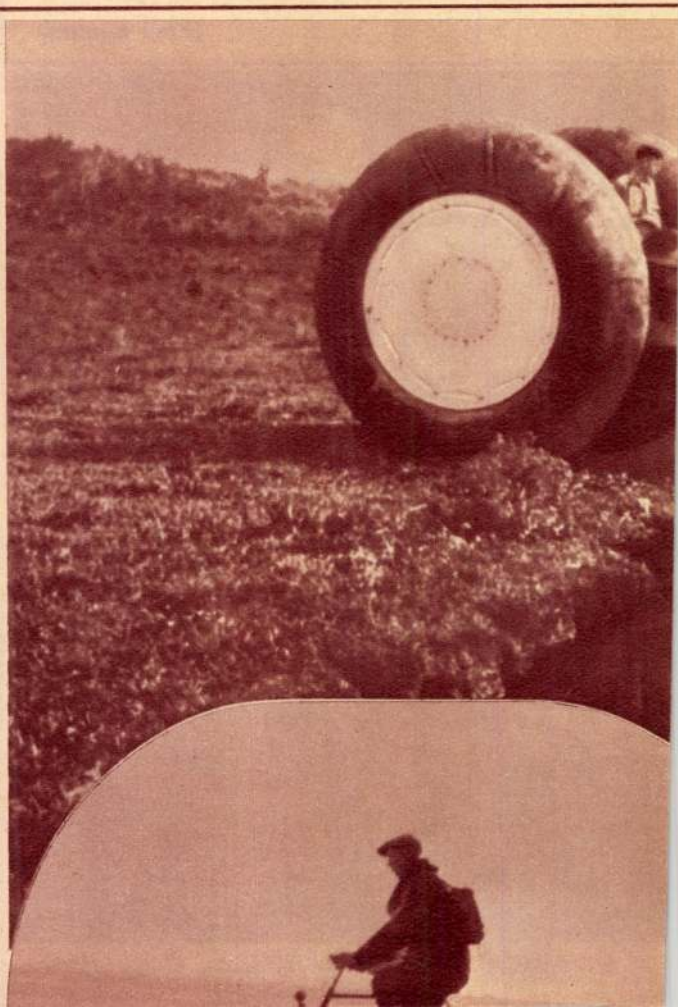

Morén Gyula

Erdély kiált c.
Teje repr.
Magyarság Tepés
mell. 1937. jul. 4.

Merész Gyula

festő

erőd

Ki-Kicsoda?

554. l

Merész Gyula

Merész Gyula. — Impressziók egy vidéki kiállításról. — Irta Bócz Bálint. Független Magyarország, dec. 28.

1911.

(Művészet 1912. 39. l.)

ajzban feltüntető lapon az ost-
[illegible] szemlélhető, a Dunán
t [illegible] megnevezve. Felirata:

er vor Belgrad, wie Solches am 23. Iuly
Wasser-seiten beschossen worden.

.3 cm.

± és egyes mondata

Merész Gyula

Scitovszky Béla arcképe, olajf.

Nemzeti Szalon.

M. Arcképfestők Társasága repr. kiáll. Kat.

1935. okt. 5–20.

MAGYAR MŰVÉSZET

UNGARISCHE KUNST // ART HONGROIS
HUNGARIAN ART // ARTE UNGHERESE

SZERKESZTŐ

Illustre Signor

La rivista "Mag
pubblicherà in occasione del
di Budapest un doppio fascic
interamente dedicato all'art
bre

Merész Gyula

Magyarság 1937 febr. 14.

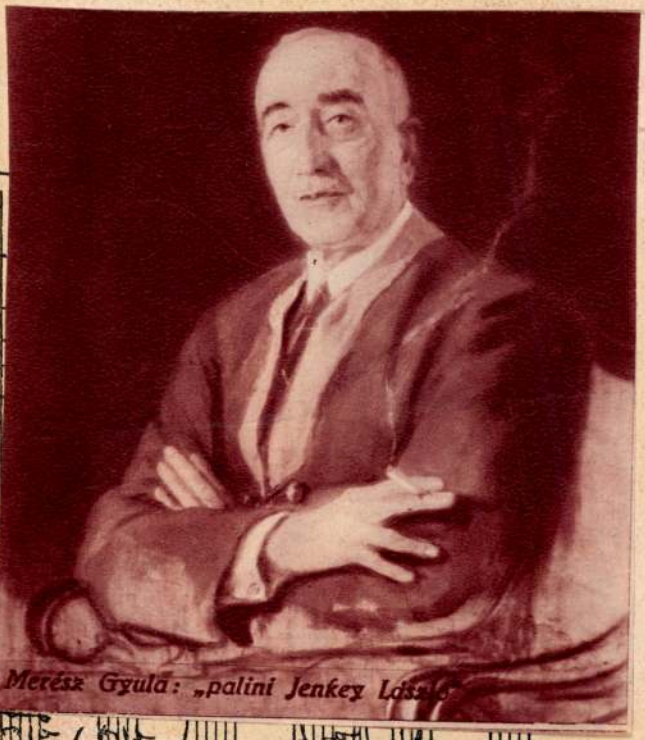

Merész Gyula: „palini Jenkey László"

— Jöjjön hozzánk pihenni. Ha van pénze. H

Ez a festett arcu leány érintetlen. Vidéki
a költő és meg akarta állitani a kocsit. De
Volt még nála hazulról hozott pénz, a többit
biztosan ott vannak az ő kis korcsmájukban.

— A pénz meglesz. Fel kell mennünk a
barátaim. És ott ihatunk is egy kevés zöld n

Mikor beléptek a kocsmába, a lány meg
szempár mered rá. Egyenesen odatartott, tud
elhelyezkedtek az abszint mellett. Örült, hogy
mas diákokat. Ide artisták jártak. A páthoszb
teszk valósággá az asztalok mellelt. Liliputia
lyogva egymásra és önmagára. A gangeszpa
ből és méltatlankodva sziszegett, hogy még r
A kinaiak addig-addig tréfálództak, amig sik
Hát ezek itt miféle nyelvet beszélnek?

— Hát ti miféle nyelvet beszéltek, sohase
összenéztek aztán őreá. Az egyik barnaképü
választ és zöld szemeivel a zöld abszintba n

— Hongrois? Qu' est ce qu' est cela?

Csend. A költő ajka elferdült és szeme,
gott, elhomályosult. Mintha nagyon messzir
birkozók, sikátorok, boulevardok, a Szajna, a
rei csapszékből. Most beszélni szeretett voln
leánynak egy nagy és szerencsétlen sorsról,
Vad, őserejü nomádok tétova, káoszlelkü, sz
távolságokba belezuhant minden és torkát foj

A vénasszony krákogott.

— Ha ugytetszik, uram, mehetünk.

Merész Gyula

Magyarság 1937 febr. 14

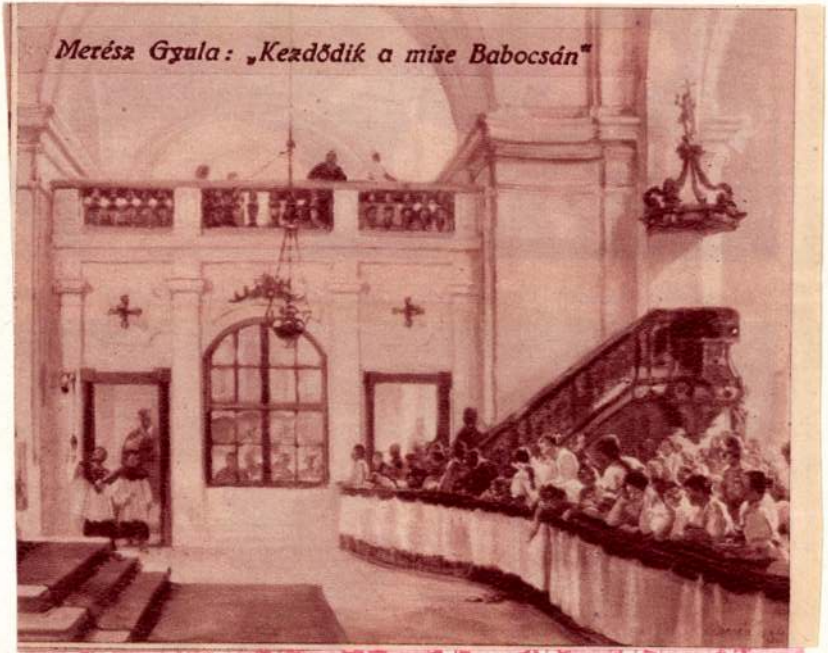

A HÁZ
MODERN
MŰVÉSZETI
FOLYÓIRAT

a Sárközt gyakran elöntötte a Dun
tés mellett ősfoglalkozása volt enn
mely egész idejét szabadban töltöt
A kis leányok pedig otthon marad
abban az időben nem volt, sok d
munkákra kaptak. Hiszen már te
öltözéket, fonni és szőni a nyers
a sárközi hímzés, csipke, díszes f

Merész Gyula

— *Merész Gyulának* alpesi kiállításáról hasábos cikkeket olvasunk az ottani lapokban, melyek nagy elismeréssel szólnak a művészről

Képzőművészet

1927. 3. sz. (Műtermek)

pompás látványt nyújtanak, hogy az minden va-

rakozást felülmul.

Kérésem teljesitéseért előre is hálás

köszönettel

Petrus Horne

409 Merész Gyula: Akt.

Mareba Gyula

Środ
Z

Velence 1922
154. l.

Merész Gyula

10 Merész Gyula: Bajor Gizi arcképe.

KM Társ. 1918. tav. kiáll

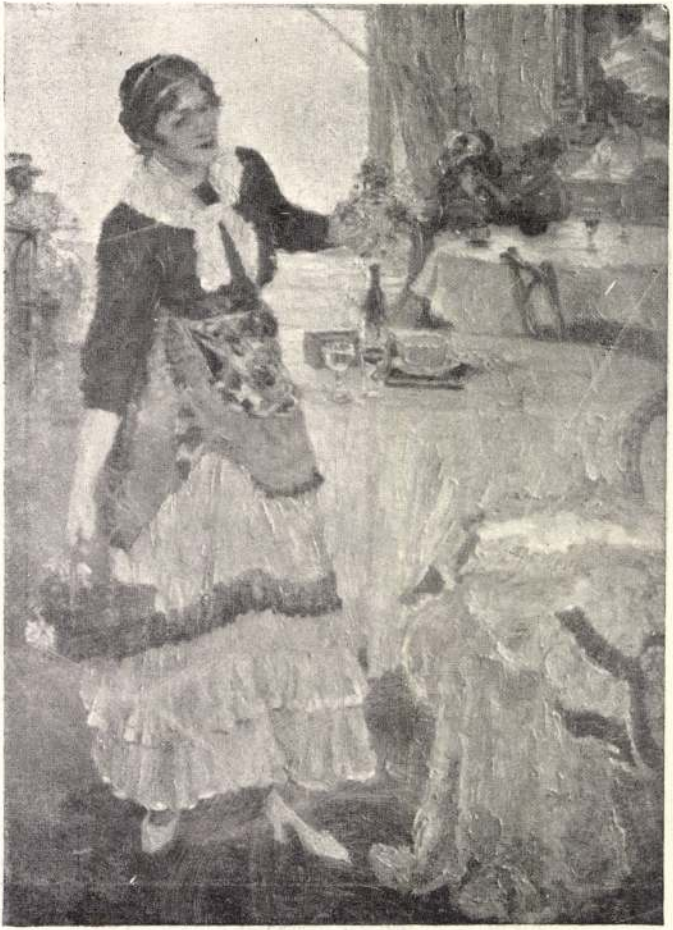

12 Béli Vörös Ernő: Kávéházi virágárús.

Merész Gyula

— **Kolozsvár megfestette a Kormányzó arcképét.** Kolozsvár város vezetősége megbizta *Merész Gyula* festőművészt, hogy fesse meg a város közgyülési terme számára a Kormányzó Ur arcképét. A kép már el is készült. Ünnepélyes keretek között leplezik le.

— **A keleti szlovják nép** [illegible]

Pesti Hirlap
1941. okt. 4.

Mereász Gyula

szabadtéri (plein air)
alakfestés

~~Műcs. kiáll. tól~~

Pipics 51. l.

Merész Gyula

Erdei pataknál c.
képe repr.

~~Műes. kiáll, tól~~
Pipics 169. l

- 709	720
- 09[illegible]	[illegible]

	- 55		315	
		717		
		2690	2690	0·23

1·10

6786 - 9 után 1170

0·25

2·20

észéros-utca 10

nézi meg alkotásait, talán arra kíváncsi, hogy milyenek lehetnek azok a szentképek, amelyek az Istenhez közeledés emberi megnyilatkozásai, ha ezek a képek, amelyek mai művészetét reprezentálják, ennyire emberiek? Templomépítő művészetében áhítat volt az, amely az ábrázolásban művészetét vezette, ez az áhítat ma hymnikus pathetizmusban csendül meg a művészi szépség iránt. Minden, ami *Merész* Gyula elé az alkotás vágyát feszíti, lerögzíti a művészt, s ebben az állásbavetettségben fogja meg tárgyát. Mindenekelőtt maga gyönyörködik benne, átittasúl a jelenség művészi szépségétől, majd mikor a derü elönti lelkét, emléket állít a művészi élménynek.

Innen van az, hogy *Merész* Gyula minden alkotása, tájképe, kompoziciója, városképe, portréja, aktja a mosoly könnyedségét, a derűs léleklátást, tárgyának szeretetét sugározza felénk s hogy előadása fenkölt szonettszerű még ott is, ahol más szem drámát is látna. A genovai kikötő esti hangulat képére gondolok e pillanatban, a magam észleletét idézem, abból az időből, mikor a kikötőbe érve este alig tudtam továbbjutni a parton a népcsődülettől, amit egy részeg matróz késelése okozott, s mikor végigfutott rajtam a hideg, a felvilágosítást adó olasz mosolyogva jegyezte meg, hogy óránkint átlag másfél ilyen eset jellemzi éppen ezt a kikötőt. *Merész* Gyula alkotása a maga teljes művészieségével idézi elém ezt a természetnyujtotta modellt, amelyet talán ugyanarról a helyről, ugyanakkor láttam, mint ő, s míg nálam a dráma jellege maradt meg emlékként, benne a líra, a Ligur tenger lenyűgöző színe és párája vetett gyökeret.

MERÉSZ GYULA: Akt

A Műcsarnok Őszi Tárlatáról

Merész Gyula művészetét ezen a hangulatfestésen kívül a technikai tudásán keresztül kell megítélni. Ismeri az anyagát, nemcsak elméletileg, de gyakorlatilag is, a színek problémája nála azon nyomban feloldódik, mikor alkalmazni akarja, s így a valőr kérdést nála csak tanulmányozni lehet. Aktjaira gondolok, amelyeknél az emberi test felmagasztosult szépségeit hirdeti a technikai bravúr tökéletességével s a színfelruházás költői gazdagságával.

Merész Gyula művészete a hagyományok alapján áll, de csak annyiban, hogy a megingat-

Képzőművészet
1928. 14. szám.

hatlan szilárd alapon egy új, a mával egyívású építmény emelkedett, s mindaddig, amíg az antik értékek ilyen megnyilatkozása kerül elénk, nem vágyódunk az új formák iránt, az ilyen művészet látása nem sürgeti a reformot.

VII.
GIMES LAJOS

Gimes Lajos tájfestő, s ebben a minőségben messze jár már a holttá rögzített natura ábrázolásától, amelyet a plenair festés szabadított meg a mesterkéltségtől és a kötött formájú szabályosságtól. Nála a plenair csak eszköz és nem cél, elérési lehetősége a természetben jelentkező költői impressziónak, amelyeket a művész elsősorban színnel akar jelezni. Szándékának nem áll útjában maga a modell, amelyet másolni kellene, hogy a naturalizmus ne szenvedjen csorbát, az ő tájábrázolásában a modell is csak eszköze annak a hangulatnak és művészi benyomásnak, amely képalkotó vágygyal jelentkezik a művésznél. Ősz, tavasz, tél, alkony, haj-

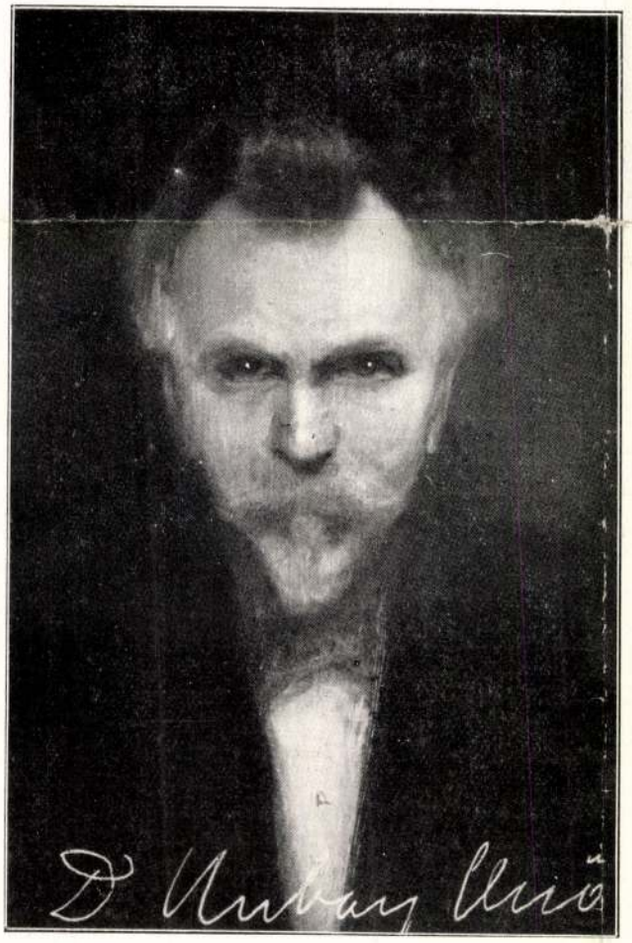

HUBAY ANDOR: Apám

Az Ernszt-Múzeum Tárlatáról

HUBAY ANDOR: Önportré

Az Ernszt-Múzeum Tárlatáról

nal, vagy delelő csupa olyan hangulat, amelynek kifejezésére, mint elem rendelkezésére áll színben, a sárga, a zöld, a fehér, a lila, a kék, vagy az okker. De ahogyan ezek az alapszínek a fogalom kifejezésére vászonra kerülnek *Gimes* tájképein, az az ő költőisége. Naturalismusa abban nyilvánul, hogy a természetes anyag, ép formában, nem a meglátás és a hangulat fantáziájában deformált alakban jelenik meg, s ezeknek az anyagoknak színformája is magyarázat nélkül beszélnek.

Gimes Lajos azonkivül nagy szókincsesel bir s gazdag eleganciája még ott is újat hoz, ahol a megszokottság már az első fogalomra kész válaszszal szolgál. Az ősz fogalmát a sárguló levél determinálja, a telet a fehér hó, Gimesnél ezeken kívül érzést, megértést, költői szárnyalást ad a képek levegője, amely azonnal valóvá változtatja a lokál színt, de úgy, hogy a nézőben is azonos érzést kelt.

Van Gimes festészetében még valami, ami ezeken az értékeken kívül is jelentékenynyé teszi a művészt. Ez a magyar vonás. Gimes tájképein ott ül, letörülhetetlenül tör elő a magyar táj jelleg. Pedig ő nem föst rónát, delelő gulyát, gémes kutat, nem illusztrálja a magyar tájról szóló költeményeket, ő maga költi a magyar tájról szóló hangulatokat s a néző megérti a festőt.

Boross Mihály.

MERÉSZ GYULA: VALLOMÁS

Kk. Tan. 1931. tav. kiáll

Merész Gyula

Z ENDRE : VIHAR UTÁN

1.40

MERÉSZ GYULA: SZENT IMRE

Merész Gyula

KMTársz 1930. Szent Imre kiáll

Mercz Gyula

Gróf Somssich László
archeje repr.

KUTárs 1937. téli kiáll
kat.

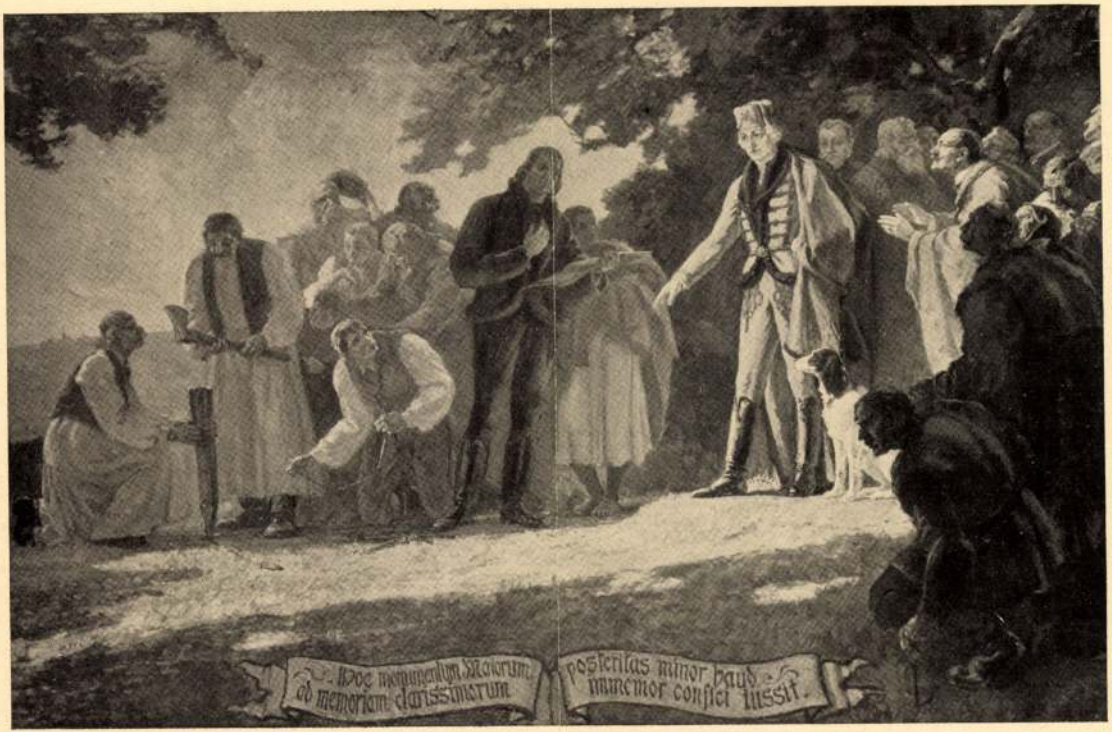

Merész Gyula: A Csokonai Vitéz Mihály ref. reálgimnázium alapítása.

Mihálovits Miklós: Keresztes-Fischer Lajos

Merész Gyula: vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója

Barkász Lajos: Szent László legyőzi a kúnt

MDK

Merész Gyula, festö

Szegény cigányasszony.
Tehenek a Rinyában. 6.1.
Önarckép.

[illegible], Téli Tárl. 1938. Gyüjt. Riáll. Műcsarnok.
Kat. 5.1., 6.1.

MERÉSZ GYULA

szül. Kolozsvárott, 1888. Itt végezte a középiskolákat, majd Bpestre költözött és négy évig a Képzőművészeti Főiskola növendéke volt. Aztán Párisba ment, ahol előbb Jean Paul Laurens, majd Lucien Simon tanítványa lett. Három évig dolgozott Párisban, majd a világháborúban harctéri szolgálatot teljesített és súlyosan megsebesült. Hazajövet, Kolozsvárott festőiskolát nyitott. Huszonnégy éves korában (1912) megválasztották az Erdélyi múzeum képtárőrének. A kiállításokon főként plen-air aktokkal és arcképekkel szerepel. Bpesten 1911-ben mutatkozott be a Műcsarnok kiállításán. Fekvő akt című munkáját 1916-ban az állam megvásárolta a bpesti Szépművészeti múzeum részére, majd később még újabb két művét. Magyar bérceken c. irredenta kompozitiójával 1920-ban elnyerte a Báró Kohner díjat, Menekülő székelyek c.

MERÉSZ GIULIO

nato a Kolozsvár, nel 1888. Ha studiato a Kolozsvár, poi passò a Budapest, ove frequentò per quattro anni l'Accademia di Belle Arti. Poi passò a Parigi, ove divenne allievo di Jean Paul Laurens prima, poi di Lucien Simon. Per tre anni lavorò a Parigi, poi, durante la guerre mondiale, prestò servizio militare al fronte, ove venne gravemente ferito. Ritornato in patria, aprì una scuola di pittura a Kolozsvár. A 24 anni (nel 1912) venne nominato custode del Museo Transilvano. Alle esposizioni partecipa sopratutto con nudi „plein air" e con ritratti. Ha esposto per la prima volta nel 1911 al Salone delle esposizioni. Nel 1916 un suo „Nudo" venne acquistato dallo Stato per il Museo di Belle Arti: lo Stato acquistò inoltre più tardi altre due sue opere. Nel 1920 ha ottenuto il premio del barone Kohner con la sua composizione irredentistica „Sulle vette dell'Ungheria". Col quadro „Siculi profughi" il premio irreden-

kertben c. munkája pedig a Saxlehner-féle gyüjteménybe került. Női arcképével elnyerte az állami aranyérmet, a londoni kiállításon pedig bronzéremmel jutalmazták. Alkotásait derüs, meleg, finom színek jellemzik. A világháborúban harctéri szolgálatot teljesített és több kitüntetést kapott.

MIHALOVITS MIKLÓS

szül. Bpesten. Itt és Párisban végezte művészeti tanulmányait. 1913 óta szerepel a hazai és külföldi reprezentatív kiállításokon és műveire a következő kitüntetéseket kapta: 1921 és 1922-ben kitüntető elismerést, 1923-ban a báró Kohner Adolf, 1924-ben a gróf Somssich Béla, 1927-ben pedig az Ipolyi Arnold és Bpest székefőváros Ferencz József koronázási jubileumi díját. A barcelónai kiállíson ezüstérmet nyert.

Saxlehner. Con un Ritratto di Donna ha ottenuto la grande medaglia d'oro di Stato, all'Esposizioni di Londra infine una medaglia di bronzo. I suoi quodri sono caratterizzati sopratutto dalle tinte serene, calde, fini. Durante la guerra mondiale, ha prestato servizio militare al fronte e si è meritato numerose decorazioni al valore.

MIHALOVITS NICOLA

nato a Budapest. Studiò qui ed a Parigi. Dal 1913 in poi le sue opere figurano alle più importanti esposizioni nazionali ed estere. Ha ottenuto i seguenti premi: nel 1921 e nel 1922 menzione d'onore, nel 1923 il premio barone Kohner, nel 1924 il premio Conte Béla Somssich, e nel 1927 il premio Arnold Ipolyi e il premio giubilare Francesco Giuseppe del Municipio di Budapest. All'Esposizione di Barcellona ha ottenuto una medaglia d'argento.

Merész Gyula

Kultúrs 1928. őszi kiáll. kat.

Torülköző leány c. kepe repr.

A művész és felesége dtto

Oláhok elől menekülő szekelyek dtto

Merész Gyula

lásd életr. arch

Pipics Szár

98, 99. l.

OX FILM R. T. Budapest, VIII., Rákóczi-út 9. SZ

Muráti Lili, Turay Ida, Páger Antal, Bil

Hunnia-Hajdu film, Daróczy produkció

Marász Gyula

l.

Szépmüvèszet
1942. 101. l

Mercz Gyula

írod

Maksay Albert:

Kolozsvári magyar
művészeti élete.
1919–1942.

Szépmüvészet
1942. 121. l.

Merész Gyula

Vród

Fakas Zoltán

Budapesti levél

Forum. 1933. 131. l.

F A. Hodicska István. Esztergom. Hörö m. u. 9.

BUDAPEST
19 NOV. 29 22
LKd 4 LKd

Merész Gyula

rossadombi elhagyott villáját a Munkáskultúrszövetség részére utalták ki a hatóságok.

Fenyszőrő. 1945 okt. 31. (A Munkáskultúrszövetség műveszokhonában.)

Darkó Jenő dr. egyetemi tanár

X. 164

Merešz Gyula

Csaba n. 7/6.

1930. Izt. Imre kiáll. 44, 45, 47, 56, 57, 200

1930/31. jub. kiáll. 11, 143, 148, 312

1934. téli kiáll. 16, 18, 33, 263, 268.

EK, KAD, FV, I., SzI, KE

257. Abraham van Beijeren

1674 után.

Szé

Balra a pa
~~egy~~ hárikó áll. A
bevont vitorlákkal
túl
(vázos körvonalú
nyok válnak ki.
~~rúl el, melyen~~
rom vitorlás ha
fehér-kék lobog
vitorlás tűnik
oldalán a meste

Fa, méret
~~[illegible]~~
Pyrker J.

41

Mercsz Gyula

Társulati törzstag. Mücsarnok

1931. tav. tárl. 36, 61, 72, 79, 118.

1931/32. téli tárl. 37, 82, 220

1932. febr - márc. kiáll - 139

1932. tav. tárl. 12, 14, 81, 86

1932/33. téli tárl. 133

1933. nemz. képzm. kiáll. 429

Szedte: Tóth Ferenc

Meres Gyula

Nehéz élet a hegyekben

Gróf Széchenyi Sajósné gr. Teleki Emma arckeje

repr.

Művészeti Szalon

(Kolozsvár) 1929.
IV. évf. 11–12 l.

Merész Gyula

Tanulmanyfej
c. Kepe repr

Müveszeti Szalon
(Kolozsvár) 1929.
IV. evf. 2. sz. 8. l.

ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
MUEMLEKEK

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Meréz Gyula

A Epesti Regnum Marianum plób. templom Jezus Szive oltárképét és a stósszkkel szemközti falon lévő Szent Imre képet fenti festette

Horvtemplép

33. l.

10.298

A Műemlékek Országos Bizottságának

Budapest

ivatalból
talányozva

IX Hőgyész Endre

Mercsz Gyula

Ősz c. kepe
repr

Müvészeti Kalon

1929. IV. évf. 5-6.
nr. 30. 1.

dupl: tol

I SZALON

YÓIRAT

bev

Merész Gyula

Zrod
z

Művészeti Szalon
(Kolozsvár) 1929. IV. évf.
4. sz. 18. l. (Merész Gyula portréja
Mussolinirol.)

Moreisz Gyula

Pieta i Eeje
repr.

KMTársiskiatt

1942. dec –
1943. jan.

~~Pityke brouzbół VI. 16.~~

mögötti érdekek szemmeltartásával és összevetésével vizsgálta a jog-

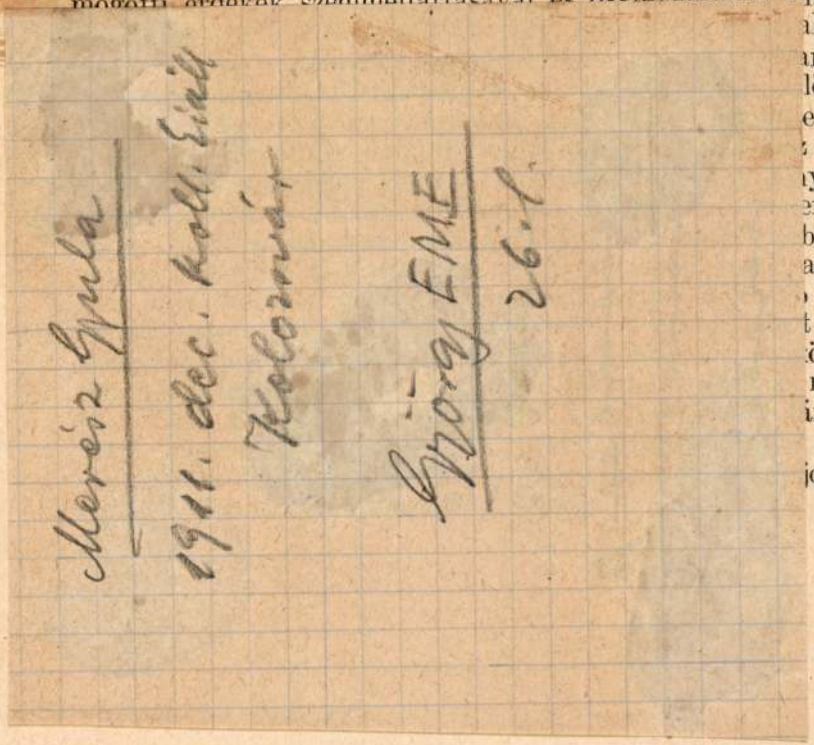

akorlásnak egy
an jogtartalom
lötti magasabb
eszorítása, sőt
lényegében a
yegét részletes
ern jogrendsze-
bb lehetőséget
amely az abus-
körben alkal-
t (főleg Sibert
ös magyaráza-
mai felfogásá-
irgyává s vizs-
a modern jog-
jogfejlődés szo-

tárgya a holland hatások vizsgálata a magyar református egyház életében a XVIII. században, Helmeczi K. István dunamelléki superintendens kiemelkedő személyiségén keresztül. Megállapította, hogy a holland egyházak és egyetemek hatását csak a XVII. század közepétől kezdve számíthatjuk. Ebben az időben kezdtek a holland főiskolák egyes kiváló professzoraik által messze földön híressé válni. A főiskolák szelleme az ortodox és röviden „haladónak" nevezhető irányban nyilvánult meg. Az első irány legnagyszerűbb képviselője Voetius, míg a több mellékirányra forgácsolódott haladó irányé Cartesius és Coccejus volt. Legnagyobb hullámokat az ú. n. puritánus és coccejanus mozgalmak vertek az egyházi életben, de éreztették hatásukat az ortodox-filozófikus eszmék is. A XVII. század végén egyszerre erőteljesebben hatalmába keríti az ifjúságot a cartesiusi filozófia (Apáthi Miklós), majd a felvilágosodás és vele szoros kapcsolatban a racionalizmus. Még a kavargó eszmeáramlatok és küzdelmek idejében járt a hollandi főiskolákon Helmeczi K. István, akinek különösen későbbi munkáiban fellelhető a meglehetősen erős felvilágosult és racionalista s egyben cartesiusi és coccejanusi hatás.

Merész Gyula

festo

vód

Vătășianu

15. I.

MDK

Merész Gyula

Fürdés után, of.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

12 l.

Mérész Gyula

l.

La Rosée

68. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd', hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Merész Gyula

La Rosée

16. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Művész Gyula

A magyar filmről,

A filmforgatás egyik szünetében félhomályos műteremsarokban húzódva gondolkodom azzal az ünnepi áhítattal, amely egy új művészeti orgánumnak és egy kis megírandó cikknek feltétlenül kijár.

„A magyar filmről", ez a megírandó cikkecske címe. Mit lehet írni a magyar filmről pár sorban? Összekapkodjak hirtelen néhány általánosságot? Mostanában annyian kibicskáztak egy-egy jó falatot a probléma testéből, hogy nekem nem is maradt olyan kanyarintásra való, amely egyéni helyzet... S ezen még az sem segít, hogy egy ujdonsült lap érdemes pásztora magában is teljes, új és érdekes lenne. Nemtiszteltmeg evvel a feladattal. Így hát sem módszerességet, sem alaposságot nem igérek. Filmgyártásunkról való nagy igazságokat, szinte a legapróbb részletekig már ugyis elmondták nálamnál hivatottabbak és tapasztaltabbak, akikre tiszteletteljes dolvánn — a probléma legközepébe markolok.

Magyar film nincs. Sajnos, nem is lesz egyhamar. Többé-kevésbbé sikerült *magyarul beszélő* filmre hivatkozhatunk csupán. A filmnek mint művészetnek még a nagyvilág is csak elemi iskoláját járja, mi legfeljebb az *óvodáját*.

Igy, a műterem fülledt, poros melegében nagyon reménytelennek látszik a magyar film ügye. Hogy mégsem adjuk fel a harcot, azt annak a *néhány filmkockának* köszönhetjük, ami az alkotás lázában mégiscsak becsúszik a film százméterei közé.

A mi gyártásunk szüntelen harc *pénzzel és idővel*, — ma ez *a harc* [illegible] *létéért folyik*. Ahogy a múlt után megakadt filmgyártásunk [illegible] tók. S hol van ma a [illegible] erről a hatalmas [illegible] lemondhatna? Mea culpa [illegible] nyelműsz [illegible] hogy [illegible]

porába [illegible]
múzeum [illegible]
kastélyo[illegible]
rangú tes[illegible]
tanunk a [illegible]
fájdalmunk[illegible]
erőtartalék[illegible]
tos" polgá[illegible]
meddő a n[illegible]
sultság siva[illegible]
rítják a ku[illegible]
zsivaja elny[illegible]
hangját. E[illegible]
gén alapuló[illegible]
sem szerint[illegible]
jövendő, lé[illegible]
hoz. Ez a [illegible]
szotta előtt[illegible]
századfordu[illegible]
és magyart[illegible]

Istók László

Magyar film

[illegible] szándéka. Anyja.
[illegible] a bolondgyógyot adó
[illegible] az eszméket, az életet adó Életet, a jövőt ígérő jövendőt.
[illegible] Hamutóta, a jövőt ígérő jövendőt.
[illegible] ben hanem az, ami elhivatás: az életet adó Életet, a bolondgyógyot adó
[illegible] Kékben, ne a magunk gyarlóságát, inkább a jövőt ígérő jövendőt.
[illegible] Ürtermékte szépségét szemléljük az emlékezés és ünnepi istenadta,
[illegible] Olajunk-le a bün sarait, amikor az Ember és Föld, ember és ünnepi istenadta,
[illegible] A magyar, hit és erkölcs, Isten és jövendő, Éva gyengéd, odaadó, szűz és anya, hit és erkölcs, Isten és jövendő, Éva gyengéd, odaadó,
[illegible] A magyar művész mélyén is. A magyar ősi világfát. Ismerik, becsülik és tiszteltik
[illegible] csikland[illegible]ozzák. Harcra pompás asszonyai a csodaszarvas, hogy [illegible] Klasszikus nők a [illegible] Fantázia [illegible] Klasszikus nők a
[illegible] Kékben, ne a magunk gyarlóságát, inkább a jövőt ígérő jövendőt.
[illegible] Hamutóta, a jövőt ígérő jövendőt.
[illegible] az eszméket, az életet adó Életet, a bolondgyógyot adó
[illegible] ben hanem az, ami elhivatás: az életet adó Életet, a bolondgyógyot adó

»Az első« szerzője

kodtatás sajtolhat ki
mégcsak következtet
alól kimosta a föld
jas gyökerek vész
gőben. A remélhető
magatartásnak csal
hat a magyar film,
kívül *múltjuk*, vagy
A nép lelkében
ség jövő *nagy film*
anyaga. De még ebb
a magyar film, csak
feldolgozásának, közi
gyar. A mi felvevőg
látható a német, vag
szemével. Igaza van
rendezőnknek, aki
hogy a *magyar táj*
lehet: a mi feladatunk. E
a mi gondolkodásun
resső igénnyé. a mi testünk
Földünk és fajtánk
sajátos mondanivalói
nünk. Ezt azonban
technikává eszközei, a
— mindezek megte
vel nem mi dicsek
ellátottságunk is sze
gyar mesét kell elmo
vem, amelyen nem tu
Ennek szörnyű neh
tik igazán, akik pr

»A magyar film jövőjében *summás váltó-*
zást csak a minőségi termelés hozhat. Va-
lamivel kevesebb, de versenyképes filmet
kell gyártanunk.
A magyar film jövőjében *summás váltó-*
zást csak a minőségi termelés hozhat. Va-
lamivel kevesebb, de versenyképes filmet
kell gyártanunk.
A filmgyártás merkantil jellege megle-
hetősen összeházasította a filmet az üzlet-
tel; a versenyképességet méginem anyagi
vonalon látom. Adottságainkban nem lici-
tálhatunk rá országok pénz- és nyers-
anyagbő *tehet-*
ségünkkel kell mérkőznünk. Ez azt jelenti,
hogy *mást* kell adnunk, mint gazdagabb
szomszédaink adnak alkotásaikban. Ezt
a *mást* magyarságunkban keressük. Törté-
Mindazt, amit ezeréves kultúránk, törté-
nelmünk, nyelvünk, irodalmunk, életszem-
léletünk kikristályosított és lélektől-lélekre
kíg továbbított, őrzött, mindazt napvilágra
kell hoznunk. Ez nem jelenti azt, hogy
csupa történelmi és népi filmet gyártsunk,
de, hogy ez lesz a szűrő és a mérték: két-
ségtelen.
Kutassuk hát fel a magyar film szellemi
alapanyagát, a múltból és a jelenből egy-
arúnt. Mérhetetlen kincsek hevernek a fal

MDK

Merész Gyula

A köztársaság kikiáltása, of.

Hadviselt művészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

12 l.

Merész Gyula

Kiállít

Mi M. 1942. IV. 4.

rgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Merén Gyula festő M.D.K.

Itthon a kolozsvári egyetem lektora lett.

1916 Budapest

„Hunyady-holló gyűrűrablása" c. képét

az Erdélyi Muzeum vásárolja meg.

1918 Önarcképe (repr.)

1921: „Erdélyi bérceken"

" „Menekülő nékelyek"

Bódi Ferenc: Merén Gyula. Kaposvár 1939.

13, 14, 15, 18

Merész Gyula MDK

12.1888

Karlovszky és tanitványai készitették a Horthy rendszer alatt az előkelőségeket ábrázoló portrék jórészét

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.46.l.

Herén Gyula festő M.D.K.

„Törülköző nő" akt-tanulmány
(repr.)

Feleségül veni Coreth Erzsébet gr.-t s
Somogyba költözik.

1928 ban Milanóban állit ki. hussó
lini archépe megfestésével bizza meg...

Bódi Ferenc: Herén Gyula. Napozvár 1939
16, 17, 18.

M.D.K.

herén Gyula festő

1924 gr. Széchenyi Lajosné arcképe
1928 Antonio Sala
1930 Coretti gráfnő
József thg. Hindenburg, Hegedüs
Lóránt arcképei
1929 Mussolini portréja
1926 A festő és felesége (repr.)
1932 Talpra magyar

Bódi Ferenc: herén Gyula. Kaposvár 1939
23, 24, 25

Merén Gyula festő M.D.K.

1930 „Vallomás" élettép

1926 „Magyar cigányok" (repr.)

„A népboldogító"

„A csurgói gimnazium alapítása" (repr)

Bódi Ferenc: Merén Gyula. Kaposvár 1939
29, 30, 31, 32, 33,

MDK

Merész Gyula

Allgemeen Handelsblad. 1921. máj. 3.

MDK

Merész Gyula

Dr. Hódossy Gedeonné

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

34 l.

MDK

Merész Gyula
Somogyi vásár

esszi: Derű a müvészetben. M.Nemz.Müvészet.
1939. 2.sz. 34 l.

Merein Gyula Jestő M.D.U.

Vidéken. 1917-től a Tésrek club tagja.

A „Tésrek" ..... tagnévjegyzéke. Bp. 1929
44

Merén Gyula festő M.D.K.

Két mt Imre kompozíció (1929, 1930)

1924 A szent Család
1927 Ádám s Éva (repr.)
1928 Kain és Abel
1929 Assisi mt. Ferenc.

Lt. Erzsébet rózsacsodiája

1938 szent István
1936: Erdély kiált

Bódi Ferenc: Merén Gyula. Kaposvár 1939
19, 20, 21, 22, 23,

herén Gyula festő M.D.K.

Rabszolganő" akt

1927 „Öni hangulat" és „Téli táj"

1926 „Déli pihenő" (repr.)

„A termés"

1926 „Burgonyaszedés" (repr.)

„Lóherehordás"

1928 „Öreg bérés"

Bódi Ferenc: herén Gyula. Kaposvár 1939

25, 26, 27, 28, 29,

MDK

Merész Gyula

Öregasszony, of.

Hadviselt művészek kiáll. Mücs. 1919. márc. 11 l.

MERÉSZ GYULA
VÁSÁR

Magyar Ünnep
1944. I. 3.

MAGYAR ÜNNEP

MARGOT HIELSCHER
Nehéz eset (In flagranti)
RADIUS

MDK

Merész Gyula

gr.Szécheni Andor Pál, pf.

Horthy jub.kiáll. Mics. 1939. dec.

5. l.

MDK

Merész Gyula

Mihalovits Miklós, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.

6. 1.

MDK

MAPE 13. Kiáll. N.Szal. 1927. máj.

15. 1.

MDK

Merész Gyula

Avédik Félix, festm.
Voinovich Géza, "

Ijjas A: Őszi Tárlat. Nemz. Ujs. 1943. okt. 1o.
15 l.

MDK

Merész Gyula

A Csokonai Vitéz Mihály ref.Reálgimn. alapitása Csurgón

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec.
5 l.

MDK

Merész Gyula

Babócsa télen

Szegény kubikos

KMTára 1938. őszi kiáll.

11 l.

MDK

Merész Gyula

Kezdődik,a mise

Lóherebehordás

Debreceni reprezent. kiáll. 1937. 7 l.

MDK

Merész Gyula, sz. 1884.

A Köztárs. kikiáltása 1918-ban, festm.

Ernst Muz. 33. aukc.

45 l.

MDK

Merész Gyula,

Dr.Hodossy Gedeonné.

Bp.Mücs.-OMKT Mesz.Képzőmův.Fiáll./Rend.B.Kir.Vall.-és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 34.1.

MDK

Merész Gyula

Fiu képmása, of.

~~Ernst Muz. aukc. 48/a. 1934.~~

Árv. Csarnok. 194o. jun. 94.sz. 32 l.

MDK

Merész Gyula, festö

Kezdö birkanyiró asszony.

KMTára. Téli tárlat. 1938.febr.-márc. Gyüjt.kiáll. Bp.Mücsarnok. Kat. 7.l.

Merész Gyula

MDK

1038-1938, tempera

Műcsarnok 1938 Szent István kiállitás

Merész

Művészeink téli kiállításain portré-
ja szerepelt.

PÓU. 929. XII. 22.

Merész

Műcsarnok téli kiállításán szerepelt.

Az Est. 929. XII. 22.

Marész

Műcsarnok téli tárlatán szerepelt.

MH.929.XII.22.

Mérész Gyula

Képzőművészeti Társulat őszi kiállításán a Műcsarnokban arcképei szerepelnek.

BH. 929. XII. 22.

Marész Gyula

Műcsarnok téli tárlatán "Öreg béres"-ben szerepelt.

PH. 929. XII. 22.

Mérész Gyula

Műcsarnok téli tárlatain képe szerepelt

NU·929.XII·22.

Marész Gyula

Műcsarnok téli tárlatán öreg béres szerepelt.

M. 929. XII. 22.

Merész Gyula

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat téli kiállításain szerepelt.

EK·929.XII.22.

Merész Gyula

MDK

Inkey László

gr. Somssich László

T. Eichhoff bárónő

Műcsarnok 1937 Téli Kiállitás

Marées Cynia

Index Nasio

Er. Sommeich Léasio

T. Richmoir Dixono

Merész Gyula

"Varró leány" c. műve a művészeti sorsjáték kiáll.-án.

P.H.936.XI.28.

Kerész Gyula

Szerepel a Műcsarnok tél-
Sárla tán

Nemzeti Lipóg 1938 II. 6

Herész Gyula

Szerepel a műnaruk téli Táslatán

Magyarság 1938 II. 6

Merész Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Karafiáth Jenő feje.

Pesti Hirlap
1935.XI.16.

Merész

Szerepel a műszaznok tól.

· távla tán

Magyarság 1938 II. 6

M.D.K.

Merész Gyula

A kolossvári festőművész Marton Lilivel folytatott beszélgetése során elmondja erdélyi tárgyu képeinek cimét: "Erdély kiált" "Kiüzött személyek", "Erdélyben temetnek".
Rómában Mussolini meglátta egyik képét és lefesttette a művésszel magát.
Két képének repr.-ját közli a lap: "A népboldogitó" és„Gerhard Hauptmann" c.-t.

Szinházi Magazin. Bp. 1943. dec. 8-14. VI. évf. 51. sz. 25. lap.
/A beszámoló cimét nem lehet megállapitani, mert a lap hiányos./

Merész Gyula

MDK

Árpádházi Boldog Margit

Műcsarnok 1938 Szent István kiállitás

Herén Gyula festő M.D.K.

Kül. 1888. ban Kolozsvárott.

A Képzőmův. Főiskolán Benczurtól, Balló Edítől s Ferenczy Károlytól tanul.

Három év Párizsban — Bécs, München, Itália

Bódi Ferenc: Herén Gyula. Kaposvár 1939

9, 10, 11, 12

Merész Gyula f., Naphegy-utca 21. (37, 82, 220.) EK., KAD., F.V., I., SzI., KE.

Mérő István f., Kelenhegyi-út 12. (4, 5, 59.) KA.

Mészárosné Kisfaludy Mariska f., Ráth György-utca 18. (208.)

Mészöly Munkás Béla f., Baross-utca 73. (373.)

Mihalovits Miklós f., Kelenhegyi-út 12, (28, 32, 216, 259.) KE., KAD., SB., I.

Mikola András f., Személynök-utca 7. (117, 121, 193.)

Molnár Géza f., Andrássy-út 71. (346.)

Morhardt Gyula sz., Andrássy-út 71. (140.)

Sz. Müller Ágosta f., Vilmos császár-út 21. (225.) KE.

Nagy Kálmán sz., Szent Imre herceg-útja 10. (163, 165.)

Nagy Vilmos f., Budafoki-út 20. (237, 297.) HI., F.

Nádler Róbert f., Schwartzer Ferenc-utca 4. (13, 48, 81, 85, 265.) R., E., HI., T.

Náray Aurél f., Böszörményi-út 6. (340.)

Nemes György sz., Százados-út, Művésztelep. (174, 185.)

Neogrády Antal f., Andrássy-út 94. (204, 392.) E.

Neogrády László f., Pannónia-utca 36. (338.) HK., KE.

Oláh Sándor f., Hunyadi-tér 1. (336.)

Oppel Magda f., Kossuth Lajos-tér 4. (387.) H.

Pap Domokos f., Visegrád-utca 12. (344.)

Pap Emil f., Gyirmóth, u. p. Ménfő, Győr megye. (331.) HV.

Pádua Kálmán f., József-utca 2. (329.)

Pállya Celesztin f., Ujpest, Zichy Mihály-utca 2. (273.) [WGY., SzV., PB., T.

Pállya Károly f., Ujpest, Deák Ferenc-utca 36. (296.)

Páris Erzsi f., Csaba-utca 7/c. (359.)

Polczer Lajos f., Vilma királynő-út 23. (357, 363.)

szentgáli Poór Lili sz., Bercsényi-utca 9. (58, 173.)

Pölöskei Sándor f., Déry-utca 8. (328.)

Prohászka József f., Kecskemét, Művésztelep. (54, 87), KE.

Rainerné Istvánffy Gabriella f., Ujpest, Kossuth-utca 35. (287, 360.) SzV., PB.

Rakssányi Dezső f., Rákosszentmihály, Batthyány-utca 26/a. (267, 269, 306.) KE., BK.

Romek Árpád f., Szűz-utca 5—7. (1, 60, 101, 230.) F., SzF., KE., JJ., KE.

Rónay Kázmér sz., Budafoki-út 9. (160.)

Rottmann Mozart f., Vilma királynő-út 29. (126.)

Rökk Károly f., Kalocsa. (245, 246.)

v. Sashegyi Kálmán f., Dunaharaszti. (355.)

Gy. Sándor József f., Stefánia-út 28. (213, 234, 238, 243, 310.) KE., LK., DK.

Sárdy Brutus f., Keve-utca 48., Római-fürdő. (40, 49, 255, 257.)

diltrói Siklódy Lőrinc sz., Százados-út, Művésztelep. (96, 150, 151.) KE., T., SzV., JJ., SzV., JJ., BKTN., R., WGy.

Sinkó András sz., Rottenbiller-utca 20—22. (176.)

Somló Sári sz., Hadapród-utca 11. (149.)

Somogyi István f., Király-utca 89. (354.)

Sóváry János sz., Baross-tér 14. (143, 156.)

Spányik Cornél f., Vilma királynő-út 32. (283.) KE., KE.

Spolarich Th. László f., Budafok, Budaörsi-út. (203.)

Schrotta F. Frigyes sz., Andrássy-út 71. (90.)

Szabó Béla Leó f., Rottenbiller-utca 15. (100, 315, 317.) KE.

Szabó Dezső f., Sziget-utca 24. (26, 34, 61, 63, 214.) KE., HI.

Szabolcs Ferenc é., Szondy-utca 92. (398—401.)

cs. Szamossy Imre sz., Németvölgyi-út 66. (161, 182.)

Számosi Soos Vilmos sz., Ybl Miklós-tér, Várkert-bazár. (112, 113, 114.) HV., LK., BA.

Szapudi Laendler István f., Stefánia-út 31. (276, ~~209~~, ~~220~~.) 209, 220

Szathmári Horváth Kálmán f., Szondy-utca 37/b.

Szánthó Mária f., Erzsébet-tér 7. (74, 289, 292.) HI.

Szász István f., Baross-utca 45. (194.)

Szege Sándor sz., Baross-utca 112. (170.)

Szlányi Lajos f., Pozsonyi-út 4/c. 69, 71, 75, 76, 77.) E., KA., T., RSz., LK.

Szlávik Dezső f., Thék Endre-utca 9. (383.)

Sződy Szilárd sz., Mária Terézia-tér 8. (57.) BA.

Szöllösy János f., Hungária-körút 215. (348.)

Szücs István sz., Andrássy-út 71. (152.)

Szüle-Péter f., Vörösmarty-utca 35. (8, 9, 23, 45.) KA., HI, BD., NA.

czeczei Szüts Sándor f., Visegrádi-utca 32. (271, 322.)

Gy. Takách Béla f., Margit-rakpart 42. (94, 388.) E.

Tamássy Miklós f., Damjanich-utca 52. (378.)

gróf Z. Teleky M. sz., Uri-utca 8. (25, 141.)

vitéz Técsy László sz., Tököly-út 17. (168.)

Thomas Antal f., Gólya-utca 22. (103.)

Tokody Gyula sz., Váci-út 106. (139, 180.)

Tolnay Ákos f., Kertész-utca 36. (99.)

Tóth András f., Kispest, Üllői-út 3. (418, 419.)

Tury Gyula f., Veres Pálné-utca 19. (42, 278, 280, 281, 282.) HV., I., FV., KE., HI.)

Udvary Pál f., Ferry Oszkár-út 55. (104, 115.) BM., KE., KT., BK.

Uitz János f., Rákoscsaba, Nagymező-utca 39. (288.)

Unghváry Sándor f., Fő-utca 42. (253, 254.) HK., SÖ.

Varga Ferenc sz., Andrássy-út 71. (123, 212.)

Vastagh Éva sz., Tigris-utca 55. (157.) HI.

id. Vágner Andor f., Szekszárd, Munkácsy-utca 21. (347.)

Vidovszky Béla f., Munkácsy-utca 27. (29, 31, 52, 55, 56.) W., KE., KE.

Vigh Bertalan f., Horthy Miklós-út 86. (91, 95, 218.)

izbégi Villám Rózsa sz., Rákosszentmihály, Mária-utca 10. (132.)

Viski János f., Sziget-utca 9. (72.) SzV., PB.

Visnyovszky Lajos sz., Százados-út, Művésztelep. (155.) KE., KE., KE., SzF., KA.,

Vitéz Mátyás f., Damjanich-utca 23. (277.)

Wannemacher Fábián é., Bimbó-utca 15. (402, 403, 404.)

Wagner Géza f., Egyetem-tér 5. (299, 301, 303.)

cs. Wágner József f., I., Lenke-tér 7. (370, 372.)

Wellmann Róbert, Völgy-utca 28. (241.)

Zala György sz., István-út 79. (96.) T., T., NA., R., JK.

Zombory Lajos f., Kelenhegyi-út 12. (240, 242, 244.) WGy.

Zsigmondyné Jármay Edith f., Plósz Lajos-utca 11. (391, 393.)

A MŰVÉSZEK NÉVSORÁBAN KÖZÖLT DÍJAK ÉS KITÜNTETÉSEK RÖVIDÍTÉSI JELEI:

NA. — Nagy aranyérem.
KA. — Kis aranyérem.
T. — Társulati díj.
R. — Ráth-díj.
I. — Ipolyi-díj.
RSz. — Rökk Szilárd-díj.
E. — Eszterházy-díj.
Rd. — Rudics-díj.
W. — Wahrmann-díj.
H. — Harkányi-díj.
LK. — Lipótvárosi Kaszinó-díj.
EK. — Erzsébetvárosi Kaszinó-díj.
HI. — Halmos Izor díja.
F. — Fészek-díj.
W. Gy. — Wolfner Gyula díja.
KA. D. — Kohner Adolf díja.
TS. — Tolnai Simon díja.
SzVJJ. — Székesfőv. Vásárpénztár Jankó János díja
SzVPB. — Székesfőv. Vásárpénztár Pállik Béla díja.
EME. — Eszterházy Miklós emlékdíja.
HV. — Herbert Viktor díja.
ÁV. — Állami vízfestmény-díj.
M. — Művészek díja.
BK. — Benkő Kálmán díja.
HA. — Halmi Artúr díja.
KE. — Kitüntető elismerés.

KT. BK. — Képzőművészeti Társulat Barta Károly ifjúsági díja.
BKTN. — Barta Károly táj és népéleti díj.
BM. — Bruck Miksa-díj.
HK. — Horváth Károly-díj.
KT. — Károlyi Tibor-díj.
A. — Akvarel-díj.
BD. — Bardócz Dezső-díj.
MB. — Műbarátok díja.
ÁI. — Állami illusztráció-díj.
HNB. — Horváth Nándor balatoni díj.
SzF. — Székesfővárosi díj.
Sö. — Saxlehner Ödön-díj.
AG. — Állami grafikai díj.
SzFKA. — Székesfőváros kis aranyérme.
TT. — Testnevelési Tanács díja.
JK. — Jubileumi király-díj.
HL. — Horovitz Lipót-díj.
FV. — Forster-féle Vaszary-díj.
SB. — Somssich Béla-díj.
SzI. — Szent Imre-díj.
JJ. — Jendrássik Jenő-díj.
DK. — Demokrata Kör díja.
BA. — Baruch Aladár-díj.

Mérész Gyula

Merész Gyula MDK

Szent István 1938

Mücsarnok 1938 SzentIstván Kiállitás

Merész Gyula MDK

1915 Erdélyben, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Mészr Gyula.

Mészr Gyula olaszországi kiállításának nagy sikere van. Az olasz lapok nagy elismeréssel emlékeznek meg a kiváló erdélyi művészről és képeiről reprodukciókat közölnek.

Uj Nemzedék, 1928. dec. 22.

MDK

Merész Gyula

Krisztus betegeket gyógyit

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

MTA

Merész Gyula MDK

gr. Somssich László, repr.

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Moreas Ovula MDX

Pr. Bommelob Ideals, repr.

Miscarriage 1977 Tell Realities

Merész Gyula

Három fiatal müvész tünt ki a tárlaton, amelyet a Müvészet c. rovatban megjelent kritika ismertet a "Nemzeti Szalon" cimmel: Merész Gyula, Reitzer Elemér és Bottka Miklós a három kiemelt müvész.
Merész Gyula egész erejében mutatkozik meg. Komoly tudás és keresetlen erő jellemzik alkotásait.

A HÉT, Bp. 1918. május 26.
XXIX. évf. 21. sz. 331. lap.

Merész Gyula

/mertetése.

Kun Imre: „A Nemzeti Szalon kiállitása" c. is,
Az akadémikus művészetből fejlődött ki és ju-
tott el igen magas fokra. Aktjaiban a női
test minden szépségét kihozza. "Fekvő akt"
ját tartja a kiállitás egyik legszebb darab-
jának, klasszikus szépségü, harmonikus alko-
tás. Érdekesek plein-air aktjai és külön-
külön tájképei is de a kettő összekomponá-
lásán látszik, hogy külön is festette meg
őket. Arcképein Balló mester hatása látszik.
Kompozicióí közül a legdrámaibb hatásu al-
kotás a "Kiüzött székelyek" c. müve.

A HÉT, Bp. 1921. márc. lo. XXXII. évf. 7. sz. 110. lap.

Merész Gyula, grafikus

Az Orsz.M.Kir.Iparmüvészeti Iskola tanarai,tanarsegédei,/segédtanarok/,-Merész Gyula,-1921-1922.-Alakrajz 53.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola /1880-1944/ oktatasi rendszere és formai forrasai 37.old

MüV.Tört.Krt. 1975. XXIV. 1.sz. bp

Merész Gyula

MDK

József kir. herceg a Képzőművészeti Társulat védnöke, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállítás

Merész Gyula MDK

Pipázó, olf.

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Önarckép, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállítás

Merész Gyula

MDK

Vaáárnapi mise Babócsán

Somogyi vásár

Mücsarnok 1937 Téli Kiállitás

МДК

Моряк Сула

Уважаемый мне Васюсеан

Семсуул уваж

Миссаимок 1957 Тяла Кяллтея

Mezész Gyula

Szerepel a Műsarnok tár.
tárlatán

Esti Kurir, 1938 II. 9

Merész Gyula

Cigányasszony ci képe
nezeget a Műsarnok
téli tárlatán (emlitve)

Est 1938 II. 6

Mercs Gyula

Művével részt vett a Kaposvári Hét reprezentatív kiállításán.

m. 934. IX. 20
dh. 934. IX. 8.

Merész Gyula

Egy alkotását a magyar művészeti sorsjáték céljaira adományozta.

N.U. 933.V.27.

Merész Gyula

Alkotása szerepel a magyar művészeti sorsjáték nyereménytárgyainak kiáll.-én.

B.H.933.V.28.

Merész Gyula

festőművész

Karácsonyi kiállítás a Független Kritikának rendezésében - a Lipótvárosi Társaskörben - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.VII.22.

Szerész Gyula

Független Kritika képzőművészeti kiállitása - Lipótvárosi Társaskörben - munkájával vesz részt.

Nemzeti Ujság
1935.XII.20.

Merén Gyula

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

8 órai lijság 1933. IV. 20.

Merén Gyula

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M H 1933. IV. 19.

Merén Gyula

szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M. 1933. IV. 20.

Merén Gyula

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

W. U. 1933. IV. 20.

Merén Gyula

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán

7 H. 1932. XII. 20.

Merész Gyula

festőművész

Székely Bertalan emlékkiállitás - Mücsarnokban - képével szerepel.

Mesterien jellemzett Karafiáth Jenő-portréja.

Nemzeti Ujság
1935.XI.17.

Merész Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1933.XI.16.

Merész Gyula

Képet adományozott a magyar művészeti sorsjáték céljára.

M.933.V.20.

Merész Gyula

"Varrólleány" c. műve

szerepelt a Magyar Művészeti Sorsjáték nyereménytárgyai között.

N.U.933.VI.21.

Nemesi Gyula

Szerepel a „Nő a művészetben"
c. kiállításon a műnarvatban

Lyság 1936 X. 24

Mezész Gyula

Szerepel „a nő a művészetben"
c. kiállításon a műcsarnokban

Magyarság 1936 X. 24

Merén Gyula

Művével szerepel a Műcsarnok
Téli Tárlatán.

P. H. 929. XII. 22.
N. ü. 929. XII. 22.

Kerész Gyula

Életképekkel vezetnel „A nő a művészetben" c. kiállításom a Műcsarnokban

Nemzeti Cyság 1936 X. 25

Merész Gyula

Szerepel a Képzőművészeti Társulat ősi Tárlatán a Műcsarnokban

Nemzeti Újság 1938 XI. 9

Merén Gyula

Művével nemzet a
Műcsarnokban rende-
rett Magyar Riálla-
térsen.

N. U. 934. IX. 30.

Merész Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel. Nagyobb szabásu feladatra vállalkozott, aki Népboldogító c. nagy vásznán a századvég sajnálatosan pusztulásra itélt müvészi ágazatát, a zsánert igyekszik életre kelteni. Képe egyetlen nagy psychologiai tanulmány, amely az agitátor/a térbe mesterileg belekomponált főalak/" felvilágositó" munkájának hatását vizsgálja másmás karaktereken. E lélektani reakció változatos érez-

./.

Magyarság
1934.I.14.

tetése Merész alkotásának főereje,párosulva az inkább tömegben,mint szinben együttartott részcsoportok kompozicionálás egységével.

Merész Gyula

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.
Népboldogitó c.vászna drámai erő,kitűnő előadás.

Esti Kurir
1934.1.14.

Merész Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Újság
1934.I.13.

Merész Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Közvetlen gatásu önarcképe jellemzi legjobb oldaláról nagy mozgalmas kompozicióján, a Népboldogitón, mely valószinüen Munkácsy Mihály Sztrájk c. vásznának hatása alatt készült, viszont néhány kitünő parasztfejet láthatunk és a főalak lendületes megfestése is dicséretet érdemel.

Budapesti Hirlap
1934.I.14.

Merész Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Jó karakterfej Gerhardt Hauptmann szép feje.Még a tárlat egyik legérdekesebb képével szerepel,ennek cime: A népboldogitó,egy hevesen agitáló kommunista izgató beszéde a kocsmában,ahol nagy csoport falusi gazda hallgatja,jól kiválogatott tipusok,kitünően jellemezve.

Pesti Hirlap
1934.I.14.

Mérész Gyula

A Műcsarnok Szent István
kiállításán szereplő „Uram, add
hogy lássalak" .. műve
Rökk Szilárd díjat kapott

Neuzeti lipág 1938 VI. 19

Merész Gyula

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti-Kurir
1934.I.14.

Merész

festőművész

Téli Tárlat - Mücsarnokban - képével szerepel.

8 Órai Ujság
1934.I.14.

Merész Gyula

"Aratók" c. képe.....
a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub. kiállításán.

Pesti Hirlap, 934.XII.13.

Merész Gyula

Alkotásával szerepel a Magy.Képzőm.Egyesület
40 éves jub.kiállításán.

N.U.934.XII.8.

Ilosvai Gyula

Szerepelt az Arcképfestők Kiállításán.

PK 1935. X. 5.

Merési Gyula

Szerepelt az Arcképfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban.

M 1935. X. 6.

Merén Gyula

szerepelt az Arcképfestők kiállításán.

NU 1935. X. 6.

Marész Gyula

Szerepelt a [illegible]

[illegible] [illegible]

PH. 1933. IV. 19.

Merész Gyula

Hétfői Napló 933. II. 27.

Előkelő látogatója volt a minap Merész Gyula festőművész műtermének. A kormányzó, aki müértő és maga is foglalkozik festészettel, nagyon kedveli Merész Gyula képeit. A kormányzó közelebbről is meg akart ismerkedni a festőművésszel s ezért leányával együtt ellátogatott Merész Gyulának a Csaba-utca 7. számu házban lévő mütermébe. Megtekintették a képeket. A kormányzó melegen érdeklődött a festőművész munkájáról. Félórás látogatás után távoztak a müteremből.

Hétfői Napló 933. II. 27.

Merész

Kezdet a Műcsarnok téli tárlatán

[illegible] Magyarság 1937 I.23

Merész Gyula

„Piaci jelenet" c. mű-
szerepel a hűsarnok tél-
tárlatán

Uj Magyarság 1937 I. 26

Mérész Gyula

Szerepel a műsarnok
téli tárlatán

Az Est 1937 I. 29

Merész Gyula

Szerepel a Műcsarnok
téli Tárlatán

Pesti Napló 1937 I. 24

Merész Gyula

Szerepel a bécsi Künstlerhaus magyar kiállításán

Ujság 1937 III. 6.

Merész Gyula MDK

E. Lucy Weidt bécsi kamaraénekesnő, olf.

A müvész és felesége, olf.

Ádám és Éva, olf.

A buza, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

"Hová lettek, hová tüntek?", olf.

Rőzsehordók, olf.

Nem loptam én életemben, olf.

Fürdöző gyermek, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Vihar a tengeren, olf.

Pataknál, olf.

Tisza partján, olf.

Angolpark Babocsán, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Index

Vibert & Langeron, 217.

Pathology, 217.

Tissue paralysis, 218.

Amyotrophic Paralysis, 217.

Weekamok 1929 Semi Monthlies

Merész Gyula MDK

Fekvő akt, olf.

Oláhoktól kiüzött székelyek, olf.

Krumpliszedés, olf.

Hazafelé, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Babocsai birkanyirás, olf.

Krisztus a keresztfán, olf.

Élet a havasokban, olf.

"Jönnek fát vágni", olf.

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula

MDK

Bilincsekben, olf.

Öreg tölgyfák, olf.

gr. Hoyos Miksa, olf.

Folymárok, olf.

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Önarckép, olf.

Padre Semerina, olf.

Menekülő székelyek a tüznél, olf.

Siesta, olf.

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Rabszolganő, olf.

Napkelte Meranóban, olf.

San Remoi utcarészlet, olf.

Az élet vize, olf.

Őszi

Micsarnok 1928 ~~tavaszi~~ kiállitás

Merész Gyula MDK

Cseres ünnepe, mennyezetfestmény, olf.

Birkanyirás, olf.

Akt vörös kendővel, olf.

Őszi nap Somogyban, olf.

Műcsarnok 1928 Őszi ~~tavaszi~~ kiállítás

Merész Gyula MDK

Huszár Károly arcképe, olf.

Delelő, olf.

Törülköző leány, olf.

Paraszt leány az ablaknál, olf.

Mücsarnok 1928 ~~tavaszi~~ őszi kiállitás

MDK

Merész Gyula

Rabocsai park ősszel, olf.

Genovai kikötő este, olf.

Sárga napfényben, olf.

Sötét utca San Remoban, olf.

Műcsarnok 1928 ~~tavaszi~~ őszi kiállítás

Merész Gyula MDK

Őszi este, olf.

A babocskai kastély ősszel, olf.

A hal, olf.

Drávai halász, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Passer folyó Merano mellett, olf.

gr. Széchenyi Lajosné, olf.

Földközitenger, olf.

Sóvárgás, olf.

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Don Angelo Rescalli. Olasz pap-festőművész, olf.

Akt kék kendővel, olf.

Halászbárkák San Remoban, olf.

Wurmbrandt Wenckheim grófnő, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Oláhok elől menekülő székelyek, répr.

Műcsarnok 1928 őszi kiállítás

Merész Gyula MDK

A müvész és felesége, repr.

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Törülköző leány, repr.

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Ceres ünnepe, freskokarton

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

San Remo este, olf.

Taggia, olf.

Kék tenger /Riviera/, olf.

Tanulmány /Magyar bérceken/, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Bordighera, olf.

Cigányfiu, olf.

Őszi este, olf.

Rajzok III-VII.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

MDK

Merész Gyula

Képzőművészet 1931. 141.l.

MDK

Merész Gyula

Szokolay B.: Budapesti kiállitások. Erdélyi Helikon. I. évf. 1928. nov. /7.sz./ 559.l.

MDK

Merész Gyula

B.P.L.: Derü a müvészetben. Nemzeti Ujság. 1939. márc. 25. 23.l.

MDK

Merész Gyula

Az 1928.évi őszi kiáll.-on Merész Gyula 118 művel szerepelt.

Kézdi-Kovács László: Egy év története.

Évk.KMT. 1929. 18.l.

MDK

Merész Gyula, festöm.

Eiu képmása. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1940.1.rk.sz. 29.1.

MDK

Merész Gyula

Felvinczi Takács Z.: Szüle Péter. Bpest. 1923.

Merész Gyula MDK

Jó barátok, olf.

Mücsarnok 1926 téli kiállitás

Mercean Gyula MDK

16 barátok, old.

Mócsarnok 1926 téli kiállítás

Merész Gyula MDK

Perseus és Andromeda, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Cséplés, olf.

Téli nap a majorban, olf.

Őszi napsütés, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

MDK

Merész Gyula

"Krisztus betegeket gyógyit" c. műve.

Művész Kurir, 1938. 4.sz. 48.l.

MDK

Merész Gyula

"Hindenburg" olajfestm.Repr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja.1932. apr.10.Cimlap.

MDK

Merész Gyula

"Talpra Magyar" c.olajfestm.Repr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja, 1932.márc.13. Cimlap.

MDK

Merész Gyula

"Hazafelé" c. olajfestm.Repr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja.1932.febr.21.Cimlap.

MDK

Merész Gyula

"A hatvanéves Hegedüs Lorant" c. olajfestm.Repr.

P.H.Vasárnapja.1932.VI.26.Cimlap.

MDK

Merész Gyula

Ádám és Éva

Szokolay B.: A mücsarnok tárlata. Erdélyi Hirek 1921. nov. 21. 3.l.

MDK

Merész Gyula

Képzőművészet 1934. 38.l.

MDK

Merész Gyula

A Képzőm.Társ. fennállásának nyolcvanéves jubileuma alkalmából kiállitást rend.a Műcsarnokban. Művei a kiállitáson.

Lazáni Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.márc.2. 13.l.

MDK

Merész Gyula

A Képzőm.Társ.fennállásának nyolcvanéves jubileuma alkalmából kiállitást rend.a Műcsarnokban
A kiállitáson, a Kormányzóról festett alkotása.

Lazáni Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.márc.2. 13.l.

MDK

Merész Gyula

Képzőművészet 1931. 41. sz. 141.l.

MDK

Merész Gyula

Szent Imre, repr.

Mücsarnok Szt. Imre kiáll. 1930.

MDK

Merész Gyula

Kaposváron somogyi művészek reprezentatív kiállitása. "Népbolondító" c. műve a kiállitás egyik legkiemelkedőbb darabja.

Cikk: Somogyi ...

Képzőművészet, 1934. 78.ss. 229.lap

MDK

Merész Gyula

Benito Mussolini, Merész művének repr.

Műcsarnok, 1930/31. jub. kiáll.

Merész Gyula

MDK

Pál bácsi, olf.

Műcsarnok 1919-20 téli kiállítás

Merész Gyula

MDK

Zsákmány, olf.

Nicsarnok 1919-2o téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Tanulmány, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Merész Gyula

MDK

A termés, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Megzavart fürdőzés, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállítás

Merész Gyula

MDK

Csönd, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

MDK

Merész Gyula

Szent Imre herceg

Évk. KMT. 1930. 34.1.

MDK

Merész Gyula

A Képzőm. Társ. 1918-19. évi téli kiállitása.
Müvészet 1918. 49.l.

Merész Gyula MDK

Édes álomban a mezőn, olf.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Öreg béres, repr.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Férfiarckép, olf.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Öreg béres, olf.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Merész Gyula MDK

A szenvedők Anyja, olf.

Freskó-tanulmány, tempera

Rajzok I-II.

Őszi hangulat a földeken, olf.

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Bussana Vecchia, olf.

Genuai kikötő reggel, olf.

Akt, olf.

Esti hangulat a Drávánál, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Nyári felhők, olf.

Sötét utca a régi San Remoban, olf.

Éva, olf.

Hordás, olf.

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Sziklás part /San Remo/, olf.

Assisi Szent Ferenc /vázlat/,

Aratóünnep, olf.

Pihenő modell, olf.

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Ponte Vecchio Firenzében, olf.

Buzahordás, olf.

Női arckép, olf.

Repülő angyal, tanulmány

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Napfoltok, olf.

Sámson elfogatása, olf.

Babocsai park télen, olf.

Tanulmány Cereshez, tempera

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Kétségbeesés, olf.

Sárga lombok, olf.

Sebesült amazon, olf.

Remete, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Reggeli, olf.

Alvó modell, olf.

Téli tájkép, olf.

Körhinta, olf.

Műcsarnok 1928 őszi kiállítás

Merész Gyula MDK

Utolsó napsugár Meranóban, olf.

Öreg koldus, olf.

Köd a tó felett, olf.

Birkanyiró asszonyok, olf.

Müdsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Fürdés előtt, olf.

Öreg meranói paraszt, olf.

Vizhordó cigányleány, olf.

Buzahordás viharban, olf.

Műcsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Akt tükör előtt, olf.

Béresgazda, olf.

Tapeiner ut Meranóban, olf.

Kain és Abel, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

Merész Gyula MDK

A regény, olf.

Hiuság, olf.

Elhagyott tanya, olf.

Sárguló platánfák, olf.

Mücsarnok 1928 őszi kiállitás

MDK

Merész Gyula, festőm.

e kiállitáson szerepel és szivesen követjük álmait.

Szomory Dezső: Téli kiállitás.
Mücs.-Az Est.1937.jen.24.1. 13.1.

/Müller/ Merész Gyula

MDK

Szabadban, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

MDK

M. Merész Gyula

A téli kiállitás. Művészet 1916. 49.l.

MDK

Merész Gyula

Rabság, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921.nov. 6.l.

MDK

Merész Gyula

Ádám és Éva, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 6.l.

MDK

Merész Gyula

Európa elrablása, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921.nov. 8.l.

Merész Gyula

MDK

Ablakom, olf.

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

MDK

Merész Gyula

Bajor Gizi arcképe c.művének repr.

Művészet, 1918. 45.l.

MDK

Merész Gyula, festőm.

az élő magyar művészet képviselője.

Az egyetlen éder Gyula mellett, kit monumentális alkotásra tüzelt Szent Imre kódbe veszö alakja. Egyébként meg is kapta a Szent Imre-díjat.

Egyházmüvészeti kiállitások.
Mücs.-Szent Imre-kiállitás.
Képzömüvészet.1930.32.sz. 167.1.

MDK

Merész Gyula, festőm.

Déry B.: Kulturpropagandánk a Külföldön. 1921.ápr.30.
De Hotstad. Amsterdam. 25.-27.l.

Merész Gyula, festőm. MDK

Vallomás. Kepr.

KMTárs. 1931. tav.kiáll. Kat.

MDK

Merész Gyula

Szent Imre herceg

Magyarországi Szent Erzsébet

Szent Imre emlékkiáll. kat. Műcsarnok, 1930. 8.l.

S.I.

MDK

Merész Gyula

Mére Barat a leányifjuság pártfogója

Szent Imre emlékkiáll. kat. Micsarnok, 1930. 7.l.

Mereész Gyula, festöm. MDK

Pieta. Repr.

KMTárs. téli kiáll. 1942. dec.1943.jan.

Kat.

Merész Gyula MDK

Feleségem

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

MDK

Merész Gyula

MDK

Pihenő akt

Műcsarnok 1925 tavaszi kiállitás

Merész Gyula

MDK

A park télen

Műcsarnok 1925 tavaszi kiállítás

Merész Gyula

Vénusz Ámor és Jupiter

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

Merész Gyula MDK

Öreg ember

Mücsarnok 1924 őszi tárlat

Merész Gyula MDK

Hajnali köd Somogyban

Mücsarnok 1924 őszi tárlat

Merész Gyula MDK

Reggelinél

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállítás

Merész Gyula MDK

Kommunista szervezés falun, olf.

Akt tanulmány, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Merész Gyula

MDK

Horváth Béla, repr.

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Merén Gyula

Szerepelt a „Derű a művészetben" c. kiállításon.

NU 1939. III. 25.

Merész Gyula

Merész Gyula, a jeles festőművész, aki a Horthy Miklós-kiállitás nagydiját nyerte, értesitette a Képzőművészeti Társulat elnökségét, hogy a nagy dij anyagi részéről lemond egy arra rászoruló művésztársa javára.

Ui M 1940. IV. 8.

Merész Gyula

MDK

Bánat

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Merész Gyula

MDK

Pihenő modell

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Merész Gyula MDK

A szobrász, repr.

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Merész Gyula

MDK

Öreg színész

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Merész Gyula MDK

Horváth Béla festőművész

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Merész Gyula MDK

Napfürdő a Balatonon, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Merész Gyula
festőművész

* **Merész Gyula képkiállítása Meránban.** *Merész* Gyula jeles festőművészünk igen értékes és nagyszabásu arckép- és tájképkiállitást rendezett Meránban. A nagy feltünést keltett és igen látogatott, gazdag kiállitásról a meráni lapok a hosszu méltatások során a többi közt ezt irják: Társadalmi esemény volt a szép kiállitás megnyitása. A fürdőpalota sárga termében összejött a Meránban tartózkodó arisztokrácia, hogy a magyar festő müveiben gyönyörködjék. Óriási munkakedvvel és nagy tehetséggel négy hónap alatt ennek az előkelő társaságnak igen sok tagját festette le, virtuóz módon, finom izléssel, biztos tudással; Rosental generális, az Erdődy-grófok, Windischgraetz hercegnő, Slatin báró, Gudenus báró arcképei különösen jellemzőek és müvésziek. Tájképei közül különösen a fantasztikus tárgyuak igen szépek. A „Két lovas a ködben" és a „Bányászélet" sok csodálóra akadt. Hegyi tájképei tündökölnek a szinek pompájában és hazájának, Erdélynek szépségeit varázsolják elő. *Merész* Gyula kiállitásának igen jelentős és őszinte sikere volt.

M
IV
12
927

Magyarság,
1927. okt. 12.

Mieczysław Wajda
Krakowskie

Mieczysław Wajda
1933 Dyr. 12

Merész Gyula

Alkotása, a szfőv.műgyüjteményének kiáll.-án
a Műcsarnokban.

N.U.932.VI.17.

Biertes Opfer

Mérész Gyula

Műcsarnok reprezentatív kiállításán neve szerepelt.

PN.932-II.20

Merész Gyula, festőm.

is szerepel műveivel.

Százkilenc magy. képzőmův. vesz részt a veneziai kiállításon.

N. U. 932. III. 27.

Merész Gyula

festőművész

VIII Tavlat - Képzőművészeti Társaság kiállítása - Műcsarnokban - képével szerepel.

Uj Nemzedék
1930.VII.31.

Merész Gyula
festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.
A nyár fojtó levegőjét kitünően tolmácsoló, pihenő parasztcsaládot ábrázoló, szépen komponált nagy vászna-

Magyarság
1930.XII.20.

Merész Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Érdekessége a kiállitásnak Mussolini-je, amelyet Rómában festett a Duceról.

Magyarság
1930.XII.20.

Merész Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.-

Öreg imádkozó koldus-a

Magyarság
1930.XII.21.

Merész Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállításán - a Műcsarnokban - képével szerepel.
/Pompás akttanulmány/

Esti Kurir
1930.XII.20.

Merész Gyula

MDK

A szobrász

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Merész Gyula

MDK

Arcképtanulmány

Mücsarnok 1943 Őszi tárlat

Merész Gyula

MDK

Vásár Somogyban

Horgászók

Műcsarnok 1943 Téli kiállítás

Merész Gyula MDK

Gerhart Hauptmann

dr. Avédik Félix

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Merész Gyula MDK

Voinovich Géza

Mücsarnok 1943 Őszi tárlat

Merész Gyula

Aratás, tempera

Műcsarnok 1942 tavaszi kiállítás

Merész Gyula

Horthy Miklós

Nicsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Merész Gyula MDK

dr. Merész Károlyné

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

MDK

Merész Gyula

Akt tanulmány, of.

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Mücs.

Merész
festőművész

Műcsarnok Téli Kiállitása - képével szerepel
Kis akt.

8 órai Ujság 1931.XII.20.

Merész Gyula

festőművész

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállitása - Műcsarnokban - képével szerepel.
Nivós figurális alkotással.

Esti Kurir 1931.XII.19.

Merész

festőművész

Téli Tárlat - a Mücsarnokban - képével szerepel.-
Parasztleányai

Pesti Hirlap 1931.XII.19.

Merész Gyula

festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel -
Coreth grófné Hodossy Marianne finom női feje

Pesti Hirlap 1931.XII.19.

Merész Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1930.XII.20.

Merész

"Jézus Szive oltárképe" (a Regnum Marianum templom számára), a Műcsarnok tav. tárlatán.

M.932.IV.24.

Merkes

"Ideus Deive offerkope" (a Regnum Marianus
templom számára). a Mécsarnok tav.tárlatán.

M.032.IV.24.

Marész Gyula

Szent Imre-emlékkiállításon a Műcsarnokban "Szent Imre hercege" c. művével szerepelt.

NM.930.VII.13.

Merész Gyula

* **Merész Gyula nyerte a Szent Imre-dijat.** A Műcsarnok Szent Imre-emlékkiállításának Szent Imre-díját szombaton délben ítélte oda a birálóbizottság, amelynek elnöke *Huszár* Károly volt, tagjai pedig: *Madrász* István dr., *Szőgyi* Ottó dr., *Bangha* Béla dr., *Zala* György, *Dudits* Andor, *Kukán* Géza és *Márton* Ferenc voltak. A bizottság egyhanguan hozott határozatával *Merész* Gyula festőművész nagyméretü Szent Imre oltárképének ítélte oda a dijat. A dijjal egyenlő értékü „kitüntető elismerésben" Éder Gyula „Szent Imre fogadalma" cimü olajfestményét részesitette. Az Ipolyi- és Vaszary-dijakat az illetékes birálóbizottság a jövő héten itéli oda.

M. 930. VII. 20.

M. 930. VII. 20.

Merész Gyula

Szent Imre-emlékkiállításon a Műcsarnokban falumagyságú lovas Szent Imréjével szerepelt.

PH. 930.VII.13.

Merész Gyula

Pásztor János feleségének arcképét állitotta ki a Magy.Képzőm.Egy.jub.kiáll.-án.

P.H.934.XII.12.

Merész

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Egy igen jó arckép.

Magyarság
1934.I.14.

MAGYAR KIÁLLÍTÁS A MŰCSARNOKBAN

Merész
festőművész

Függetlenség
1934. IX. 27

Merész: Aratás

Merész Gyula

Alkotása a Magy. Művészeti sorsjáték nyereménytárgyainak kiáll.-án.

P.H.934.XII.8.

Merész Gyula

"Széchenyi Emil gróf" portréja és egy kompozició-
ja, a Képzőm.Társ. tavaszi tárlatán.

N.U.932.IV.24.

Merész Gyula

"Széchenyi Emil gróf" portréja és egy kompozíció-
ja, a Képzőm.Társ. tavaszi tárlatán.

N.U.932.IV.24.

Merész Gyula

"Egyházi vászna" és "aktja" szerepel a Képzőm. Társ. tav. tárlatán.

P.H.932.IV.24.

Merész Gyula

"Egyházi vészna" és "aktja" szerepel a Képzőm.
Térs. tav. térlatán.

P.H.932.IV.24.

Merész Gyula

Alkotása, a szfőv.képzőm. gyüjteményének kiállitásán a Műcsarnokban.

P.H.932.VI.19.

Mercés Ogués

Alfonso, a cada.Pepeta. Enhorabuena
Felicitaciones a Mocarrokan.

P.M. 932.VI.19.

Merész

Művével szerepelt a Műcsarnok tav. tárlatán.

8.0.932.IV.24.

Herbas

Merész Gyula

Oltárképe, a Műcsarnok tav.tárlatán.

E.K.932.IV.24.

Вернёмся чуть

ульчёре, в Мюссатлок тех.текстиля.

Е.К.с32.IV.24.

Merész

festőművész

Téli Tárlat a Műcsarnokban - képével szerepel
Finoman előkelő.

Magyarság 1931.XII.20.

Merész Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat kiállitása - Műcsarnokban - képével szerepel. Bravuros technikával festett remek arcképe.

Nemzeti Ujság 1931.XII.22

Merész Gyula

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

N. U. 1931. IV. 26.

Merész Gyula

MDK

Dr. Kelemen Kornél

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Merész Gyula

MEK

Női akt

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállítás

Merész Gyula

MDK

Pieta, repr.

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

Merész Gyula

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

P. H. 1931. IV. 25.

Merész Gyula

MDK

Pieta

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Merész Gyula

MDK

Női akt, repr.

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Merész Gyula festő

Műcsarnokban a nagy magyar kiállításon neve szerepelt.

E.K. 932. II. 21.

Merész Gyula

Napfürdő a Balatonon, of.

7.nemzeti képzőm.kiáll. 1944.jun. Műcs.

Merész Gyula

MDK

Horthy Miklós, repr.

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Merész Gyula

dr. Perger Ferenc

Coreth-Hodossy Marianne, grófnő

Nicsarnok 1941 Arcképkiállitás

Merész Gyula

MDK

Horthy Mikló I-II.

dr. Cholnoky Jenő

A. felvinczi Takáts Alice

dr. Lázár Andor

Műcsarnok 1941 Arcképkiállitás

MDK

Merész Gyula

Kommunista szervezés falun, of.

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Mücs.

M.D.K.

Merész Gyula

Bajor Giziről készült festményének repr.-ját bemutatja a lap.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. ápr. 30. május 6. VI. évf. 18. sz.

Merész Gyula MDK

Erdélynek temetnek

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

MKM

Merék Gyula

A tavaszi kiállításon „Szent család" c. művére Ipolyi Arnold díját nyerte.

Magyarság
M. 1926. VI. 20.

Mérész Gyula

A Műcsarnok 1942-ben
rendezett téli tárlatán szerepelt.

M. N. 1942. XII. 8.

Mesés Gyula

A Nücsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. XII. 8.

Merész Gyula MDK

Gr. Széchenyi Gézáné arcképe

Mücsarnok 1924 őszi tárlat

XIX

Merész Gyula MDK

gr. Coreth Ernő arcképe

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Merész Gyula

MDK

Magyarországi Szent Erzsébet

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Merész Gyula

MDK

Kain és Ábel

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállítás

MDK

Merész Gyula

Balás P. László: Székely Bertalan emlékkiállitása.
Nemzeti Ujság 1935. nov. 17. 16.l.

MDK

Merész Gyula

A Műcsarnok őszi tárlata rekord eredménnyel zárult.
Képzőművészet 1927. 5. sz. 13.l.

M. Merész Gyula MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

MDK

Merész Gyula

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - apr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 28.lap

Merész Gyula MDK

Szent M.Zs. Barat a Sacré Coeur-rend alapitója, olf.

Műcsarnok 1926. Angol-magyar kiállitás

Merész Gyula

MDK

A Szentcsalád, olf.

Mücsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Merész Gyula MDK

Széchenyi Lajosné arcképe, olf.

Műcsarnok 1926- Angol-magyar kiállitás

Merész Gyula MDK

Gr. Széchenyi Ferenc arcképe, olf.

Műcsarnok 1926. Angol-magyar kiállítás

MDK

Merész Gyula festőművész

Gyüjtm.kiáll. a Műcsarnokban 1928.okt.14.

Cikk: Kiállitási naptár.

Képzőművészet, 1928. 13.sz. 211.l.

Merész Gyula, festöm. MDK

néhány olajfestményén a női test puhaságát mesterien adja vissza. Tompitott szürkés szinei igen kellemesek.

M.V. :A "Szövetség" első kiállitása a Nemzeti Szalonban.
"Élet" 1924.ápr. 14. 8.sz. 157.l.

MDK

Merész Gyula, festöm.

Coreth grófné sz.Hodossy marianne. Olf.

Parasztleány. " 8.1.

Mücs.-OMKT. 1931-32 évi téli kiáll. Kat. 6.1. és 8.1.

dec.20.-jan. 17.

MDK

Merész Gyula, festöm.

Fürdö leány. Olf.

Műcs.-OMKT.1931-32.évi téli kiáll. dec.20.-jan.17. Kat. 16.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI
HÍRLAP

1968 MÁR

Merész Gábor

Klubest, képzőművészeti bemutatóval

Hasznos szórakozással töltött kellemes est megrendezésével hívták fel ismét magukra a figyelmet a gödöllői mezőgazdasági mérnökjelöltek. Az elismerés annál inkább megilleti a hallgatókat, mert a KISZ egyetemi kultúrbizottságának a B kollégium halljában megtartott pénteki klubestje egyben a város társadalmi eseményévé vált.

Két helybeli és igen tehetséges képzőművésznek, *Szekeres Erzsébetnek* és *Remsey Andrásnak* adtak lehetőséget, hogy műveikkel közönség előtt szerepeljenek.

Merész Gábor festőművész, aki az egyetemisták és az alkalomra vendégségbe érkező gödöllőiek előtt bevezetőjében elmondta; *különösen vidéken élő művészek juthatnak ritkán szóhoz.* Az alkotónak pedig élete lenne a nyilvánosság. Kettős tehát a haszon. A jövő agrármérnökei képzőművészeti ismeretekre tesznek szert, míg Szekeres Erzsébet és Remsey András a művészetet értékelő, szerető közönség előtt is szerepelhet, jó ízléssel összeválogatott munkáival.

Szekeres, aki maga is agrármérnök, tavaly szerezte meg diplomáját a gödöllői egyetemen, szőnyegterveket, gobelineket, toll- és filcrajzokat mutatott be. Remsey viszonylag kevés képpel vett részt a kiállításon, ám valamennyi művével érzékletesen bizonyította: nincs halott élet, nincs elmúlás.

Az est során a vendégeket még egy kellemes meglepetés érte. Közreműködött ugyanis *Kovács Péter* harmonikaművész, zeneiskolai tanár. Saját átdolgozású operarészletekből álló műsorával aratott sikert.

Hasznos volt tehát a kezdeményezés. A közönség kívánsága: a jövőben váljanak rendszeressé a hasonló rendezvények.

Foto: Gábor

A Pest megyei Építő- | Eladó: új ház, két szo- | Alacsony nyomású gőzkazánhoz időszaki

NÉG

A legtöbb kisman
egy négyéves korú ki
tát. 70 cm széles anyag

1 — Eleje (összehajtott anyagra tesszük).
2 — Háta (az összehajtott anyagra tesszük).
3 — A szoknya eleje (rakott is lehet a hajtások megjelölésével).
4 — A szoknya háta.
5 — A felsőrész hátának oldalrésze.
6 — A felsőrész elejének oldalrésze.
7 — Ujja.
8 — Gallér.
9 — Nyakkendő.
10 — A hátsó gombolás alátéte.

A munka menete:

1 méter hosszú, 65 cm széles csomagolópapírt 10 cm-es kockákra osztunk, s a vázlat szerint rárajzoljuk a szabásmintát. A rajzon levő 1,5 cm-es négyzet a valóságban 10 cm.

A kész szabásmintát lemérjük azokon a helyeken, ahol összevarrjuk (pl. oldal-, eleje varrása, a felsőrész, a szoknya), hogy ne kelljen varrás közben feleslegesen szabdalnunk. Az így ellenőrzött szabásmintát kivágjuk, az anyagra fektetjük, krétával körülrajzoljuk. A varrásokra szükség szerint ráhagyunk, s kiszabjuk a ruhát. Vigyázzunk, hogy az elejét és a hátát jól szabjuk!

Először összetűzzük az elejét, azután a hátsórészt, végül az oldalvarrásokat és az ujjat. A ruhát megpróbáljuk, megjelöljük az igazításokat, s géppel összevarrjuk. Szétvasaljuk a varrásokat, felvarrjuk a ferdén szabott pánttal a gallért. Végül felvarrjuk a gombokat. Elkészítjük a nyakkendőt, s kézzel a gallér alá varrjuk. A gallér elejére és a nyakkendőre a mellékelt minta szerint elütő színű hímzés kerül. A szoknya készülhet szembehóllal, vagy 2 cm-es rakásokkal.

KERESZTREJTVÉNY

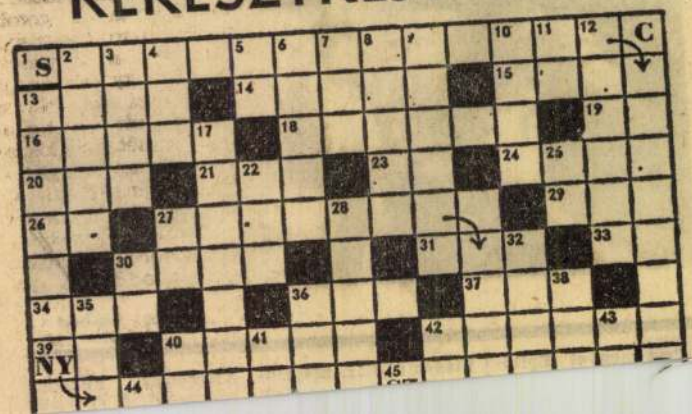

Merész Gyula

Kiosztották a Horthy Miklós-kiállitás dijait

A *Műcsarnok Horthy Miklós* jubileumi kiállitására kitüzött dijak és kitüntetések felett most döntöttek az illetékes birálóbizottságok. A *Képzőművészeti Társulat* nagydiját *Merész* Gyula nyerte gróf Széchenyi Andor arcképével, a dij után esedékes kitüntető elismerést pedig *Kacziány* Aladár „Tavasz" cimü kompoziciójával. A *Rökk Szilárd-dijat Márton* Ferenc debreceni honvédemléke, a *Ráth Györgydijat Meilinger* Dezső „Az uj kenyér" c. műve, a *Jellinek Géza-emlékdijat Burján* László „Önarcképe", a *Halmos* életkép-dijat *Kássa* Gábor „Alföldi gulyás" cimü munkája, a *Halmos* kisplasztikai dijat *Gády* Lajos „Hinaroszlán" cimü szobormüve nyerte el. Kitüntető elismerésben részesült *Győri* Dezső „Női akttanulmány" cimü szobra, *Viski* János „Ősz a pusztán" cimü olajfestménye és *Czene* Béla „Önarcképe". A társulati épitészeti dijat a birálóbizottság nem adta ki.

N.M. 940 I 16

W.M. 1940. I. 16.

A PESTI HIRLAP VASÁRNAPJA
1932. MÁRCIUS 13.

Merész Gyula

TALPRA MAGYAR!

Merész Gyula olajfestménye.

OROSZLÁN.

Hölzel Gyula fényképe.

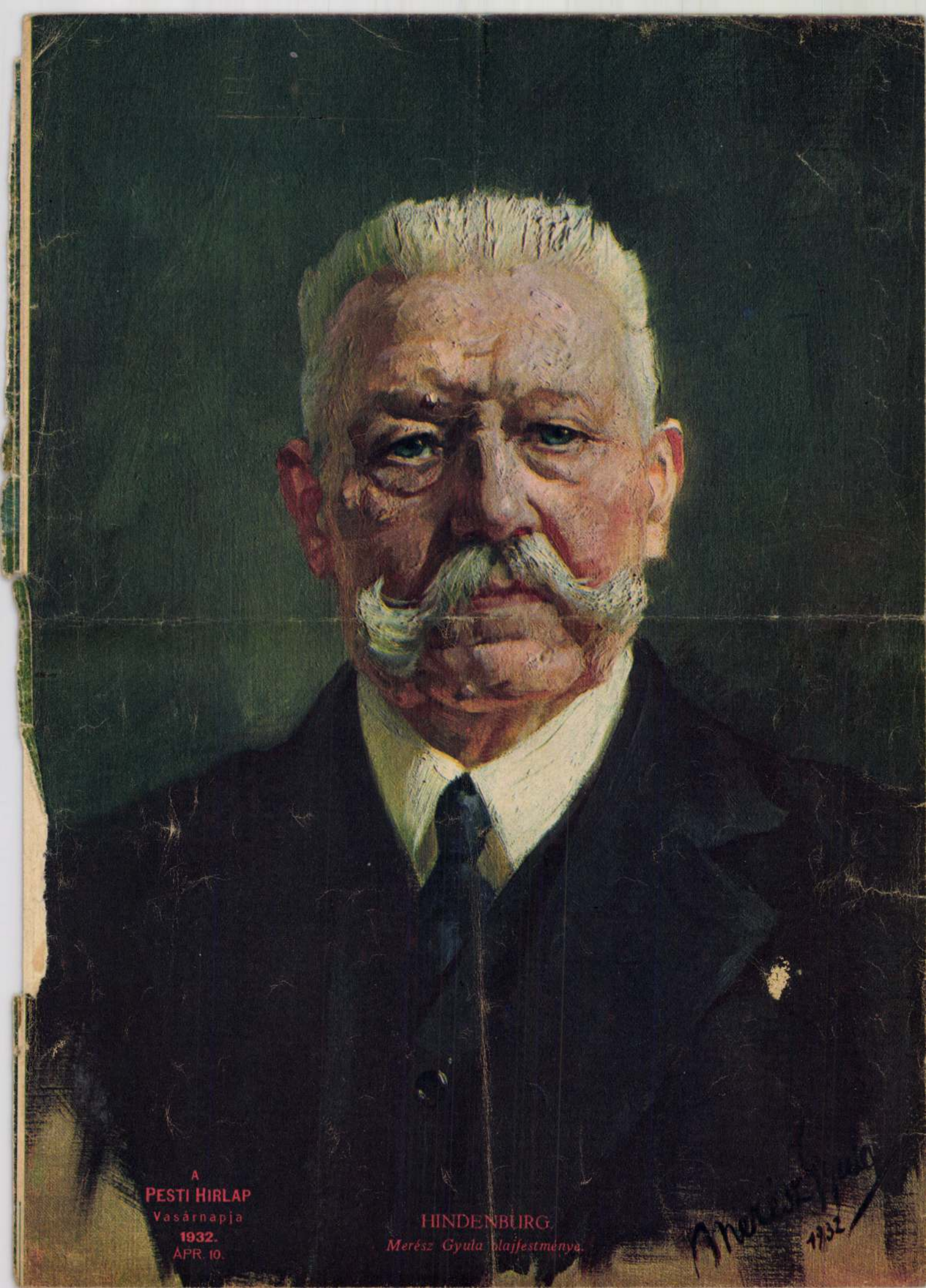

A
PESTI HIRLAP
Vasárnapja
1932.
ÁPR. 10.

HINDENBURG
Merész Gyula olajfestménye.

Merész 1932

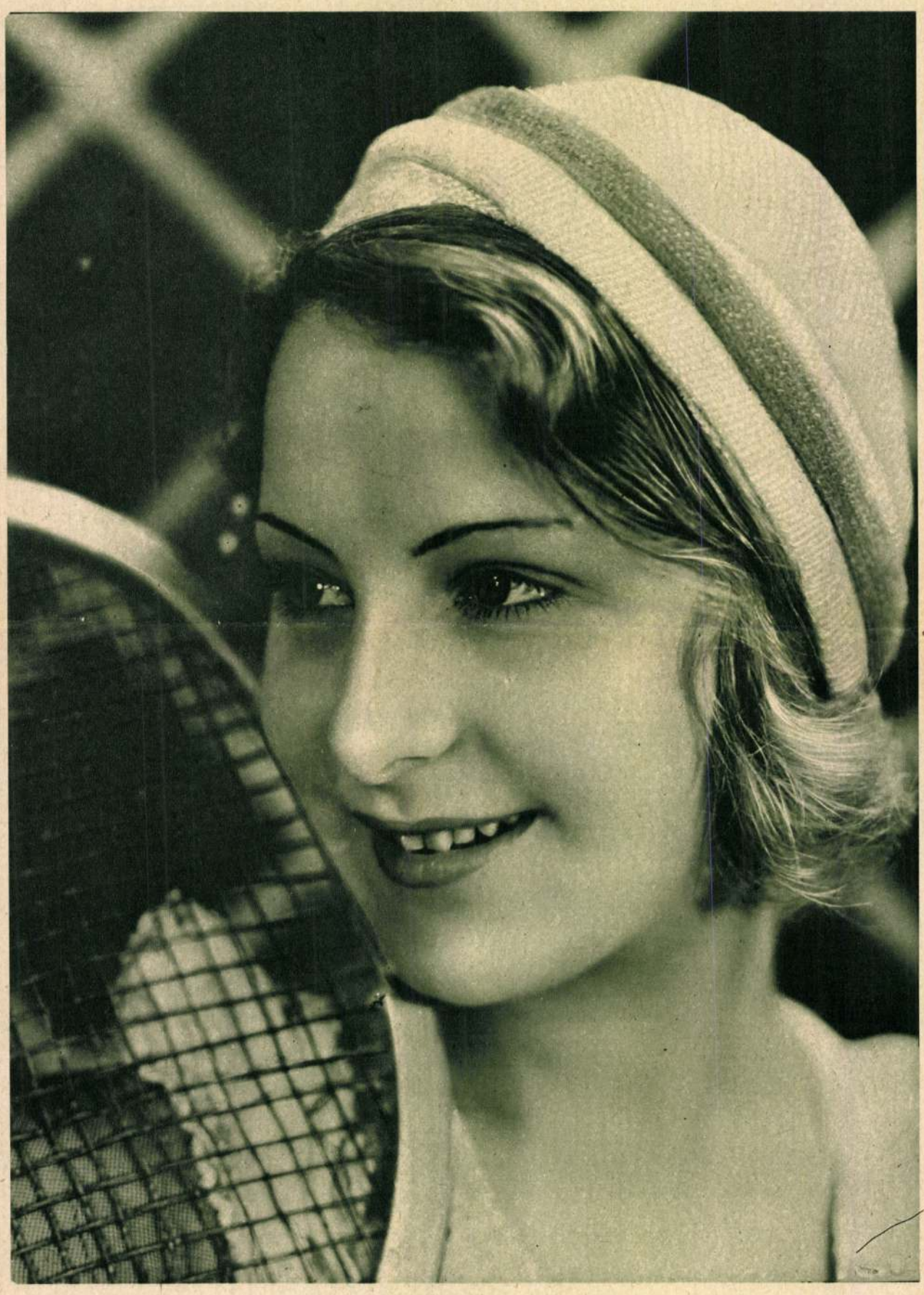

A TENNISZTÜNDÉR.

P. H. VASÁRNAPJA
1932. VI. 26.

A HATVANÉVES HEGEDŰS LORÁNT
Merész Gyula olajfestménye.

AZ EVEZÉS ÉVADJÁNAK KEZDETE BERLINBEN.

A PESTI HIRLAP
VASÁRNAPJA
1932. FEBRUÁR 21.

HAZAFELÉ
Merész Gyula olajfestménye.

SZÉP DOLOG A SIELÉS: SZÉP ÉS VESZEDELMES.

Rónay Dénes fényképfelvétele.

MDK

Merész Gyula

Budapesti kiállitások. Erdélyi Helikon 1928.
I. 7. sz. 559.l.

MDK

Merész Gyula, festöm.

Ek. ,KAD. ,F.V., I., SzI., KE.:
Erzsébetvárosi Kaszinó-dij.
Kohner Adolf dija.
Forster féle Vaszary-dij,
Ipolyi-dij.
Szent Imre-dij.
Kitüntetö elismerés.

Kitüntetések, dijak.
Mücs.-OMKT 1931-32.évi téli kiáll. Kat. 33.l.

MDK

Merész Gyula

Művével szerepelt a Műcsarnok 1934 évi téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Újság, 1934. Jan. 13. 11.lap

MDK

Merész Gyula festőművész

Merész Gyula festőművész művei, a Műcsarnok 1928 őszén rendezett kiallitásan.

Cikk: A képzőművészeti év története.

Pesti Hirlap nagy naptára az 1930 évre. /képpel./ 80.l.

Merész Gyula

MDK

Pásztor Jánosné arcképe, olf.

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

Merész Gyula MDK

Szinpadon, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Merész Gyula MDK

Virrasztunk, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Merész Gyula

Aktjai és mozgalmas vasárjelenete c.művei a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlaton.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság,1943.nov.21.14.1.

MDK

Merész Gyula

Fürdés előtt olajf.
Vihar "

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatának katalogusa. 1920. Majus. 16. l.

MDK

Merész Gyula

Kommunista szervezés falun.Olajf.
Akt tanulmany. Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jún.1-18-ig. 9.l.

MDK

Merész Gyula

Napfürdő a Balatonon. Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jún.1-18-ig. 22.l.

MDK

Merész Gyula

"Uram, add, hogy lássalak" c. müve a Rökk Szilárd dijat kapta

A Műcsarnok Szent István-kiállitásának dijai. Pesti Hirlap 1938. jun. 19.

MDK

Merész Gyula

A képzőművészeti év története. P.H. 1930 évi naptára. 80.l.

M.D.K.

Merész Gyula

Festménye Bajor Gizi szinművésznőről "A művésznő igazi arca" c. közl. illusztrálására.

Szinházi Élet. Bp. 1929. dec. 22.- XIX. évf. 52. sz. 33-43. lap.

MDK

Merész Gyula

Cigányasszony

Müvész Kurir. 1938. 1-2. sz.

MDK

Merész Gyula

Szent Család, of. /Ipolyi Arnold-dij/.

Képzőművészeti élet 1926-ban. Pesti Hirlap 1927 évi nagy naptára. 130.l.

MDK

Merész Gyula

Szent Imre herceg

Kézdi-Kovács L.: Az elmult két év történetéből.
Orsz. Magyar Képzőm. Társ. Évk. 1930. 34.l.

Merész Gyula.

A "Céhbeliek" társaságának tagja.

Bende J: A Képzőművészeti egyesületek története.
kézirat.

Merész Gyula.

a "szövetség" magyar festők, szobrászok és iparművészek társaságának tagja. 1924-ben alakult.

Bende János.

a Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Merész Gyula.

Müveiből kiállitást rendezett a Nemzeti Szalon 1921-ben .

Bende J.:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

/ Müller/ Merész Gyula, festőm.

Szabadban. Olf.

Műcsarnok. 1911/12. Téli kiáll. Kat. 89.l.

MDK

Merész Gyula

Delelő

Képzőművészet 1932. 52. sz. 154.l.

MDK

Merész Gyula

Kézdi Kovács L.: Egy év története. Évk. KMT. 1929. 18.l.

MDK

Merész Gyula

Ybl E.: A Műcsarnok téli kiállitása. B.H. 1935. nov. 17. 10.l.

MDK

Merész Gyula, festőm.

a konzervatívok pompázó történelmi látványosságával hat képe.

Vallásos képe a megszokottságot jelenti.

Kemle Béla: Szent István kiállítás a Műcsarnokban. Művészet. - Tárlatok. 1938. 87.l.

Merész Gyula MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

MDK

Merész Gyula

Müvészet 1918. 3.1.

MDK

Merész Gyula

Képzőművészet 1931. 41. sz. 141.l.

MDK

Merész Gyula

Művei, a Nő a művészetben c.tarlaton.

Cikk: Tarlatok.

Művészet, 1936. 4-5.sz. 58.l.

Merész Gyula MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Öregasszony, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt Müvészek kiáll.

Merész Gyula MDK

Fürdés után, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Merész Gyula MDK

A köztársaság kikiáltása, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Merész Gyula MDK

Kandelló előtt, olf.

Műcsarnok 1917-18 téli tárlat

MDK

Merész Gyula

vitéz nagybányai Horthy Miklós, repr.

Művészet 1940. 39. sz. 44.l.

Merész Gyula

MDK

Lugasban, olf.

Mücsarnok 1918-19 téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Zsákmány, olf.

Mücsarnok, 1919-2o téli kiállitás

MDK

Merész Gyula

Művészet 1918. 4.l.

Merész Gyula MDK

Incselkedés, olf.

Mücsarnok 1918-19 téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Pál bácsi, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Merész Gyula MIK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Nyári délután, olf.

Mücsarnok 1917-18 téli tárlat

Merész Gyula

MDK

Mészáros Giza arcképe, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

Merész Gyula [redacted]

Incselkedés, olf.

[redacted]

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

MDK

Merész Gyula

Piaci jelenete, a Műcsarnok 1937.évi téli kiállitásan.

Pipics Zoltán dr.: Téli tarlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság,1937.jan.24. 21.l.

MDK

Merész Gyula

Merész Gyula a Magyar Művészek Haza vezetőségében, társelnök.

Gérczei-Németh Imre: A kulturpolitika is honvédelem!

Magyarság, 1944.maj.21. 14.1.

MDK

Merész Gyula, festöm.

a IV.teremben látjuk akt-képét.

? kiállitás. IV.terem.
Müvészet.1918. 4.l.

MDK

Merész Gyula, festőm.

a III. termet jellemzik az arcképek, tanulmány-fejek.

? Kiállítás. - III. terem művei.
Művészet. 1918. 3.l.

Merész Gyula, festöm. MIK

a IX. terem beérkezett, jó nevü müvésze. De
a mü is jó, ami alá nevát irta.

Chroniqueur:
Tücsarnok.- Téli tárlat.
Képzömüvészet. IV. évf. 26. sz. 28.1.

.

Merész Gyula

MNK

Magyar bérceken, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

T.L.-né arcképe, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Fejtanulmány, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállítás

Merész Gyula, festőm. MDK

a mezitelen női-test ábrázolói hozzájárulnak a Téli Tárlat hagyományos szinességéhez. Művével kitünt.

B.P.L.: Megnyilt a Téli Tárlat a Műcsarnokban. Nemzeti Ujság. 1938. febr. 6. 12.1.

Merész Gyula MDK

Akt, olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

M. Merész Gyula

MTK

Arató honvédek, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Merész Gyula MDK

Cholnoky prof. dr.

Micsarnok 1917 téli tárlat

Merész Gyula MDK

Dr. Némethy Ernő, olf.

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Merész Gyula MDK

Márffy Mantuanoné gr. Teleki Margit, olf.

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

MDK

Merész Gyula

Müvészet 1918. 61 l.

Merész Gyula MDK

Delelő

Műcsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusa

Merész Gyula MDK

Leány az ablaknál, olf.

Magyar termékenység, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Merész Gyula MDK

Fürdő leány, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállítás

Merész Gyula MDK

gr. Széchenyi Emil koronaőr arcképe, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Fürdés után, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Jézus Szive oltárkép, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Beduin, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Merész Gyula

MDK

Parasztleány, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Merész Gyula

Coreth grófné sz.Hodossy Marianne, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Delelő, olf.

Mücsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

Merész Gyula

MDK

Dr. Karafiáth Jenő, olf.

Miccarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Merész Gyula MDK

Borjak az állásban, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Mérész Gyula MDK

A szorgalmas inas, olf.

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Merész Gyula

Erdély Kiált!, tempera

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Merész Gyula MDK

A szorgalmas inas, repr.

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Mészöly Gyula.

A Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítás kitüntető elismerését „Boldog pihenés" c. művének juttatta. (említve.)

Budapesti Hírlap, 1921. febr. 1.

Merész Gyula.

A Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítás kitüntető elismerését „Boldog pihenés" c. művének juttatta. (culture.)

Ujság. 1931. febr. 1.

Mester Gyula.

A Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítás kitüntető elismerésével „Boldog pihenés" c. művének juttatta.
(említve.)

Pesti Napló, 1931. febr. 1.

Mérész Gyula.

A Képzőművészeti Társulat bizottsága kitüntető elismerésben részesítette „Boldog pihenés" c. művét. (emlékre)

Nemzeti Ujság, 1931. febr. 1.

Mészáros Gyula.

A Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítására kitüntető elismerést „Boldog pihenés" c. művének juttatta a bíróság.

Magyarság, 1931. febr. 1.

MDK

Merész Gyula

Műterem sarkában

Szabadban

Rabszolganő

Patak partján

Műcsarnok 1936 Nő a művészetben c. kiáll.

Merész Gyula MDK

dr. Némethy Ernő, repr.

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Merész Gyula MDK

Erney-Vértessy Anna, olf.

Nicsarnok 1934 Téli kiállitás

Mezéss Gyula

Birey-Vértessy Anna, elf.

Merész Gyula MDK

Dr. Hodossy Gedeonné

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Merész Gyula MDK

Népboldogitó, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Mercer Gyula MDK

Néprajzkutató, dr.

Miscarnok 1974 Téli találkozás

Merész Gyula MDK

Gerhardt Hauptmann, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Mercès Gyrla

Gerhardt Hauptmann, oil.

Merész Gyula

MDK

Zöld reflexek

Kandalló előtt

Műcsarnok 1936 Nő a művészetben c. kiáll.

Merész Gyula

MDK

Erdei pataknál, repr.

Műcsarnok 1936 nő a művészetben c. kiáll.

VII. Az elmondottakra
állapitsa meg és azonnal közölje vele
szerv hatáskörében hány olyan - a fent
van alkalmazásban, akiknek a polgári
gyása a szerv számára feltétlenül né
Budapest, 1943. évi sz
A

ügyi Minisztérium.

sidók polgári állásukban való visz-
zahagyására vonatkozó tervezet.
liv.szám: 1.461/Om.biz.1.omo.-1943.

i miniszter ur 1.461/Om.biz.1.omo.
, hogy az országmozgósitási szem-
gári munkahelyükön való ideiglenes
rendeletet fog kiadni.
nt polgári foglalkozásukban való
kisegitő szolgálatra kötelezett
y visszahagyási javaslat szerkesz-
értékü munkahelyet töltenek be. Ezek
aslat szerkesztésére jogosult szer-

tő szolgálatra kötelezett zsidó sze-
lmezni -az előbb emlitett alapfeltéz-
kkor lehet na a kérelmező személy
ek megfelel:
nél idősebb:
galább 5 havi hadmüveleti területi

galább 10 havi hadmüveleti területi

tő szolgálatosoknál, akik az 1939

Merész Gyula

U. 863

Ujság. (Kolozsvár).
1913. okt. 12. (Pr.
Kn dr. = Séta Olaszor-
szágban. M. uj képei.)

Első kell. kiáll. Kolozsvár-
volt 1911-ben. Azóta Né-
metországban és Hollandiában
járt.
1913-ban
30 olaj és
20 pasz-
tel kép
és rajz
olaszor-
szági utja-
festett és rajzolt műveiből. Bár
sok képet felsorol, a cím nem
rosztos, és a technika nincs
mindenütt cultivé-

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
302 1930
1930 máj. 1.
ÉVK. ÉV. DÓ. D.

A m.kir.vallás- és közoktatásüg
alatt a keb. számvevőség VII. o
lata.

Utasitom, hogy a 127
ki Pálosi Ervin tanár kezeihez
az egri várbeli ásatások során
és védelmére szükséges terep- é
1000 P-t, azaz: E g y e z e r

Budapest, 1939. ápri

A mi

dr.

Mérész Gyula

U. 3748

Talpra magyar!
(Petőfi Sándor)
fenti olajf. festménye
repr.

Pesti Hirlap Vasárnapja
1932. márc. 13.

265

...obában.

...kel bevont pipere-szobában, a sárga selyem fan-
... egyik sarkán ül, a mosolygó szoba-
... tollal s piros szalaggal díszített kalapját tette
magára s fehér selyem báli cipőjét hurta lábára.
... támaszkodik s baljában pálma-leopjerőt
...ra tett rézedényben, virágcsokrok hátul ... a pam
... taruláján dísztál; jobbra pedig a zöld selyem-
aranykeretben kép ... a melyet
elfedett, közik le figyelmünket. Jelzése alól

9·5 : 21·5 cm.
..., Ara 800 frt.

19

Merész Gyula

becsi magy. kiáll.

Künst Wien 1937

ns.....hó. 11. én.

A polgármester megbizásából:

Czmár Ede s.k.
városi mérnök.

Merész Gyula

festő

A második világháborúban babocsai kastélyát kirabolták, képeit a környékbelíek néthordták és tönkretették. Ömaga Olaszországba menekült és állítólag Milanóban él. Neje Coreth Erzsébet grófné 1941(?)-ben Babocsan halt meg.

Dr Matolcsy Sándor és Sovs István közlése 1948. febr. 11.

észeti topográfia
ítéséhez.

tja a Müemlékek Országos Bizott-
zékből a feldolgozandó könyveket,
(például : Divald "Magyarország
ap = Divald F. 225 l., -- folyó-
ő, XX. évfolyam, Bp. 1889. 125 l.
nél a szerző zárójelbe teendő, pl.:

lékek Országos Bizottságától ren-
énik. Felületre az illető helység
templom ; s két-három centimé-
A É, 1915. 14. l. Ahol az épü-
van a következőképpen kell

Merész Gyula

Mihalovics Miklós

Moldován Béla

Molnár C. Pál

Nádler Róbert

Nagy Zsigmond

Náray Aurél

Nemény István

Stil. Bpest 1894-

l.

Velencei Biennale

1932. 299. l.

Avvakt

2067. Brunningeni Flesch [illegible]
Sz. Brünnten 1856 március
Krisztus imádása.

Középütt balra fordu
kezét a bölcsőben fekvő gyer
A bölcső [illegible] két angyal
fény övezi, arczát a lenyugv
ruhája kék, réklije piros.
szabadba gyerünk kirándulni. B
zül az egyik térdre ereszkede
pos botot tart és néz. Jobb
bontakozik ki. Jelzése a köze
ningen, a balszárnynak, alól
ramm.

Vászon, méretei a közép
161.3 : 62.5 cm.
Vétetett az 1901: XII.
(682/901.)
Elszámoltatott 1902: IV
Az elszámolást elfogadt
rat. (592/902.)

904: IV. 28.

92258-901

Háry Gyula: Bernini kut Rómában.

Merész Emile

KMTárs. 1935. téli kiáll.

K.

Merész Gyula: A szorgalmas inas.

Mereász Gyula

Kecskeméti Rk. nagy-templom Szent József oltárkép 1936-ból.

Zsebnaptár 1939

Merész Gyula

U. 3481.

Hindenburg arch.
nincsen repr.

Pesti Hirlap Vasárnapja

1932. ápr. 10.

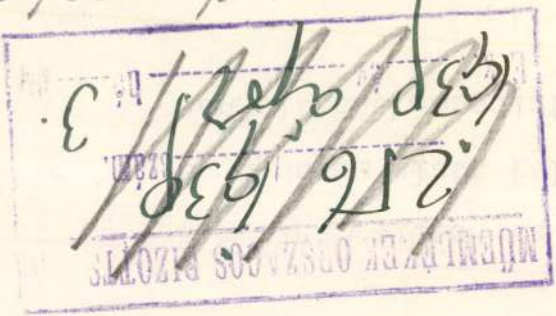

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTS
1932 ápr. 3.

A m.kir. vallás- és köz
és ügyszám alatt kelt s
rendeletének másolata:

Utasitom, hog
utaljon ki r.k.plébánia
baktalórántházai müemlé
költségeihez való hozzá
pengőt. Budapest, 1939
letéből: dr.lovag Ybl E

A hivatal

Marész Gyuláné Coreth
Erzsébet

OMKT.

1932. febr-márc:
Cowboy, festm.

1937 téli:
Az öreg gesztenyefa

1943 téli: Szarkaláb

1944 (Nemz. képzm. kiáll.)
Kandalló előtt, of

504

Gyüjt

A hely neve	A tárgy megnevezése
Eperjes,	Ferenciek tem- ploma

Merész Gyuláné

Coreth Erzsébet

l. Merészné C.E.

alatt is

CI

G H I V Ó

közösség Évkönyve 1952-kötetének
pénteken d.u. 6 órára a Művésze-
n /Kertész-u. 36./.

r a történettudományok kandidátusa.

segítse a művészettudományi mun-
tisztázását.

üvészettörténeti Munkaközösség,
égészeti Művészettörténeti és
Éremtani Társulat,
épzőművészek és Iparművészek
Szövetsége,
észeti Irók Szakosztálya.

Merész

festő

Művészet, 1938. III. évf. 15. sz. 39. l.

Kende Béla: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Táblakép, Fekvő akt, Merész Gyula

Pásztortűz, 1928. 22 sz.

S26. l.

Valkó László: Merész Gyula tárlata a budapesti Műcsarnokban.

Rossi

Pester Lloyd, 1867.
XIV.évf.242.sz.,3.o.

Iparosgyülés a cipészek házában.
/Országos Magyar Iparegyesület/

Mérei Gyula festő ?

Pásztortűz, 1929. 5 sz.
118. l.

Mérei Gyula tárlata a milánói Pesaro galériában.

Merész Gyula festő

Magyar Művészet 1925. 53. o.
/r. e./: Róma. Egyházművészeti kiállitás.

Mester Gyula festő (1888 -

Pásztortűz, 1928. 22 sz.
526 l.:
Vallós László: Mester Gyula társlata
a budapesti Műcsarnokban

Merész Gyula festő

Pásztortűz, 1922. VIII. évf. 11. sz.
376-77. l.

Illyés Gyula: Irodalmi és művészeti
forgácsok Budapestről.

Képes Pesti Hirlap1929 LI febr.28. 2 o.

Rozgonyi

Merész Gyula: Gerhardt Hauptmann.

8x10.

Mereisz Gyula festő

Pesti Hirlap. 1926. jun. 20.14

A tavaszi kiállítás díjai

Mercier Gyula festő

Prot. rzeme

1924. 189-90

Mosáz Gyula festő

Pesti Hilap. 1921. febr. 20. 4

K. K. d. Gyorskiállítás

Mercz Gyula festő

Pesti Hirlap. 1919. dec. 31.

a téli tárlat díjai

Mercu Sula –
testi
8 nap. Ugrás
1924 Feb. 26. 6 C.

Ferenze (Merész Gyula tanulmány utján itt járt)

Pásztortűz, 1929. 5 sz.

118. l.

Merész Gyula tárlata a milánói Pesaró galériában

Rossi

Pester Lloyd, 1867
XIV.évf., 230.sz., 4.o.

Pest-budai butormanufaktura

Téblekép. „Szt. család", Merész

Pesti Hirlap. 1926. jun. 20.14

a tavaszi kiállítás díjdi

Kolozsvár (Mevész Gyula festő itt született)

Pásztortűz, 1928. 22 sz.

526. l.

Valkó László: Mevész Gyula tárlata a budapesti lučcsar volban.

Rossi

Pester Lloyd, 1867
XIV. évf. 242. sz., 3. o.

A felsődunai városi telkek szabályozása

Kiállítás (Milánóban, Mérei Gyula)

Pásztortűz, 1929. 5 sz.

118. l.

Mérei Gyula tárlata a milánói Pe-
daro galériában.

Kiállítás (1928) Mednyánszky László hagyatéka
a Műcsarnokban

Pásztortűz, 1928.22 sz.
526 l.
Vallós László: Mednyánszky László hagyatéka
a budapesti Műcsarnokban

Merész

festő

Művészet, 1939. IV. sz. 24-26. n. 50. l.

Kende Béla: Derü a művészetben.

Erdélyi Múzeum (Mérész Gyula a hiptáröre)

Pásztortűz, 1928. 22 sz.
526 l.

Valkó László: Mérész Gyula-tárlata a budapesti Műcsarnokban.

Táblahép. Magyar bérceken, Mérész Gyula,

Pásztortűz, 1928. 22 sz.

526. l.

Valkó László: Mérész Gyula tárlata a budapesti Műcsar nokban.

Rossi

Pester Lloyd
XIV. évf. 241.sz. 6.old.

Porcelánok és lakberendezési tárgyak Régiposta utca 8. sz. alatti bazárban

Dijmjertes munkája Merész Gyulának
a (Magyar Bércehen.)

Pásztortűz, 1928. 22 sz.
526 l.

Valkó László: Merész Gyula tárlata
a budapesti Műcsarnokban.

Mücsarnok

Pásztortűz, 1928. 22 sz.
526. l.

Valló László: Merész Gyula tárlata a budapesti Mücsarnokban.

Rossi

Pester Lloyd
1867, XIV. évf. 238. sz., 2. o.

Borsos József koronázási fotográfiái

Műpártoló (Szépművészeti Múzeum megvásárolja Mérész Gyula képét)

Pásztortűz, 1928. 22 sz.
526 l.

VallóLászló: Mérész Gyula tárlata a budapesti Műcsarnokban.

Szépművészeti Museum

Pásztortűz, 1928. 22 sk.

526. l.

Valkó László: Merész Gyula tárlata a budapesti Műcsar nokban.

Rossi

Pester Lloyd, 1867,
XIV. évf. 240. sz., 3. o.

A Vigadó előtti park és szökőkut ~~xx~~
terve

Műpártolás

Pásztortűz 1928. 22 sz.
526. l.

Valkó-László: Merész Gyula tárlata
a budapesti Műcsar-
nokban.

Rossi

Pester Lloyd, 1867
XIV. évf. 242.sz., 5.o.

Kaspariti ujszászi épitőmester
Pesten.

Merész Gyula festö.

Katol.Szemle.1943.376-77.l.

Merész Gyula festő

Népszava 1921. febr. 25. 4. o.

Csoportkiállítás

Mérész Gyula, festő

Pásztortűz, 1928. 22 sz.
526. l.

Valló László: Mérész Gyula tárlata a budapesti Műcsarnokban.

Rossi

Pester Lloyd, 1867
XIV.évf.238,sz.,2.o.

A koronázás szóban és képben,2.o.
Kelety Gusztáv cikke

Merész Gyula, festő

Pásztortűz, 1929. 5 sz.

1,18.2.

Merész Gyula tárlata a milánói Pesa-ró galériában.

Rossi

Pester Lloyd, 1867
XIV. évf. 238. sz., 3. o.

Petőfi-emléktábla

Moreisz Gyula, festő

Pásztortűz, 1927. 17 sz.

401. l.

Szokolay Béla: Erdélyi lelek és a ma gyar hép rönnü vészetben.

Merész Gyula festö.

Katol.Szemle.1930.III011-18.l.

Merész Gyula festö.

Katol.Szemle.1917.II.521-29.l.

Roma (Mérei Gyula karlsbadi helye)

Pásztortűz, 1929. 5 sz.

118. l.

Mérei Gyula társalata a milánói Pesaro galériában.

Velence Merész Gyula tartozhodási helye

Pásztortűz, 1929. 5 sz.
118 l.

Merész Gyula tárlata a milánoi Pesaro galeriában

Budapest (Merész Gyula tárlata a Műcsarnokban 1928.)

Pásztortúr, 1928. nov. 22 17.
526 l.

Valkó László: Merész Gyula tárlata a budapesti Műcsarnokban.

Fresco (Mérei Gyula tartózkodási helye)

Pásztortűz, 1929. 5 sz.

118. l.

Mérei Gyula tárlata a milánói Pesaro galériában.

Milano Merész Gyula kiállítása (1929)

Pásztortűr, 1929. 5 sz.

118. l.

Merész Gyula tárlata a milánói Pesa-
no galeriában

Kolozsvár (Merész Gyula 1888 született itt)

Pásztortűz, 1928. 22 sz.
526 l.

Valló László: Merész Gyula tárlata a budapesti Műcsarnokban.

Merészné Coreth Erzsébet grnő

Álarcos nő, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 17 1.

Merészné Coreth Erzsébet grnő

Cowboy, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 19 1.

Merészné Coreth Erzsébet grófnő
Önarckép

Tavaszi Tárlat. Miksarnok, 1932. április 11 1.

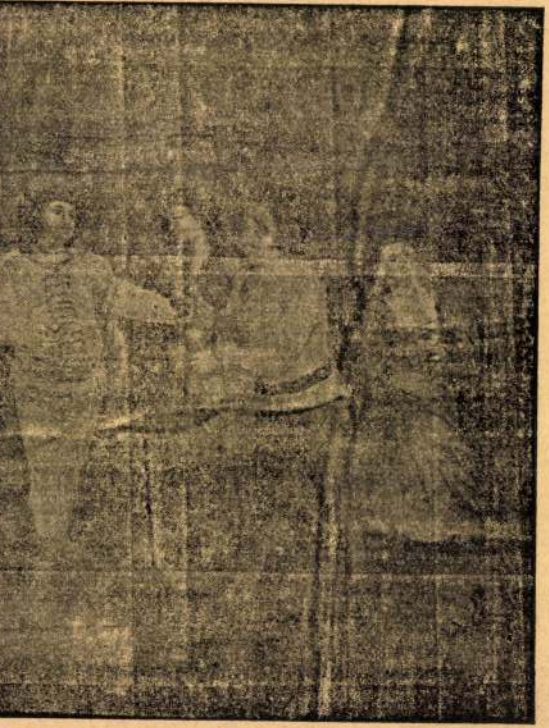

, 1780 körül : Életkép.

Merészné Coreth Erzsébet grófnő
Őszi rózsák

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április,
22 l.

Bronz, mag. 10·5 cm.

TÖMJÉNTARTÓ,
talpas, gótstílű minta utánzata.
Réz, mag. 7 cm.
A kölni Schnütgen-gyüjteményből Simor prímás vásárolta, 1884.
Keresztény Múzeum Esztergomban. Egyházművészeti Lap, V., 1884., 362. l.

MADONNA és SZENT LÁSZLÓ,
a győri antifonale vereteinek másolata.
XIX. század.
Réz, egyenkint 45 cm mag.

MADONNA JÉZUSSAL,
dombormű. Jézus madarat enged repülni. Gótstílű minta nyomán.
XIX. század.
Bronz, mag. 20·5 cm.

APOSTOL,
könyvfedélről, gótstílű minta nyomán.
XIX. század.
Bronz, 11·5 cm.

MDK

Merészné Coreth Erzsébet grófnő
Üvegházban

KM Zárc 1929/30 téli kiáll. 23 l.

Mérész Tóth Gyula

"Orvos pár tré szobra (emli.)
szerepel a Fiatal Kép. mův.

Kiállításán az Ernst

Múzeumban

Magyar Hjuság 1963 VI. 15

MDK

Merészné gróf Coreth Erzsébet

Kaposváron somogyi művészek reprezentativ kiállitása. Arcképei és "Öreg kanász" c. művei a kiállitáson.

Cikk: Somogyi ...

Képzőművészet, 1934. 78.sz. 229.lap

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Labdarózsák, olf.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Üvegházban, olf.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

Merészné Coreth Erzsébet MDK

A tékozló fiu, olf.

Mücsarnok 1926 téli kiállitás

Mezőszáraz Dorottya Erzsébet MTK

A tekercselő fiú, elit.

Millenniumok 1926 téli kiállítása

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Őszi bokrok, olf.

Dráva partján, olf.

Miccarnok 1926 téli kiállitás

MDK

Merészné Coreth Erzsébet grófnő

Képzőművészet 1935. 8o. sz.

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Öreg kanász, repr.

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Öreg kanász, olf.

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

Merészné Coreth Erzsébet grófnö, MDK

398. Öreg kanász.

KMTárs. 1927. öszi kiáll. Kat. 17.1.

Merészné Coreth Erzsébet grófnő MDK

Álarcos nő

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

Merész Gy.Coreth Erzsébet MDK

gr. Somssich Béla, olf.

Első tavaszi nap, olf.

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Merészné Coreth Erzsébet

MDK

Kandalló előtt

Műcsarnok 1924 őszi tárlat

Merész Gyné,Coreth Erzsébet MDK

A babocsai angolpark előtt, olf.

Parkrészlet, olf.

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Mareszné, Coreth Erzsébet

Szent Imre-emlékkiállításon a Műcsarnokban Szent Imréjével szerepelt.

PH.930.VII.13.

MDK

Merész Gyuláné Coreth Erzsébet grófnő

Egyházmüvészeti kiáll. plakátpályázata. Nemzeti Szalon. 1926.

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Őszi rózsák, olf.

Micsarnok 1932 tavaszi kiállítás

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Önarckép

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Coreth Erzsébet gr

l.

Mercz Gyuláné

359. **Bika,**

kutyák által hajszolva, szines höchsti porcellánszobrocska. Vörös jegy. XVIII. sz. — STIER von Hunden gehetzt, aus Höchster Porzellan mit bunter Bemalung. Rote Marke, XVIII. Jahrh.

(Illusztrálva a XIII. táblán.)

360. **Csésze aljjal,**

bayreuth-porcellán, hengeres alak, arannyal keretelt négyszögű mezőben szines tájkép. XIX. sz. e. f. — SCHALE MIT UNTERTASSE aus Bayreuther Porzellan. cylindrische Form mit goldumrahmter farbiger Landschaft in rechteckigem Felde. Erste Hälfte XIX. Jahrh.

361. **Szoborcsoport,**

szines ludwigsburgi porcellán. Rocaillos talapzaton, bárányok közt pásztor és pásztorleány. Kék jegy, 1770 tájáról. — BUNTE GRUPPE aus Ludwigsburger Porzellan. Schäfer und Schäferin zwischen Lämmer, auf Rocaillensockel. Blaumarke. Um 1770.

362. **Két fedeles csésze aljjal,**

ludwigsburgi porcellán, háromoldalú hasábalak, oldalain és az aljon biborszínű tájképek, fedelének gombja szárnyait kiterjesztő griff. 1775 tájáról. — ZWEI DECKELSCHALEN mit Untertassen aus Ludwigsburger Porzellan, von dreieckiger Form. Seitenwände und Untertassen mit purpurfarbenen Landschaften bemalt. Am Deckel Griff mit ausgespannten Flügeln als Knauf. Um 1775.

Mérész Gyuláné

Coreth Erzsébet
grófné

U. 3805

Öreg somogyi
kanász c. festmé-
nye [illegible] repr

Pesti HV. 1931 aug. 9.

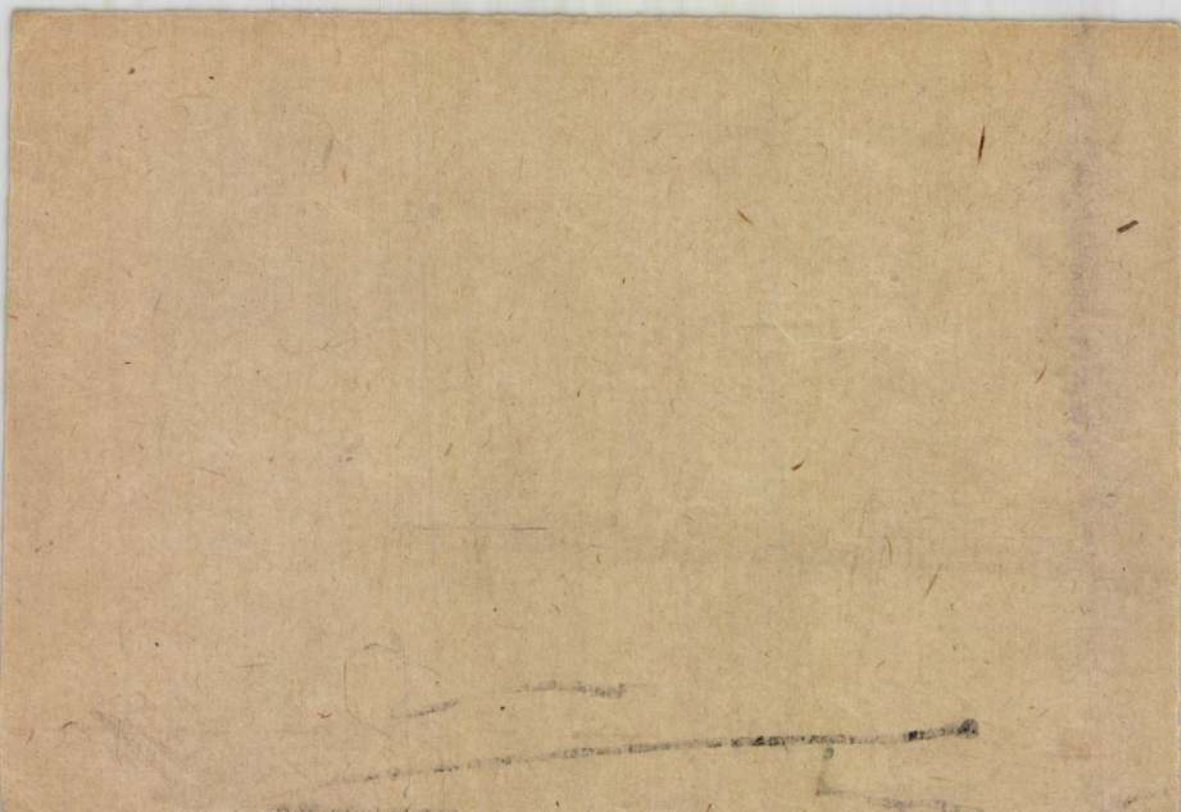

Merészné Corth Erzsébet

MDK

Öreg somogyi kanász

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitán

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Szent Imre

Mücsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Merészné-Coreth Erzsébet grófnő

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.
Tékozló fiu c.vászna

Pesti Hirlap
1930.XII.21.

Merész Gyuláné Coreth Erzsébet

Filozófus

Mücsarnok 1941 Arcképkiállitás

Merészné Cereth Erzsébet grófnő

Alkotásával szerepel a Képzőm.Társ. tav. tárlatán.

N.U.932.IV.24.

Merészné Cereth Erzsébet grófnő

Alkotásával szerepel a Képzőm.Társ. tav. tár-
latán.

N.U.932.IV.24.

Merészné Coreth Erzsébet

Szerepelt a Műcsarnok tav. tárlatán.

E.K. 932.IV.24.

Merésans Cortelh Erse-bet

Merészné Coreth Erzsébet grófnő

festőművésznő

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitasa - a Műcsarnokban - képével szerepel.-
Félaktja kitünő tanulmány.

Magyarság
1920.XII.21.

Merészné Coreth Erzsébet grófnő

"Kanász" c. műve

a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiállitásán.

Pesti Hirlap, 934.XII.13.

Merész Gyuláné Coreth Erzsébet MDK

Muskátli, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli tárlatán

Merész Gyuláné Coreth Erzsébet MDK

Zineák, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Merésmé Coreth Erzsébet grófnő

„Öreg kanász" c. képe nerepel a
Műnarnok őszi tárlatán (emlitve)

Pesti Hirlap 1927 okt 29

Merénné Coreth Erzsébet

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

PH 1932. XII. 20.

Merészné Coreth Erzsébet grófnő

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Iskolás-leány-a.

Pesti Hirlap
1934.I.17.

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Tékozló fiu

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

MDK

Merészné Coreth Erzsébet grófnö,festö

XXXXXXXXX

Cowboy. Of.

OMKT-Mücs. Tavaszi kiáll. és Gyüjt. kiáll. 1925 máj.-jun.

Kat. 19.1.

MNK

Merészné Coreth Erzsébet grófnö, festö

Álarcos nö

OMKT-Mücs. Tavaszi kiáll. és Gyüjt.kiáll. 1925 máj.-jun.
Kat. 17.l.

MDK

Merész Gyuláné sz.Coreth Erzsébet gr.nő

Gr.Somssich Béla, of.

Angol-magyar kiáll. Wien. 1926. máj. 17. 1.

MDK

Merész Gyuláné sz.Coreth Erzsébet gr.nő

Parkrészlet, of.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj.

17. 1.

MDK

Merész Gyuláné sz.Coreth Erzsébet gr.nő

Első tavaszi nap, of.

A babocsai angolpark előtt, of.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj.

17. l.

MDK

Merkly Ferenc, Szombathely

Pályázatok tervkészítésre. Kossuth-szob.pályázata.
Vállalkozók Közl. 1908. márc. 4. 6.l.

Merészné Careth Erzsébet

Kiállht

P. H. 932. XII. 20.

K é r d ő i

Név: . . . . . .

Volt-e önálló kiállitása 1954-óta: . . .

. . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt 1954 utá

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásokat kapott: . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

1954 után készült fontosabb müvei: . .

. . . . . .

Merészné Corth Erzsébet MDK

Fehér rózsák

Mücsarnok 1939 Derü a müvészetben

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Meránói muzsikus

Mücsarnok 1939 Derü a müvészetben

MDK

Merészné Coreth Erzsébet

Képzőművészet 1931. 37.sz. 42.l. kép

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Fehér rózsák

Műcsarnok 1939
Derü a müvészetben kiáll.

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Meránói muzsikus

Mücsarnok 1939.
Derű a művészetben kiáll.

MDK

Merészné Coreth Erzsébet gr-nő

Cowboy, of.

Tav. kiáll. Műcs. 1925. máj. 19. 1.

MDK

Merészné, Coreth Erzsébet festő

Képzőművészet, 1927. 4.sz. 7.l.

Merészné Voreth Erzsébet MDK

Cowboy, olf.

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Álarcos nő

Mücsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

MDK

Mereszné Coreth Erzsébet grófnő, festőm.

Öreg ra nász. Repr.

KMTára. 1927. őszi kiáll.

Merészné Coreth Erzsébet grófnő festőművsz

Fehér rózsák

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

Merészné Coreth Erzsébet grófnő festőművész

Kanász

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

MDK

Merészné, festö

a legszebb csendéleteket festök közt szerepel.

Pipics Zoltán dr.:A képzömüvészek egyesületének jubileumi kiállitása. -Mücsarnok.-U.M.1934 dec.8. 21.1.

MDK

Merészné Coreth Erzsébet grófnő, festő

KMTárs őszi kiáll. 1938.nov. Mücs.

37 l.

Merészné Goreth Erzsébet MDK

Golgotha

Öreg tudós

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Merészné Coreth Erzsébet MDK

Kanász

Műcsarnok 1934 dec. 1935 jan.
Jubileumi kiállitás

Merészné Coreth Erzsébet

Fehér rózsák

Műcsarnok 1934. dec. 1935 jan.
Jubileumi kiállitás

MDK

Merész Gyuláné Coreth Erzsébet gr.nő, f.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 36. l.

MDK

Merészné Coreth Erzsébet gr.nő

Álarcos nő, of.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 17. l.

MDK

Merész Gyuláné Goreth Erzsébet grófnő festöm.

Öreg kanásza sokat igérö tanulmány.

Siklóssy László: A budapesti Műcsarnok öszi tárlata. Művészeti Szalon. 1927. nov. II.évf. 2.sz. 1-2.l.

MDK

Merete Miklós festő

A Berzsenyi Irodalmi és Művészeti Társaság dunántuli tárlatán, a biráló bizottság a negyedik díjat, kis aranyérmet Merete Miklósnak ítélte oda.

Cikk: Dunántuli festök ...

Dunántul (Pécs) 1942. dec.15.

Coreth Erzsébet gr.
festő
+ Babolsán 1941 2
Lásd
Mercsz Gyuláné
alatt

iszeti topográfia

ítéséhez.

tja a Műemlékek Országos Bizott-

zékből a feldolgozandó könyveket,

(például : Divald "Magyarország

ap = Divald F. 225 l., -- folyó-

ó, XX. évfolyam, Bp. 1889. 125 l.

nél a szerző zárójelbe teendő, pl.:

lékek Országos Bizottságától ren-

énik. Felületre az illető helység

templom ; s két-három centimé-

A É, 1915. 14. l. Ahol az épü-

VI.

Céhbeliek.

Nevük magában rejti művészi törekvésük célkitüzését. Náluk a mesterség üzésének elengedhetetlen feltétele a mesterségbeli tudás. És valóban itt mindenki letette a céh mestervizsgáját. Elsősorban *Kató* Kálmán két kvalitásos tájképét kell emlitenünk. *Mérő* István olaszországi tájképei, *Major* Jenő hangulatos természetmegfigyelései, *Déry* Béla érdekes északi-tengeri tanulmányai és *Edvi-Illés* Aladár Balatoni tája, mind alkalmas arra, hogy mestereik művészi tekintélyét növeljék. *Szlányi* Lajos négy képe közül csak a »Káposztáskert« c. éri el a mester nivóját. A céhbeliek figurálistái közül *Gábor* Móric és *Kövesdy* Géza szerepelnek. Kövesdy feleségének viff, hatásos portréjával és nagy méretü balatoni képével, Gábor Móric Hegedüs Gyula bravurosan rajzolt arcképével tünik ki.

VII.

Paál László-Társaság.

Sokan ugy tekintik ennek a művészcsoportnak a törekvéseit, mintha átmeneti jellege lenne a természetet megtagadó expresszionista irányzat felé. Erre a tévhitre erősen rácáfol mostani kiállitásuk is. *Vesztróczy* Manóban is, mint a társaság valamennyi tagjában, van sok stilizálási készség, de művészetének ereje éppen a természet érdekes megfigyelésében, a művészi ábrázolás artisztikus kiválogatásában van. Egyébként érdekes, hogy ennek a csoportnak tagjai nemcsak törekvésben azonosak, de szinte ugyanegy nivón állnak tehetség szempontjából is. A mély intellektusu *Belányi* Viktor, a nagy rajztudásu *Barta* Ernő, az egyéni utakon haladó *Feszty* Masa, a kitünő pasztellista *Szigeti* Jenő, a formaproblémákkal birkozó *Gara* Arnold, a hangulatos tájfestő *Lakatos* Artur, a dekorativ *Biró* József, kinek »Az Egyptomi uton« c. képe különösen sikerült, — mind valamennyien egyivásu tehetségek, talán még azonos generációnak is számitanak. A fiatalabb generációhoz tartozó *Jeges* Ernő és *Csizik* Gyula erős talentumok. Jeges Urvacsorája nagy ambiciókról beszélő, igen érdekes kisérlet.

VIII.

A Képzőművésznők.

A legnagyobb művészcsoport. Több száz tagja van. Az idén lépett az akreditált társaságok közé s mint ilyennek ez az első szereplése a Műcsarnokban. Ezuttal csak a törzstagok állithattak ki s igy csaknem kivétel nélkül jól ismert nevekkel találkozunk. *Somló* Sári, *Zilzer* Hajnalka szobrászművészek és *Mészárosné Kisfaludi* Aranka, *R. Istvánffy* Gabriella

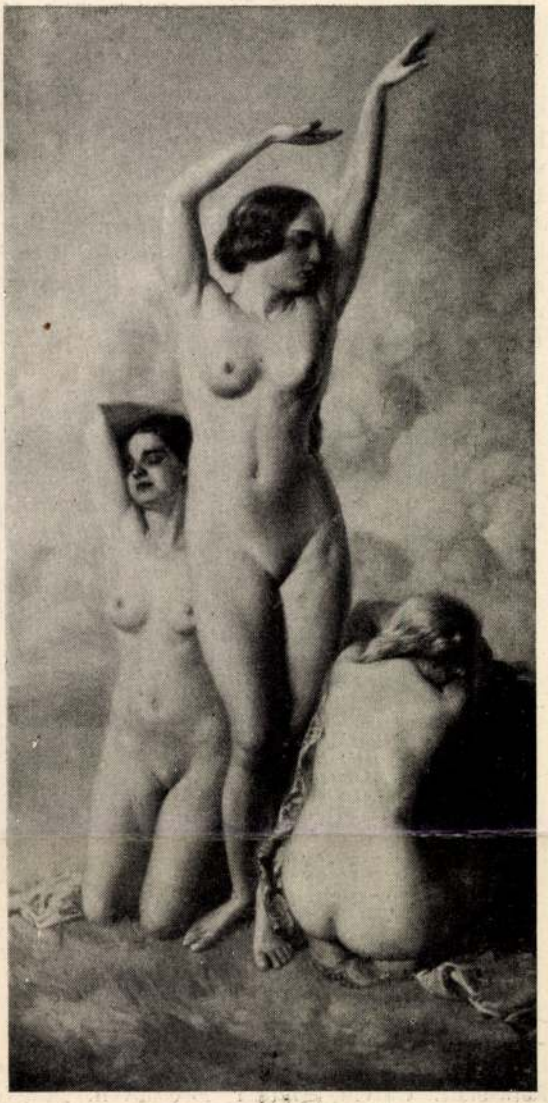

KÖVÉR GYULA: *Rajongók*

Z. Hadzsy Olga, *Dolányi* B. Ida, *Schütz* Julcsa, *Bruck* Hermina, *Klammer* Mariska, *Paric* Erzsi, *Degen* Árpádné, br. *Ponarácz* Sarolta, *Rauscher* Juliska, E. *Komádi* Etel, *Bendéné* K. Friderika, br. *Splényi* Erneszta, *Komáromi Kacz* Endréné, *Büttner* Helén, özv. *Feszty* Árpádné, *Kacziány* Adrienne, *Béli Vörösné*, valamennyien régóta szereplő kiállitók, akik most is ismert értékeiket vitték harcba az első »akreditált« kiállitás alkalmából. *R. Bachmann* Henrietta, *B. Schwarcz* Elza, *Pataky* Katalin, *R. Geönczy* Ilona, *Kozma* Erzsébet, *Vastagh* Éva, *Nessner* Ida, *Kallósné* A. Adrienne, *Thomasné* W. Margit és *N. Fodor* Olga ugyancsak hozzájárultak a csoportkiállitás sikeréhez. *(x.)*

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz.

IX.

Szobrászati és Grafikai Terem.

Itt találkoznak ugyszólván az összes társaságok szobrászai. Jó anyag van együtt. *Zala* György id. Andrássy Gyula és Tisza Kálmán mellszobrai nyitják meg a sort. Büszkeségei a kiállításnak ezek a szobrászi finomságokban gazdag mellképek, melyek meggyőzően hirdetik, hogy nem a művészi alkotás »iránya«, hanem a tehetség teszi naggyá a művészt. Kiemelkedő momentuma a szobrászati teremnek *Horvay* János kollekciója is. Ez az izig-vérig szobrászi talentum bőven termi a figyelemreméltó alkotásokat. Calvin, Luther, Beethoven, Magvető szobrai és siremlékei eruptiv temperamentum és intuitiv elmélyedés kiváló eredményei. *Gárdos* Aladár »A forrás« c. márványa tehetséges szobrász munkája, *Telcs* Ede ezuttal is számot ad régóta méltányolt képességeiről, Szent Kristóf kőszobra kiváló munka. *Vastagh* László nem remekelt, portréi elég primitivek, különösen a Zala György képmása cimü, *Vaszary* Lászlónak is még sokat kell tanulni. A hősi emlékek közül *Orbán* Antal dunaföldvári emléke vált ki legmélyebb hatást. Orbán szoborműve nemcsak méreteiben monumentális, a figurák térbeli elosztása és szerkezetbeli hangsúlya szerencsés harmóniával fejezik ki a művész gondolatát. *Cser* Károly váci emléke szobrászi elgondolás, *Gách* István hajduböszörményi emléke becsületes munka, *Lányi* Dezső esztergomi emléke ennek a vérbő tehetségnek érdekes műve. *Damkó* József »Előre« c. csoportozata lendületes, *Somló* Sári szimbolikus szoborművei sikerült megoldásai a szobrászilag látott gondolatnak, *Lőte* Éva »Fájdalom« c. aktja megkapóan finom munka, *Bory* Jenőnek frappáns sikere volt Gulyás Sándor festőművész mellszobrával. A kis plasztikát ismét a boszorkányosan termékeny *Berán* Lajos reprezentálja. *Szamosi Soós* Vilmos, *Sződy* Szilárd, *Koncz* Antal, *Farkas* Zoltán, *Astuto* B. Maja, *Tonzor* Eszter, *Tóth* Gyula, *Nemes* György, *Tóth* István, *Siklódy* Lőrinc, id. *Vastagh* György, *Schmiedmann* László, *Seregély* Dezső, *Lukácsi* Lajos, *Csillag* István, *Cserhalmi* Jenő, *Putz* János, *Konkoly* S. József, *Hajdu* Károly, *Rayki* István, *Wigand* Edith, *Kunvári* Lia és *Kaszab* Károly művei emelkednek még az átlagtermés fölé.

MÁRTON FERENC: *Merész Gyuláné Corveth Erzsébet grófnő* Vajda M. Pál felvétele

A Grafikusok között *Márton* Ferenc nagyszerü kartonjaié az első hely. *Baranszky* László akvarelljei artisztikusak, *Vámossyné Előd* Karola Assisi-ja hangulatos, *Tichy* Kálmán illusztrációi fantáziabő munkák, *Lókayné* Egyed Erna Pellengér c. rajza szellemes (a háttér kissé üres), *Makoldy* József egyike legtehetségesebb grafikusunknak, *Lühnsdorf* Károly tanulmányfejei kitünő rajzok. *Barcsay* Jenő, *Reményi* József, *Barna* Ilona, *Pataky* Sári, *Gerhardt* Alajosné, *Thomas* Antal, *Ráth* Olga, *Mezei* Ilus, *Lukács* Stefi, *Biczó* Ilona, *Schwarcz* Elza, *Bauer* Erzsébet, *Fábián* Gyula, Reismann Gizella, Pentheim Arthur, Takács Béla, Dörre Tivadar, Fried *Balogh* Margit, ifj. Richter Aladár és Gregerson Hugó grafikai műveit jegyeztük még meg.

Merész Gyuláné

v. Coreth Erzsébet grófnő

festő Műcsarnok

1932. tav. tárl. 149, 361

1932/33. téli tárl. 270, 273.

1933. nemz. képzm. Eiáll.

430, 431

Merész Gyuláné v. Coreth

Erzsébet grófnő

festő, Csaba u. 7/b.

1930. tel. Inne. Ki áll. 73

1930/31. jub. Ki áll. 311, 327

1934 téli Ki áll. 215, 242.

372. Gualdorp Gortius. Szü

Kölnben 1616 - ~~vag~~

Nő kép

Mellig, kissé ba

vel van diszitve

szemünkbe. Ha

galléria réteges

varrvák fel. T

46

18

Ta, méret

Pyrker J

Merészné Coreth Erzsébet

MERÉSZNÉ CORETH ERZSÉBET GRÓFNŐ : ÖREG KANÁSZ

KMTársulat 1927. őszi kiáll

NAGY VILMOS: A ZENÉLŐ ÓRA

Mereiz Gyuláné szül

Gróf Coreth Erzsébet

1550 kath. bistoka

Babócsán

Wöll

2

Szabó Somogyom

7. l.

vitéz SZURMAY SÁNDOR

VADÁSZEMLÉKEK, HORGÁSZÉLMÉNYEK

A világháború nagy magyar katonájának könyve irodalmi szenzáció. Vadászpályájának ragyogó élményeit gyűjtötte egybe műve első részében, míg a hatalmas könyv második részében a horgászat legjobb magyar szakértője foglalja össze egy élet változatos emlékeit és gazdag tapasztalatait. Érdekesebb, hasznosabb könyvet a magyar természetbarátok nem kaptak még a kezükbe.

I. HÓ	31 NAP	JANUÁR

Vasárnap

2

Jézus neve

Hétfő

3

Genovéva sz.

Kedd

4

Titusz pk.

Merészné Coreth Elvira

Magyarság képes mell.
1925. máj. 21.

Merészné Coreth Elvira: »Cowboy.«

m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

6/1939.III. szám.

939 AUG.-7.14.

AH 5 AH

A Müemlékek Országos Bizottsága tek.Elnökségének

Hivatalból.
zszolgálati ügyben.

Budapest, IX. Kinizsi utca 31.

Merészné Coreth

Erzsébet grófnő

festő

Műcs. kiáll, 1924tól

Pipics 117 C.

LESÁLLÁSBAN

Kurucz György akadémikus felvétele az 1929. é

Merész Gyuláné

Mennesarnok Coreth Erzsébet grófnő

1924. tav. kiáll. 527, 529

1924. őszi kiáll. 66, 352

1925. tav. kiáll. 204, 271

1926. angol. magy. kiáll. 220, 222, 224, 225

1926. téli kiáll. 288, 290, 381

1927. őszi kiáll. 398

Mara h. n. VI. 242

patinával bevonva. A kőszegre
keletre egy kilometernyire, Ilkor
József földjén. Barna Miklós
gör: kath. plebános urtól 1897 Janu

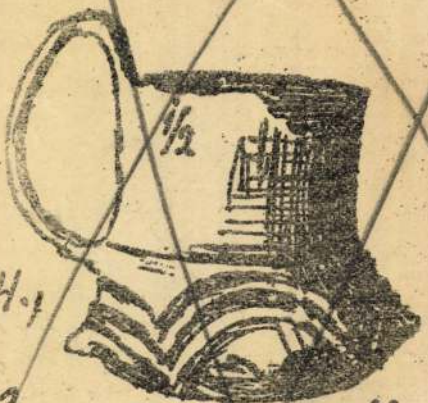

44.1

tar
Por
De

Thass. Ujhelyi Madár ur szökő
Csobel István uradta 1870 évben. Ig
sötét szürke, jól égetett. Négy
részarányosan elhelyezett csücsök
felett fölkorü hármas párhuza
mos hornyolattal. Fülének
hátan csaknem végig két
párhuzamos hornyolat.

Sö
gy
Hasán
4 csücsök
csolatokka
három karek homor
körülfutó hornyolat. Lapos a
rulatából kis kiemelkedés

Merész

M. 2. *Gyuláné Coreth Erzsébet grófnő*, festő. Férjétől, M. 1.-től tanult festeni Budapesten, hol 1924 óta állítja ki képeit a Műcsarnokban.

E. G. II 108 (

Nº 52

Hollandi iskola (J. M

~~A. van der Neer~~(?) A XVIII. Szá

~~Sz. Amsterdamban 1603-ban.~~ I ug

Este a Kengerparton.

4293. [redacted]

Nsch

Éjjeli hangulatban ábr
[redacted] jobbrafordult pásztor
és a ki egy tehénre, ~~meg~~ három b
~~melyek~~ részben a kanyargó ut
vörös barna kabát, térdig érő n
foglaló vizet három vitorlás és
mely a balról ~~látható~~ F kerek or torny
ló és egy ülő férfi kel utra. A

L kecskére

F kibontakozó

Fa, méretei 25.6:21.5
~~Gróf Pálffy János hagy~~
Jegyzet. Szárna a
kivonatában IX: 24

L Jelzése alól balra: J. M. 696

Clichée.

Jegyzet. A leltár szer
A. van der Neer: S
auf Holz gemalt in Gol
brt. (II. Salon No. 24)

51 (7)

Szenteleky Kornél

A jugoszláviai magyar közélet kiapadhatatlanul gazdag tudású nagy humanistája, az építő gondolat keresztes sorsú magyar szerzetese, a földiekkel játszó szépség kiválasztott pazar ajándékozója, a minden tettében élő lelkiségű nemes íróművész, az élet megbánthatatlanságának kiváltságos ízű, szűzi költője: Szenteleky (dr. Sztankovics) Kornél testében pihenni tért. Törékeny, fiatal testét elfedi a bácskai akáclombos sír, ez az új Széphalommá lett, eddig ismretlen, kis falusi temető.

Az elhivatásos magyar írásnak, nagy fordulókon útat mutató és vállaló, új századokra új, jobb hitet fénylő sok nagy keresztvivője volt és van, de ezek között is a legnagyobbak mellett van helye Szenteleky Kornélnak. Végtelen odaadással dolgozott, hogy megteremtse az önmaga életéből is alkotni tudó jugoszláviai magyar irodalmat, hogy ennek az alig élő néptöredéknek a lelkében meggyújtsa az élet boldog visszhangos üdvkiáltását. Mert ez volt az ő nagysága, teremtő elhivatottságának világító lelkiismerete: felrázni, felébreszteni az önmagunkért való felelősséa emberi önérzetét! Hiszen ettől függött, hogy leayen, hoay lesz-e kultúránk, teremtő akarásunk. És ezt ő maradéktalanul elvéaezte. Megértette, hoay az idő most nem tétovázásra való, hogy méa betegnek sem szabad lenni! És Sztáriszivác, ez a jelentéktelen bácskai falu az ő akaratával, egyéniségének romlatlan, mindenkit magához ölelő, mélységesen szuaaesztiv emberségén át az eaész közéletünk központjává lett. Nem törődve sem a közöny megingathatatlannak látszó temetős eavkedvűségével, sem az üzleti kiméletlenséa halálárkos gáncsaival értékek után kutat, felfedez, tanít, bírál és elismer. Tőle jön minden kezdeményezés, három irodalmi szemléje kultúrális életrekelésünknek három élet-halál próbatétele. A Vajdasági Irás l'art pour l'art szemléletét felváltja a Mi Irodalmunk téni élet keresése, és az ebben megindúló hatalmas rátalálást, melyben a széthúzó erők mind eavé oldódnak az eavetlen vezér körül, tétovázás nélkül európai láthatárrá villantja a Kalangyá-ban, melynek célkitüzése: népi kultúránkkal belépni az európai népek kulturközösséaébe, hoay most már soha le ne maradhassunk az élet csak eavetemes emberi horizontokban elérhető, már eavetvívó szárnyalásáról.

Mindez a hatalmas munka nem aátolja eavéni művészi kifeilődésében. Eavmásután jelennek meg önálló kötetei: Kesergő szerelem (reaény), Bazsalikom (az új jugoszláv lira magyar bemutatása), Úgy fái az élet... (lirai írások). Isola Bella (reaény, az Erdélyi Szépmíves Céh kiadásában). A fény felgyúl és elloboa (drámai játék) és rengeteg kritika, tanulmány, műfordítás és költemény, melyekben a költészet örök értékei tették nevét messzesúgárzóvá.

A jugoszláviai Magyar Közművelődési Egysület első ezüst tulivánjával tüntette ki, a jugoszláviai Penklub tagságaal tisztelte meg, népe pedia szeretetének hervadhatatlan babérkoszorúját őrzi emlékében.

Ez volt Szenteleky Kornél, a jugoszláviai magyar kultúra leaerősebb oszlopa, jöv't teremtő vezére, tettben, hitben méltó anuai ágon vérrokonához: Kisfaludyhoz. „A fény felgyúl és elloboa..." Az ember földi lángja véges, a törékeny test ellobog, de alkotásai, a szépért és nemesért áldozó lélek, túléli a mulandóságot.

A sztáriszivácsi sír nem temeti el őt, őrzi...

Kristály István.

Az utolsó évharmad küszöbén.

Az erdélyi magyar irodalom sajnálatos helyzetbe került. Azok a szervezetek, amelyek eddig az erdélyi magyar írók műveit kiadták és forgalomba hozták, nem képesek többé az erőket olyan hathatósan összefogni, mint az előző években tették. Szakadások, ellentétek jelentkeznek, amelyek alkalmasint egyik félnek sem fognak hasznára válni, az erdélyi irodalom magasabb érdekeinek pedig alkalmasint nagy kárára lesznek.

Ebben a helyzetben hatványozott jelentősége van a PÁSZTORTŰZ-nek, amely az átmeneti ellentétek közt is az erdélyi irodalom egységét a szellemi munka folytonosságát a nemes hagyományok érvényesülését kívánja szolgálni.

Tisztelettel és bizalommal kérjük előfizetőinket, legyenek a PÁSZTORTŰZ segítségére a megnövekedett és megsúlyosodott feladatok betöltésében. Kérésünket ezuttal egyforma hangsúllyal intézzük erdélyi, magyarországi és csehszlovákiai előfizetőinkhez, mert mindhárom helyen sokan halasztották az utolsó hónapokra az előfizetési díjak szives beküldését.

Most, az év utolsó harmadának küszöbén, legyen szabad a hátrálékok mielőbbi kiegyenlítését kérnünk!

A PÁSZTORTŰZ KIADÓHIVATALA.

HAJNALI ÁLDOZAT.

Ha doktor vagy s tanultál, tudod, hogy mit jelent,
mikor a könyv még asztagokban vár rád,
s ágyadon töretlen-fehéren int a párnád,
míg lassan szürkét fest az égbolt színe lent:

a lámpád egyre sárgább és füstje egyre kékebb
cigarettádnak, míg lankadtan leejted —
s az uccán szélfútt plakátot látsz, mely elfelejtett,
messzi harcokról dadog gonosz meséket.

Rónai Mihály András.

KETTEN A TÜKÖR ELŐTT

Nézz a tükörbe, hajad őszül,
A szemed alján szarkalábak,
Nézésed már nem harcos nézés
S az én szemem is könyelábadt.
Fehér kendővel intek Feléd:
Kössünk békét én régi párom,
Így deres fejjel visszanézőn,
Mért harcolunk még mindenáron?
Belefáradtam, hagyd a harcot,
Hisz oly hamar öregszünk, meglásd.
Nézz a tükörbe: őszülünk már,
Mikor fogjuk szeretni egymást?

Papp Ibolya.

„— Nem adok több csokoládét! Nem adok több vőlegényt!"

A negyedik vőlegényt, akit a lelketlen automata ilyen könyörtelenül megtagadott, Földrajzy Árpádnak hívták. Földrajzy tanár úr, amint tehát sejthetjük is, a geográfia okleveles bajnoka. A nyomorult automata őt tagadta meg. Mégpedig Bárány Zsuzsikától tagadta meg, ami annál súlyosabb megítélés alá esik, mert Zsuzsika Répalak szépei között az elsők élén haladt. Sőt, Zsuzsika pontosan haladt a gimnázium korzóján és ligetében is, naponta déli tizenegy és tizenkettő között. Ami annál érthetetlenebbé tette az automata makacs vonakodását, mert Zsuzsika csábító, epedő, tüzes és méla pillantásokkal ugyancsak ostromolta és kérlelte, sőt jogosan elvárhatta, hogy lökje ki magából Földrajzy Árpádot. Igen, lökje ki, mint az ismeretes csokoládékockát, a Zsuzsika piskóta-lábacskái elébe.

Földrajzy Árpád azonban bizonyosan odaragadt az automata benső falaihoz, mint a csokoládé, mert kívül nem mutatkozott. Minélfogva Zsuzsika napról-napra szorgalmasabban járta a korzót és a ligetet. A költészet és a romantika örök törvényei szerint azt kellene írnunk, hogy Zsuzsika napról-napra halványodott, sorvadt és fogyott a bútól és bánattól, de lekiismeretünk nem engedi meg, hogy ilyen szemtelenül hazudjunk, mert Zsuzsika gömbölyű és egészséges volt, mint a makk és pirospozsgás, akárcsak a piros alma.

Zsuzsika tehát nem teketóriázott. A költészet és a romantika örök törvényeit kielégítjük azzal, hogy a kérdéses időben, mikor Zsuzsika nem teketóriázott, este volt. Kissé sötét és szomorú este, de — este. A hold, a tökéletes politikus erkölcse szerint a felhők között bujkált, Répalak mindkét nembeli ifjúsága pedig a korzó fái között. Természetesen mihamar mindenki a helyzet magaslatára emelkedett. Itt-ott vidám kacagás vegyült el méla sóhajokkal. Egyszóval ezen a történelmi estén már kezdettől fogva az volt a benyomásunk, hogy a korzó ligetében a gerlék nagyon jól érzik magukat.

Persze, Zsuzsika is jól érezte magát; Földrajzy Árpád kisérte az esti sétában. Nem igen kiabálták ki, amit beszélgettek, és ezért, gyorsírói följegyzések hiányában, csak sejtjük, hogy... nos, sejtjük, hogy az automata megmozdult. Az egyik fordulónál Zsuzsika óvatosan körülnézett. A látóhatáron, melyet a lombos fák előzékenyen és jóindulatuan szűkre szabtak, senkise mutatkozott. Zsuzsika tehát megállott. Buzavirágkék nagy szemével úgy nézett Földrajzy Árpádra, hogy pillantásától a Montblanc hava is elolvadt volna, holott Árpádunk csak elméletileg járt a Montblanc hóborította ormain, gyakorlatilag sokkal szívesebben időzött Répalak bűvös esti ligetében, pláne a szende Bárány Zsuzsika oldalán! A Zsuzsika két szép szeme tehát sugárzott. És azonkívül magunk között bizalmasan megvallhatjuk, hogy Zsuzsika suttogott is. Lágyan, melegen, érzelmesen.

— Hát van magának szíve?...

Már tudniillik, hogy Földrajzy Árpádnak van-e szíve? Árpádunk, ha rajta állott volna, mindjárt kitálalta volna a szívét, de a ligetben nem volt tál és így Árpádunk meglehetősen hebegett. (A bölcsészeti fakultáson a szerelmi vallomások elméletének és gyakorlatának, sajnos, máig sincs önálló tanszéke!)

— Nekem? — dadogta tehát Árpád.

— Igen, magának! Mikor már mindent tud...

Földrajzy Árpád nem tudott mindent, de most csakugyan megtudta, hogy Zsuzsika olyan édes, mint a méz, és úgy vergődik a szerelem örvényében, mint a gyöngéd virág, amit az élet bősz orkánja a viharzó tengerre sodort. Árpád bűnösnek érezte magát; tengernek; örvénynek, orkánnak. Jóformán megfeledkezett róla, hogy a geográfia bajnoka. Ami ezuttal egyértelmű azzal, hogy a Zsuzsika bajnoka. Nem akarjuk Zsuzsikát örökre kompromittálni Répalak intelligens közönsége előtt, de nem tartjuk kizártnak, hogy a liget diszkrét csöndjében halk csókok cuppantak el és Zsuzsika még a piros almánál is pirosabb lett.

Hogy Földrajzy Árpád milyen lett, azt a tanári tekintély föltartása, vagyis drága ifjaink érdekében elhallgatjuk.

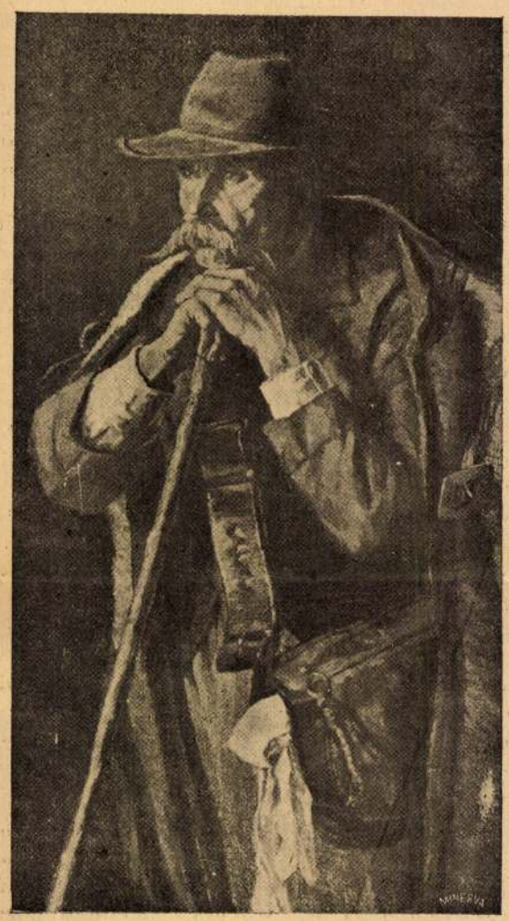

Merészné Coreth Erzsébet grófnő:
Öreg kanász.

de a kérdés ma már úgyis végképpen tárgytalan, mert a folytatólagos tárgyalás az anyakönyvvezetőnél esett meg és a templomban fejeződött be. A templomban már mindenki áhitatosan mosolygott. És hazafelé, az új kis fészek felé autózva, mialatt odaadóan símult gyöngéd ifjú férjéhez, Földrajzy Árpád tanár urhoz, Zsuzsika hálás sóhajokat áldozott a nagylelkű automatának, a gimnáziumnak:

— Oh, derék, oh kötelességtudó, óh nemes automata! Köszönöm!

Azt hisszük, hogy Földrajzy Árpádot köszönte, mert az automata megértően, nyájasan visszamosolygott Zsuzsikára. A kötelességtudó automata, úgy látszik, kacagva és büszkén fenekedett, hogy ezentúl is mindig engedelmesen és alázatosan dobálja a répalaki tündéreknek a — csokoládét.

Pásztortűz 1933. 16 sz.

Merész Károly

festő Sopron

Dombovári Kiáll. 1934

Vadvirágok, olajf

Archép, olajf. mgt.

Szeremle, vízf.

Függő aranyból, római VIII. 186.

Merész Károly

Berzsenyi és Kiss János emléktáblát készitett Sopronban.

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet történet
1962. Sopron 26.1.

tovább

Mercsz Károly

Sopron

Nagyné Somlyay

Margit

Gyula

Nemethy Béla

Paulovits Pál

Ppest

Raic Kálmán

Bánkút

Törökné Kalay Kornélia dr

Ppest.

Vágás Mátyás

Losonc

Zolnay Géza

Ppest

felvételéről tapul a Rajztanárok Egyesületébe

Rajzoktatás.

1941. II. évf. 3-4. 24. l.

döttem a MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTT
dolkezem fölös példányokkal.A "BAI
VÁRAI" cimű művem nem az én kiadás
példányokkal nem is rendolkezem.Le
RAJZI TÁRSASÁGNÁL kapható.

Maradtam kiváló ti

Zirc,1931.márc.11

MERÉSZ KÁROLY, festő

A soproni Széchényi Gimnázium rajzkiállitása izelitőt ad a már beérkezett"öregdiákok"képeiből és igy lehetőséget nyújt összevetni az induló és az érett müvész munkáját.A kiállitás e részében láthatjuk pl.:
~~Reinecker Jánosnak: "[illegible]",cimü müvét~~ is. 273.old
MERÉSZ KÁROLY:"GAZDA UTCA",cimü müvét. 273.old

SZABÓ JENŐ: A rajzoktatás szaz éve a soproni Széchenyi Gimnáziumban 272.old

Soproni Szemle, Helytört.folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976.

MDK

Merész /März/ Károly – fiúközépiskolai rajztanári oklevelet kapott.

Képzőm. Főisk. Évk. 1930-31. 90 l.

Merész Károly

a kiskunhalasi Csipkeház halasi csipkeinek tervezője.

Jonó Ákos – Vorák József: Halasi csipke, Kiskunhalas, 1969 65 l

2 il

MDK

Merész Gyula

Somogyi téli tájkép, of.

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

MDK

Merész Gyula

a "Szövetség" tagja.

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

MERÉSZ Gyula festő (1886 -) M.D.K.

u.n. "mücsarnoki festő"

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar müvészet 1800-1945
Bp. 1958. 406.

M.D.K

Merényi Gyula
festő

Méltatás.

Pogány Ö. Gábor: Aba-Novák Vilmos emlékkiállítás
Művészet, 1962. október — 20 lap

MDK

Merész Gyula festő

Müvészet 1917. 3.1.

MDK

Merész Gyula f.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 36. l.

MDK

Merész Gyula festőm.

A park télen, of.

Tav. kiáll. Műcs. 1925.máj. 8. l.

MDK

Merész Gyula

Ablakom

Müvészet 1916. 1. 11.1.

Merész Gyula

Kukán, Mihalovits, Merész, Knopp Imre, Kövér, Szabó Béla, Tornai művészeket a figurális képek mestereiként említi dr. Szemess Miklós: "A Képzőművészeti Társulat 60 éve a Műcsarnokban" c. kritikájában a jubiláris tárlatról. A legszebb tájképek festői: Kárpáthy, Major, Bosznay, Nádler, Ujváry, Székely, Mendlik, Ölgyey. Poll Hugó pasztelljeit külön kiemeli, melyek „első klasszist képviselnek."
A sok tehetség közül a legkiválóbbak: Karlovszky, Balló, Stetka, Kunwald.
Az arcképfestők között Karlovszky Bertalant tartja a nagyok legnagyobbikának.

Élet, Bp. 1922. május 28. XIII. évf.
11. sz. 269-270. lap.

A teljes művésznévsort lásd: Stróbl Alajos nevénél.

Merész Gyula

A jubilári Tárlatról a lap bemutatja:

Orbán Antal: "Bajtársak" c. sulyos sebesültet támogató magyar honvédet ábrázoló festményét,

Kárpáthy Jenő: "Hóolvadás" c. művét,

Merész Gyula: Virrasztók" c. alkotását.

Repr.-ók.

Élet. Bp. 1922. junius 11. XIII. évf. 12. sz. 279, 287, 292. lapokon.

Merész Gyula, festő

Scitovszky Béla arcképe of.-

Nemz. Szal. Müv. Egyes.- Magy. Arck.fest. Társ. repr. Arck.Kiáll.katal. - Bp.1935 okt. 5-2o.-ig

Merész Gyula

A Műcsarnok "Tavaszi tárlat"-án bemutatott művek értékelése az egyes nevek feltüntetésével folyamatosan szerepel a cédulákon:

Juskó Béla: "Bajban a pajtás" c. "kiváló lovasképe"-t lásd: a 381.-oldalon.

Merész Gyula festménye "a tárlat legszebb "Akt"ja

Zala György: "Életkép" c. "kisméretü, de hatalmas erejü szoborcsoportja a legkülönlegesebb a tárlaton"

Kunffy Lajos: „Dr. Gieswein Sándor prelátus arcképé"-t a Tavaszi tárlatról, lásd: 430. lapon. A Margitay-kritikában szereplő teljes müvésznévsort lásd: Rudnay Gyula nevénél.

Élet, Bp. 1917. ápr. 8. IX. évf. 14. sz. 347-348. lap.

Merész Gyula

Thieme Becker

XXIV. 411. l.

(Lyka)

1943 FEB - 9

Magyar Nemzet
kiadóhivatala

Budapest.

VII. Vilmos császár-út 6

Merén Károly

Művével szerepel a dombóvári „Vas genében" Művészeti Kör kiállításán.

m. 934. XI. 24.

Tovább

Merész Károly
Sopron

Teöreökné Szalay
Kornélia Bpest

Vágás (Martinkó)
Mátyás Losonc

Beleptek a Rajztanárok Egyesületebe

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS FIZOTTSÁGA
1921 szám
Ép. 921 br. II 7 10 1.
26

Rajzoktatás
1941. II. 1. sz.
8. l.

- A vall. és közokt. m.

77.973-1920. szám.

III.

A Bizottság volt el
82. sz. a. kelt felterjesztésé
mivel az 1920. évi XI. t. c. 2
mazottak új létszámának megálla
megalkotásáig, illetve hatályba
eltilt, ennek folytán a Bizotts
betöltésére irányuló pályázat h
helyt.

Budapest, 1920. okt

A miniszter rendel

Mercz Gyula

cvod

Hunár magyleugyel

16. l. u.

Képpel

!

vok immár évek óta foglalkozom az
idegenforgalom kérdéseinek tanulmányo-
zásával, s a Magyar Királyi Államvas-
utak igazgatósága kiadásában megjelenő,
Magyarországot a külföldön ismertető
munkák megírásával vagyok megbízva.

Müverzet 1941.
VI. c. 39 sz. 43 l.

Mercz Gyula: v. Horthy Miklós.

Merész Gyula MDK

A Csokonai Vitéz Mihály ref. Reálgimnázium alapitása Csurgón

Micsarnok 1939 dec.-1940 január

Mészöly Gyula

Kiállít

E. K. 932. XII. 21

d ő i v

k művészetéről: . . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt: . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

Merész Gyula

M. Liallit

P. H. 932. XII. 20.

rgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs

Központ

Merész Gyula MDK

A Csokonai Vitéz Mihály ref. reálgimnázium, alapitása, repr.

Miscarnok 1939 dec-1940 január

Mereśz

Kiállít

M. 932. XII. 18.

. . . . . .

. . . . . .

ok: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

müveivel: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

n: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Mester Gyula

Kiállít

N. U. 932 XII. 20.

K é

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . Hely: . . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . . .

Önálló kiállításai: . . . . . .

Mely kiállításokon vett részt: . . . . .

Hol jelentek meg kritikák vagy méltatá

Merész Gyula MDK

gr. Széchenyi Dénes

Mücsarnok 1940. Gyermek a müvészetben c. kiáll.

Merész Gyula

MDK

Mihalovits Miklós

Műcsarnok 1939 dec.-1940 január

Merész Gyula MDK

gr. Széchenyi Andor Pál

Műcsarnok 1939 ~~jún.~~ dec.-1940 január

Merész Gyula MDK

Szegény cigányasszony

Önarckép

Műcsarnok 1938 Téli kiállitás

— **Az olasz sajtó Merész Gyula kiállításáról.** Hirt adtunk már arról, hogy *Merész* Gyula festőművésznek kiállítása nyilt meg a milánói *Galeria Pesaroban*. Az olasz sajtó is a legoszintébb elismeréssel számol be a müvészi gonddal összeválogatott gyüjteményről. Mély benyomást tett a közönségre, kritikára egyaránt a müvész nagy irredenta vászna, mely lelkekbe markoló fájdalommal tárja elénk az oláhok által hazájukból kiüzött erdélyi véreink Golgothájának tragikus komorságát. Szenvedélyes drámaiság lüktet ezen a képen és itt külön is köszönetet kell mondanunk ennek a lelkünkhöz nőtt müvésznek ezért a szivet-lelket magával sodró propagandájáért, amely minden szónál döbbenetesebben markol bele az ezeréves Magyarország barátainak érző lelkébe. Merész müvészetének a kritika szerint legkifejezőbb tükre, amelyben legbensőbb énjének tisztult, minden keresettségtől kikristályosodott lelkivilágát tárja a szépet kereső emberek elé, egyszerü eszközökkel, természetes tónusokkal megfestett tájképei, különösen azok, melyek Erdély gazdag humuszából nőttek. Kényes müvészi izlés, valami idillikus erőlködéstől, tisztán lélekből született vonalak és szinek harmoniája érzik rajtuk. Figurális képein a kompozició egységességét, tisztult müvészi izlését és a kifejező erejét emeli ki a kritika. Hizelgő szavakkal emlékszik meg a kritika róla, mint portraitistáról is. A magyar müvészet ujabb sikerét jelenti *Merész* Gyula milánói bemutatkozása, amelynek igen szép anyagi eredménye is van.

Merész Gyula.
festőművész.

— **Merész Gyula festőművész kiállítása Milánóban.** Ünnepi külsőségek között, a közönség élénk érdeklődésétől kísérve nyílt meg *Merész* Gyula festőművész kiállítása a milanói *Galleria Pesaro* termeiben. A megnyitáson ott volt a milanói magyar főkonzulátus személyzete, élén *Pözel* Tibor főkonzullal és *Mészáros* Lajos konzullal, továbbá a magyar kolónia, élén *Rejöd* Tiborc dr. pápai kamarással, a milanói magyar egyesület elnökével. A sajtó teljes elismeréssel méltatja a kiállítást, amely hü képet ad a művész sokoldalu tehetségéről. Rendkivül mély benyomást tett a közönségre és a kritikusokra egyaránt a művész nagy irredenta vászna, mely megkapó erővel tárja fel Erdély kiüldözött lakóinak tragikus sorsát. Figurális képein a kompozició egységét, a tisztult művészi izlést és a lendületes előadást emeli ki a kritika. Arcképei szintén nagy sikert arattak. A művész milanói bemutatkozása nemcsupán erkölcsi, hanem anyagi téren is igen örvendetes eredménnyel járt.

Nemzeti Ujság. 1928. Nov. 30.

Merész Gyula.
festőművész.

PH 1928. november 30., péntek.

— **Merész Gyula kiállítása Milanóban.** Milanóból jelentik: Ünnepi külsőségek között, a közönség élénk érdeklődésétől kisérve nyilt meg Merész Gyula festőművész kiállítása a milánói Galleria Pesaro termeiben. A megnyitáson ott volt a milánói magyar főkonzulátus személyzete, élén Pözel Tibor főkonzullal és Mészáros Lajos konzullal, továbbá a magyar kolónia, élén dr. Rejöd Tiborc pápai kamarással, a milánói magyar egyesület elnökével. A sajtó teljes elismeréssel méltatja a kiállitást. Rendkivül mély benyomást tett a közönségre és a kritikusokra egyaránt a művész nagy irredenta vászna, mely megkapó erővel tárja fel Erdély kiüldözött lakóinak tragikus sorsát. Figurális képein a kompozició egységét, a tisztult művészi izlést és a lendületes előadást emeli ki a kritika.

Pesti Hirlap, 1928. Nov. 30.

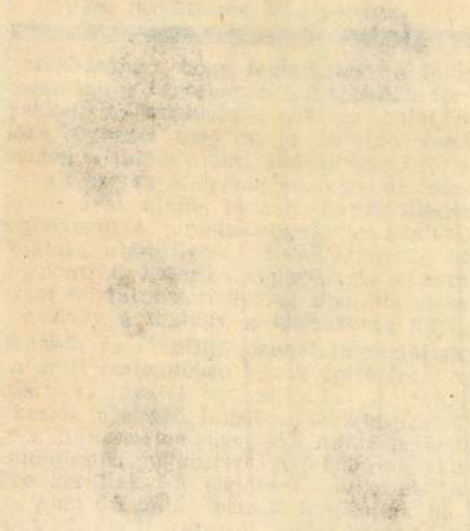

Merész Gyula

MDK

Kezdő birkanyiró asszony

Műcsarnok 1938 Téli kiállitás

Merész Gyula MDK

"Nem loptam én.."

A szorgalmas inas

Somogyi vásár

Mücsarnok 1939 Derü a müvészetben

MDK

MDK

Merész Gyula

gr.Széchenyi Ferenc arcképe, of.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj. 11 l.

MDK

Merész Gyula

Széchenyi Lajosné grné arcképe, of.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj. 10. 1.

MDK

Merész Gyula

A Szentcsalád, of.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj. 1o. 1.

MDK

Merész Gyula

Szent M.Zs.barát, of.

Angol-magyar kiáll. Hücs. 1926. máj. 1o. l.

MDK

Merész Gyula

Erdélynek temetnek.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 21.l.
Mücs.

Mr. Morgan Gyula

Budolyner Lemberger.

Tavasni Textil. Ipar. Szöv.-Rt. Zl.I.
Mico.

MDK

Merész, festö

Pásztor Jánosné portréja a kiáll. finom élménye.

Pipics Zoltán dr.:A képzmüvészek egyesületének jubileumi kiállitása. -Mücsarnok- U.M. 1934 dec.8. 21.1.

mDK

Merész, festöm.

A XV. teremben régi és uj valóságfestök müvei keverednek.

Kende Béla: A Mücsarnok tavaszi tárlata. Müvészet. 1940. 33. sz. 45.l.

Merész Julius MDK

Sklavin

Wien, Kunstlerhaus 1924. Maj-Juni

Merész Gyula, ~~XXXXXXX~~

"Szentcsalád" c.művéért az "Ipolyi-díj"-at kapta.

MDK

Merész Gyula festő

KMTárs őszi kiáll. 1938.nov. Mücs.

37 l.

MDK

Merész Gyula festőm.

Képzőművészet. 1928. 14. sz. 232. l.

MDK

Merész Gyula, festö
/M.Arck.fest.Társ./

Arcképtanulmány.

Műcs.-MKF.Őszi Tárlat.1943.okt.2.-nov.1. Ka t. 7.1.

MDK

Merész Gyula, festö

Gerhart Hauptmann.
Dr. Avedik Félix.
Voonovich Géza .

M.Arck.f.Társ.

Mücs.-OMKT.Öszi Tárlat. 1943.okt.2.-nov.1. Kat.5.l.

MDK

Merész Gyula, festö

1915 Erdélyben. Olf.

Műcs.-Az 1934.évi Magyar Kiállitás. 1934.szept.27.-okt.
Kat.36.1. 26.

MDK

Merész Gyula, festö

Leány az ablaknál.

Magyar termékenység.

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiállitás. 1934.szept.27.-okt.
Kat. 9.l. 28.

MDK

Merész Gyula, festö

Szent István. 1938.

KMTárs.-Szent István kiállitás. 1938. Kat. 9.l.

MDK

Merész Gyula, festö

Gróf Széchenyi Dénes.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben"kiáll. 1940.II.-III.
Kat. 13.1.

MDK

Merész Gyula festő

Kiállitások. Magyar Müvészet, 1928. 7. sz. 600.l.

MDK

Merész Gyula

Hágai m.képzm.kiáll. Haagsche Courant, 1921.ápr.

MDK

Merész Gyula

Képzőművészek küldöttsége a kultuszminiszternél.
Magyarság, 1944. ápr. 29 /?/ 15.l.

MDK

Merész Gyula

Müterem hirek. Képzőművészet, 1927. 3.sz. 31. l.

MDK

Merész Gyula

"Szent család" c.festm.repr.

Évk.KMT.1928. 164.1.

MDK

Merész Gyula

"dr.Némethy Ernő" portré repr.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936. máj-jun.

MDK

Merész Gyula, festőm.

"Erdély kiált!" Festm. Repr.

Melléklet a Magyarság 1937 jul.4.-i számához.

MDK

Merész Gyula
műve:

Erdély kiált! Tempera.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.maj-jun. 40.l.

MDK

Merész Gyula, festöm.

6o2. Fekvö nöi akt. Olf. 35x46 J.f.j.

Árv. Közl. 1933. dec.h. 4.rk.sz. 68.aukció. 28.l.

MDK

Merész Gyula, festöm.

A szorgalmas inas. Repr.

MMTárs. 1935. Téli kiáll.

. MERÉSZ GYULA

1915 Erdélyben. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
16. oldal

MERÉSZ GYULA

p. Inkey László
gróf Somssich László
T. Eichhoff bárónő.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

Merész Gyula

MDK

Képzőművészet 1931. 37.sz. 41. l. kép

MERÉSZ GYULA

Vasárnapi mise Babócsán.
Somogyi vásár.

MDK

Merész Gyula

1921-22. alakrajz

Az Ipm. Isk. ...tanárai...szakoktatói...1880-1936. Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 46 l.

Merész Gyula festőművész

Képzőművészeti Társulatunk tavaszi Kiállításán
vett részt a Szépművészeti Muzeumban.

Művészetn 1918. 1.1.

Merész Gyula

MDK

Nem loptam én...
A szorgalmas inas
Somogyi vásár

Műcsarnok 1939.
Derü a művészetben kiáll.

Merész Gyula

MDK

A szobrász, repr.

Mücsarnok 1943.nov-dec.
Téli kiállitás

Merész Gyula

MDK

Vásár Somogyban
Horgászók

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Merész Gyula MNK

A szobrász

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Müterem sarkában
Szabadban
Rabszolganő
Patak partján

Műcsarnok 1936. okt.nov.
A nő a művészetben kiáll.

Merész Gyula MDK

Zöld reflexek
Kandalló előtt

Mücsarnok 1936. okt.-nov.
A nő a müvészetben kiáll.

Merész Gyula MNK

Erdély kiált/ tempera

Miccsarnok 1936. máj.jun. Jub. kiáll.

MDK

Merész Gyula festőművész

Kiállitási naptár. Képzőművészet, 1928, 13.sz. 211 l.

Merész Gyula MDK

Némethy Ernő

Micsarnok 1936. máj.-jun. Jub. kiáll.

Merész Gyula MDK

Márffy Mantuanoné, Teleki Margit

Műcsarnok 1936. ~~jún~~ máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

Merész Gyula, festőm

Öreg ember. Olf.

Vizhordó leány. "

Budai Vigadó.-Képzőm.kiáll. 1921.okt. Kat. 5.l.

MDK

Merész Gyula

Pihenő akt, of.

Tav. kiáll. Műcs. 1925. máj.

7 l.

MDK

Merész Gyula

Vénusz, Ámor és Jupiter, of.

Tav.kiáll. Mücs. 1925.máj. 8. l.

Merész Gyula MDK

Öreg színész

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Merész Gyula

MDK

Horváth Béla, repr.

Miscarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

M.D.K.

Merész Gyula

A "Tavaszi tárlat" c. közlemény két képéről beszél: Dicséri akt-képét, "Női feje pedig oly klasszikus, mint valami régi olasz fej.

A cikk nem közli a kiállitás megnyitásának dátumát és helyét sem.

Kárpát: Tavaszi tárlat c.

Szinházi Élet. Bp. 1917. ápr. 1.-8. VI. évf. 14. sz. 7. l.

Merész Gyula

MDK

Bánat

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Merész Gyula

Pihenő modell

Miskolc 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Merész Gyula MDK

Incselkedés, olf.

Műcsarnok ~~1924~~ 1918-19. Téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Lugasban, olf.

Műcsarnok 1918-19. évi Téli kiállitás.

Merész Gyula MDK

Mészáros Giza arckép, olf.

Műcsarnok 1918_19. évi Téli kiállitás.

MDK

Merész Gyula

Dr.Némethy Ernő. Mgt.
Márffy Mantuanóné gróf Teleki Margit. Mgt.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiall.
képes tárgymutatója. 1936. máj-jun. 12.1.

MDK

Merész Gyula, f.

Törülköző leány, festm.

Rabszolganő, "

Két kiáll. Magyarság, 1924. márc. 16.

MDK

Almásy-Tel. 2.muk. 1939. nov.

MDK

Merész Gyula, f.

Két kiáll. Magyarság 1924. márc. 16.

MDK

Almásy-Tel. 2.auk. 1939. nov.

MDK.

Merész Gyula: "Uram, add, hogy lássak".
/:Mücsarnok Szent István-kiállitás:/
Rökk Szilárd dij.

Nemzeti Ujság 1938. jun. 19.

Merész Gyula festőművész

Delelő

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa.1934

M.D.K.

Merész Gyula

Arcképe szerepel a Mücsarnok tavaszi tárlatán kiállitó müvészek arcképei között.

Cserna Andor: A Szinházi Élet Tavaszi Tárlata c. Szinházi Élet. Bp. 192o. május 9-15. IX. évf. 19. sz. 29. lap.

Merész Gyula MDK

Pihenő akt

Műcsarnok 1925. tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Vénusz, Ámos és Jupiter

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállítás

M. D. K

MERÉSZ Gyula festő

(1886-)

ún. műcsarnoki festő

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1962. 406.

MDK.

Meresz Gyula, festöm.

a N.Sz.által rend.63 csop.kiáll. egyik-másikán szereplt müveivel.
1921.

A Nemz. Szal.4oo-ik jub. és a KUVSZ XX-ik kiáll.-a.
1929.febr.

Merész Gyula festőművész

Müterem sarkában

Szabadban

"A nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Mücsarnok

Merész Gyula festőművész

Zöld reflexek

Kandalló előtt

"A nő a művészetben" kiállítás katalógusa. 1936. Műcsarnok

Merész Gyula festőművész

Rabszolganő

Patak partján

"A nő a művészetben" kiállitás katalógusa. 1936. Műcsarnok

Merész Gyula festőművész

Lóherehordás

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

Merész Gyula festőművész

Aratók

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Mücsarnok 1936.

Merész Gyula festőművész

Leány az ablaknál

Magyar termékenység

Magyar kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok 1934.

Merész Gyula festőművész

Erdei pataknál repr.

"Nő a művészetben"kiállítás katalógusa 1936.Műcsarnok

Merész Gyula festőművész

Pásztor Jánosné

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

Merész Gyula

MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Magyar bérceken, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Merész Gyula

MDK

Fejtanulmány, olf.
T.L. úrnő arcképe, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Női arckép, olf.

A Céhbeliek harmadik kiállitása
Nemzeti Szalon 1921.

Merész Gyula

MDK

A Pál bácsi, olf.

Műcsarnok 1919-2o. téli tárlat

Merész Gyula MDK

Zsákmány, olf.

Műcsarnok 1919-2o. téli tárlat

Merész Gyula MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1919-2o. Téli tárlat.

Merész Gyula MDK

Feleségem

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Gróf Coreth Ernő arcképe

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Magyarországi Szt. Erzsébet

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Merész Gyula

MDK

Kain és Ábel

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Lóherehordás

Mücsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Merész Gyula MDK

Pásztor Jánosné

Mücsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Merész Gyula MDK

Aratók

Műcsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

MDK

Merész Gyula

Rabszolganő, of.

Törülköző leány, of.

Babocsai erdőrészlet, of.

Ponte Vecchio Firenze, of.

Somogyi téli tájkép, of.

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1921. márc.

MDK

Merész Gyula

xcxcxcxcxcxcxcxc

A babócsai vásárban, of.

Akt tükör előtt, of.

Somogyi koldus, of.

[illegible] 2.kiáll. K.Csal. à 335.kiáll. 1929. ápr.

MDK

Merész Gyula

Kétségbeesés, of.

Arcképtanulmány, of.

Gr.Somssich Ella arck. of.

SZOVETSEG 2.kiáll. N.Szal. 335.kiáll. 1925. ápr.

MD K

Merész Gyula, festőm.

Kiüzött székelyek. Olf.

Budai Vigadó.- Képzőm.kiáll. 1921. okt. Kat.10.1.

MDK

Merész Gyula festő

Gy: A Műcsarnok őszi tárlata. Képzőművészet, 1928. 14.sz. 229-232.l. képekkel

Merész Gyula, MDK

Csend, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Merész Gyula MDK

Megzavart fürdözés, olf.

Mücsarnok 192o-21. Téli kiállitás

Merész Gyula MDK

A termés, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

MDK

Merész Gyula

Rabszolganő, of.

Törülköző leány, of.

Szövetség l. kiáll. M.Szal. 1924. márc.

MDK

Merész Gyula festőm.

Jajczay J.: Képzőművészeti szemle. Magyar Kultura 1933. máj. 5. 419-422. l.

MDK

Merész Gyula

Babócsai erdőrészéet, of.

P.nte Vecchio Firenze, of.

Szövetség l. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

Merész Gyula

festő

Dr Nemethy Ernő

plébanus archépe

repr

Őszerő. 1936. II

cf. 7. n. 9. l.

-gyben tagadó válaszát /.
lettel mellékelve, azon alá-
lok a „~~Műemlékek~~ Nagymél-
ék a „Műemlékek Országos
nevezett templom mielőbbi
nlisztelelteknek ott tartha-
kintettel arra, hogy a neve-
a az eddig teljesitett munká-
i kor. 30 fill; 1913. évben pedig
zessen már 8798 kor. 21 fillért
najdnem teljesen kimerítette
követni, hogy a templom ki-
ószék jó karbahozása a „Mű-
izottsága költségén történ-

Magyar Kultúra, 1934 november.

Abban a lapban, amely egymásután publikálta Nyisztor György és Somogyi Antal kitűnő, nagy művészettörténeti és liturgiai tudásból eredő cikkeit az új magyar egyházi építészetről, Merész Gyula, a legjobb társaság közkedvelt képmásfestője mérges kirohanást intézett a városmajori templom és a római egyházművészeti kiállítás szelleme ellen. A cikket a legteljesebb mértékben megitélhetni egy mondatából: „ha a viszonyok fordultával egyszer majd rááldozhatunk félmillió pengőt, akkor hiszem, hogy építészünk erre a csupasz épületmagra nemes anyagból szép homlokzatot s esetleg szép külsőt tudna tervezni..." Nem lep meg ez a nyilatkozat: azokban a körökben, ahol Merész Gyula művészetét nagyrabecsülik, a szépség a műalkotás anyagára kiadott összegekkel arányos s igy a világ legnagyobb műremeke a Mózes által szétvert Aranyborjú volt... S ha azt olvassuk, hogy a kitűnő festőművész a világ minden tájának templomi építészetét ismeri, akkor ezekután tisztában vagyunk azzal is, hogy az aventinus ősi téglatemplomait sem becsüli nagyra, mert megépítőinek is hiányzott a félmillió, hogy azokat a páviai Certosa módjára agyonékesitsék! S hogy minő megvetéssel nézte Assisiben a San Damiano szegénységét — arról talán jobb, nem is beszélni! A római egyházművészeti kiállítás, melytől ő távoltartotta magát, szegényes és üres volt, — szerencsére a világ közvéleménye nem igy vélekedett — aminthogy Sztehló Lili ablakairól is Merész Gyula állította először, — nil admirari! — hogy azokon „szép részletek vannak. De összhatás és színskála (!!!!) szempontjából még fejlődésre szorul."

Mindezt csak azért mondjuk el, hogy tisztában legyünk azzal, hogy Magyarországon milyen szinten üznek műbirálatot festők, akiktől minden távolabb áll, mint az igazi művészet merész lendülete. Szerintünk viszont azok a Merész Gyula számára „örökbecsű templomok, amelyek az utolsó tiz évben hazánkban felépültek" igen nagyrészt jellegzetes példái úgy a meggondolatlan pénzfecsérlésnek, mint az utánzásban kielégülést találó elekticizmusnak. Similis simili gaudet! Sz. U.

Aggházy Tibor: Templom Újpesten
Kivitelezők: Antos Rezső, Schrott József és Szilágyi Benő

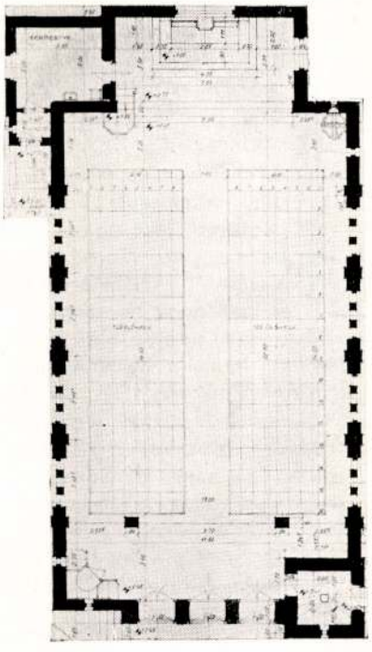

25 anni Olivetti. Milano, 1934. Az Olivetti írógépgyár kiadása.

Ugyancsak egy egészen újszerű, tartalmában, céljában mint pedig formájában egészen újszerű kiadvány! 1909. évben Ivreában, Észak-Olaszországban egy Olivetti nevű mérnök megalapítja az első olasz írógépgyárat néhány munkással. Két évi munka árán megjelenik az első Olaszországban gyártott írógép. A kis gyár munkásságát a maga falujából toborozza, a falu földműseit kineveli finom műszerészeti munkásokká. 1933-ban 870 főnyi a munkáslétszám, 12.500 m² terjedelmüek a műhelyek. A munkagépek legújabbjait a gyár maga szerkesztette és készitette. A gyár évi teljesítőképessége elérte a 24.000 írógépet, a 25 évi fennállás alatt 127.000 írógép hagyta el a gyárat! Olaszország 1932. évi írógépszükségletének 75%-át az ivreai üzem látta el. A gyár úgy dolgozik, mint egy nagy család, a fehér szakállas patriarchává öregedett Olivetti minden egyes munkásával úgy törődik, mintha hozzátartozója lenne. S a 25 éves évforduló alkalmával a gyár megemlékezik alapitójáról, munkásokból igazgatókká előlépett művezetőiről, mérnökeiről és munkásairól. Ennyit kell tudni az előzményekből! Mert ami a legszebb: az emlékirat pompás, modern formája: spirálfüzéses füzet, remek tipográ-

Tér és Forma
1934. 12. 7.

Aggházy Tibor: Az újpesti templom belseje

Vorstadt-Kirche in Budapest
Arch.: Aggházy

fiával, pompás kivágású munka fotografiákkal, grafikonokkal és néhány olyan újszerű könyvészeti tréfával, amelyet még nem láttunk: egy lapon a gyár épületeinek kliséi s e lapra reáborul egy celofán lap: piros nyomásban: 800 munkásunk okos és gondos munkájának, a 15 mérnökünk rendszeres tanulmányainak és a siker biztonságának, amely mindnyájukat lelkesíti. E munkások odaadása a mi legjelentősebb vagyontételünk. Azoknak szenteljük ezeket az oldalakat, akik fáradozásaikkal 10—15—20 éve szenvedéllyel és hűséggel szolgálják az ügyet." Egy különösen szép világ szép képét nyujtja ez a füzet!

Bierbauer

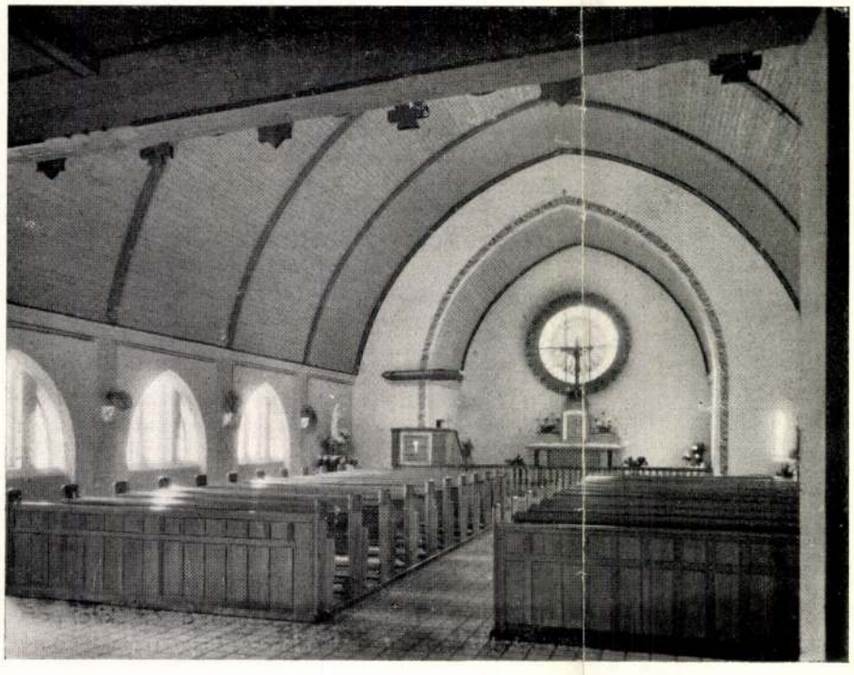

Karl Stodieck: Der wirtschaftliche Ausbau der Grosstadt V. D. I. Verlag, Berlin, 1933. 60 oldal, 2 táblával.

A berlini műegyetem tanárának érdekes tanulmánya a nagyvárosok, a világvárosok átrendezéséről — felette érdekes és igen nagy apparátussal kidolgozott nagyszabású terv Berlin területfelhasználásának racionalizálásáról. Elvi tartalmában mindenesetre megszívlelendő elképzelés — a kérdés csak az, hogy gyakorlatilag miképpen volna keresztülvihető az, hogy a cityt övezze az ipari területek gyűrűje s azt kifelől ölelje körül a lakógyűrűk sora?

eril.

MŰVÉSZETI SZALON

1928. október | Megjelenik havonta | III. Évfolyam. 10. sz.

MERÉSZ GYULA

A MÜVÉSZ ÉS FELESÉGE

J. A. HOUDON CLAUDINE HOUDON

Houdon

A kiváló régiségbuvárnak, M. Camoinnek, a Buvelot képtár igazgatójának lelkes tevékenysége ünnepet teremtett a francia müvész-világ számára. Alkalmat szolgáltatott az ünnepre Jean Antoine Houdon, a XVIII század leghiresebb francia szobrásza, akinek ez év julius 16-án volt halála százéves fordulója.

A varázserő, mely Houdon nevének említésénél még ma is eleven a francia müvészet világában, legszebb megnyilvánulást nyert a párisi ünnepségekben. A Quai-Voltaire muzeumának termeiben rendezett kiállitás összmunkája, a szobrairól készitett képmások, amelyekbe minden időre életet öntött ez az egyszerü, nagy müvész-lélek, tulajdonképen a francia nemzet hódolata volt Houdon szelleme előtt.

Houdon Versailles-ban 1741-ben született. Kevés azon mesterek száma, akik annyira el tudtak tünni müveik mögött, mint Houdon. Hiszen egyéni életéről, jelleméről nagyon keveset tudunk. Lemoyne és a barokk felfogásu, de nagy dekorativ hatásokra törekvő Pigalle tanitványa, akiktől kivitelbeli szépséget és kecsességet tanulhatott Mig más müvészről számtalan anekdotát és szines életkörülményt örökit meg a müvészettörténet, ő róla szükszavuan csak épen a legszükségesebbeket foglalja össze. Őt csak utazni látjuk, kevés jövedelmü szerződéseket köt, ezáltal kisebb összegekhez jut s aztán mintáz és farag. Ez az ő élete. Legfeljebb csak következtetések utján nyerünk betekintést egyéni életfolyásába. Müvészi kiképeztetése céljából tiz évet tölt Olaszországban, azután Párisban telepedik meg. Az Egyesült Államok meghivására Philadelphiába megy, hogy elkészitse hires Washington szobrát. A francia forradalom idején a forradalmi törvényszék elé áilitják, mert rajtakapták, amint szent Skolasztika szobrán dolgozott. Csak ügyvédjének ötletes megjegyzésére, hogy Skolasztikában az örök filozófiát akarta megszemélyesiteni, bocsátották ujra szabadon.

Már 20 éves korában elnyeri a Prix de Rome szobrászati dijat, amikor Rómában elkésziti első nevezetes, a most a Sta Maria degli Angeli templomában álló Szent Bruno szobrát, amelyen már észre lehet venni müvészi sajátságait. Elmélyedő tanulmányozása a bensőnek, egyszerüség és realisztikus kidolgozás távol tartják őt a barokk szobrászat, vagy az antikizáló stilus beszédes külsőségeitől.

Feleségének és a kicsi Szabinának mellszobra beszédesen igazolja, hogy élete egészséges és gyöngéden vidám volt. A Bailly-mü pedig mutatja, hogy pompakedvelő sohasem volt, sőt mühelye nagyon is szük lehetett, lángelméjének és nagy munkáinak kényelmes befogadására.

Körülbelül 200 mellszobra és szobra közül legkiválób-

Merész Gyula MDK

Krisztus betegeket gyógyit, repr.

Műcsarnok 1938 Szent István kiállitás

Мерёва Фрида

Кривцова Вологодск. губ. Гвар.

Merész Gyula MDK

Babócsa télen

Szegény kubikos

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

M.D.K.

Merész Gyula

116. Gróf Széchenyi Dénes. Mgt.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója. Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 13. l.

M.D.K.

Merész Gyula.

Festőművész kiállitott az 1943.március 28.-án megnyilt kolzsvári mücsarnokban.

Walter Gyula:A kolozsvári Mátyás király ünnepségek.

Városok Lapja 1943. 8.szám. 93. old.

MDK

Merész Gyula, festö

Pihenö Akt.	Of.	
Vénusz, Amor és Jupiter.	"	8.1.
A park télen.	"	8.1.

MKT-Mücs. Tavaszi Kiáll. és Gyüjt. Kiáll. 1925 máj.-junius.

Kat. 7.1. és 8.1.

MDK

Merész Gyula

Borjak az állásban, of.

Téli Kiállitás. 1935. nov.-dec. 7.l.
Mücsö

Nerães Cyrila

Berjães da Silveira, of.

Vila Meã. 1917. nov.-dez. 7.1.

Meãs.

MDK

Merész Gyula

A szorgalmas inas, of.

Téli Kiállitás. 1935. nov.-dec. Mics.

le.l.

Moreas Cyrus

A sonorglimse lines, of.

Toil elasticize. 1895. nov.-dec. Mics.

Io.1.

MDK

Merész Gyula

Dr. Karafiáth Jenő, of.

Téli Kiállitás. 1935. nov.-dec. Mics.

9.1.

P.I.

MDK

Merész Gyula

Reggelinél, o.f.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj.

22. l.

a hold, mellyin van a nap.
király ao! Ürül. Alo miko
ja még a lovat az utca kö
király lesz. Mikor megyen
/A hallgatóság hahotázik/
- Térgyén van a csil
a nap.

Meresz Gyula

Prací jelenet c. művét a 3000 P-os Eszterházy-díjjal tüntették ki a Műcsarnok 1937. januárítéli tárlatán.

Rajzoktatás

1937. 18. l.

évi január hó 28-án.

A IV. ker. elüljáróság:

ker. elüljáró.

Székesfővárosi házinyomda 1927 — 8177

Merész Gyula MDK

Duce Benito Mussolini, olf.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Merész Gyula MDK

Szent Imre, repr.

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállítás

Merész Gyula MDK

Boldog pihenés

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Merész Gyula

Rabszolganő

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Mendlik Oszkár

MDK

Hullámtörés a dalmát parton, olf.

Tavaszi délután a Levantén, olf.

A biscayai öbölben, olf.

Esthangulat az Atlanti óceánon, olf.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

MMK

Merész Gyula MDK

Szent Imre herdeg, vázlat, olf.

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Merész Gyula MDK

Szent Imre herceg

Magyarországi Szent Erzsébet

A

Mücsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Merész Gyula MDK

Öreg cigány

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Merész Gyula

MDK

Mére Barat a leányifjuság pártfogója

Szent Imre fogadalma Veszprémben

A szent család

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Merész Gyula

Benito Mussolini, repr.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Merész Gyula

Vallomás

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Öreg földmüves

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Merész Gyula

MDK

Cigány

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Tanulmány a Vallomás cimü képhez, olf.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Merész Gyula

Leány az ablaknál, olf.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Merész Gyula MDK

Vallomás, repr.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

II. Méretes képek

Szabad festészet

2002. június 6 - június 23.

Millennium Szalon

A kiállítást támogatta:

EastEuroCo
EXECUTIVE SEARCH GROUP

Olof Palme Ház
Budapest, XIV.
Városliget, Olof Palme sétány 1.

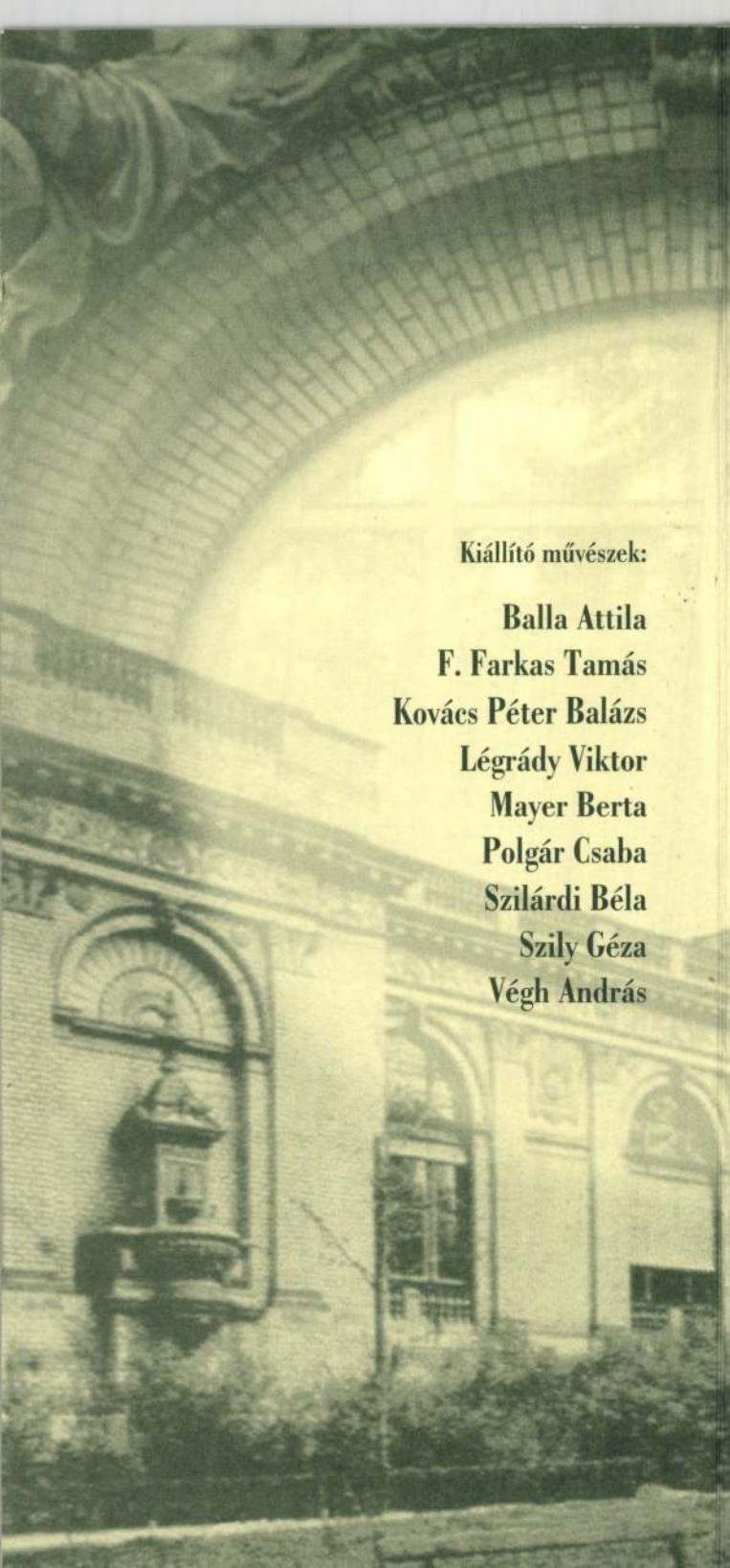

A Magyar Alkotóművészek
Országos Egyesülete
tisztelettel meghívja
Önt és barátait az

Olof Palme Házba

(Budapest, XIV. Palme sétány 1.)

2002. június 6-án 17 órára a

II. Méretes képek Szabad festészet

című kiállítás megnyitójára

Kiállító művészek:

Balla Attila
F. Farkas Tamás
Kovács Péter Balázs
Légrády Viktor
Mayer Berta
Polgár Csaba
Szilárdi Béla
Szily Géza
Végh András

A kiállítást megnyitja:

P. Szabó Ernő

művészettörténész

A kiállítás támogatói:
a Nemzeti Kulturális
Alapprogram
és *EastEuroCo*

Megtekinthető: 2001. június 23-ig
minden nap 10-18 óra között.

MÉREY ANDRÁS

grafikusmüvész

A Korunk Galériában 1982 január 9.-től Mérey András csikszeredai garfikusmüvész munkáiból rendezett kiállitás látható. /Rövid hir/

Korunk, LXI.évf. 1.sz- 1982 január. /a hátsó boritólapon./

MÉREY András *102, 134, 137,* 79
Kolozsvár, 1944. augusztus 15.
IA Képz. Főisk. Kvár, grafikus

Banner Erdély

Mérey András

a csiki müvésztelephez tartozó

müvész -neve emlitve

Korunk 1974/2 250.old.

Mércy András

Rajz

Hét

1976 III. 23 3 oldal 5-8-10-12

Mérey András

- grafikák a vázlat-
füzetétől

A Hét. 1976 júl. 23

Mérey András

„Munkásünnep"

A Hét . 1976. ápr. 30

Mérey Árpád

- grafikáival szerepelt 1918 máj. 5-én a Komor Galéria-ban tartott „grafikusok a szülőföldről" kiállításán

(Komor Mírei)

Komor 1918/I

MÉREY ÁRPÁD

Tisztelettel meghívjuk Önt

MÉREY ÁRPÁD

szobrászművész
"BÁLVÁNYOK"
című kiállításának megnyitójára

a VIGADÓ GALÉRIÁBA
(Budapest V., Vigadó tér 2.)

1999. október 28-án 18 órára.

A kiállítást megnyitja:
FELEDY BALÁZS
művészeti író

Megtekinthető:
1999. október 28-tól november 14-ig,
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

VIGADÓ GALÉRIA

A kiállítás létrejöttét támogatták:

Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Carpe Diem Borszerviz

MT Reklámiroda

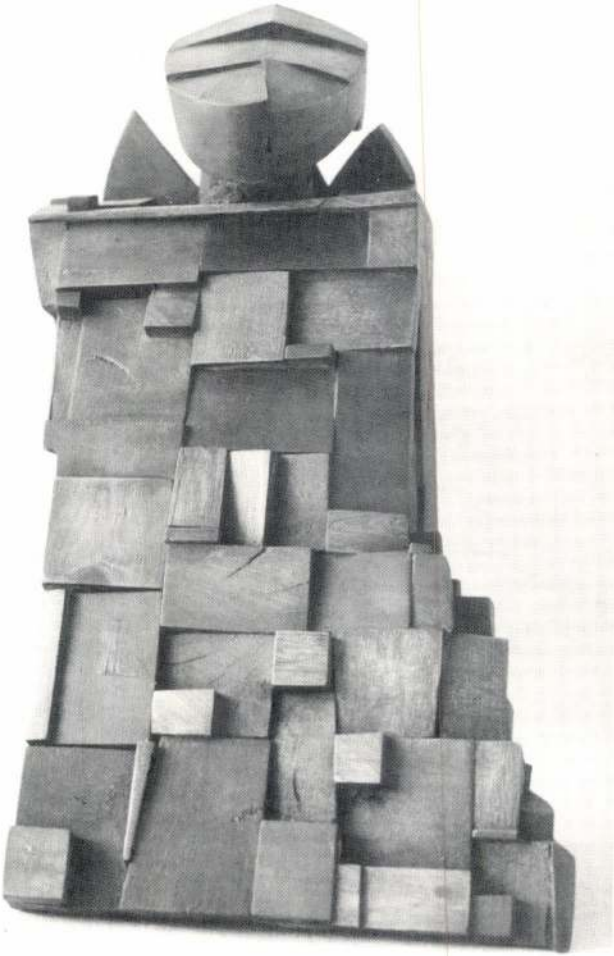

Mérey Gyula

alakraj

1906.

Színmű 1930. 86 l.

Mérey Gyula

1903/4 I.,

Ferkèpzomfoiskèvk

113. l.

Mérey Gyula

festő.

Művésznövendék a mutarajz
iskolában. 1907/4-ben. I oszt.

Estéritő. 1903/4. 93. l.

Mérey Gyula, festő

Művészet, 1938. III. évf. 15. sz. 39. l.

Kende Béla: Téli tárlat a Műcsarnok-
ban.

MDK

Mérey Jenő építész terveit a Céli uti Zsidó-templom, iskola és bérház terv. megvásárolták

Magyar Építőművészet. 1929. 2.sz. 27 l.

Lyka Károly:Történeti festészetünk az elnyomás korában. Uj Idők 1942. nov. 7. 45. sz. 1.

MDK

Mérey László zászlós

Orosz rikkancs a táborban. Repr. Mérey László zászlós rajza.

Vas.Ujs. 1918. 47.sz. 654.lap

Mérey László

Finta József: Toronyházak a kelenföldi lakótelepen. Építész: Farkasdy Zoltán, építész munkatárs Bognár Ákos István, statikus Mérey László, szerkezet és építés-technológia: Thoma József, kertépítés Dalányi László, útépítés: Korompay Andor. - Ismertetés, foto Vidovics István.

32-34.l.

Magyar Építőművészet, 1971.6.sz.

Mérey Gábor

okl. építészmérnek

a Fővárosi Köznunkák Tanácsához
minisztéri mér-
nökké kinevezték

MMÉLKözl
1942:159.l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Mérey Rudolf

Mérey Rudolf: Leány-akt.

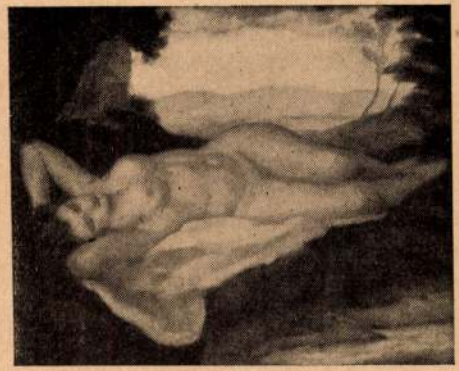

Mérey Rudolf: Kompozició.

Rátsz. 199. l.

Mihalovits Miklós: Krisztus a Golgotán.

Tisztelettel meghívjuk

A Balassi Kiadó könyvesboltjába
(1023 Budapest, Margit u. 1. telefon: 212-0214)

1994 október 14-én (pénteken) délután 5 órára

MÉREY SZILÁRD
festőművész
kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja

Orbán György
a kiadó kereskedelmi igazgatója.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A kiállítás hétköznap 10–18 óráig,
szombaton 10–14 óráig tekinthető meg.

Képzőművészek közgyűlése

A Kállai Ernő Kör nyilatkozata

A Kállai Ernő Kör tagjai, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének műkritikus tagjaiként megkaptuk az 1992. június 3-ára összehívott „művészeti tanácskozás és elnökválasztó közgyűlés" meghívóját. Túl azon, hogy nem értjük, mit is jelent e kettősség, alább az elnökválasztás módjával kapcsolatban szeretnénk a széles nyilvánosság előtt a közgyűlés összehívóihoz, illetve az ott szereplést vállaló kollégákhoz fordulni.

Mint a több száz példányban kiküldött programból megtudhattuk, a Németh Lajos professzor elhunyta óta üres elnöki hely betöltésére, azaz az elnökválasztás procedúrájára 15, azaz tizenöt percet szántak az előkészítők. Ez az elképzelés aggodalommal tölt el bennünket. Tizenöt perc alatt egy átlagos úttörőőrs vezetőjét sem lehetett tisztességesen és korrekten megválasztani.

Ebből az elképzelésből a demokrácia működésének és lényegének, a vitának a helye hiányzik. Nem mehetünk el szó nélkül emellett. Ugyanis az elmúlt hónapokban több olyan aggasztó jellel találkoztunk, mely azt bizonyította, hogy a Magyar Köztársaságban még nem alakultak ki és nem rögzültek a demokrácia lényegét alkotó pluralizmus gyakorlatának élményei és eljárásai.

Azért fordulunk a nyilvánosság előtt a magyar művészetért felelősséget érző kollégáinkhoz és a közvéleményhez, hogy gondolkodjanak el azon, miféle választást is készítenek elő.

Azt javasoljuk, hogy a szövetség új elnökét meghatározott időre, egy szabályszerűen előkészített, e célból összehívott közgyűlés válassza meg.

Attól tartunk, hogy 15 perc alatt akkor lehet elnököt választani, ha a politika ismét radikálisan beleszól a művészet dolgaiba, s épp ez az, amit szeretnénk elkerülni.

Budapest, 1992. május 14.

A Kállai Ernő Kör nevében:

Andrási Gábor, Chikán Bálint, Dobai Ágnes, Fitz Péter, Forgács Éva, Frank János, Gergely Mariann, György Péter, Hajdú István, Haulisch Lenke, Jerger Krisztina, Kovács Péter, Lóska Lajos, Méray Katalin, Pataki Gábor, Peternák Miklós, Sárosdy Judit, Szegő György, Tímár Árpád, Tóth Ferenc, dr. Ury Endréné, Wehner Tibor

Élő népművé

„Kultúrát nem lehet ö
elődök kultúrája egy-kett
log, ha minden nemzedé
újra meg nem szerzi mag
Kodály Zoltán ezen szava
pénteken megnyíló tárla
rajzi Múzeum. A X. Orsz
művészeti Kiállítás a Mag
lődési Intézet rendezésé
Több mint 3000 beérkeze
a zsűri által kiállításra é
és díjazott tárgyak együt
nek az elmúlt 10 év legjo
munkáival. Így a Nyíreg
jubileumi alkalomra a fő
rült anyag teljes keresztm
ja a hagyományokból új
zott kézműves-tevékenys
fafaragásnak, népi szob
bútorkészítésnek, nádfoná
kasságnak. A tárlat az id
mi főszezonban mindvé
lesz, augusztusban zárja k

MÉREY Katalin